

Utredning 2007-4

Supplerende kartlegging
av biologisk mangfold i
jordbrukets kulturlandskap, inn- og utmark,
i Rogaland med en vurdering av kunnskapsstatus

Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap, inn- og utmark i Rogaland; med en vurdering av kunnskapsstatus

Utredning 2007 -4

Utgiver:

Direktoratet for naturforvaltning

Dato: November 2008

Antal sider: 224

Emneord:

Biologisk mangfold, Jordbrukets kulturlandskap, Prioriterte naturtyper, Truete vegetasjonstyper, Røddlistearter. Nasjonalt program kartlegging og overvåking

Keywords:

Biodiversity, Cultural landscape, Selected nature types, Threatened types of vegetation, Red listed species, National program for mapping and monitoring biodiversity

Bestilling:

Direktoratet for naturforvaltning
7485 Trondheim
Telefon: 73 58 05 00
Telefaks: 73 58 05 01
www.dirnat.no/publikasjoner

TE 1242

Refereres som:

Norderhaug, A., Jordal, J. B., Lundberg, A. og Stabbetorp, O., 2007. Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap, inn- og utmark, i Rogaland, med vurdering av kunnskapsstatus. Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold. Direktoratet for naturforvaltning Utredning 2007-4.

Stort foto forside:

Anders Lundberg: Purpurlyng i svært viktig kystlynghei, - nær truet pga opphørt bruk og gjengroing. Litlestemmen, Tysvær.

Små foto forside (f.v.):

John Bjarne Jordal: Kokkesøte i kysthei, - sterkt truet pga manglende beite og gjengroing. Heiområdet Laksvelafjellet-Ogna, sør i Rogaland har kanskje den største bestanden i Norge.

Audun Steinnes: Anorthositlandskapet, et bredt belte fra kysten av Vest-Agder til Jæren, - et stort heiområde med veksling av fukthei og myr brukt til

Ekstrakt:

Dette er ein sluttrapport for eit Som en del av Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold i kulturlandskapet og som en oppfølging av naturtypekartleggingen i kommunene, ble det sommeren 2005 og 2006 gjennomført feltregistreringer av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap i Rogaland. Totalt ble 151 kulturlandskapslokalteter registret. Av disse ble 74 vurdert til verdi A, 54 til verdi B og 23 til verdi C. Mange ulike naturtyper ble registrert. Denne registreringen har bidradd til at oversikten over verdifulle lokaliteter i Rogalands kulturlandskap nå er relativt god. Det haster imidlertid med utarbeidelse av skjøtselplaner og gjennomføring av skjøtelsiltak hvis en ønsker å beholde det biologiske mangfoldet i Rogalands kulturlandskap.

I dette prosjektet skulle det også gjøres en samlet vurdering av registrerte lokaliteter i fylket. Basert på denne undersøkelsen og tidligere registreringer skulle det velges ut noen få stjerneområder dvs. representative, helhetlige kulturlandskapsområder med verdifulle biomangfoldlokalteter. For Rogaland er *Høg-Jæren/Synswardenområdet*, Hå, Time kommuner, *Laksvelafjellet-Ogna* og *Ognadalen-Hellvik*, Bjerkreim og Eigersund kommune, *Hodnefjell-Dale-Vikefjell* og *Helland-Bø*, Rennesøy kommune, alle representerende ulike kystheityper, *Sør for Blikshavn*, Karmøy kommune samt *Klungtveit-Litlehamar*, Suldal kommune, som er karakterisert ved bratte slåtteenger og mange gamle styva trær, utpekt som stjerneområder.

beiting i lang tid. Den fattige berggrunnen anorthosit gir et helt unikt særpreg og spesielt kulturlandskap. Her inngår flere trua arter, eks. klokkesøte og hubro.

Abstract:

As part of a national programme for biodiversity mapping and monitoring, semi-natural habitats of special importance for biodiversity were recorded in Rogaland County in 2005 and 2006. Mapping methods were also evaluated. Altogether 151 important semi natural localities were recorded. 74 were valued as nationally important (A), 54 as regionally important (B) and 23 as locally important (C; cf. the Directorate for Nature Management Manual-13). In general we now have good knowledge regarding semi-natural habitats of special importance for biodiversity in Rogaland County. However, it is of high importance to establish good management of the valuable areas as soon as possible.

Based on this and previous surveys a few representative, large agricultural areas with several species-rich semi-natural localities, cultural monuments and beautiful "historical" landscapes were selected as "star areas" (i.e. outstanding). These are *Høg-Jæren/Synswardenområdet* (Hå and Time municipalities), *Laksvelafjellet-Ogna* and *Ognadalen-Hellvik* (Bjerkreim and Eigersund municipalities), *Hodnefjell-Dale-Vikefjell* and *Helland-Bø* (Rennesøy municipality), *Sør for Blikshavn* (Karmøy municipality), all representing different types of coastal heathlands, and *Klungtveit-Litlehamar* (Suldal municipality) characterized by steep hay meadows and many old, pollarded trees.

John Bjarne Jordal: Svært viktig naturbeitemark med bl a den svært sjeldne grasarten ekornsvingel som er kritisk truet. Låder Aust, Rennesøy.

Forord

Endringene er store i jordbrukets kulturlandskap, både i inn- og utmark, som følge av arealinngrep og endringer i jordbrukets bruksstruktur og driftsformer. Behovet for kunnskap om viktige områder for vårt biologiske mangfold og tiltak her er derfor stort. Flere kulturpåvirkete naturtyper er i sterk tilbakegang. 35 % av de trua artene i Norge (jfr ny rødliste fra 2006, Artsdatabanken) er knyttet til slike landskap. Over 25 % av artene på lista er trua av gjengroing pga opphørt/reduert bruk, 20 % regnes som trua på grunn av intensivering i jordbruket. Til sammenligning regnes 6 % av artene på rødlista som trua pga klimaendringer i Norge.

Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold skal bidra til mer kunnskap om naturen og til å koordinere innsatsen i flere departementer. Satsingen er et ledd i oppfølgingen av Konvensjonen om biologisk mangfold (St.meld.42, 2000-2001) og startet i 2003. Den er en fellessatsing der sektordepartementene bidrar i henhold til sine ansvarsområder, ledet av Miljøverndepartementet og med det faglige ansvaret lagt til DN. Den er foreløpig planlagt til 2010 og er også et viktig ledd i arbeidet med å nå "2010-målet" om å stoppe tapet av biologisk mangfoldet (jfr. ministerkonferanse for Miljø i Kiev 2003). Satsingen spenner over flere tema med egne arbeidsgrupper; naturtyper (på land og i ferskvann), marint miljø, fremmede arter og truede arter.

Målet med arbeidet er å gi informasjon om:

- Stedfesting og verdiklassifisering av viktige områder for biologisk mangfold
- Endringer i biologisk mangfold over tid
- Årsakene til endringene og forslag til tiltak, samt oppfølging av tiltak

Resultatene skal også kunne inngå i ulike rapporteringer, de skal være tilgjengelige på Internett og være allment tilgjengelige. Data fra denne kartleggingen vil finnes i **Naturbasen**.

Arbeidsgruppen for Kartlegging og overvåking av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap har fram til vår 2007 bestått av Jan Erik Nilsen (Skog og landskap, leder), Ann Norderhaug (Bioforsk), Harald Bratli (Skog og Landskap), Laila Nilsen (SLF), Akse Østebrot (DN) og Hanne Sickel (Sabima). Asbjørn Moen (NTNU-Vitenskapsmuseet) deltok også fram til 2006 samt Jogeir Stokland (Skog og landskap) og Erik Framstad (NINA) i en tidlig fase. Etter vår 2007 er følgende med i et arbeidsutvalg som følger opp den videre supplerende kartleggingen; Akse Østebrot (leder), Ann Norderhaug, Harald Bratli, Laila Nilsen. Utvalget er koblet til ny arbeidsgruppe for Naturtyper i programmet.

Kartleggingen i jordbrukets kulturlandskap er lagt opp fylkesvis. Her presenteres resultatene fra den supplerende kartleggingen i Rogaland. I rapporten inngår også en vurdering av kunnskapsstatus. I tillegg presenteres noen få utvalgte representative og helhetlige kulturlandskaper med stor verdi for biologisk mangfold, kalt "stjerneområder". DN ser på kunnskapen som nå finnes om viktige kulturpåvirkete naturtypeområder og verdifulle kulturlandskaper som svært sentral i arbeidet med å sørge for drift og/eller skjøtselstiltak som ivaretar det biologiske mangfoldet.

Trondheim, november 2008

Yngve Svarte

Direktør Artsforvaltningsavdelinga

Forord

Som en del av *Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap* (i Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold) og som en oppfølging av naturtypekartleggingen i kommunene, ble det i 2005 gjennomført en registrering av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap i Rogaland av Anders Lundberg, UiB, og i 2006 av John Bjarne Jordal, Tingvoll. I denne rapporten oppsummeres resultatene av denne kartleggingen samt ytterligere kartlegging gjennomført i 2005, 2006 og 2007 av Audun Steinnes og Anders Lundberg.

Dette registrerings-, oppsummerings- og vurderingsarbeidet utgjør en del av et kartleggings- og metodeutviklingsprosjekt som er et samarbeid mellom
Kristina Bjureke, Naturhistorisk museum, UiO
Ann Norderhaug, Bioforsk Midt-Norge, Stjørdal
Odd Stabbetorp, NINA, Oslo

Vi vil takke alle som har bidradd til arbeidet med viktige opplysninger og håper at resultatene av prosjektet vil medvirke til bedre bevaring av det biologiske mangfoldet i Rogalands kulturlandskap.

15.11.08 Nøtterøy   Tingvoll   Bergen   Oslo

Ann Norderhaug   John Bjarne Jordal   Anders Lundberg   Odd Stabbetorp

Bjerkreim: Moifjellet/Laksesselafjellet (A)

Dette er eit gammalt kulturlandskap der beiting og brenning har lange tradisjonar. Landskapet har ein mosaikk mellom myr og fukthei. "Stjerneområde".

Heiane i Sør-Rogaland er ikkje så dominerte av røsslyng som lenger nord på Vestlandet. Det er nok meir av blåtopp, men røsslyngen er likevel ein viktig art.

FOTO

I det følgende presenteres et utvalg av bilder for naturtypelokaliteter i jordbrukets kulturlandskap i Rogaland. De er tatt av John Bjarne Jordal om ikke Anders Lundberg er oppgitt.©

Bjerkreim: Ørnsdal: Hovland, sør for elva (B)

Dette er langt inn i landet, men likevel kan ein karakterisera vegetasjonen som kystlynghei. Det er lite røsslyng og mykje blokkebær. I desse heiane er også dalsidene haldne opne av geitebeiting bakgrunnen).

Det store heiområdet i Bjerkreim, Time og Hå frå Laksvelafjellet til Ognå (A) hyser kanskje den største bestanden av klokkesøte i landet. Klokkesøte er rekna som sterkt truga (EN) på raudlista. Han er truga av manglande beite og attgroing.

Vortebitar er ein sjeldan grashoppeart som vart funnen eit par stader i Bjerkreimsheiane.

Bjerkreim: Laksesselafjellet m.m.
(A)

her ved Butjørnane. Blodtopp er ein
hyppig art i lågareliggjande deler av
heia. På denne lever og fleire insekt-
artar, m.a. blodtoppraktklaren som
står på raudlista.

Eigersund: Nodlandsheia (A),
langs vegen til Nodland

Her er dels grunnlendte knausar med
litt meir jordsmonn innimellom. Deler
av området langs vegen er gjødsla.
Mykje av heia er velskjøtta med gode
klokkesøtebestandar.

Eigersund: Nodlandsheia (A), sørlege del
Mykje av heia er velskjøtta med gode klokkesøtebestandar

Hå: Moivika, austre del (A)
Her er eit område med store heiområde med fukthei der klokkesøte og vart funnen. Heiane vert lite beita. Lokalteten ligg inntil grensa til Eigersund.

Hå: Oгна
Ved ei hytte, låg verdi. Dette er eit gammalt kulturlandskap som har hatt mykje solblom. Svein Imsland peikar her på den einaste solblomplanten vi fann her, i eit landskap som no gjennomgår store endringar og gror igjen.

Hå: Tuve/Hundamyra (A)

Dette er ein av mange lokalitetar med små og sterkt truga bestandar av raud-listearten solblom (i framgrunnen).

Hå/Eigersund:

Ognadalen-Hellvik (A)

langs Vestlandske hovudveg. Det er mest grunnlendt fukthei og nakne bergknausar, og innslag av klokkesøte. "Stjerneområde".

Gjesdal:

wSøylandsdalen, søraustre del (B)

Frå før registrert som verdifullt kulturlandskap. Naturbeitemarker beita av storfe. Her er mest fukthei og myr som vert beita

Hjelmeland: Eiavågen (B)
Frå før registrert som verdifullt kulturlandskap. Ein kjem hit ved å gå nordover frå Ytre Eidane i Jøsenfjorden. Det er eit fråflytta bruk som vert nytta til sauebeite

Hjelmeland: Jøsenfjorden Ramslia (A)
Her var flott gammal haustingsskog med m.a. grove styva lindetre.
På desse vart det funne ein sjeldan sopp, lindekolsopp, som også står på raudlista.

Hjelmeland: Jøsenfjorden Ytre Eidane (A), eit artsrikt sauebeite.

Hjelmeland: Jøsenfjorden
Ytre Eidane (A)

I kanten av beitet vaks ei gammel eik. På denne vaks raudlistearten oksetungesopp, som er knytt til grov, gammel eikeskog.

Hjelmeland: Jøsenfjorden
Ytre Eidane (A)

Dette er ein småbiotop med den svært sjeldne og truga planten skjeggknoppurt (innfelt: nærbilete)

Hjelmeland: Jøsenfjorden Østerhus (1) (C), eit beite ved gardane med m.a. blåmunke (innfelt).

Hjelmeland: Måland (A)
Her er ei hagemark med ein del styvingstre rundt kantane og oppover lia der det er funne ei rekkje sjeldne og fuktkevande lavartar.

Hjelmeland: Målandsdalen

Deler av lia er verna som naturreservat. Her vart det registrert ei naturbeitemark ovom dyrkamarka (B). Ovanfor denne beitemarka finst store haustingsskogar med mange styvingstre og m.a. sjeldne lavartar.

© Anders Lundberg

Hjelmeland: Bønardalen (A)

Største førekomstane av kjempester, søyleforma einer i landet, gir kulturlandskapet eit spesielt preg. På den nedste delen av eineren er nålene beita vekk; det gir flotte, rette stammar utan greiner på nedre delen. Einer av ulik alder viser korleis buskane/trea blir gradvis forma av beitande dyr. Dei største stammane har ein diameter på om lag 50 cm.

Rennesøy: Askje:
Vaulen (B)
Dette er ein fin våtmarkslokali-
tet med beita strandenger, ein
sjeldan naturtype i Rogaland.
Det vart mellom anna funne
ein moseart som står på raud-
lista (sporemose).

Rennesøy: Askje:
vestsida av Askjeberget (A)
Dette er kystlynghei og natur-
beitemark med purpurlyng og ei
rekke interessante beitemarks-
soppar.

Rennesøy: Askje:
vestsida av Askjeberget (A)
Holmen er gjødsla oppå fl
fuktige kuttrakk vaks denne
uanselige planten, som likevel
er svært spesiell: jærsviv, som
og står på raudlista.

Rennesøy: Brimse: beitemark i nord (A). Dette var ei av dei mest artsrike naturbeitemarkene som vart undersøkt i Rogaland i 2006, med ei rekkje raudlisteartar og sjeldne artar. John Inge Johnsen studerer mangfaldet.

Rennesøy: Brimse: beitemark i sør (B)

Her er eit delvis udyrka beitelandskap med ein del einer, der det stadvis er gjødsla, men der deler av arealet er lite gjødselpåverka.

Rennesøy: Rennesøy: Låder aust (A)

Lokaliteten inneheld viktige bestandar av den svært sjeldne grasarten ekornsvingel, og elles einskilde andre interessante artar.

Sandnes: Tengesdal (A)

Denne lokaliteten er ein av få med kalkrik lynghei med stort artsmangfald, særleg i vestre delen.

Sauda: Slettedalsvatnet, vestsida: Liastølen (C)
Dette er også kalkfattige og relativt artsfattige beitemarker.

Sauda: Åbødalen: Bakka (B)
Her er det haustingsskog med mange styva almer og asker.

Time: Snorestad-Sikvaland-skula (A) er eit av dei store heiområda i Sør-Rogaland. Det finst einiskilde gjødsla småflekke i heia. Det er registrert m.a. klokkesøte.

Time: Fløymeland-Ulvarudlå, eikespinnar (A)
I området finst velutvikla kystlynghei med innslag av torv- og moltemyr. Det er stor økologisk spennvidde i høve til beitepress og væte (frå tørre til friske og fuktige utformingar) og området har rimeleg høg biodiversitet. Her vises eikespinnar, ei hoe av *Lasiocampa quercus callunae* - arten burde helst heitt lyngspinnar på norsk, for her oppe i Norge går den omtrent berre på lyng.

© Anders Lundberg

Time: Litle Undheim-Risstølen, solblom (A)
Eit av dei mest velutvikla kystlyngheilandskapa på Jæren. Det inneheld også sjeldsynte og trua artar som solblom (*Arnica montana*).

© Anders Lundberg

Time: Ulvarudla ved Litlamoseet (A)

Dette er sørlege del av eit stort og velutvikla heiområde beita av sau austover mot grensa til Bjerkreim.

Time: Taksdalsvatnet (B)

Frå før registrert som verdifullt kulturlandskap. Her beiter storfe og sau i eit smalt belte av naturbeitemark langs vatnet, med fleire interessante artar.

Tysvær: Leirangsvågen, temynte (A)

Strandenga er velutvikla og stor for landsdelen. Arts- og habitatvariasjonen er også stor og innslaget av den nasjonalt sjeldsynte arten temynte (*Mentha x verticillata*) gjev område høg verdi.

© Anders Lundberg

Tysvær: Litlestemmen, purpurlyng (A)

Her er ei veksling av myr og lyngkledde knausar. Lokaltiteten har stor habitat- og artsvariasjon med innslag av regionalt sjeldsynte artar (brunmyrak, sevblom, myrkråkefot), alle lokalt talrike.

© Anders Lundberg

Tysvær: Austerøy (A)

Her beiter no utegangarsauer, og det er planar om å brenna øya i etappar. Det finst ein del tørr kystlynghei. Heia er i moden fase

Tysvær: Vesterøy, innmarka (B)
Innmarka er dels jordarbeidd og tidlegare gjødsla, men dette er ein mosaikk som og inneheld meir artsrike parti.

Utsira: Austremarka, nordaustre del (A).
Nord for vindmøllene finst eit større område med grasdominert beitemark med spesiell og interessant artssamansetting

Utsira: Vestremarka (A)
Også her er det grasdominert beitemark med spesiell og interessant artssamansetting. Fleire sjeldne artar, m.a dverglin finst her.

Karmøy: Hovdastad-Blikshavn (A)

Kystlynghei med vært stor økologisk spennvidde, frå det tørre til det våte, frå det fattige til det ekstremrike. Området er svært artsrikt med innslag av mange regionalt sjeldsynte artar, nokre av dei i høgt antal. Området er eit av dei mest artsrike og økologisk varierte lynghei-områda i Nord-Europa. ”Stjerneområde”.

© Anders Lindberg

Karmøy: Austnes, midtre del (A)
Her er det større heiområde som også omfattar purpurlyngheiar (purpurlyng innfelt).

Sulda: Li (A)

Garden Li blei freda i 1970, men det einbølte tunet har vore i bruk minst sia 1633. Kulturhistorisk er det eit av dei mest interessante på Vestlandet og eit av dei best bevarte i landet. Husa og tunet har trekk som peikar tilbake til mellomalderen. På det meste skal det ha vore 21 bygningar i tunet, men i dag er det 13. Det eldste av dei er frå tidleg 1700-tal, dei andre frå 1800-talet. Rundt tunet ligg den no brakke innmarka med fleire styvingstre, alle i god stand. Tunet og kulturlandskapet omkring er eineståande med høg verdi.

© Anders Lundberg

Karmøy: Sandhåland (A)

Sanddynelandskap med tangvollar (saltvass- og ferskvasspåverka), strandberg, fordyner, kvite dyner, dyneenger, rike fuktenger, grasdominert beitemark og åkerkantar. Kulturlandskapet er særers innhaldsrikt med beitemarker, steingardar, geil, teigblanding (kontinuerleg minst sia 1700-talet), spor etter den opphavlege tunstaden, tufter etter det gamle klyngetunet som låg her inntil 1700-talet, steinbygd veg (slep) frå den gamle tunstaden mot utmarka i aust samt spor av den gamle ferdsselvegen langs Vest-Karmøy.

© Anders Lundberg

Innhold

Forord	3
Forord	4
Foto	5
1 Innledning	27
1.2 Målsetting med feltregistreringsarbeidet	27
2. Lokaltetar	29
2.1 Rogalands kulturlandskap	29
2.2 Tidligere kartlegging	31
2.3 Utvelgelse av lokaliteter	31
2.4 Registrering og vurdering	31
3. Resultater	33
4. Diskusjon og vurdering av resultater	37
4.1 Stjerneområder	38
5 Litteratur	39
6 Lokaltetsbeskrivelser	41
Vedlegg:	213

1. Innledning

Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold er en direkte oppfølging av konvensjonen om biologisk mangfold og St.meld.nr.42 (2000-2001) ”Biologisk mangfold – Sektoransvar og samordning”. Programmet går i perioden 2003 – 2011. Hensikten med programmet er å samordne all kartlegging og overvåking som er relevant for biologisk mangfold og å etablere nye aktiviteter for å forbedre kunnskapsgrunnlaget ytterligere, slik at Norge kan forvalte naturen i tråd med mål om bærekraftig bruk og vern av biologisk mangfold (DN 2004).

Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap utgjør et spesifikt prosjekt under dette programmet. Biologisk mangfold i kulturlandskapet er tidligere registrert i Økoforsk-prosjektet ”Botaniske verneverdier i Rogaland” (Steinnes 1988), Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap (1992-1994; Fylkesmannen i Rogaland 1994, DN 1994) og den kommunale kartleggingen av biologisk mangfold som nå (etter planen i 2003) skal være gjennomført i alle landets kommuner (jfr. DN-håndbok 13). Den nasjonale registreringen var ikke en ”ren” biologisk mangfoldkartlegging, men hadde en holistisk tilnærming. Både botaniske/økologiske verdier (biologisk mangfold) og kulturhistoriske verdier skulle derfor registreres og legges til grunn for en helhetsvurdering av de registrerte områdenes verdi. Kystlyngheiområdene ble ikke prioritert siden disse var kartlagt av Økoforsk og i vesentlig grad innarbeidet i fylkesdelplan for naturvern. Biologisk mangfoldregistreringen i kommunene (den så kalte naturtypekartleggingen) er imidlertid en ”ren” biologisk mangfoldregistrering. Den skal inkorporere og sammenstille både biologisk mangfolddata som ble registrert ved ”nasjonal registrering” og eventuell annen eksisterende kunnskap om biologisk mangfold i kommunene samt øke kunnskapen ved ytterligere feltregistreringer. Fylkesmannen viderefører nå (fra 2006) tilleggskartlegging, nykartlegging og kvalitetssikring av naturtyper for å oppnå en akseptabel kvalitet på dataene innenfor dette temaet (Jordal 2007, 2008 (in prep.), Jordal & Johnsen 2008 (in prep.), 2009

(in prep.). Denne kartleggingen gjelder i vesentlig grad kulturmarkstyper.

I dette prosjektet, *Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap*, skal naturtypekartleggingen/biologisk mangfoldkartleggingen i kommunene suppleres. Grunnen til behovet for supplerer er at vi til tross for at tidligere kartlegging har gitt oss en bedre oversikt, fortsatt ikke har tilfredsstillende kunnskap om det biologiske mangfoldet i Norges kulturlandskap. Omfang og kvalitet på kartleggingen i kommunene varierer og resultatene fra kartlagte kommuner viser bl.a. at fjell- og seterområder, øyer samt artsrike veikanter er dårlig dekket. Det er derfor god grunn til å tro at flere fylker og kommuner fremdeles inneholder viktige områder som ikke er fanget opp i de kartleggingene som til nå har vært utført. Fra 2004 (SMIL, Spesielle miljøtiltak i jordbruket) og 2005 (RMP, Regionale miljøprogram) har kommunene og fylkene viktige økonomiske virkemidler til bruk for å ivareta biologisk mangfold i kulturlandskapet. Dette understreker behovet for en god og kartfestet oversikt over spesielt verdifulle områder for biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap.

1.2 Målsetting med feltregistreringsarbeidet

Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap skal supplere naturtyperegistreringen som er gjennomført i kommunene og sikre at:

særlig viktige semi-naturlige (kulturpåvirkete) vegetasjonstyper blir tilfredsstillende registrert potensielt viktige, men tidligere ikke kartlagte områder blir kartlagt, dvs. at de viktigste ”hullene” i eksisterende oversikt over A- og B-områder blir tettet (jf. feltmetodikk i DN-håndbok 13)

2. Materiale og metoder

2.1 Rogalands kulturlandskap

Rogaland fylke strekker seg fra sandstrender til høyfjell og har et meget variert kulturlandskap. Det rommer en rekke landskapstyper og former med store kontraster som for eksempel mellom Jærens flatland og fjellheimen i Ryfylkeheiene. Berggrunnen utgjøres i sør av grunnfjell, mens det vest og øst for Haugesund finnes et lite grunnfjellparti omgitt av den kaledonske fjellkjeden (Aadnøy 1979). Fylket rommer alle vegetasjonssonene fra nemoral (aller lengst i sørøst) til alpin sone (Se Tabell 1). Når det gjelder oseanitet (dvs. variasjon særlig i luftfuktighet, vintertemperatur) strekker Rogaland seg fra sterkt oseanisk seksjon i vest til svakt oseanisk seksjon lengst i nordøst, men mesteparten av fylket er sterkt eller klart oseanisk (Moen 1998).

Rogalands kulturlandskap kan i henhold til NIIOS (Skog og landskaps) landskapsregioner (<http://www.skogoglandskap.no>) deles inn i:

1. Jæren
2. Hei- og fjellbygdene i Dalane og Jæren
3. Lågfjellet i Sør-Norge
4. Kystbygdene på Vestlandet
5. Ytre fjordbygdene på Vestlandet
6. Midtre fjord- og dalbygder på Vestlandet
7. Indre bygder på Vestlandet

På grunn av den vide og åpne Boknafjorden er imidlertid gradienten fra ytre til indre fjordstrøk ikke så tydelig i Rogaland som ellers på Vestlandet. Det er derfor utviklet en spesiell inndeling av landskapet i Rogaland som synes å fungere bedre (Fylkesmannen i Rogaland 1994):

1. Dalane anorthosittlandskap
2. Låg-Jærens slettelandskap
3. Høg-Jæren
4. Dal- og heilandskap
5. Høgfjellslandskap
6. Fjordlandskap
7. Kyst- og øylandskap i Ryfylke
8. Haugalandet
9. Ytre øylandskap

Ingen av disse inndelingene gjenspeiler imidlertid den store utstrekning som den tidligere kystlyngheisonen har hatt. Denne sonen har i hovedsak vært avskoget, og indikasjoner på den tidligere utstrekningen er fravær av spontan furuskog og av historiske opplysninger om sager på 1600-1700-tallet. I Sør-Rogaland utgjorde sonen hele Jæren og store deler av Dalane i en bredde på 3-4 mil med en gradvis overgang til alpine heier. Eikelunder har vært vanlig forekommende i midtre/indre eller beskyttede deler av sonen. Avskogingen har skjedd på ulik tid, men begynte vesentlig tidligere enn i Hordaland. Heidannelse er påvist på Midt-Jæren fra 5800 f.Kr., startet i betydelig omfang på Jæren i yngre steinalder (4000 f.Kr.) og var i hovedsak fullført før bronsealder (Prøsch-Danielsen & Simonsen 2000). Intensivt jordbruk og utbygging har i dag stort omfang i denne sonen. Den preges derfor av dyrka jord, gjødsla beiter, pionerbjørkeskog, plantet barskog og bebygde områder. Den inneholder likevel noen av de største gjenværende kystlyngheiområdene i landet (Jordal 2007).

Kommune	Areal (km ²)	Andel areal i ulike soner:							jordbruks-areal (daa)	antall bruk	overflate-dyrka eng (daa)	bruk med melkekyr		bruk med sau		% sysselsatt i primærnærings
		nemoral	boreo-nemoral	sør-boreal	mellom-boreal	nord-boreal	alpin	1999				2006	1999	2006	1999	
Eigersund	387		32	51	16			46952	285	1072	110	73	239	190	4.6	
Sandnes	286		49	48	3			77489	481	728	275	178	211	182	2.2	
Stavanger	68		100					14349	124	300	42	24	23	19	0.8	
Haugesund	68		100					6424	59	300	16	6	36	24	0.7	
Sokndal	267	3	20	57	20			13188	119	1119	26	20	105	65	5.3	
Lund	354		19	40	41			20589	154	520	77	52	94	63	7.3	
Bjerkreim	577		8	45	35		12	50402	230	230	171	139	183	172	17.4	
Hå	249		83	17				124364	602	632	441	329	200	191	11.8	
Klepp	102		100					81568	472	473	298	203	41	40	9.2	
Time	171		69	31				78172	343	105	244	180	196	179	7.5	
Gjesdal	558		2	30	42		26	42573	191	151	111	88	150	136	5.3	
Sola	69		100					38098	272	222	118	73	46	47	3.3	
Randaberg	24		100					15883	143	300	70	35	17	20	3.9	
Forsand	702		3	19	32	6	40	12577	82	248	34	25	51	50	14.0	
Strand	195		23	43	34			24393	216	425	74	47	116	99	3.9	
Hjelmeland	975		4	23	20	2	52	34804	275	1176	94	66	180	153	17.6	
Suldal	1588		3	24	23	10	40	31532	284	2054	116	89	200	177	13.1	
Sauda	509			8	15	17	59	8260	108	523	10	6	82	55	2.8	
Finnøy	103		80	20				40597	296	725	144	100	170	141	24.2	
Rennesøy	65		100					39435	201	350	86	45	148	121	13.0	
Kvitsøy	6		100					2582	18	132	10	5	16	12	11.0	
Bokn	45		100					7833	63	72	23	14	51	37	15.9	
Tysvær	399		60	40				51469	375	435	182	118	205	180	7.9	
Karmøy	219		100					50084	394	3774	90	52	247	163	2.9	
Utsira	6		100					1004	11	25	0	0	7	4	8.3	
Vindafjord	628		9	56	26		9	76012	547	1588	320	222	255	236	12.8	

Tabell 1. Arealandel i de ulike vegetasjonssonene for de i 2005, 2006 og 2007 undersøkte kommunene, samt areal- og landbruksstatistikk. Kilde: Statens landbruksforvaltning, Statistisk Sentralbyrå og Moen (1998).

2.2 Tidligere kartlegging

Ved nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap ble totalt 99 områder registrert i Rogaland og av dem ble 14 områder gitt høy prioritet. Disse 14 lokalitetene representerer alle regionene i den spesielle Rogalandsregioninndelingen (se ovenfor) bortsett fra 5. Høgfjellslandskap og 6. Fjordlandskap. Før det var 10 større kystlyngheiområder kartlagt (Steinnes 1988), to av disse er nå vernet som landskapsvernområder.

På samme måte som i de fleste andre fylker er det i Rogaland stor variasjon mellom kommunene når det gjelder hvilken oppmerksomhet kulturlandskap har fått i biomangfoldregistreringen. Det er også stor kvalitetsforskjell på kartleggingen. Noen steder har bare tidligere eksisterende data blitt lagt inn (uten ny vurdering). Kvaliteten på kartleggingene blir nå nærmere evaluert for Bjerkreim og Sauda (Jordal 2008, in prep.) Kartleggers kunnskap har spilt inn ved identifisering av naturtyper ved registreringen og i flere tilfeller synes kulturlandskapslokaliteter å være definert som andre naturtyper som f.eks. skog. I tillegg har man tydelig vektlagt ulike kriterier og vurdert ulikt ved verdisetting av registrerte lokaliteter i de forskjellige kommunene.

2.3 Utvelgelse av lokaliteter

Følgende prinsipper og kunnskapsunderlag ble brukt for utvelgelse av lokaliteter som skulle kartlegges i 2005 og 2006:

1. Lokaliteter for registrering ble i Rogaland utvalgt på grunnlag av tidligere kunnskap om mulige verdifulle områder. Fylket og ressurspersoner ble kontaktet for at deres kunnskap om viktige lokaliteter skulle kunne utnyttes og eventuelle tematiske eller geografiske mangler i tidligere registreringer skulle kunne identifiseres.
2. Lokaliteter som var vel dokumenterte fra tidligere registreringer (dvs. i

Naturtypekartleggingen i kommunene eller Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap) skulle ikke prioriteres. Det har likevel vært mulig å oppdatere/kvalitetssikre kunnskapen om mange av disse områdene i samme periode gjennom kartlegging med annen finansiering.

2.4 Registrering og vurdering

Sommeren 2005 og 2006 ble viktige uregistrerte områder i Rogaland oppsøkt og registrert i henhold til Felthåndbok for kartlegging av biologisk mangfold i kulturlandskap, utarbeidet av arbeidsgruppen for *Kartlegging og overvåking av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap*, i tråd med DN-håndbok 13. Registreringene ble utført av professor Anders Lundberg, Universitetet i Bergen (2005) og biolog John Bjarne Jordal (2006). Jordal utførte parallelt med denne kartleggingen også kvalitetssikring og tilleggskartlegging av andre naturtyper og oppdatering av områdene som ble registrert ved "Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap" (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Lundberg har også gjort ytterligere registreringer i 2007. Ved registreringene ble det lagt vekt på karplantefloraen, naturtyper og vegetasjonstyper. Eventuell registrering av rødlistearter (Jf. Vedlegg 1) skulle viderefremmes til registreringsgruppen for rødlistearter (Rødlisteprojektet, delprosjekt I: "Systematisering av lokalitetsopplysninger for rødlistede enkeltarter").

Ved vurdering av lokalitetene skulle DN's generelle kriterier følges (DN-håndbok 13) samt:

- størrelse
- velutviklethet/typiskhet (karakteristisk kulturlandskap for bygda/regionen)
- god hevd
- kontinuitet i hevd
- mangfold av arter og naturtyper
- sjeldenhet (også regional sjeldenhet)

vektlegges. Hvis lokaliteten utgjorde en del av et større helhetlig kulturlandskap ble dette spesielt vektlagt ved vurderingen. Større inngrep og "uønskete driftsforandringer" ble sett som negativt ved verdivurderingen.

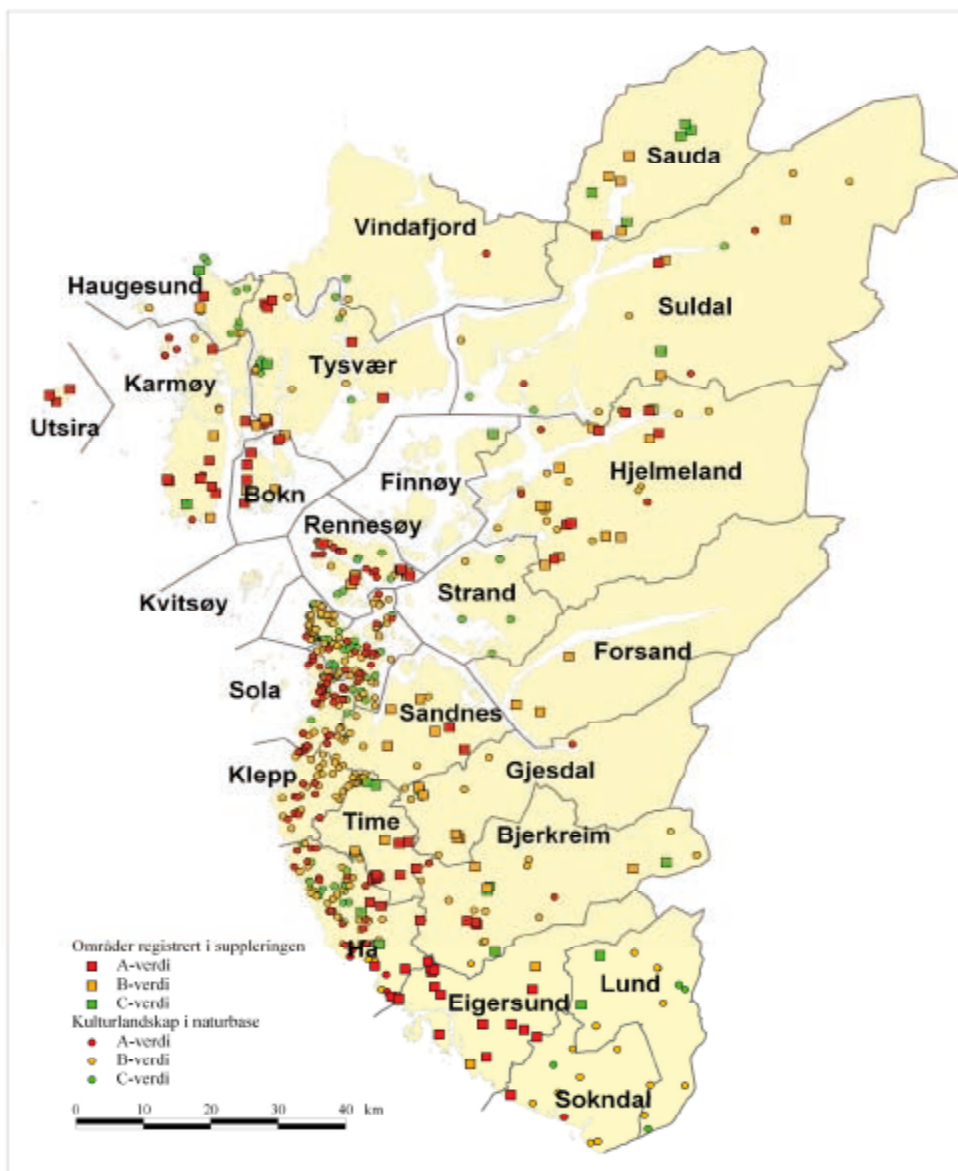
Kartavgrensinger for alle registrerte A-, B- og C-lokaliteter ble digitalisert og lokalitetsbeskrivelser lagt inn i databasen som er utarbeidet for prosjektet og for videreformidling til DNs naturdatabase. Ved digitaliseringen skal i henhold til metodikken hver naturtype digitaliseres hver for seg som en lokalitet. Kulturlandskap er imidlertid oftest heterogene med for eksempel slåtte- og beitemarker og kanskje små teiger sammenføyet i en mosaikk med steinmurer, knauser og innslag av gamle trær. I mange tilfeller er det nærmest umulig å splitte opp slike mosaikker i flere lokaliteter. Noen digitaliserte polygoner i databasen er derfor mosaikker/samlepolygoner av naturtyper.

Lid (2004) ble brukt ved feltarbeidet og nomenklaturen i denne rapporten følger også Lid (2004).

3. Resultater

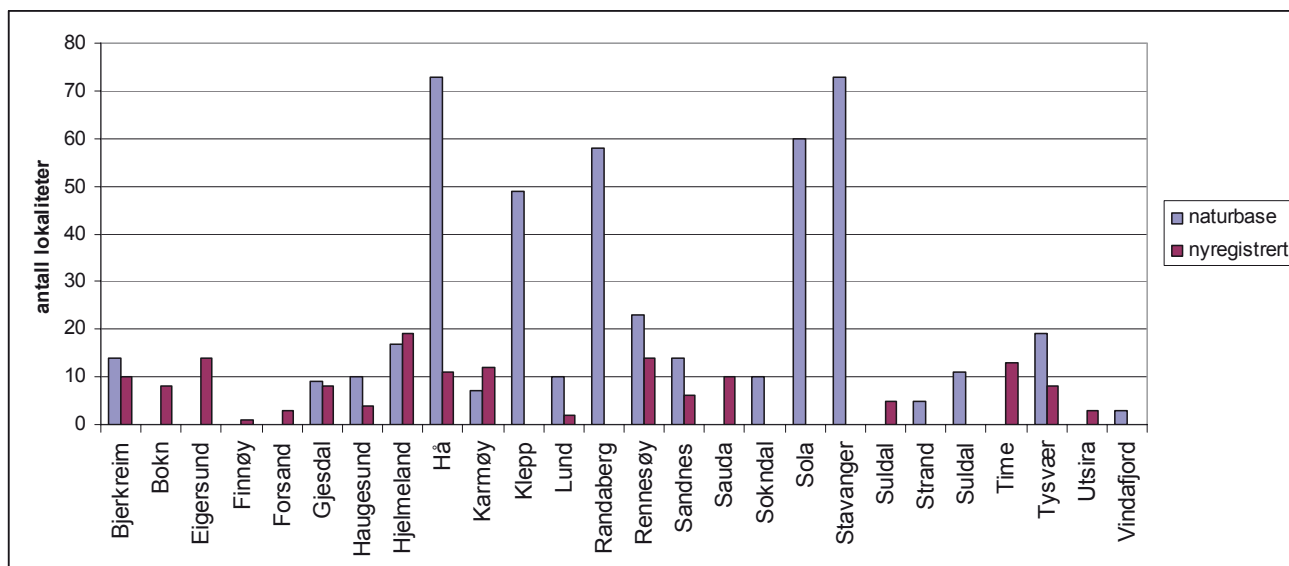
Sammenlagt ble 126 lokaliteter registrert i Rogaland sommeren 2005 og 2006, de fleste i kystkommunene (Figur 1 og 2). Av de registrerte lokalitetene ble 60 vurdert som A-lokaliteter, 45 som B-lokaliteter og 21 som C-lokaliteter. Totalt utgjorde arealet av de

registrerte lokalitetene ca. 162 000 daa. De fleste lokalitetene er registrert i sørboreal sone i klart oseanisk seksjon (Se Tabell 2). Mange ulike naturtyper ble registrert (delvis i mosaikk med hverandre): slåttemark, slåtte- og beitemyr, naturbeitemark, hagemark, beiteskog, høstingsskog, kystlynghei, store, gamle trær, artsrike vegkanter, småbiotoper og i tillegg noen andre naturtyper (Figur 3).

Figur 1. Kart som viser registrerte lokaliteter.

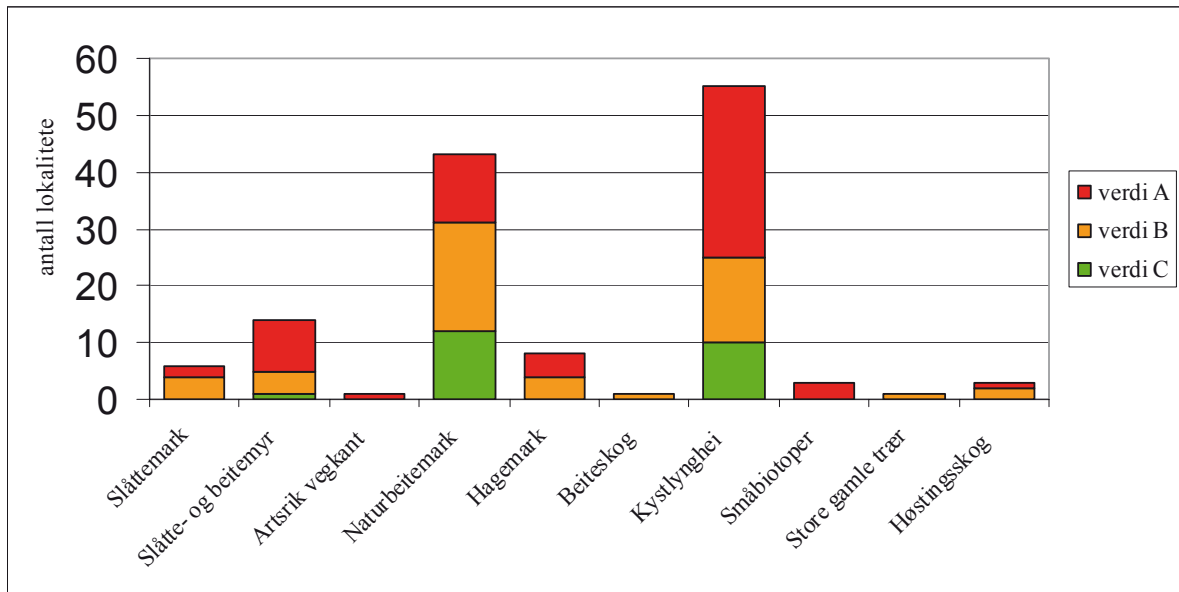

Figur 2. Antall registrerte kulturlandskapslokalteter per kommune, fra denne kartleggingen og Naturbasen (2005-2007).

SONE	VERDI	SEKSJON			Totalt
		Klart oseanisk	Sterkt oseanisk	Termisk/hygrisk underseksjon	
Nemoral sone	A		1		1
	B				
	C				
Boreonemoral sone	A	9	19	16	44
	B	5	6	14	25
	C		4	4	8
Sørboreal sone	A	22	5	2	29
	B	26			26
	C	11	1		12
Mellomboreal sone	A	1			1
	B	3			3
	C				
Nordboreal sone	A				
	B				
	C	3		1	4
Totalt		80	36	37	153

Tabell 2. Fordeling av registrerte lokaliteter i ulike soner og seksjoner i Rogaland. (Data fra

denne registreringen og Naturbasen 2005-2007).

Figur 3. Antall lokaliteter registrert i 2005 og 2006 samt lokaliteter fra Naturbasen (2005-2007) fordelt på naturtyper og verdi.

I tillegg til de lokaliteter som ble registrert i dette prosjektet, ble ytterligere 27 lokaliteter registrert i andre supplerende prosjekter i 2005-2007, 15 A-områder, 8 B-områder og 4 C-områder. Dette er først og fremst lyngheilokaliteter. De er lagt inn i Naturbasen og hentet derfra samt inkludert i figurene og tabellen ovenfor. I Jordal & Johnsen 2008 og 2009 vil flere registrerte lokaliteter bli presentert. Liste over lokalitetene som vil bli omtalt i Jordal & Johnsen 2008 finnes i Vedlegg 2.

4. Diskusjon og vurdering av resultater

Biologisk mangfoldregistreringen i Rogalands kulturlandskap i 2005 og 2006 ga som resultat mange A- og B-lokaliteter, men relativt få C-lokaliteter. Dette er sannsynligvis et resultat av at registreringen ble konsentrert om områder som, basert på eksisterende kunnskap, ble identifisert som potensielt verdifulle. Resultatet av denne metoden for kartlegging skal sammenlignes med annen metodikk som har blitt brukt for utvelgelse av lokaliteter for registrering i andre fylker, når erfaringene er sammenstilt.

Resultatet fra registreringen i Rogaland viser at det var et stort behov for supplerende kartlegging av biologisk mangfold i kulturlandskapet. Det finnes god basiskunnskap om kulturlandskapet hos Fylkesmannen og her ble det også understreket at registreringen i fylket fortsatt var mangelfull. Behovet for supplerende kartlegging ble vurdert som særlig stort i de områder der det planlegges vindkraftutbygging fordi slik utbygging ofte kommer i konflikt med verdifulle kulturlandskap bl.a. kystlynghei med klokkesøte. Denne typen kystlynghei har sitt skandinaviske tyngdepunkt i Rogaland.

Supplerende kartlegging er også generelt viktig for at midler til tiltak og skjøtsel i kulturlandskapet skal kunne brukes på en mest mulig hensiktsmessig måte. Opprettholdelse av verdifulle lokaliteter i kulturlandskapet krever helhetstenking fordi det sannsynligvis på sikt kan være vanskelig å opprettholde deres arts mangfold (selv med riktig skjøtsel) hvis omgivelsene forandrer seg totalt. Det er meget vanskelig å gjenskape slike verdifulle naturtyper hvis de først forsvinner! Det er derfor generelt et stort behov for en vel planlagt og økt skjøtelsinnsats i Rogalands kulturlandskap, på samme måte som i de fleste andre norske fylker! Også hos Fylkesmannen i Rogaland understreker man behovet for skjøtelsplaner og økt skjøtelsinnsats i kulturlandskapet. Regionalt miljøprogram i Rogaland har delordninger som stimulerer til gjødslingsfri beiting av kystlynghei, naturbeitemark og områder ved rike kulturlandskapssjøer samt til skjøtsel av slåtteenger.

Registreringsarbeidet som nå er gjennomført har gitt en relativt god oversikt over biologisk mangfold i kulturlandskapet i Rogaland. Den vil bli ytterligere styrket når rapportene fra Fylkesmannens videreføring av kartlegging av naturtyper blir publisert (Jordal 2008 (in prep.), Jordal & Johnsen 2008 (in prep.), 2009 (in prep.)). Oversikten over eventuell forekomst av verdifulle kulturmarker i fjellet er imidlertid fortsatt mangelfull. Fordelingen av kulturlandskapslokalitetene som ble registrert i 2005 og 2006 på soner og seksjoner (Tabell 2) er likevel sannsynligvis representativ for den reelle fordelingen av gjenværende verdifulle kulturlandskapslokaliteter. Jordbruksarealet har sitt tyngdepunkt i boreonemoral og sørboreal sone (jf. Tabell 1).

Andre merknader

Det er ikke alltid en lett oppgave å vurdere registrerte lokaliteter på en verdiskala fra A til C. Regler vedrørende verdisetting ved forekomst av rødlistearter kan for eksempel gjøre at for øvrig ganske trivielle lokaliteter får samme verdi som lokaliteter med meget høyt artsmangfold og god representativitet.

Kulturlandskapets kompleksitet gjør også at ulike personer, selv med utgangspunkt i samme kriteriemal (jf. Felthåndbok for kartlegging av biologisk mangfold i kulturlandskap, 2005) ofte vil vurdere registrerte lokaliteter forskjellig på grunn av forskjeller i kunnskap og erfaring. Dette kan selvfølgelig skape problemer når registrerte lokaliteter skal sammenlignes.

Begrepet "en lokalitet" som brukes i DN-håndbok 13, skaper også problemer ved registrering i kulturlandskap fordi ulike naturtyper (for eksempel slåtte- og beitemark) i kulturlandskapet ofte inngår i en mosaikk som det er nærmest umulig å dele opp. I overensstemmelse med Felthåndbok for kartlegging av biologisk mangfold i kulturlandskap (2005) har vi i dette prosjektet derfor av og til avgrenset og digitalisert mosaikker av naturtyper som en lokalitet (jf. Kapittel 2).

4.1 Stjerneområder

Alle A- og B-områder er i utgangspunktet en slags ”stjerneområder”, men de er ikke alltid så store og skal i henhold til registreringsmetodikken begrenses til en naturtype (jf. DN-håndbok 13). Flere av dem utgjør imidlertid en del av et større helhetlig landskap (jf. vurderingskriterier i Kapittel 2). I dette prosjektet skal noen få slike større helhetlige stjerneområder velges ut i hvert fylke. Dette er en vanskelig oppgave fordi flere kanskje like fine områder ikke kan bli framhevd når bare noen meget få stjerneområder må velges ut. Et annet problem er at også tidligere registrerte områder skal trekkes inn ved vurderingen. I denne registreringen skulle vi først og fremst oppsøke områder som ikke var registrert tidligere dvs. at vi ikke fullt ut kan vurdere de tidligere registrerte områdene og deres tilstand i dag. Nedenstående liste over stjerneområder er derfor utarbeidet med forbehold om at beskrivelsen av de tidligere registrerte områdene fortsatt stemmer.

Rogaland må sies å ha et spesielt ansvar når det gjelder forvaltningen av vårt kystlyngheilandskap. Stjerneområdene her bør derfor fange opp den store variasjon som kystlyngheia i fylket har:

Høg-Jæren/Synesvarden-området, Hå, Time kommuner, er det eneste større, intakte heiområdet i Høg-Jærens morenelandskap. Det meste er vernet som landskapsvernområde, men lavereliggende, myrrike deler som er viktige bindeledd til de tidligere dominerende heiene på Låg-Jæren er ikke vernet.

Laksesvelafjellet-Ogna og Ognadalen-Hellvik, Bjerkreim, Eigersund kommuner, representerer ”anorthosittlandskapet” i Sør-Rogaland. De er store intakte kystlyngheiområder med meget viktige (kanskje landets viktigste) bestander av klokkesøte. Verdien av dette landskapet ansees å være på internasjonal nivå fordi det ikke finnes tilsvarende kulturlandskap andre steder. Det har en annen karakter enn lyngheia i Høg-Jærens morenelandskap som finnes i Synesvarden landskapsvernområde.

Hodnefjell-Dale-Vikefjell og Helland-Bø, Rennesøy kommune, representerer lyngheia i

”kyst- og øylandskapet” i Ryfylke. De utgjør et åpent storskalalandskap med beitet utmark, men også andre kulturmarker og et særlig stort antall rødlistearter. Området er rikt på kulturminner og blant de høyest prioriterte ved Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap.

Sør for Blikshavn, Karmøy kommune, representerer lyngheia i kystheilandskapet på Haugalandet. Det er et av de økologisk mest varierte lyngheiområdene i Nord-Europa. Området er svært artsrikt med innslag av mange regionalt sjeldne arter, noen med store populasjoner.

Klungtveit-Litlehamar, Suldal kommune, er et gårdslandskap som representerer ”dal- og heilandskapet” og ligger rett opp fra Suldalsvatnet. Det består av gårdstun og bratte, delvis terrasserte slåtteengearealer og særpreges av sitt store innhold av gamle styva trær (Bergeland 2002). De er blant de høyest prioriterte ved Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap.

5. Litteratur

- Artsdatabanken 2006. Norsk rødliste 2006.
- Bergeland, J. 2002. Kulturlandskapet på Litlehamar og Klungtveit i Suldal. Eit innblikk i natur og kulturhistorie med forslag til skjøtselsplan. - Hovedoppgåve, Høgskolen i Telemark.
- Bratli, H. & Norderhaug, A. 2005. Felthåndbok for kartlegging av biologisk mangfold i kulturlandskap, 2005. Nasjonalt program for kartlegging og overvåking (upubl.).
- Direktoratet for naturforvaltning. 1999. Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold. – DN-håndbok 13-1999.
- Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. – NINA Temahefte 12: 1-279
- Fylkesmannen i Rogaland, Miljøvernavdelingen, 1994. Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Rogaland. Del A.
- Jordal, J. B. 2007. Supplerande kartlegging av naturtyper i Rogaland i 2006. - Fylkesmannen i Rogaland, Miljørapport nr. 1-2007. 156 s. (http://fylkesmannen.no/Suppler_kartlegging_naturtyper_Rogaland_2006_rapport_2007_internetversjon_IWF3.pdf).
- Jordal, J.B. 2008. Evaluering av naturtypekartlegginga i Sauda og Bjerkreim kommunar. - Fylkesmannen i Rogaland, Miljørapport nr. 2-2008.
- Jordal, J.B. & Johnsen, J.L. 2008. Supplerande kartlegging av naturtyper i Rogaland i 2007. - Fylkesmannen i Rogaland, Miljørapport nr 1-2008.
- Jordal, J.B. & Johnsen, J.L. in prep. Supplerande kartlegging av naturtyper i Rogaland i 2008.
- Kielland-Lund, J., Norderhaug, A., Pedersen, O., Sævre, R. & åsen, P.A. 1993. Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap. Del 2. Håndbok for feltregistrering – viktige vegetasjonstyper i kulturlandskapet, Agder. – NINA og DN.
- Lid, J. 2004. Norsk Flora. 7 utg. ved Reidar Elven. – Det Norske Samlaget, Oslo
- Lundberg, A. 1998. Karmøys flora. Biologisk mangfold i et kystlandskap. - Bergen.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. – Statens kartverk, Hønefoss
- Prøsch-Danielsen, L. & Simonsen, A. 2000. The deforestation patterns and the establishment of the coastal heathland of southwestern Norway. - AmS-Skrifter 15
- Skogen, A. 1992. Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap. Del 2. Håndbok for feltregistrering – viktige vegetasjonstyper i kulturlandskapet, Vest-Norge. – NINA og DN
- Steinnes, A. 1988. Vern og skjøtsel av kysthei i Rogaland. - Økoforskrapport 1988, 11:1-119
- Aadnøy, A. (red.) 1979. Bygd og by i Norge. Rogaland. – Gyldendal Norsk Forlag, Oslo

6. Lokalitetsbeskrivelser

Tabell over lokaliteter som beskrives i rapporten.

JBj = John Bjarne Jordal
AL = Anders Lundberg
AS = Audun Steinnes
Kode = Kode for naturtypen i Naturbasen
N = Nemoral sone
BN = Boreonemoral sone
SB = Sørboreal sone
MB = Mellomboreal sone
O2 = Klart oseanisk seksjon
O3 = Sterkt oseanisk seksjon
A = Nasjonal verdi
B = Regional verdi
C = Lokal Verdi
Registr.år = Registreringsår

Lokaliteter registrert av John Bjarne Jordal i 2006 (lokalitetsnummer 3-117)

Lokaliteter registrert av Anders Lundberg i 2005 (lokalitetsnummer 1-28)

Lokaliteter registret av Audun Steinnes i 1984, 2005 og 2006 (lokalitetsnummer 78-97; hentet fra Naturbasen)

Lokaliteter registrert av Anders Lundberg i 2007 (lokalitetsnummer 209-223; hentet fra Naturbasen)

Loknr:	fra:	Lokalitetsnavn:	Kommune:	Naturtype	Kode	Vegetasjons- sone:	Vegetasjons- seksjon:	Verdi:	UTM (WGS84):	Registr. år
3	JBj	Kløgtdedt, aust for (1)	Bjerkreim	Slåtte- og beitemyr	D02	SB	O2	A	LK 275 987	2006
4	JBj	Kløgtdedt, aust for (2)	Bjerkreim	Slåtte- og beitemyr	D02	SB	O2	A	LK 277 984	2006
5	JBj	Ognadal ved vegkryss	Bjerkreim	Slåtte- og beitemyr	D02	SB	O2	A	LK 263 989	2006
6	JBj	Storrsheia, myr ved Storrsheivatnet	Bjerkreim	Slåtte- og beitemyr	D02	SB	O2	B	LL 293 041	2006
7	JBj	Storrsheia, nordsida av Storrsheivatnet	Bjerkreim	Kystlynghei	D07	SB	O2	C	LL 290 046	2006
8	JBj	Storrsheia, åsen på sørsida av Storrsheivatnet	Bjerkreim	Kystlynghei	D07	SB	O2	C	LL 291 038	2006
9	JBj	Ørdsdalen: Bjordal	Bjerkreim	Naturbeitemark	D04	SB	O2	C	LL 559 081	2006
10	JBj	Ørdsdalen: Hovland, sør for eiva	Bjerkreim	Kystlynghei	D07	SB	O2	B	LL 505 075	2006
11	JBj	Åsen	Bjerkreim	Naturbeitemark	D04	SB	O2	C	LK 304 939	2006
12	JBj	Laksesselvafjellet m.m.	Bjerkreim/Time/ Hå	Kystlynghei	D07	SB/MB	O3h	A	LL 200 010	2006
13	JBj	Ognakaiven	Bokn	Naturbeitemark	D04	BN	O3t	B	KL 992 754	2006
14	JBj	Geiterås mot Gløbstad	Eigersund	Kystlynghei	D07	SB	O2	A	LK 355 885	2006
15	JBj	Gjermestad	Eigersund	Slåtte- og beitemyr	D02	BN	O2	A	LK 217 887	2006
16	JBj	Koldal-Beringsfjellet-Grastveit	Eigersund	Kystlynghei	D07	BN	O2	A	LK 280 770	2006
17	JBj	Liavatnet-Hellaren	Eigersund	Kystlynghei	D07	SB	O2	A	LK 335 800	2006
18	JBj	Nodlandsheia	Eigersund	Kystlynghei	D07	SB	O2	A	LK 285 825	2006
19	JBj	Nord for Nevland (1)	Eigersund	Slåtte- og beitemyr	D02	BN	O2	A	LK 211 906	2006
20	JBj	Nord for Nevland (2)	Eigersund	Slåtte- og beitemyr	D02	BN	O2	A	LK 213 912	2006
21	JBj	Nord for Nevland (3)	Eigersund	Slåtte- og beitemyr	D02	BN	O2	A	LK 211 914	2006
22	JBj	Svånes	Eigersund	Naturbeitemark	D04	BN	O2	B	LK 269 761	2006
23	JBj	Tigardsknuten sør for Nodland	Eigersund	Kystlynghei	D07	SB	O2	A	LK 333 826	2006
24	JBj	Ved Dybingstjørna	Eigersund	Slåtte- og beitemyr	D02	BN	O2	A	LK 224 875	2006
28	JBj	Ombo: Geidaberget (V for Bandaberg)	Finnøy	Kystlynghei	D07	SB	O2	C	LL 305 755	2006
29	JBj	Søylandsdalen, nordaustre del	Gjesdal	Naturbeitemark	D04	SB	O2	B	LL 249 124	2006
30	JBj	Søylandsdalen, søraustre del	Gjesdal	Kystlynghei	D07	SB	O2	B	LL 253 120	2006
31	JBj	Søylandsdalen, ved Solheim	Gjesdal	Naturbeitemark	D04	SB	O2	B	LL 247 125	2006
32	JBj	Søylandsdalen, vest for europavegen	Gjesdal	Kystlynghei	D07	SB	O2	B	LL 248 122	2006
34	JBj	Ålgård: Kodlidalen	Gjesdal	Kystlynghei	D07	SB	O2	C	LL 195 195	2006
35	JBj	Ålgård: Limagarden, Kollefell	Gjesdal	Kystlynghei	D07	SB	O2	B	LL 192 198	2006
36	JBj	Ålgård: Limagarden, nær husa	Gjesdal	Naturbeitemark	D04	SB	O2	B	LL 198 187	2006
37	JBj	Kydlandsfjellet/Holmafjellet	Gjesdal/ Bjerkreim	Kystlynghei	D07	SB	O2	B	LL 275 075	2006

Loknr:	fra:	Lokalitetsnavn:	Kommune:	Naturtype	Kode	Vegetasjons- sone:	Vegetasjons- seksjon:	Verdi:	UTM (WGS84):	Registr. år
38	JB	Aust for Rivjaland	Hjelmeland	Naturbeitemark	D04	SB	O2	B	LL 468 593	2006
39	JB	Eilavågen	Hjelmeland	Naturbeitemark	D04	SB	O2	B	LL 450 764	2006
40	JB	Funningsland, solblomlokaltet	Hjelmeland	Slåttemark	D01	MB	O2	A	LL 547 756	2006
41	JB	Funningsland: Raudlendet	Hjelmeland	Slåttemark	D01	MB	O2	B	LL 543 753	2006
42	JB	Ingvaldstad	Hjelmeland	Naturbeitemark	D04	MB	O2	B	LL 371 641	2006
43	JB	Ingvaldstadfjellet ved Valavatnet	Hjelmeland	Kystlynghei	D07	MB	O2	B	LL 383 635	2006
44	JB	Jøsenfjorden: Ramsli	Hjelmeland	Høstingsskog	D18	BN	O2	A	LL 496 786	2006
45	JB	Jøsenfjorden: Ytre Eidane	Hjelmeland	Naturbeitemark	D04	BN	O2	A	LL 457 760	2006
46	JB	Jøsenfjorden: Ytre Eidane, småbio- top	Hjelmeland	Småbiotoper	D11	BN	O2	A	LL 458 760	2006
47	JB	Jøsenfjorden: Østerhus (1)	Hjelmeland	Naturbeitemark	D04	SB	O2	C	LL 539 793	2006
48	JB	Jøsenfjorden: Østerhus (2)	Hjelmeland	Naturbeitemark	D04	SB	O2	C	LL 535 791	2006
49	JB	Jøsenfjorden: Østerhus (3)	Hjelmeland	Artsrik veikant	D03	SB	O2	A	LL 533 791	2006
50	JB	Måland	Hjelmeland	Hagemark	D05	SB	O2	A	LL 393 557	2006
51	JB	Målandsdalen	Hjelmeland	Naturbeitemark	D04	SB	O2	B	LL 398 561	2006
53	JB	Nord for Kvamme	Hjelmeland	Naturbeitemark	D04	SB	O2	B	LL 400 700	2006
55	JB	Tysdal: Kvalåsen	Hjelmeland	Kystlynghei	D07	SB	O2	B	LL 376 545	2006
56	JB	Aust for Øvrabø	Hå	Slåtte- og beitemyr	D02	SB	O2	A	LK 204 926	2006
57	JB	Moivika, austre del (Moikleiva)	Hå	Kystlynghei	D07	BN	O3h	A	LL 161 869	2006
58	JB	Moivika, vestre del	Hå	Naturbeitemark	D04	BN	O3h	B	LL 155 865	2006
59	JB	Ogna	Hå	Småbiotoper	D11	BN	O3h	A	LK 126 918	2006
60	JB	Tuve/Hundamyra	Hå	Naturbeitemark	D04	BN	O3h	A	LL 151 871	2006
62	JB	Ved Vandavatnet, vestre myr	Hå	Slåtte- og beitemyr	D02	BN	O3h	C	LL 106 002	2006
63	JB	Fuglestad	Hå	Naturbeitemark	D04	BN	O3h	C	LL 131 952	2006
64	JB	Moifjellet	Hå	Naturbeitemark	D04	BN	O3h	B	LL 165 865	2006
65	JB	Ognadalen-Hellvik	Hå/Eigersund	Kystlynghei	D07	SB/BN	O3h	A	LK 190 920	2006
66	JB	Austnes, midtre del	Karmøy	Kystlynghei	D07	BN	O3t	A	KL 935 775	2006
67	JB	Dybing: Fuglåsen	Lund	Kystlynghei	D07	SB	O2	C	LK 432 857	2006
68	JB	Askje: Haraldhaugen S	Rennesøy	Kystlynghei	D07	BN	O3t	B	LL 091 517	2006
69	JB	Askje: Kalhagnes	Rennesøy	Naturbeitemark	D04	BN	O3t	B	LL 100 532	2006
70	JB	Askje: Vaulen	Rennesøy	Strandeng og strandsump	G05	BN	O3t	B	LL 098 532	2006
71	JB	Askje: vestsida av Askjeberget	Rennesøy	Naturbeitemark	D04	BN	O3t	A	LL 096 524	2006
72	JB	Brimse: beitemark i nord	Rennesøy	Naturbeitemark	D04	BN	O3h	A	LL 166 541	2006
73	JB	Brimse: beitemark i nordaust	Rennesøy	Naturbeitemark	D04	BN	O3h	B	LL 167 540	2006

Loknr:	fra:	Lokalitetsnavn:	Kommune:	Naturtype	Kode	Vegetasjons- sone:	Vegetasjons- seksjon:	Verdi:	UTM (WGS84):	Registr. år
74	JB	Brimse: beitemark i sør	Rennesøy	Naturbeitemark	D04	BN	O3h	B	LL 175 533	2006
75	JB	Brimse: beitemark i søraust	Rennesøy	Naturbeitemark	D04	BN	O3h	A	LL 180 533	2006
79	JB	Brimse: kalkrike knausar i gjødsla beitemark i nord	Rennesøy	Småbiotoper	D11	BN	O3h	A	LL 165 540	2006
81	JB	Brimse: Kovaholmen	Rennesøy	Naturbeitemark	D04	BN	O3h	A	LL 164 541	2006
82	JB	Brimse: myr i aust	Rennesøy	Slåtte- og beitemyr	D02	BN	O3h	B	LL 175 536	2006
83	JB	Brimse: myr i vest	Rennesøy	Slåtte- og beitemyr	D02	BN	O3h	B	LL 172 534	2006
85	JB	Rennesøy: Låder aust	Rennesøy	Naturbeitemark	D04	BN	O3t	A	LL 049 582	2006
86	JB	Rennesøy: Låder vest	Rennesøy	Naturbeitemark	D04	BN	O3t	B	LL 047 582	2006
90	JB	Kjosavik, sørvestre delen	Sandnes	Naturbeitemark	D04	SB	O2	B	LL 216 289	2006
91	JB	sør for Frøylandsvatnet	Sandnes	Rikmyr	A05	BN	O2	B	LL 194 338	2006
92	JB	sør for Nuten	Sandnes	Naturbeitemark	D04	SB	O2	A	LL 259 258	2006
93	JB	Tengesdal	Sandnes	Kystlynghei	D07	SB	O2	A	LL 235 292	2006
95	JB	Kro	Sauda	Slåttemark	D01	SB	O2	B	LM 492 072	2006
96	JB	Rødsåsane	Sauda	Beiteskog	D06	SB	O2	B	LM 473 158	2006
97	JB	Slettedalsvatnet, søraustsida: Liastølen	Sauda	Naturbeitemark	D04	NB	O2	C	LM 595 231	2006
98	JB	Slettedalsvatnet, sørvestsida: Storestølen	Sauda	Naturbeitemark	D04	NB	O2	C	LM 581 222	2006
99	JB	Slettedalsvatnet, vestsida: Liastølen	Sauda	Naturbeitemark	D04	NB	O2	C	LM 586 241	2006
100	JB	Svandal	Sauda	Naturbeitemark	D04	SB	O2	C	LM 449 133	2006
102	JB	Vetthus	Sauda	Naturbeitemark	D04	SB	O2	C	LM 499 087	2006
103	JB	Abødalen: Bakka	Sauda	Høstingskog	D18	SB	O2	B	LM 505 192	2006
104	JB	Froa-stølen (ved Mosvatnet)	Suldal	Naturbeitemark	D04	NB	O3h	C	LL 551 884	2006
105	JB	Hjortaland	Suldal	Høstingskog	D18	SB	O2	B	LL 549 846	2006
106	JB	Kalberg: Revholen	Time	Naturbeitemark	D04	BN	O3h	C	LL 116 206	2006
107	JB	Kalberg: vest for Stutafjell	Time	Kystlynghei	D07	BN	O3h	C	LL 129 199	2006
108	JB	Mossige, vest for Mossige sag	Time	Slåtte- og beitemyr	D02	BN	O3h	B	LL 095 097	2006
109	JB	Sikvaland-Snoresstad, mellom tidlegare avgrensa heiområde	Time	Kystlynghei	D07	SB	O3h	A	LL 170 110	2006
110	JB	Taksdalsvatnet	Time	Naturbeitemark	D04	SB	O3h	B	LL 140 115	2006
111	JB	Ulvarudla ved Litlamoset, nord for Kartavoll-Mellomstrand	Time	Kystlynghei	D07	SB	O3h	A	LK 170 055	2006
112	JB	Austerøy	Tysvær	Kystlynghei	D07	BN	O3t	A	KL 974 771	2006
113	JB	Vesterøy lynchhei	Tysvær	Kystlynghei	D07	BN	O3t	A	KL 966 775	2006
114	JB	Vesterøy, innmark	Tysvær	Hagemark	D05	BN	O3t	B	KL 968 771	2006

Loknr:	fra:	Lokalitetsnavn:	Kommune:	Naturtype	Kode	Vegetasjons- sone:	Vegetasjons- seksjon:	Verdi:	UTM (WGS84):	Registr. år
115	JB	Austremarka, nordaustre del	Utsira	Naturbeitemark	D04	BN	O3t	A	KL 675 825	2006
116	JB	vest for Sørevågen	Utsira	Naturbeitemark	D04	BN	O3t	A	KL 655 805	2006
117	JB	Vestremarka	Utsira	Naturbeitemark	D04	BN	O3t	A	KL 645 815	2006
1	AL	Hellandsmyr 1	Time	Kystmyr	A08	SB	O2	A	LL 12, 06	2005
2	AL	Hellandsmyr 2	Time	Kystmyr	A08	SB	O2	A	LL 12, 06	2005
3	AL	Hellandsmyr 3	Time	Kystmyr	A08	SB	O2	A	LL 12, 06	2005
4	AL	Hellandsmyr 4	Time	Naturlig fiske- tomme innsjøer og tjern	E10	SB	O2	A	LL 12, 06	2005
5	AL	Sør for Hellandsmarkene	Time	Kystmyr	A08	SB	O3	A	LL 12, 06	2005
6	AL	Fløymeland-Ulvarudla	Time	Kystlynghei	D07	SB	O3	A	LL 15-18, 05-07	2005
7	AL	Little Undheim - Risstølen	Time	Kystlynghei	D07	SB	O3	A	LL 15-18, 11-13	2005
8	AL	Røynås	Time	Naturbeitemark	D04	SB	O3	C	LL 14-15, 15-17	2005
9	AL	Berge	Forsand	Hagemark	D05	BN	O2	B	LL 334, 334	2005
10	AL	Rittedal - Oaland	Forsand	Bjørkeskog med høgstauder	F04	SB	O2	B	LL 373, 321	2005
11	AL	Fossmork	Forsand	Hagemark	D05	SB	O2	B	LL 412,405	2005
12	AL	Bønardalen 1, ved avkjørsla t den nest øvste garden	Hjelmeland	Naturbeitemark	D04	SB	O2	A	LL 412, 614	2005
13	AL	Bønardalen 2, ved avkjørsla til den øvste garden	Hjelmeland	Hagemark	D05	SB	O2	A	LL 415, 613	2005
14	AL	Åse	Hjelmeland	Bjørkeskog med høgstauder	F04	SB	O2	B	LL 494, 594	2005
15	AL	Valskår	Suldal	Naturbeitemark	D04	SB	O2	B	LM 559, 031	2005
16	AI	Li	Suldal	Hagemark	D05	SB	O2	A	LM 548, 026	2005
17	AI	Hyllen	Suldal	Slåttemark	D01	SB	O2	A	LM 644, 050	2005
18	AL	Røynevarden	Suldal	Slåttemark	D01	SB	O2	B	LM 738, 094	2005
19	AL	Ringhagen	Sauda	Naturbeitemark	D04	SB	O2	C	LM 492, 153	2005
20	AL	Hustveit, Jonegarden	Sauda	Slåttemark	D01	SB	O2	A	LM 457, 068	2005

Loknr:	fra:	Lokalitetsnavn:	Kommune:	Naturtype	Kode	Vegetasjons- sone:	Vegetasjons- seksjon:	Verdi:	UTM (WGS84):	Registr. år
21	AL	Eikjekraksmyra, Stakkestad	Tysvær	Kystmyr	A08	BN	O3	A	KL 965, 960	2005
22	AL	Litlestemmen	Tysvær	Kystmyr	A08	BN	O3	A	KL 969, 957	2005
23	AL	Lindangerpollen	Tysvær	Strandeng og strandsump	G05	BN	O3	A	LL 094,900	2005
24	AL	Leirangsvågen	Tysvær	Strandeng og strandsump	G05	BN	O3	A	LL 140, 813	2005
25	AL	Gunnarshaug	Karmøy	Rikmyr	A05	BN	O3	A	KL 889,886	2005
26	AI	Svartamyra	Karmøy	Kystmyr	A08	BN	O3	B	KL 890, 754	2005
27	AL	Sør for Blikshavn	Karmøy	Kystlynghei	D07	BN	O3	A	KL 893, 672	2005
28	AL	Sandhålandsanden	Karmøy	Sanddyne	G03	BN	O3	A	KL 823, 684	2005
78	AS	Ognøy	Bokn	Kystlynghei/myr	D07/A08	BN	O3	A	LK 123,456	2006
80	AS	Flatberga	Bokn	Kystlynghei/myr	D07/A08	BN	O3	A	LK 935,705	2006
86	AS	Adnanes	Bokn	Kystlynghei/myr/ naturbeite	D07,A08/ D04	BN	O3	A	LK 935,682	2006
87	AS	Vardafjell	Bokn	Kystlynghei/myr/ naturbeite	D07/A08/ D04	BN	O3	A	KL 935,645	2006
88	AS	Arafjell	Bokn	Kystlynghei/myr	D07/A04	BN	O3	B	LK 935,668	2006
89	AS	Vatnaland	Bokn	Kystlynghei	D07	BN	O3	B		2006
90	AS	Søre Eigerøy	Eigersund	Kystlynghei/myr	D07/A08	BN	O3	A	LK 220,820	2005
91	AS	Mong-Hådyr	Eigersund	Kystlynghei/myr	D07/A08	N	O3	A	LK 320,720	2005
92	AS	Gramstad-Dalsnuten	Sandnes	Kystlynghei/myr/ naturbeite	D07/D04/ A08	BN	O3	B	LL 150,323	2005
93	AS	Vetafjell	Sandnes	Kystlynghei/myr	D07/A08	BN	O2	B	LL145,263	2005
94	AS	Orrestad	Eigersund	Kystlynghei	D07	BN	O2	B	LK 365,915	2005
95	AS	Bjulfund	Lund	Kystlynghei/myr	D07/A08	BN	O2	C	LK 460,935	2005
96	AS	Obrestadheia-Aniksdalheia	Hå	Kystlynghei/myr/ naturbeite	D07/A08/ D04	SB	O2	A	LL 140,020	1984
97	AS	Myrane	Hå	Kystmyr/lynghei/ naturbeite	A08/D07/ D04	SB	O2	A	LL 130,000	1984
209	AL	Lammaneset-Boknahovet	Bokn	Kystlynghei/myr	A01/D07	BN	O3	A	KL 937- 950,717- 732	2007
212	AL	Hagland, nord for Ravnafloke	Haugesund	Kystlynghei/myr	D07/A08	BN	O3	C	KM 863- 870, 007- 015	2007
213	AL	Tømmervågen-Torevarden	Haugesund	Kystlynghei/myr/ strandeng	D07/A05/ G05	BN	O3	A	KL 866-880, 007-015	2007

Loknr:	fra:	Lokalitetsnavn:	Kommune:	Naturtype	Kode	Vegetasjons- sone:	Vegetasjons- seksjon:	Verdi:	UTM (WGS84):	Registr. år
214	AL	Årabrot	Haugesund	Kystlynghei/strand- berg/tangvoll	D07/G09/ G06	BN	O3	B	KL 866-870, 950-957	2007
215	AL	Sør-Stokke-Blikshavn-Mjåvatnet	Karmøy	Myr/kystlynghei	A05/A08/ D07	BN	O3	A	KL 875-898, 690-735	2007
216	AL	Blikshavn-Hovdastad-Dale-Tjøstheim	Karmøy	Myr/kystlynghei/kil- der	A05/A06/ D07/A08	BN	O3	A	KL 880-890, 670-735	2007
217	AL	Natterhukmyr-Ytre Holmavatn	Karmøy	Kystlynghei/myr	D07/A08	BN	O3	A	KL 857-880, 673-697	2007
218	AL	Falnes	Karmøy	Slåttemark/tang- voll/kilder	D01/G06/ A06	BN	O3	B	KL 882-884, 621-625	2007
219	AL	Risdal, torvmyr aust for Torvhodl	Karmøy	Myr/kystlynghei	A01/D07	BN	O3	C	KL 847-850, 643-645	2007
220	AL	Sandhåland-Laksodden-Hemnes	Karmøy	Kankratt/eng/sand- dyne/strand/tang- voll	B02/D08/ D09/G03/ G04/G06/ I06	BN	O3	A	KL 816-823, 681-686	2007
221	AL	Høvring	Karmøy	Kystlynghei/slåtte- mark/myr	D07/D01/ A08	BN	O3	B	KL 944-958, 757-779	2007
222	AL	Høyevassdrøget	Tysvær	Kystmyr/lynghei	A08/D07	BN	O3	C	KL 950-983, 830-900	2007
223	AL	Valhest	Haugesund	Kystlynghei/myr	D07/A08	BN	O3	A	KL 960-990, 930-999	2007

Lokalitetsskildringar

Lokalitetane som vart undersøkte i Rogaland i 2006 er ordna alfabetisk, først etter kommune, deretter etter lokalitetsnamn. Nummereringa av lokalitetar er identisk med Jordal (2007), skildringa er også den same.

Følgjande forkortingar er nytta: JBJ=John Bjarne Jordal, JIJ=John Inge Johnsen, AS=Audun Steinnes, SI=Svein Imsland.

Bjerkreim

3 Bjerkreim: Kløgtvedt, aust for (1)

Posisjon: LK 2754 9875
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 19.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei eit myrområde i låglandet aust for Kløgtvedt i Bjerkreim, og var beita av storfe. Lokaliteten kan klassifiserast anten som kystmyr under hovudnaturtype myr, eller som beitemyr under hovudnaturtype kulturlandskap. Ein har velt det siste fordi klokkesøte er avhengig av beiting.

Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseeanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var ca. 60% fattigmyr med dominans av pors, blåtopp og rome, og ca. 40% høgstorrump med flaskestorr, trådstorr og elvesnelle.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var beita av storfe. Dette er positivt for den truga klokkesøta.

Artsfunn: Viktigast er funn av betydelege mengder (over 100 planter) av raudlistearten klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista). Det finst også eldre herbariefunn (1970) av klokkesøte frå dette området.

Det vart elles funne blodtopp, klokkeling, knegras, kvitmyråk og kysttjønnaks.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit beitepåverka myrlandskap med gode bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde og står i kategori EN-sterkt truga.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast også i framtida. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep som påverkar vegetasjon og hydrologiske tilhøve.

4 Bjerkreim: Kløgtvedt, aust for (2)

Posisjon: LK 2773 9845
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 19.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei eit myrområde aust for Kløgtvedt i Bjerkreim, og var beita av storfe og sau. Lokaliteten kan klassifiserast anten som kystmyr under hovudnaturtype myr, eller som beitemyr under hovudnaturtype kulturlandskap. Ein har velt det siste fordi klokkesøte er avhengig av beiting.

Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var ca. 50% fattigmyr med dominans av pors og blåtopp, og ca. 50% høgstorrsump dominert av flaskestorr.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var beita av storfe og sau. Dette er positivt for den truga klokkesøta.

Artsfunn: Viktigast er funn av raudlistearten klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista). Elles vart det funne m.a. klokkelyng og kornstorr.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit beitepåverka myrlandskap med viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde og står i kategori EN-sterkt truga.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast også i framtida. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep som påverkar vegetasjon og hydrologiske tilhøve.

5 Bjerkreim: Ognadal ved vegkryss

Posisjon: LK 2639 9895
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 19.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit myrområde i Ognadal vest for Kløgtvedt, på nordsida av krysset med vegen som går til Bjerkreim, og var beita av storfe. Lokaliteten kan klassifiserast anten som kystmyr under hovudnaturtype myr, eller som beitemyr under hovudnaturtype kulturlandskap. Ein har velt det siste fordi klokkesøte er avhengig av beiting. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var ca. 20% fattigmyr rundt kantane med dominans av pors, blåtopp og duskull, og ca. 80% høgstorrsump dominert av flaskestorr.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var inngjerda og noko beita av storfe. Det er truleg at eit moderat beite er positivt for den truga klokkesøta.

Artsfunn: Viktigast er funn av raudlistearten klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista).

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit beitepåverka myrlandskap med viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde og står i kategori EN-sterkt truga.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast også i framtida. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep som påverkar vegetasjon og hydrologiske tilhøve.

6 Bjerkreim: Storrsheia, myr ved Storrsheivatnet

Posisjon: LL 293 041
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 07.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved Storrsheivatnet i Bjerkreim i eit område som tidlegare er registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Det som her er avgrensa, er ei nokså flat fattigmyr som vert beita, og av denne grunn er ganske tuvet. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er fattig myr med pors, rome og blåtopp.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var i 2006 beita av hest og storfe. Myra hadde ein tuvet struktur som følge av trakk.

Artsfunn: Av planter vart m.a. funne blåknapp, elvesnelle, skogsnelle og stortranebær.

Prioritering: Lokaliteten er plassert i kategori B (lokalt viktig) fordi det er ei intakt beitemyr.

Lokaliteten tilfredsstillar truleg ikkje krava til B som kystmyr.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg med beiting også i framtida.

7 Bjerkreim: Storrsheia, nordsida av Storrsheivatnet

Posisjon: LL 290 046
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit			Baserikheit			Næring			
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 07.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på nordaustsida av Storrsheivatnet i Bjerkreim og er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var dominert av fuktig hei (H3) med mykje blåtopp, røsslyng, klokkeling og rome. Det var ein del einstape i øvre (austre) deler mot skogen.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga beita av sau i alle fall i nordre del. Litt lågt beitetrykk. Eit relativt ungt sitkagranfelt er planta i området. Området er rikt på fornminne,

Artsfunn: Det vart m.a. funne blåknapp, heiblåfjør, heisiv, knegras, kornstorr, kvitmyråk og stortranebær.

Prioritering: Lokaliteten er plassert i kategori C (lokalt viktig), for han tilfredsstillar truleg ikkje krava til B.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast og evt. sviast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling. Einstape kan ta overhand. Eit ganske effektivt tiltak er i så fall å slå med ryddesag to gonger i sesongen.

8 Bjerkreim: Storrsheia, åsen på sørsida av Storrsheivatnet

Posisjon: LL 291 038
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit			Baserikheit			Næring			
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 07.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved Storrsheivatnet i Bjerkreim og er tidlegare registrert som nasjonalt verdifulle kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Det avgrensa området ligg i åsen på sørvestsida av Storrsvatnet, ovanfor eit grasdominert, gjødsla beite. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av fukthei (H3) med m.a. blåtopp, røsslyng og blokkebær, pors og rome.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var relativt lite beita, og dyreslag var sau og storfe.

Artsfunn: Det vart ikkje gjort spesielle plantefunn, m.a. klokkelyng og krypvier.

Prioritering: Lokaliteten er plassert i kategori C (lokalt viktig), for han tilfredsstillar truleg ikkje krava til B.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg med framhald i beitinga.

9 Bjerkreim: Ørsdalen: Bjordal

Posisjon: LL 559 081
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 29.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg sør for Bjordalsgarden inst i Ørsdalen (Bjerkreim), på sørsida av elva. Eg avgrensa dei minst gjødsla bakkane på sørsida av elva. Noko av lokaliteten hadde spreidd bjørk og dermed eit hagemarkspreg. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Frisk fattigeng (G4) utgjorde berre ca. 10%. Blåtoppeng/fukthei utgjorde rundt 40%.

Einerbuskmark utgjorde 20-30%, elles var det ein del berg og stein og noko blåbærvegetasjon (rundt 20%) med blokkebær og småbjørk.

Kulturpåverknad: Heile garden er eit kulturlandskap med rikt kulturhistorisk innhald, med m.a. mykje rydningsrøyer, terrassar og steingjerde. Heile garden er godt gjødsla. Denne lokaliteten ligg på sørsida av elva og er lite tilgjengeleg med traktor. Her verka relativt lite gjødsla. Det var godt beitetrykk av sau.

Artsfunn: Det er tidlegare (1977) påvist solblom på garden (VU=sårbar på raudlista, herbariebelegg). Det er uvisst kvar på Bjordal denne er funnen. Korkje mann eller kone på garden har høyrte om solblomen. Det vart funne heisiv og kornstorr, og vidare eit par beitemarkssopp: gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helvola*), kantarellvokssopp *Hygrocybe cantharellus* og brunfnokka vokssopp *H. helobia*.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i C (lokalt viktig) fordi det er usikkert om han tilfredsstillar kriteria til B.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg med framhald i beitinga. Ein bør unngå gjødsling, tilleggsforing og fysiske inngrep.

10 Bjerkreim: Ørsdalen: Hovland, sør for elva

Posisjon: LL 50-51, 07
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei, slåtte- og beitemyr
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 29.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg i på sørsida av elva i Ørdsalen i Bjerkreim, i indre del av Rogaland nokså langt frå kysten. Likevel kan denne lokaliteten truleg reknast som kystlynghei. I mindre oseaniske strok er slike heiar meir rike på blokkebær og fattigare på røsslyng (Steinnes 1988). Lokaliteten ligg hovudsakeleg på ei elveslette, men det opne landskapet strekkjer seg oppover rasmarene i dalsida på sørsida, noko som m.a. skuldast geit. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen kan best skildrast som blokkebærhei, og er nokså artsfattig. Viktige artar er forutan blokkebær også blåbær, smyle, engkvein, blåtopp og finnskjegg. Fukthei (med innslag av blåtopp) utgjer om lag 90%, og beita fattig myr om lag 10%.

Kulturpåverknad: Lokaliteten vart beita av storfe, sau og >100 geiter. Vegetasjonen verka lite gjødselpåverka, men det er råd å kryssa elva med traktor (kjelde: Tellef Hovland).

Artsfunn: Vegetasjonen var nokså artfattig, men det vart funne m.a. blåklukke, heisiv, klokkelyng og kornstorr.

Prioritering: Lokaliteten vert klassifisert til B (viktig) fordi det er ei intakt hei som framleis vert hevda med beite, men som har eit relativt ordinært artsutval.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg med framhald i beitinga. Ein bør unngå gjødsling, tilleggsforing og fysiske inngrep.

11 Bjerkreim: Åsen

Posisjon: LK 304 939
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 07.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Åsen i Bjerkreim er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Det er store beitemarker med eit rikt kulturhistorisk innhald, men dei verka gjødsle og var ganske artsfattige. Dei minst gjødsle partia vart avgrensa. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er ei noko gjødselpåverka utforming av frisk fattigeng (G4), med engkvein, sølvbunke, gulaks, myrfiol og med innslag av gjødslingsindikatorar som kvitkløver, krypsoleie og engrapp.

Kulturpåverknad: Lokaliteten vart beita av sau. Det var steingjerde m.fl. kulturspor.

Artsfunn: Av planter vart det m.a. funne blåklukke, fjellmarikåpe og geitsvingel. Registrering av artar var noko hemma av nedbeiting. Av sopp vart det berre notert nokre få vanlege artar: gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helvola*), okergul grynhatt (*Cystoderma amianthinum*), elfenbeinshette (*Mycena flavoalba*), torvnavlesopp (*Omphalina ericetorum*), gul nålehatt (*Rickenella fibula*) og fiolett nålehatt (*Rickenella schwarzii*).

Prioritering: Lokaliteten er plassert i kategori C (lokalt viktig), for han tilfredsstillar truleg ikkje krava til B.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

12 Bjerkreim/Time/Hå: Laksvelafjellet-Ogna

Posisjon: LK/LL 17-26, 96-05
Hovudnaturtype: Kulturlandskap, myr
Naturtype: Kystlynghei, slåtte- og beitemyr, kystmyr, gammel fattig edellauvskog
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktighet				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: Steinnes (1988), 17.08.2006, JBJ (Moi-Laksvelafjellet), 18.08.2006, A. Steinnes, J.I. Johnsen & JBJ (Fjellund/Butjørnane, Heresvela/Hellevatna), 19.08.2006, JBJ (Eikeland, Gravdal)

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er del av eit svært stort heiområde som i nord er avgrensa nær Røyslandsvatnet og Oslandsvatnet (vest for Vikeså), Laksvela-Steinsland-Eikeland-Gravdal i aust og som strekkjer seg sørover til skogen i Ognadalen vestover frå Ualand mot Holmavatnet og Heresvela ved Ogna og vidare mest heilt ned til kysten. Sjå og skildringar og data hos Steinnes (1983, 1988), Naturbasenummer BN00000707. Lokaliteten med nærliggjande område lenger sør kan vera eit av dei største bortimot samanhengande kystheiområda i landet. Langs ei line vinkelrett på kysten strekkjer det seg over om lag 18 kilometer, men er noko oppdelte. Området er undersøkt fleire stader for å få ei betre avgrensing, men det å avgrensa eit så stort område på ein god måte er eit svært arbeid som krev mykje meir tid enn det som sto til rådvelde. Ein har brukt ortofoto som støtte i avgrensinga både i forkant og etterpå. Terrengdekkjande myr (kystmyr) og gammel fattig edellauvskog (eikeskogsholt) er delvis avgrensa som egne figurar i Naturbase.

Vegetasjon: Heile dette store området er dominert av fukthei (H3) med blåtopp, ofte med klokkesøte i betydelege mengder. Elles finst m.a. ein del mindre fattige myrområde, også ofte med klokkesøte. Særleg interessant er eit område med eit myrkompleks med terrengdekkjande myr ved Trollhaugstjørni eit stykke sør for Moi (vest for Urdalsnipa), dette reknast som ein sterkt truga vegetasjonstype (EN - endangered). Sør for Heresvela og Hellevatna finst ein del spreidde eikeholt med einskilde gamle eiker (avgrensa egne lokalitetar i Naturbase), undervegetasjonen består stort sett av blåtopp. Lokaliteten inneheld også tørrhei (truga vegetasjonstype) og ein del oligotrofe vatn (mellom desse eitt med påvist bustsmyle, men det er sannsynlegvis fleire). Kjelder: Ryvarden (1978, Steinnes 1983, 1988).

Kulturpåverknad: Jamt over eit middels beitetrykk av sau og somme stader storfe. Stadvis er beitetrykket godt, men det finst og område som er lite beita. Dei minst beita områda er likevel ikkje attgrodde i den forstand at det er vesentleg oppslag av skog. Gradientar mot gjødsla beite i nærleiken av gardane. Einskilde sitkagranplantingar, vegar og dyrka småfelt. Ved somme vatn finst også hytter.
Artsfunn: Av planter må særleg nemnast store bestandar av klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista). Området er undersøkt inn frå mange ulike stader, og i alle undersøkte område med høveleg vegetasjon under 400 meter vart det funne gode klokkesøte-bestandar. I området Kutjørna-Langvatnet nordaust for Urdalsnipa vart det i 2006 telt over 1000 planter langs ei kortare gangrute (jf. også Steinnes 1988). Bestandane i heile området består nokså sikkert av eit 5-sifra tal individ (titusenvi av planter). Dette er dermed truleg ein av dei viktigaste bestandane i landet (jf. Hvattum 1993). Det vart elles funne ein annan raudlisteart, bustsmyle (EN) mellom Eikeland og Gravdal. Av andre artar kan nemnast blodtopp, og einskilde meir kravfulle artar som dvergjamne m.m. Aust for Butjørna (LL 20 01) oppgjev Steinnes (1988) solblom (VU). Dei oseaniske mosane purpurnose, dronningmose og gullhårsmose er funne i fukthei i nord mot Røyslandsvatnet (ca. LL 24 04, Steinnes 1988).

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit uvanleg stort, velutvikla og intakt kystheiområde med lite inngrep i form av gjødsling, dyrking, oppslag av tre og granplanting, og med tre raudlisteartar i høg kategori. Området hyser truleg ein av dei største bestandane av klokkesøte (EN) i landet, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde. Ein annan sjeldan og sørleg art er raudlistearten bustsmyle (EN), og elles kan solblom (VU) framleis finnast. Området inneheld også terrengdekkjande myr og tørrheier, som vert rekna som sterkt truga vegetasjonstypar. Stadvis er beitetrykket godt, men det finst og område som er lite beita.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør ein del stader beitast hardare enn i dag, elles vil det kunne gro att på lang sikt. Klokkesøtebestandane (og evt. solblombestandar) vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Klokkesøte treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

Bokn

13 Bokn: Ognakalven

Posisjon: KL 992 754
Hovudnaturtype: Kulturlandskap, havstrand/kyst
Naturtype: Naturbeitemark, rikt strandberg
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 09.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ein holme som ligg ved europavegen mellom Bokn og Tysvær. Store deler oppå holmen er gjødsla med traktor, men det finst lite gjødsla strandberg og naturbeitemarker rundt holmen, med beitemarkssopp. Dei gjødsla delene er i hovudsak haldne utanfor det området som er avgrensa. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av ein mosaikk av frisk/fuktig fattigeng (G4/G1), kortbeita hei (H2a/H3) og bergknaus og bergflate (F3).

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga beita av sau. Dei gjødsla, flate partia på toppen av holmen er forsøkt haldne utanfor avgrensinga.

Artsfunn: Av planteartar kan nemnast heiblåfjør og kystmaure. På strandberga rundt holmen fanst diverse beitemarkssopp. Det var ein raudlisteart, nemleg russelærvokssopp (*Hygrocybe russocoriacea*) (DC/NT) som forekom i bra bestandar. Denne arten er særleg typisk for skjelsandpåverka, beita strandberg. Elles vart det funne snøkvit blekksopp (*Coprinus niveus*), skjeljordtunge (*Geoglossum fallax*) (tidlegare DC), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), silkeraudskivesopp (*Entoloma sericellum*), sleip jordtunge (*Geoglossum glutinosum*) (tidlegare DC), beitehette (*Mycena pelliculosa*) (tidlegare DC), kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*), gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helvola*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), *Entoloma caesiocinctum* (tidlegare DC) og raud åmeklubbe (*Cordyceps militaris*).

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er ei større, intakt naturbeitemark som framleis vert beita, og der det finst mange beitemarkssopp, av dei ein som står i lågare kategori raudlista (og fleire som stod på raudlista tidlegare).

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

Eigersund

14 Eigersund: Geiterås mot Gløbstad

Posisjon: LK 35 88
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei, slåtte- og beitemyr
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 01.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit større heiområde mellom Geiterås og Gløbstad, i nordaustre del av Eigersund kommune. Han er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994), men har her fått ei noko anna avgrensing. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Lokaliteten er dominert av fukthei (H3) med blåtopp, bjønnskjegg, rome m.m., men det er og innslag av beita myr.

Kulturpåverknad: Det er stadvis godt beitetrykk av sau. Beita er gjødsla langs vegen til Gløbstad.

Artsfunn: Fylkesmannen i Rogaland (1994) oppgjev at klokkesøte veks her. Området er i 2006 undersøkt eit stader i nærområda langs vegen til Gløbstad. Det vart funne m.a. bråtestorr, heisiv, klokkeling og krypvier. Vegetasjonen verka framleis høveleg for klokkesøte.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit større, intakt kystheiområde med lite inngrep i form av gjødsling, dyrking, oppslag av tre, vegar og avgrensa mengd med granplanting, og med funn av klokkesøte, som står i høg kategori på raudlista. Området kan seiast å tilhøyra "Kystlyngheier som inngår i større "helhetlige kulturlandskap" i sentrale deler av Sør-Rogaland.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

15 Eigersund: Gjermestad

Posisjon: LK 2172 8871
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 20.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved kystriksvegen (Rv 44) ved Gjermestad, og er eit myrområde som vert beita av storfe. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av fattig myr med pors og blåtopp. Det er og noko høgstorrsump med flaskestorr.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er beita av storfe. Han ligg elles inntil riksvegen og er påverka av vegen og kanskje også litt drenering og svak gjødsling.

Artsfunn: Viktigast er funn av raudlistearten klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista). Elles vart det notert m.a. kvitmyråk og kysttjønnaks.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit beitepåverka myrlandskap med bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde og står i kategori EN-sterkt truga.

Omsyn og skjøtsel: Ein bør unngå fysiske inngrep, gjødsling, og opphøyr av beite med påfølgjande attgroing. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg.

16 Eigersund: Koldal-Beringsfjellet-Grastveit

Posisjon: LK 27-29, 75-78

Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 20.08.2006 (vest for Åmdal), 01.10.2006 (ved Svåvatnet i sør), JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit større heiområde sør for Koldal, nord for Grastveit og vest for Åmdal i Eigersund. Det heng saman med heia vest for Nodland (sjå eigen lokalitet). Undersøkinga 20.08. vart etter kort tid avbroten av eit valdsamt torevær. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonssesjon (O2).

Vegetasjon: Området er dominert av fukthei (H3) med blåtopp m.m. I sør innslag av tørrhei (H1, truga vegetasjonstype). Det finst spreidd einer.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er velskjøtta, det er godt beitetrykk av sauer. Vestre og sørlege oppgjødsla deler er ikkje med i avgrensinga. Det er gradientar mot gjødsla beite i nærleiken av gardane. Det er noko innslag av planta sitkagran.

Artsfunn: Det er funne klokkesøte fleire stader (EN - sterkt truga på raudlista). I tørrhei i sør vart det funne eik, vivendel, trollhegg, småsmelle og mjølbær.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit større, intakt kystheiområde med lite inngrep i form av gjødsling, dyrking, oppslag av tre, små fysiske inngrep og avgrensa mengd med granplanting. Det er viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde, og som står i kategori EN - sterkt truga på raudlista. Det finst innslag av tørrhei (truga vegetasjonstype). Området er i god hevd.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

17 Eigersund: Liavatnet-Hellaren

Posisjon: LK 32-35, 79-81
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei, slåtte- og beitemyr
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 01.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit større heiområde frå Liavatnet og Kydlandsvatnet i vest til Hellaren i aust, i austre del av Eigersund kommune. Han er ein del av vidstrekke heiområde i denne delen av Rogaland. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonssesjon (O2).

Vegetasjon: Området er dominert av fukthei (H3) med blåtopp, røsslyng, rome, kløkkelyng m.m. Det er mindre innslag av fattige myrar og tendensar til tørrhei.

Kulturpåverknad: Stadvis godt beitetrykk. Særleg er områda rett vest for Hellaren godt skjøtta hei som vert beita av storfe utan gjødsling. Områda på sørsida av Liavatnet var mindre beita, og dels i attgroing med røsslyng opptil 40 cm.

Artsfunn: Området er undersøkt fleire stader i nærområda langs vegen til Hellaren. Det er funne klokkesøte fleire stader, den står som EN - sterkt truga - i den nye raudlista. Andre artar som også vart noterte: engfiol, heibljåfjør, heisiv, knegras, kornstorr, krypvier, kvitmyråk og mjølbær.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit større, intakt kystheimråde med lite inngrep i form av gjødsling, dyrking, oppslag av tre, små fysiske inngrep og avgrensa mengd med granplanting. Det er viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde, og som står som EN - sterkt truga på raudlista. Området er stadvis i god hevd. Områda rett vest for Hellaren er særleg godt skjøtta, artsrike og ugjødsle, og med store klokkesøtebestandar, og dermed særleg viktig å ta vare på.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

18 Eigersund: Nodlandsheia

Posisjon: LK 28 82
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 20.08.2006 (nær vegen til Nodland), 01.10.2006 (nær vegen til Koldal), JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit stort heimråde vest for Nodland i Eigersund. Lokaliteten heng saman med område sør for vegane til Hellaren og Åmdal, som er skildra som eigne lokalitetar. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Området er dominert av fukthei (H3) med blåtopp, røsslyng, rome, klokkelyg m.m., som stort sett er velskjøtta med beiting. Det finst spreidd med einer, dessutan småbjørk og rogn, særleg beskytta under bergnabbar. Det var lite furu.

Kulturpåverknad: Det er godt beitetrykk av sau og storfe over større område. Vestre oppgjødsle deler mot Vesthovda og Skåra er ikkje med i avgrensinga. Holmavatnet er drikkevasskjelde (oppdemt). Det er gradientar mot gjødsle beite i nærleiken av gardane.

Artsfunn: Av planter må særleg nemnast gode bestandar av klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista). Området er undersøkt i nærområda langs vegen til Nodland, og i sørlege del langs vegen til Koldal. I alle undersøkte område med høveleg vegetasjon vart det funne mange planter av klokkesøte. Dette er dermed ein viktig bestand. Elles kan nemnast blåklokke, hårsvæve, knegras, kystmyrklegg, mjuksivaks, mjølbær, skottlandsaugnetrøst, smalkjempe og småsmelle. Dessutan vart det funne nokre vidt utbreidde beitemarkssoppar: engvokssopp *Hygrocybe pratensis*, liten mønjevokssopp *H. miniata*, og seig vokssopp *H. laeta*.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit større, intakt kystheimråde med lite inngrep i form av gjødsling, dyrking, oppslag av tre, vegar og avgrensa mengd med granplanting. Det er viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde, og som står i kategori EN - sterkt truga på raudlista. Området er i god hevd med beiting av sau og storfe.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

19 Eigersund: Nord for Nevland (1)

Posisjon: LK 2113 9064
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		
Verdi:		A (svært viktig)							
Mulege truslar:		Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing							
Undersøkt, kjelder:		20.08.2006, JBJ							

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei eit myrområde i låglandet, nord for Nevland i Eigersund. Lokaliteten kan klassifiserast som kystmyr under hovudnaturtype myr, eller slått- og beitemyr under kulturlandskap. Ein har velt det siste pga. klokkesøte, som er skjøtselsavhengig. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var for det meste fattigmyr med dominans av pors, bjønnskjegg og blåtopp, og og dessutan noko høgstorrump dominert av flaskestorr og elvesnelle (O3b).

Kulturpåverknad: Lokaliteten har nok vore beita tidlegare, men truleg ikkje i 2006. Ein grusveg går forbi, og ei kraftline passerer.

Artsfunn: Viktigast er funn av raudlistearten klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista). Det vart og notert tistelsommarfugl og lynggrashoppe.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit myrlandskap med viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde og står i kategori EN-sterkt truga.

Omsyn og skjøtsel: Ein bør unngå fysiske inngrep, gjødsling, og lokaliteten bør beitast.

Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg.

20 Eigersund: Nord for Nevland (2)

Posisjon:	LK 2134 9128
Hovudnaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Slåtte- og beitemyr
Utforming:	

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		
Verdi:		A (svært viktig)							
Mulege truslar:		Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing							
Undersøkt, kjelder:		20.08.2006, JBJ							

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei eit myrområde i låglandet, nord for Nevland i Eigersund, og like vest for Røynåstjørna. Lokaliteten kan klassifiserast som kystmyr under hovudnaturtype myr, eller slått- og beitemyr under kulturlandskap. Ein har velt det siste pga. klokkesøte, som er skjøtselsavhengig. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var for det meste fattigmyr (K3) med dominans av pors, bjønnskjegg og blåtopp (80%), og dessutan rundt 20% takrørsump (O5). Litt småbjørk.

Kulturpåverknad: Lokaliteten har nok vore beita tidlegare, men truleg ikkje i 2006. Det er framleis både steingjerde og nettinggjerde.

Artsfunn: Viktigast er funn av raudlistearten klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista), flest funn vart gjort i vestenden. Andre artar var kvitmyråk og lynggrashoppe.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit beitepåverka myrlandskap med viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde og står i kategori EN-sterkt truga.

Omsyn og skjøtsel: Ein bør unngå fysiske inngrep, gjødsling, og lokaliteten bør beitast.

Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg.

21 Eigersund: Nord for Nevland (3)

Posisjon: LK 2111 9140
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktighet				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 20.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei eit myrområde i låglandet, nord for Nevland i Eigersund. Lokaliteten kan klassifiserast som kystmyr under hovudnaturtype myr, eller slått- og beitemyr under kulturlandskap. Ein har velt det siste pga. klokkesøte, som er skjøtselsavhengig. Det er og litt heiprega vegetasjon. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var for det meste fattigmyr med dominans av pors og blåtopp, dessutan førekjem litt bjørk, småeik og øyrevier på myra. Det var rundt 20% høgstorrsump med flaskestorr og trådstorr.

Kulturpåverknad: Lokaliteten har nok vore beita tidlegare, men truleg ikkje i 2006. Ein grusveg går forbi, og ei kraftline passerer.

Artsfunn: Viktigast er funn av raudlistearten klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista). Av andre artar kan nemnast blodtopp og kvitmyråk.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit beitepåverka myrlandskap med viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde og står i kategori EN-sterkt truga.

Omsyn og skjøtsel: Ein bør unngå fysiske inngrep, gjødsling, og lokaliteten bør beitast.

Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg.

22 Eigersund: Svånes

Posisjon: LK 269 761
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark, kystlynghei
Utforming: Frisk fattigeng (G4), fuktig lynghei (H3)

Jordfuktighet				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 01.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved Svånes sør for Eigersund. Han er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Området består av større naturbeitemarker med spreidd einer. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var over større område dominert av frisk fattigeng med innslag av einer. Det var litt innslag av grunnlendte berg med typen F3d: bergknaus og bergflate, kystbergknapp-dvergsmyle-utforming (litt truga vegetasjonstype). Det var og innslag av godt nedbeita kystlynghei (H3).

Kulturpåverknad: Lokaliteten verkar dels noko gjødsla, og var godt beita av sau på undersøkingstidspunktet. Einer er stadvis rydda.

Artsfunn: Det vart m.a. påvist beitesvæve, blåklokke, dvergsmyle, engfiol, fagerperikum, knegras, krypvier, kystbergknapp, småsmelle og tiriltunge. Dessutan vart det funne relativt vanlege beitemarkssoppar som seig vokssopp *Hygrocybe laeta*, honningvokssopp *H. reidii*, gul småkøllesopp *Clavulinopsis helvola*, *Entoloma minutum* og liten mønjevokssopp *H. miniata*.

Prioritering: Lokaliteten vert klassifisert til B (viktig) fordi det er ei intakt naturbeitemark som framleis vert hevda med beite, og med ein skilde signalartar på verdifull naturbeitemark.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg med framhald i beitinga. Ein bør unngå gjødsling, tilleggsforing og fysiske inngrep.

23 Eigersund: Tigardsknuten sør for Nodland

Posisjon: LK 333 826
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 01.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit heiområde mellom Nodland i heia og Vind-Birkeland, i austre del av Eigersund kommune. Lokaliteten er ein del av vidstrekke heiområde i denne delen av Rogaland. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Området er dominert av fukthei (H3) med blåtopp, elles pors og rome m.m.

Kulturpåverknad: Det er godt til middels beitetrykk.

Artsfunn: Området er undersøkt i nærområda langs vegen mellom Nodland i heia og Vind-Birkeland. Det vart her funne bestandar av klokkesøte. Klokkesøte står som EN - sterkt truga - i den nye raudlista. Av andre artar kan nemnast klokkeling, knegras, kornstorr og pors.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit intakt kystheiområde med lite inngrep i form av gjødsling, dyrking, oppslag av tre og vegar. Det er viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde, og som står som EN - sterkt truga på raudlista. Området er stadvis i god hevd. Området kan også seiast å tilhøyra "Kystlyngheier som inngår i større "helhetlige kulturlandskap"" i sentrale heiområde i Sør-Rogaland.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

24 Eigersund: Ved Dybingstjørna

Posisjon: LK 2245 8757
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep

Undersøkt, kjelder: 20.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg sør for Dybingstjørna i Eigersund, og er eit myrområde med innslag av hei og fleire småtjøenner. I nordre del av lokaliteten ligg den vesle Krossstjørna. Lokaliteten kan klassifiserast som kystmyr, eller slått- og beitemyr under kulturlandskap. Ein har velt det siste pga.

klokkesøte, som er skjøtselsavhengig. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av fattig pors-/blåtoppmyr, men har og noko fukthei. Næringsfattige småtjøenner med m.a. takrøyr, botnegras og kvit nøkkerose. Grunnlendte berg med m.a. mjølbær og småsmelle.

Kulturpåverknad: Lokaliteten ligg nær riksveg 44. Det var ingen teikn til beiting i 2006, men lokaliteten har truleg vore beita tidlegare.

Artsfunn: Viktigast er funn av raudlistearten klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista). Klokkesøte fanst spreidd i heile myra. Elles vart det notert blodtopp.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit beitepåverka myrlandskap med viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde og står i kategori EN-sterkt truga.

Omsyn og skjøtsel: Ein bør unngå fysiske inngrep, gjødsling, og lokaliteten bør beitast.

Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg.

Finnøy

28 Finnøy: Ombo: Geidaberget (V for Bandaberg)

Posisjon: LL 305 755
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselifuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 22.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit heiområde på Finnøy-sida nord på Ombo, vest for Bandaberg og nord for Kalltveit. Lokalnamnet er Geidaberget (økonomisk kart). Det kan klassifiserast som kystlynghei med litt innslag av naturbeitemark. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er mest fuktig kystlynghei (H3) med mykje bjønnskjepp og blåtopp, men det var og litt tørrhei og naturbeitemark (frisk fattigeng, G4).

Kulturpåverknad: Det var intakte gjerde, men vart ikkje beita på tidspunktet for undersøkinga. Lokaliteten har truleg brent for ikkje lenge sidan.

Artsfunn: Det vart ikkje funne uvanlege artar.

Prioritering: Området er gitt verdi C (lokalt viktig) på grunn av at det er ei mindre lynghei som er i byrjande attgroing, og dermed kanskje ikkje tilfredsstillar kriteria for B.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg med beiting også i framtida.

Gjesdal

29 Gjesdal: Søylandsdalen, nordaustre del

Posisjon: LL 249 124
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselifuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 05.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Han ligg i Søylandsdalen i Gjesdal. Eit lokalnamn er Store Oppsalhammaren (vestsida av denne). Det avgrensa området er naturbeitemark rundt og nordvest for ein kolle på austsida av elva. Det er ein del av eit nokså ope beite- og heilandskap. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var dels frisk fattigeng (G4), dels blåtoppeng (G2) med overgang mot fukthei (H3). På toppen av kollen var det litt tørrhei (H1). Viktige artar var engkvein, smyle, blåtopp og kystmaure.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga beita av storfe og sau. Deler av området har truleg vore litt gjødsla.

Artsfunn: Det vart funne eit par vokssopp-artar, honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), av planter m.a. aurikkelsvæve, blåklokke, blåknapp, blåkoll, fagerperikum, hårsvæve, knegras, krypvier og smalkjempe.

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er ei intakt naturbeitemark som framleis vert beita, og med nokre indikatorar på lite gjødsling.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

30 Gjesdal: Søylandsdalen, søraustre del

Posisjon: LL 253 120
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 05.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Han ligg på austsida av elva i Søylandsdalen i Gjesdal og er del av eit nokså ope beite- og heilandskap. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Lokaliteten er eit heiområde som og har litt fattig myr og innslag av bjørkeskog.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga beita av storfe og sau. Deler av området har truleg vore litt gjødsla.

Artsfunn: Av planter vart det funne m.a. grønstorr, heisiv, krypvier, kvitmyråk, kystmaure og kysttjønnaks. Særleg interessant var funnet av den raudlista beitemarkssoppen raud honningvokssopp *Hygrocybe splendidissima* (V/NT).

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er eit større, intakt heiområde som framleis vert beita, med funn av ein raudlisteart i lågare kategori.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast og evt. sviast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

31 Gjesdal: Søylandsdalen, ved Solheim

Posisjon: LL 247 125
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark

Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktighet				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 05.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Han ligg på vestsida av europavegen i Søylandsdalen i Gjesdal og er del av eit nokså ope beite- og heilandskap. Lokaliteten ligg sørvendt opp mot ein liten kolle.

Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Lokaliteten er sørvendt med einer, blåtopprik fukthei og naturbeitemark.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var beita av sau og storfe.

Artsfunn: Det vart påvist m.a. blåklokke, blåkoll, bråtestorr, hårsvæve, knegras, kornstorr, krypvier, kvitmaure, kystmyrklegg, mjølbær, smalkjempe, strandkjempe, tiriltunge og ein ubestemt augnetrøstart. Det vart og funne 6 beitemarkssopp-arter, m.a. raudlistearter *Entoloma prunuloides* (NT) og *E. atrocoeruleum* (NT). Elles kan nemmast seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), liten vokssopp (*Hygrocybe insipida*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*) og svartblå raudskivesopp (*Entoloma chalybaeum*).

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er ei intakt naturbeitemark (og hei) som framleis vert beita, med god førekomst av indikatorar på lite gjødsling, mellom desse to raudlistearter i lågare kategori.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

32 Gjesdal: Søylandsdalen, vest for europavegen

Posisjon: LL 248 122
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei, slåtte- og beitemyr
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktighet				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 05.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Han ligg i Søylandsdalen i Gjesdal og er del av eit nokså ope beite- og heilandskap. Den avgrensa lokaliteten utgjer eit relativt smalt belte på vestsida av europavegen.

Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er i stor grad blåtopphei (H3), med litt fattigmyr (K3) på flatene.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er beita av sau og storfe. Det er litt attgroingstendensar med oppslag av småbjørk. Området kan ha vore noko gjødsla, om ikkje overalt, men hovudinntrykket er at her har vore lite gjødsling i seinare tid. Nær vegen står ein gammal sementbygning.

Artsfunn: Av planter fanst m.a. hundekvein, knegras, kornstorr og krypvier.

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er eit intakt heiområde som framleis vert beita, og dessutan del av eit større heiområde.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast og evt. sviast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

34 Gjesdal: Ålgård: Kodlidalen

Posisjon: LL 19 19
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei, slått- og beitemyr
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 04.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg i eit område som tidlegare er registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 1 (Fylkesmannen i Rogaland 1994), og tilhøyrer museumsgarden på Lima. Lokaliteten ligg nord for bustadfelt og barnehage i Kodlidalen ved Ålgård (Gjesdal kommune). Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av artsfattig fukthei med bjønnskjegg, blåtopp, duskull, klokkeling, rome, røsslyng, stjernestorr, tepperot og øyrevier.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var i 2006 svakt beita av storfe. Relativt lite oppslag av busker/tre.

Artsfunn: Av planter fanst m.a. flekkmariland, heisiv, kornstorr, krypvier, kvitmyråk og kystmyrklegg.

Prioritering: Lokaliteten er plassert i kategori C (lokalt viktig), for han tilfredsstillar kanskje ikkje krava til B.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beita og evt. sviast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

35 Gjesdal: Ålgård: Limagarden, Kollefjell

Posisjon: LL 190-194, 197-200
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 04.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten tilhøyrer museumsgarden Limagarden i Gjesdal og ligg i eit område som tidlegare er registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 1 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Lokaliteten består av heiar som ikkje vert særleg beita lenger, men er rimeleg intakte, på sørsida av Flassavatnet ved Kollefjell. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av blåtopp-rik fukthei (rundt 80%), elles fattig myr. Det er attgroingstendensar med oppslag av bjørk.

Kulturpåverknad: Lokaliteten verka som han var lite beita, og har klare attgroingstendensar.

Artsfunn: Den raudlista plantearten klokkesøte (EN - sterkt truga) er funnen tidlegare (kjelde: informasjonstavle ved Limagarden), men vart ikkje attfunnen denne gongen. Likevel kan ein ikkje utelukka at han finst. Attgroinga har truleg svekka livsvilkåra for denne arten, som treng kort vegetasjon og opne sår i vegetasjonen for å spira og overleva på lengre sikt. Av andre artar kan nemnast heiblåfjør, heisiv, klokkeling, kornstorr og krypvier.

Prioritering: Verdisettinga på lokaliteten vert sett til B (viktig) fordi det er eit nokså intakt heiområde dersom beitinga vert teken opp att. Trass i lite beiting akkurat på undersøkingstidspunktet, er det lett å

restaurera denne heia slik at ho vert slik tradisjonell lynghei skal vera. Viss klokkesøte vert attfunnen, kan dette saman med oppattaking av hevdn gjera at verdien kan settast høgare.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast og evt. sviast i samsvar med tidlegare bruk. Tre og busker bør ryddast. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

36 Gjesdal: Ålgård: Limagarden, nær husa

Posisjon: LL 197-200, 186-188

Hovudnaturtype: Kulturlandskap

Naturtype: Naturbeitemark

Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 28.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved Ålgård i Gjesdal. Limagarden er registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 1 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Området fungerer som museum. Det er i nedre deler å rekna som naturbeitemark med innslag av hagemark. I øvre del går vegetasjonen over i hei. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var dominert av frisk fattigeng (G4) med ein del finnskjegg, kystmaure og spreidde tre. Det var litt steinur, og hagemark med treslag som m.a. eik, bjørk, hassel og rogn.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er beita av sau og storfe, ved husa også av hest. Dette er eit gammalt kulturlandskap med m.a. eit gardsanlegg frå eldre jarnalder, truleg rydda 350-550 e. Kr. Grasmarene har nok vore noko gjødsla, men det avgrensa området omfattar det som ein i felt ville tru var minst gjødselpåverka.

Artsfunn: Det vart påvist m.a. hårsvæve, blåklokke, kystmaure og knegras. Under eik er det påvist to raudlisteartar ein eller annan stad i området (stadnamn berre "Lima"): rutekremle *Russula virescens* (NT, 1977) og blågrøn kremle *Russula parazurea* (NT, 2003) (Norsk soppdatabase). Funna er for dårleg stadfesta til at dei kan brukast i avgrensing og verdisetting. Ifølgje Fylkesmannen i Rogaland (1994) skal det også vera funne solblom i området. Heller ikkje dette har ein kunna stadfesta nøyaktig.

Prioritering: Lokaliteten vert klassifisert til B (viktig) fordi det er ei intakt naturbeitemark som framleis vert hevda med beite, men som truleg har vore noko gjødsla og som dessutan har eit relativt ordinært artsutval. Dersom solblom (VU) eller andra raudlisteartar vert dokumentert, vil lokaliteten få høgare verdi.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg med framhald i beitinga. Ein bør unngå gjødsling, tilleggsforing og fysiske inngrep.

37 Gjesdal/Bjerkreim: Kydlandsfjellet/Holmafjellet

Posisjon: LL 25-30, 06-09

Hovudnaturtype: Kulturlandskap

Naturtype: Kystlynghei

Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: B (viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 19.-20.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit større heiområde som ligg avgrensa av Kydlandsvatnet i vest, Fuglestadvatnet i nord, vegen til Nedrabø og Skjeveland i aust, og Snøsvatnet og europavegen i sør. Området vart undersøkt i nord og aust den 19.08. og i sør opp frå Runaskardet ved europavegen 20.08. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Lokaliteten er dominert av fukthei (H3) med blåtopp og bjønnskjegg, men det er og noko røsslyngdominert tørrhei på solvendte knausar (H1, truga vegetasjonstype). Det er og innslag av fattige myrflekker (K3). Ned mot låglandet i ytterkantane går vegetasjonen meir over i finnskjeuggdominerte beitemarker, dels med einer. Enda nærare gardane (ikkje avgrensa) går vegetasjonen over i gjødsla kulturbeite.

Kulturpåverknad: Middels til stadvis godt beitetrykk av sau og storfe. Spor etter torvtekt vart sett oppe på fjellet ved Runaskardet i sør. Det er gradientar mot gjødsla beite i nærleiken av gardane.

Artsfunn: Av planter vart det funne mest vanlege heiantar. I solhellingane i sør vaks vivendel. Fjellplanter som fjellmarikåpe og rypebær vart noterte. Det same vart kystplanter som heisiv og klokkelyng.

Prioritering: Området er gitt verdi B (viktig) på grunn av at det er eit større, intakt kystheiområde, men så langt utan at det er påvist særleg verdifullt artsmangfald. Området kan seiast å tilhøyra "Kystlyngheier som inngår i større heilskaplege kulturlandskap" i sentrale deler av Sør-Rogaland, og det kan såleis også argumenterast for verdi A - svært viktig.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast hardare enn i dag, elles vil det gro att. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

Hjelmeland

38 Hjelmeland: Aust for Rivjaland

Posisjon: LL 468 593
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 21.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Dette ligg aust for Rivjaland ved Årdal i Hjelmeland og er del av eit større område med beitemarker og fulldyrka mark, som for det meste er gjødsla. Det avgrensa området omfattar den delen som verka minst gjødslingspåverka. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen besto av frisk fattigeng (G4) med eit sterkt innslag av kystmaure.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var i 2006 godt beita av sau. Det går ein veg opp gjennom lokaliteten som nok har vore nytta til gjødsling, truleg i moderate mengder. Det sto ei styva ask ute i beitet. Vest for lokaliteten er det planert og dyrka.

Artsfunn: Av planter vart det funne m.a. aurikkelsvæve, blåklokke, bråtestorr, gulaks, kystmaure, smalkjempe og tiriltunge.

Prioritering: Området er gitt verdi B (viktig) på grunn av at det er ei mindre, relativt intakt naturbeitemark som er litt påverka av gjødsling. Området har ein middels artsrikdom.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg at området vert halde i hevd med beiting også i framtida. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

39 Hjelmeland: Eiavågen

Posisjon: LL 450 764
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark

Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktighet				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 23.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg nord for Ytre Eidane i Jøsenfjorden (Hjelmeland) og er eit fråflytta bruk som er registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Innmarka består av bakkar med spreidd einer som i dag vert beita av sau. Det går ikkje traktorveg fram til lokaliteten, hovudtilkomsten er med båt. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var dominert av frisk fattigeng (G4, ca. 70%) med mykje kystmaure, elles var det beita strandenger ved stranda (ca. 5%) med saltsiv m.fl. strandplanter, og litt meir gjødselpåverka engvegetasjon nærast husa.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er framleis beita av sau. Ein har transportert kunstgjødsel hit med båt, men ikkje gjødsla alt (kjelde: Gudmund Eidane).

Artsfunn: Det vart observert mykje kystmaure, elles aurikkelsvæve, blåklokke, blåkoll, engfiol, gåsemure, hanekam, jåblom (i strandengene), knegras, kystmaure, revebjelle, smalkjempe, strandkjempe og strandkryp. Det er truleg potensiale for beitemarkssopp.

Prioritering: Området er gitt verdi B (viktig) på grunn av at det er ei mindre naturbeitemark som har vore litt gjødsla, og framleis vert beita, og har eit middels artsmangfald knytt til den tidlegare bruken, m.a. mykje kystmaure. Det ser ut til å vera potensiale for beitemarkssopp.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg med framhald i beitinga, og minst muleg gjødsling og tilleggsforing.

40 Hjelmeland: Funningsland, solblomlokalitet

Posisjon: LL 547 756

Hovudnaturtype: Kulturlandskap

Naturtype: Slåttemark

Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktighet				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: A (svært viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av slått, attgroing

Undersøkt, kjelder: 22.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på Funningsland aust i Hjelmeland kommune, og er fortalt meg av Svein Imsland. Det er ei tradisjonell slåttemark som har gått ut av hevd, men vegetasjonen er framleis intakt med fin struktur og godt artsmangfald, der bevaring av raudlistearten solblom vil stå svært sentralt. Lokaliteten ligg i mellomboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av frisk fattigeng (G4, 90%) med innslag av blåtoppeng (G2, 10%) der solblomen framleis veks.

Kulturpåverknad: Dette er eit tradisjonelt kulturlandskap som har vore overflatedyrka, slått og beita (kjelde: John G. Funningsland). Det er mange rydningsrøyser. Det er tendensar til oppslag av småbjørk.

Artsfunn: Lokaliteten hadde ein bra solblom-bestand (VU=sårbar på raudlista) med rundt 40-50 blomsterstenglar. Dette er dermed ein av dei viktigaste av dei få attverande intakte solblombestandane i Rogaland (Svein Imsland pers. medd.). Andre planteartar: kjertelaugnetrøst, blåklokke, blåknapp, knegras og harerug. Det er ein del strø, men truleg framleis eit godt potensiale for beitemarkssopp. Det vart påvist seig vokssopp *Hygrocybe laeta*.

Prioritering: Med ein god bestand av solblom, som no står som sårbar i raudlista, vert denne slåttemarka ein klar A-lokalitet.

Omsyn og skjøtsel: Det er eit sterkt og akutt behov for å ta opp att slått, som bør nytta enkle hjelpemiddel som tohjula motorslåtmaskin og ljà. Rosettplanter som solblom er blant dei første artane som forsvinn når hevd opphøyrer. Graset må fjernast frå lokaliteten og oppbevarast ein stad som ikkje gjer skade på vegetasjon/arts mangfald. Skjøtsel av denne slåttemarka bør vera mellom dei høgast prioriterte tiltaka i kulturlandskapet i Hjelmeland.

41 Hjelmeland: Funningsland: Raudlendet

Posisjon: LL 543 753
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåttemark
Utføring: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av slått, attgroing
Undersøkt, kjelder: 22.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på Funningsland aust i Hjelmeland kommune. Det er ei tradisjonell slåttemark som truleg nokså nyleg har gått ut av hevd, men vegetasjonen er framleis intakt med fin struktur og godt arts mangfald. Lokaliteten ligg i mellomboreal vegetasjonssone og markert oseaanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var heilt dominert av frisk fattigeng (G4) med godt innslag av kystmaure. Ei stor selje sto i lokaliteten.

Kulturpåverknad: Slått og beiting ser ut til å ha opphøyr. Det er tendensar til oppslag av småbjørk og småosp.

Artsfunn: Av planter kan nemnast kjertelaugnetrøst, kystmaure, blåklokke, knegras, harerug, hårsvæve og tiriltunge. Det ser ut til å vera potensiale for beitemarkssopp.

Prioritering: Området er gitt verdi B (viktig) på grunn av at det er ei mindre slåttemark som no ikkje vert skjøtta lenger, men likevel har eit nokså intakt arts mangfald knytt til den tidlegare bruken, m.a. mykje kystmaure. Det ser ut til å vera potensiale for beitemarkssopp.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg at slått vert teken opp att. Vegetasjonen er ikkje mykje attgrodd, og lett å restaurera. Lokaliteten er liten, og ikkje svært arbeidskrevande. Dersom dette ikkje er råd, vil det nest beste vera beiting. Utan skjøtsel vil verdiane gradvis gå tapt.

42 Hjelmeland: Ingvaldstad

Posisjon: LL 371 641
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei, naturbeitemark
Utføring: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 21.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei nokså open hei/beitemark som ligg ved Ingvaldstad ved vegen mellom Årdal og Hjelmeland. Lokaliteten ligg i mellomboreal vegetasjonssone og markert oseaanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Lokaliteten er ein mosaikk av hei og beitemark, rundt 50% kystlynghei og 50% naturbeitemark. Dei grasdominerte delene kan klassifiserast som frisk fattigeng (G4) med mykje kystmaure.

Kulturpåverknad: Området har vore beita og har intakte gjerde, men var ikkje beita så langt i 2006.

Artsfunn: Utvalet av planteartar var nokså typisk for regionen, med m.a. kystmaure, blåkklokke, engkvein og gulaks.

Prioritering: Området er gitt verdi B (viktig) på grunn av at det er ei mindre naturbeitemark/lynghei som er i attgroing, men likevel har eit nokså intakt artsmangfald knytt til beitebruken, m.a. mykje kystmaure. Området har ein middels artsrikdom. Det ser ut til å vera potensiale for beitemarkssopp.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg at området vert beita også i framtida. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

43 Hjelmeland: Ingvaldstadfjellet ved Valavatnet

Posisjon: LL 383 635
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Tørr lynghei (H1)

Jordfuktighet				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
5		95		100			100		

Verdi: B (viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 26.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg mellom Valavatnet og Ingvaldstadfjellet mellom Årdal og Hjelmeland i Hjelmeland kommune. Han består av lynghei med innslag av nedbørsmyr ned mot eit dyrkingsfelt. Det er tidlegare avgrensa myr i dette området (Moen 1975, Naturbase). Denne hei-lokaliteten ligg nordvest for myra. Avgrensinga vart utført i skyminga pga. ferjekluss, og er nokså skjønsmessig og grov. Lokaliteten ligg i mellomboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonssesjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av røsslynghei. Det var noko fukthei, men generelt dominans av tørrhei-liknande vegetasjon (H1 - truga vegetasjonstype) der lyngen berre var 10-20 cm, og lett å gå i. Det var eit visst innslag av reinlavartar og syllav. Vegetasjonen er i slekt med alpine røsslyngheier og rabbesamfunn. Elles var det restar av ombrotrofe myrer ned mot dyrkingsfeltet. I heia var det spreidd småfuru, 1-3 meter høg.

Kulturpåverknad: Lokaliteten grensar i nedre del til oppdyrka myr. I kanten finst grøfter. Fleire nettinggjerde.

Artsfunn: Det vart funne m.a. dvergbjørk, klokkelyng, krypvier, kystmaure, mjølbær, molte, rypebær og slirestorr.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i B (viktig) fordi det er ei rimeleg intakt lynghei som ligg i kystprega klima og truleg kan karakteriserast som kystlynghei, sjølv om ho er beslekta med alpine lyngheier.

Omsyn og skjøtsel: I den grad lokaliteten kan kallast kystlynghei, er det av interesse at han vert bruka på tradisjonelt vis. Dette vil m.a. seia beiting, kanskje også sviing.

44 Hjelmeland: Jøsenfjorden: Ramslia

Posisjon: LL 496 786
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Haustingsskog
Utforming: Varmekrevande, frisk, næringsrik haustingsskog med styvingstre av edellauvtre

Jordfuktighet				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100			100				100

Verdi: A (svært viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, opphøyr av tradisjonell kulturpåverknad (m. a. styving), tilgroing
Undersøkt, kjelder: 23.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg i ei sørvendt fjordli ved Ramslia i Jøsenfjorden (Hjelmeland). Det er ei skogli med ask, lind, hengjebjørk, svartor, hassel, selje m.m., til dels grove tre. Det finst og daud noko ved. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Lokaliteten er delvis kulturlandskap, nærare bestemt haustingsskog (styvingsli), men delvis også edellauvskog med eit varmekjært preg. I omgjevnadene er det fattigare eikeskog.

Undervegetasjonen var i stor grad dominert av gras og urter.

Kulturpåverknad: Her har vore drive intensiv styving (innhausting av lauv til vinterfor) for ei tid attende. Styvinga opphøyrd gjerne midt på 1900-talet. Det vart funne styva ask og lind med opptil 1 meter i stammediameter.

Artsfunn: Viktigaste funn var den svært sjeldne raudlistearten lindekolsopp *Biscogniauxia cinereolilacina* (NT - nær truga) på ein stubbe av lind. Funnet er bestemt av spesialisten Alfred Granmo, Tromsø museum. Arten er sterkt knytt til daud ved av lind, og er ofte funnen i styvingslier. Denne arten har tidlegare berre 5-6 kjende lokalitetar i Noreg og ca. 10 i Sverige (han er VU - sårbar på den svenske raudlista - tidlegare også EN-sterkt truga), og er internasjonalt betrakta som svært sjeldan med funn utanom Norden berre i Tsjekkia, Bulgaria, Frankrike og Ungarn forutan Nord-Amerika (Norsk soppdatabase på Internett, ArtDatabanken Sverige på Internett, Granmo et al. 1989, <http://pyrenomycetes.free.fr/>, Alfred Granmo pers. medd.). Bestandar av lindekolsopp i eit område med mange grove og styva lindetre vil vera forvaltningsmessig svært viktige fordi det stadig vert produsert høveleg substrat, og arten kan da ha sjanse til å overleva i lang tid. Varmekjære (boreonemorale) planteartar: lundgrønaks og skogsvingel, elles vivendel, smørbutikk og hengjeaks. Den kystbundne lavarten kystnever vart også funnen. Artsutvalet er ikkje grundig undersøkt.

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (viktig) på grunn av at det er ein tidlegare haustingsskog med ein del gamle styvingstre og den svært sjeldne lindekolsoppen på daud ved av styva lind. Det forholdet at skogen ikkje har vore styva på ganske lang tid vert dermed mindre viktig.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg å ta opp att styvinga på nokre stader i Ryfylke, og dette er ein av dei stadene som bør prioriterast høgt. Elles bør ein unngå hogst og fysiske inngrep.

45 Hjelmeland: Jøsenfjorden: Ytre Eidane

Posisjon: LL 457 760
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark, haustingsskog
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit			Baserikheit			Næring			
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: A (svært viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 23.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei beitemark på Ytre Eidane i Jøsenfjorden (Hjelmeland), mellom frukthage og skog. Marka er nokså steinet med noko einstape. I øvre deler har marka hagemarkspreg, med innslag av styva ask m.m. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var mest ei utforming av frisk fattigeng (G4), med innslag av litt meir kalkkrevande vegetasjon, og parti med einstapedominans. Det er og større steinar og bergknausar med vegetasjon på grunnlendt berg (F3). Av treslag, mest i kantane, kan nemnast ask, hassel, eik og hengjebjørk.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er framleis beita av sau. Ein hadde kyr til ca. 1965 (3 kyr), no 30 vinterfora sau. Sauene går ute heile vinteren. Beitet er ugjødsli i dag (kjelde: Gudmund og Marta Eidane). Området har noko styva ask (opp til 50-60 cm stammediameter).

Artsfunn: Av planter vart det funne blåklokke, bråtestorr, engfiol, englodnegras, fjellmarikåpe, gjeldkarve, gulsildre, hårsvæve, kattedot, knegras, kornstorr, kystbergknapp, kystgrisyre, kystmaure, markjordbær, ein mispel-art, raggtelg, skoggråurt, smalkjempe, smørbukk, småsmelle, tiriltunge, vill-lin og vivindel. Vill-lin er regionalt uvanleg. Den sjeldne oksetungesoppen *Fistulina hepatica* (NT - nær truga på raudlista) vart funnen på ei gammal daud, kjempeeik i beitemarka. Av beitemarkssopp vart det funne mørktanna raudskivesopp *Entoloma serrulatum* og *Entoloma longistriatum* (utan norsk namn), men det er truleg potensiale for mange fleire slike artar.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er ei intakt naturbeitemark som framleis vert beita, og har eit variert og interessant artsmangfald knytt til den tidlegare bruken, m.a. fleire kystartar og kalkkrevande artar samt ein raudlisteart knytt til gammal eik. Dessutan finst den sterkt truga skjeggknoppurten like utanfor gjerdet og kan ha levevilkår i lokaliteten.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg med framhald i beitinga, og minst muleg gjødsling, fysiske inngrep og tilleggsforing.

46 Hjelmeland: Jøsenfjorden: Ytre Eidane, småbiotop

Posisjon: LL 4581 7606
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Småbiotop
Utforming: Kantsamfunn

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100			100			100	

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 23.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ein liten flekk med skjeggknoppurt som ligg like inntil den avgrensa beitemarka på Ytre Eidane i Jøsenfjorden (Hjelmeland). Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Skjeggknoppurten veks i kanten av graskledd veg/sti frå garden til beitegrinda, ganske nær grinda. Vegen er slått, men skjeggknoppurten står blant bringebærvegetasjon i kanten av vegen. Dette kan vel best karakteriserast som kantkratt (F5).

Kulturpåverknad: Staden ligg midt i eit kulturlandskap med frukthage, stigar og beite og har vore kulturpåverka gjennom lang tid.

Artsfunn: Grunnen til avgrensinga er at dette er ein skjeggknoppurt-lokalitet, det vart funne 2 planter med ca. 20 stenglar. Skjeggknoppurt står som sterkt truga (EN) i den nye raudlista, og er akutt truga i heile Rogaland.

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) på grunn av at lokaliteten er leveområde for ein liten bestand av ein raudlisteart i høg kategori.

Omsyn og skjøtsel: Ein bør sjå til at skjeggknoppurten ikkje vert utkonkurrert av kantkratt med bringebær, men får høve til å utbreia seg. Derfor kan det vera grunn til å tukta bringebærkrattet med t.d. ljå om hausten og helst slå forsiktig rundt plantene om sommaren så dei får nok lys.

Skjeggknoppurt er ei lyskrevande plante. Det er og viktig å halda unna svartknoppurt som kan kryssa seg med skjeggknoppurten. Skjeggknoppurt er kanskje den sjeldnaste og mest truga plantearten i kulturlandskapet i Hjelmeland.

47 Hjelmeland: Jøsenfjorden: Østerhus (1)

Posisjon: LL 539 793
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100			100			100	

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 23.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: I kulturlandskapet på Østerhus ved Vadla i Jøsenfjorden (Hjelmeland) finst fleire beitebakkar som truleg har vore relativt lite gjødsla. Dette er ein slik beitebakke, som ligg litt aust for grustaket på staden. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er frisk fattigeng (G4).

Kulturpåverknad: Lokaliteten er beita av sau. Området har truleg vore svakt gjødsla, men det finst framleis einskilde planteartar som trivst best med lite gjødsling.

Artsfunn: Det vart funne m.a. aurikkelsvæve, blåknapp, blåmunke, knegras, kystmaure, smalkjempe og småsmelle. Kystmaure viser at her er milde vintrar med eit noko kystprega klima. Blåmunke er ein sørleg art som ofte veks på sand og grus.

Prioritering: Lokaliteten får verdi C lokalt viktig) fordi det er usikkert om han tilfredsstillar kriteria til B.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg med framhaldande beiting.

48 Hjelmeland: Jøsenfjorden: Østerhus (2)

Posisjon: LL 535 791
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 23.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: I kulturlandskapet på Østerhus ved Vadla i Jøsenfjorden (Hjelmeland) finst fleire beitebakkar som truleg har vore relativt lite gjødsla. Denne lokaliteten ligg sørvest for husa. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er frisk fattigeng (G4).

Kulturpåverknad: Lokaliteten er beita av sau (fram til 1970 også storfe, kjelde John Østerhus).

Området har truleg vore svakt gjødsla, men det finst framleis einskilde planteartar som trivst best med lite gjødsling.

Artsfunn: Det vart funne m.a. aurikkelsvæve, blåklokke, blåknapp, blåkoll, blåmunke, kystgrisøyre, kystmaure, revebjelle og småsmelle. Kystmaure viser at her er milde vintrar med eit noko kystprega klima. Blåmunke er ein sørleg art som ofte veks på sand og grus.

Prioritering: Lokaliteten får verdi C lokalt viktig) fordi det er usikkert om han tilfredsstillar kriteria til B.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg med framhaldande beiting.

49 Hjelmeland: Jøsenfjorden: Østerhus (3)

Posisjon: LL 5328-5342, 7907 -7914
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Artsrik vegkant
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: A (svært viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep som t.d. grøfterensk, opphøyr av kantslått, attgroing
Undersøkt, kjelder: 23.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ein vegkant, ei strekning på om lag 150 meter nedanfor Østerhus ved Vadla i Jøsenfjorden (Hjelmeland), med ein svært viktig skjeggknoppurt-bestand. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er eng- og kantsamfunn som er mest i slekt med engserien (G), men også med ein del artar som høyrer heime i kantsamfunn og i skog generelt og edellauvskog spesielt. Eit brukbart alternativ er truleg F4 Urterik kant. Av treslag inntil vegen kan nemnast ask, hengjebjørk, selje og svartor.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er ein vegkant som kanskje vert skjøtta med kantslått.

Artsfunn: Dette er ein svært viktig skjeggknoppurt-lokalitet, ca. 35-40 planter/røter. Elles vart det funne blåklokke, hestehavre, krattlodnegras, kvitbladtistel, kystgrisøyre, lundgrønaks, markjordbær, mjødur, skogbjørnebær, skogsalat, smalkjempe, smørbukk, stankstorkenebb, strandkjempe, strandrøyr, tiriltunge og tågebær.

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) på grunn av førekomst av ein raudlisteart i høg kategori. Dette kan vera ein av dei største einskildbestandane i Rogaland.

Omsyn og skjøtsel: Ein bør sjå til at skjeggknoppurten korkje vert tidleg slått eller utkonkurrert, men får høve til å utbreia seg. Det er viktig å unngå kraftig grøfterensk på denne staden. Skjeggknoppurt er ei lyskrevande plante. Det beste vil truleg vera ein svært sein kantslått om hausten, elles ingen ting. Det er og viktig å halda unna svartknoppurt som kan kryssa seg med skjeggknoppurten. Skjeggknoppurt er kanskje den sjeldnaste og mest truga plantearten i kulturlandskapet i Hjelmeland, og han lever farleg.

50 Hjelmeland: Måland

Posisjon: LL 393 557
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark, hagemark
Utforming: Askehage

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: A (svært viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing, opphøyr av styving
Undersøkt, kjelder: 21.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved riksvegen gjennom Tysdal og består av beitemarker som har innslag av steinete einerbakkar. Lokaliteten grensar i øvre del til rasmarker, i vest til gammalt skogsbeite (ikkje avgrensa). Nedst grensar lokaliteten til noko meir gjødsla gammal eng. På og rundt den opne beitemarka er det styva ask, lind og hengjebjørk. Naturbeitemarka går over i hagemark, og vidare i haustingsskog med styvingstre som ikkje er undersøkt av underteikna. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av frisk fattigeng (G4, >70%) med innslag av steinur/rasmark (20-30%). Einer finst meir eller mindre spreidd på 60% av arealet, tettast i øvre del. Innslag av svartor.

Kulturpåverknad: Lokaliteten har vore gjødsla, men ikkje meir enn at gjødslingsfølsame artar har overlevd. Området vart før beita av sau, men no av hest (ny eigar). Både ask, lind og hengjebjørk har vore styva. Eit steingjerde dannar grense mot skogen i vest.

Artsfunn: Av planter kan nemnast aurikkelsvæve, beitesvæve, blåklokke, gjeldkarve, gulaks, knegras, kystmaure, lækjeveronika, smalkjempe og tiriltunge. På styvingstre rundt beitemarka og i ura ovanfor er det av John Inge Johnsen funne fire raudlista lavartar, som dels er svært kravfulle når det gjeld fuktigheit: skorpefiltlav *Fuscopannaria ignobilis* (VU-sårbar, på lind og ask), *Gyalecta truncigena* (VU-sårbar, på lind), prakthinnelav *Leptogium cochleatum* (EN-sterkt truga, på lind), og *Thelopsis rubella* (VU-sårbar, på lind).

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er ei mindre, relativt intakt hagemark og naturbeitemark med ei sterk ansamling av lavartar i høg raudlistekategori. Området er i middels god hevd.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg at området vert halde i hevd med beiting også i framtida. Alle styvingstre må få stå til dei ramlar av seg sjølv. Også styving av yngre tre burde takast opp att, elles vil kanskje desse sjeldne lavane ikkje kunna overleva på lengre sikt. Der eineren er tettast kan han med fordel tynnast (mest i øvre del).

51 Hjelmeland: Målandsdalen

Posisjon: LL 398 561
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark, hagemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 21.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg i Målandsdalen i Hjelmeland og består av opne rasmarker beita av sau. Lokaliteten grensar til ein askehage og haustingsskog med mange styvingstre, delvis verna som naturreservat. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av frisk fattigeng (G4, ca. 80%), med innslag av meir gjødselpåverka engvegetasjon på rundt 20% av arealet i nedre deler. I øvre deler går beitet over i hagemark med hassel, hengjebjørk, svartor og styva ask, samt innslag av lind.

Kulturpåverknad: Lokaliteten vert beita av sau. Det har vore gjødsla med kunstgjødsel for hand. Styving vart det slutt med rundt 1950 (kjelde: gardbrukar). Det er elles eit fint og intakt system av steingardar på bruket.

Artsfunn: Av planter vart m.a. notert blåklokke, blåkoll, gulaks, kystmaure, smalkjempe og tiriltunge.

Prioritering: Området er gitt verdi B (viktig) på grunn av at det er ei mindre, relativt intakt naturbeitemark som er litt påverka av gjødsling. Området har ein middels artsrikdom.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg at området vert halde i hevd med beiting også i framtida. Ein bør så langt råd unngå gjødsling og fysiske inngrep.

53 Hjelmeland: Nord for Kvamme

Posisjon: LL 400 700
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 22.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er øvre del av eit jamt over gjødsla beitelandskap nord for Kvamme i Hjelmeland. Det er truleg det minst gjødselpåverka området i dette landskapet og ligg langs vegen over til Hagali. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Heile det avgrensa området har frisk fattigeng (G4), ei utforming med mykje kystmaure. Det står spreidd søyleeiner på lokaliteten, nokre var meir buskforma. I kantane er det bjørk.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er ein del av eit gammalt beitelandskap som framleis er beita av sau. Øvre delen ser ut til å vere nokså sparsamt gjødsla.

Artsfunn: Det vart observert mykje kystmaure, elles aurikkelsveve, blåklokke, knegras, lækjeveronika og tiriltunge. Det er truleg godt potensiale for beitemarkssopp.

Prioritering: Området er gitt verdi B (viktig) på grunn av at det er ei mindre naturbeitemark som truleg har vore litt gjødsla, men likevel har eit nokså intakt artsmangfald knytt til beitebruken, m.a. mykje kystmaure og andre naturengplanter. Området har ein middels artsrikdom. Det ser ut til å vera potensiale for beitemarkssopp.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg med framhald i beitinga, og minst muleg gjødsling og tilleggsforing. Ein bør og unngå fysiske inngrep.

55 Hjelmeland: Tysdal: Kvalåsen

Posisjon: LL 376 545
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei, naturbeitemark
Utforming: Tørr lynghei (H1)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 21.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg i Tysdal i Hjelmeland og består delvis av kantområde og ein større haug inntil eit område med dyrka mark. Det er m.a. ein einerbakke, og det finst litt naturbeitemark, men vegetasjonen har særleg karakter av velskjøtta kystlynghei. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er vurdert til ca. 60% kystlynghei og ca. 40% naturbeitemark. Røsslyngen er godt nedbeita og lite synleg. Heitypen er ein mellomting mellom fuktig og tørr, men kan nok delvis seiast å vera tørrhei (H1, truga vegetasjonstype).

Kulturpåverknad: Lokaliteten har delvis vore gjødsla, men ikkje over alt, og ikkje i dei bratte bakkane. Området vert beita av sau heile sesongen, også om vinteren. Det var meir røsslyng før, men området brann for ca. 10 år sidan (kjelde: grunneigar). Noko av eineren brann også og står no att som kostar med daud ved.

Artsfunn: Av planter kan nemnast aurikkelsvæve, blåklokke, bråtestorr, geitsvingel, gulaks, klokkelyng, knegras, kystmaure og kystmyrklegg.

Prioritering: Området er gitt verdi B (viktig) på grunn av at det er eit mindre, relativt intakt kystheimråde med mindre inngrep i form av gjødsling. Det finst innslag av tørrhei (truga vegetasjonstype). Området er i god hevd.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg at området vert halde i hevd med beiting også i framtida.

Hå

56 Hå: Aust for Øvrabø

Posisjon: LK 2040 9269
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep
Undersøkt, kjelder: 20.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg inne i heiane aust for Øvrabø, søraust for Øvrabøvatnet i Hå, nær grensa til Eigersund, og er ei noko attgroande myr som kan klassifiserast som kystmyr eller slått- og beitemyr, men det er og innslag av hei. Ein har velt naturtype slåtte- og beitemyr, fordi klokkesøte finst her, og vil vera avhengig av beiting og trakk for å overleva. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonsone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Lokaliteten har ein del myr med betydelege mengder blåtopp og rome, men det er og innslag av heivegetasjon med ein del røsslyng. Litt småbjørk.

Kulturpåverknad: Området har truleg vore beita tidlegare, men hadde ikkje vesentlege teikn på beiting i seinare tid, og er i sakte attgroing.

Artsfunn: Viktigast er funn av raudlistearten klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista). Det vart elles funne blodtopp.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit beitepåverka myrlandskap med viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde og står i kategori EN-sterkt truga.

Omsyn og skjøtsel: Ein bør unngå fysiske inngrep, gjødsling, og lokaliteten bør beitast.

Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg.

57 Hå: Moivika, austre del (Moikleiva)

Posisjon: LL 161 869
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 06.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på kysten i Hå kommune nær grensa til Eigersund ved riksveg 44 og er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Ved tid til betre undersøkingar kan det henda at han kan verta del av ein større lokalitet (Stemmedjelle). Avgrensing i nord og aust er difor usikker. Ein del grunnlendte berg. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av fuktheiar (H3) med blåtopp, røsslyng, pors og rome. Det er og fattige myrflekker i søkka. I berga mot riksvegen er det litt vivendel, småeik og småbjørk.

Kulturpåverknad: Lokaliteten verka ved undersøkinga lite beita, men det fanst intakte gjerde og litt saueskit. Han er i byrjande attgroing.

Artsfunn: Særleg viktig er eit einskildfunn av raudlistearten klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista). Den tidlegare raudlistearten bronseraudskivesopp *Entoloma formosum* (R på førre raudlista) vart også funnen. Av planter kan nemnast blodtopp, fagerperikum, kornstorr, krypvier, kystmyrklegg og vivendel. Fylkesmannen i Rogaland (1994) oppgjev at det skal finnast jærtistel og solblom i området, men opplysningane er sparsame. John Inge Johnsen (pers. komm.) har observert jærtistel (EN) i vegkanten utanfor lokaliteten i 2005.

Prioritering: Lokaliteten får under tvil verdi A (svært viktig) fordi det er ei større kystlynghei som er nok er kome eit stykke i attgroing, men der viktige kvalitetar framleis er intakte. Funn av klokkesøte (som står i høg kategori på raudlista) er truleg restar av ein bestand som no er i fare. Det er også muleg at raudlisteartene solblom og jærtistel finst i lokaliteten, men dette må undersøkjast nærare. Verdiane vil gradvis vil gå tapt om ikkje tiltak med beiting m.m. vert sette inn.

Omsyn og skjøtsel: Det er viktig å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast og evt. sviast i samsvar med tidlegare bruk. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling. Bestandar av solblom og jærtistel bør kartleggjast og stadfestast.

58 Hå: Moivika, vestre del

Posisjon: LL 15 86
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 06.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på kysten i Hå kommune nær grensa til Eigersund og er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Det var ein del grunnlendte bergknausar og nakne bergknausar. Vegetasjonen var moserik med ca. 60% G4 frisk fattigeng, 30% G2 blåtoppeng og 10% H3 fukthei.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var i 2006 undersøkinga beita av storfe og sau.

Artsfunn: Av planter vart det m.a. funne blåklokke, knegras, kornstorr, kystgrisorøyre og smalkjempe.

Det vart funne 4 vokssopparter: seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), liten mønjevokssopp (*Hygrocybe miniata*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*) og kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*).

Fylkesmannen i Rogaland (1994) oppgjev at det skal finnast jærtistel (EN) og solblom (VU) i området, men opplysningane er sparsame. John Inge Johnsen (pers. komm.) har observert solblom i vegkanten utanfor lokaliteten i 1995 men ikkje 2005.

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er ei større, intakt naturbeitemark som framleis vert beita, og med eit visst utval av artar som toler gjødsling dårleg. Viss solblom eller jærtistel finst i lokaliteten, kan verdien verta sett høgare.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling. Eventuelle bestandar av solblom og jærtistel bør kartleggjast og stadfestast.

59 Hå: Oгна

Posisjon: LK 1268 9185
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Småbiotop
Utforming: Skogholt med engpartier

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite/slått, attgroing
Undersøkt, kjelder: 30.09.2006, SI & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved Oгна i Hå. Eg har fått kjennskap til han frå Helge Fjeldstad (Miljøfaglig Utredning AS). Dette er ein småbiotop med solblom i sterkt attgroande hei i eit område som no har ein del hytter og som ikkje vert nytta til slått eller beiting lenger. Solblomen er etter det vi får opplyst ein rest av ein tidlegare mykje større bestand i området (kjelde: Else Sønstabø). Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen var fukthei med blåtopp, planta sitkagran m.m.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er i sterk attgroing, men næraste hytteeigaren er merksam på situasjonen og er motivert til å ta vare på denne restbestanden (kjelde: Helge Fjeldstad).

Artsfunn: Viktigast er at dette er ein solblom-lokalitet (VU=sårbar på raudlista). Det var berre ein blomsterstengel i 2006.

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi ei tidlegare skjøtta hei med ein restbestand av solblom som står i ein av dei høgare kategoriane på raudlista. Verdien som kulturlandskap vil ganske fort gå tapt om ikkje tiltak vert sette inn.

Omsyn og skjøtsel: Ein bør opna opp for å skapa lys rundt restbestanden, dessutan bør ein slå i eit visst område rundt plantene. Sidan landbruksdrifta er opphøyr og det meste av solblomen alt forsvunne, er det mest realistisk å ha som målsetting å ta vare på denne vesle restbestanden ved skjøtselsslått på eit mindre område.

60 Hå: Tuve/Hundamyra

Posisjon: LL 151 871
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 06.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på kysten mellom Ogna i Hå og grensa til Eigersund. Han er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen består av frisk fattigeng (G4, 30%), blåtoppeng (G2, 30%), resten har ein del pors og einer.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga beita av sau, med unntak av ei inngjerda hyttetomt.

Artsfunn: Fylkesmannen i Rogaland (1994) oppgjev m.a. solblom og flekkgrisøyre på staden. I 2006 vart det attfunne 5 rosetter av solblom (VU=sårbar på raudlista). Det vart elles funne mange planter typiske for enger i kyststrok, m.a. blodtopp, kystgrisøyre, hårsvæve, strandkjempe, smalkjempe og småengkall. Av beitemarkssopp vart det funne 7 vokssopp-arter, 3 raudskivesopp-arter, m.a.

raudlistearten *Entoloma atrocoeruleum* (DC), og dessutan kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*), grøn vokssopp (*Hygrocybe psittacina*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*), skjørvokssopp (*Hygrocybe ceracea*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), mørktanna raudskivesopp (*Entoloma serrulatum*), silkeraudskivesopp (*Entoloma sericellum*) og kolmjølkehetete (*Mycena leucogala*).

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi det er ei intakt naturbeitemark som framleis vert beita, med eit godt artsutval, mellom anna solblom som står i ein høgare kategori i raudlista.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

62 Hå: Ved Vandavatnet, vestre myr

Posisjon: LL 106 002
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 06.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved Vandavatnet i Hå. Undersøkinga var eit ønske frå Hå kommune. På grunn av at myra er prega av beiting har ein velt kategori slåtte- og beitemyr (under hovudnaturtype kulturlandskap). Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Lokaliteten er ei fattig planmyr utan innslag av nedbørsmyr. Dessutan var det ein vasspytt med takrøyr. Det var mykje blåtopp, og dels pors og rome i myrvegetasjonen.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga inngjerda av eit lågt piggrådgerde som ikkje held dyra ute. Han var beita av storfe. Myra er påverka av gjødsling og næringsrike tilsig frå områda rundt.

Artsfunn: Det vart m.a. funne blodtopp.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i C (lokalt viktig) fordi han truleg ikkje tilfredsstillar kriteria til B korkje som slåtte- og beitemyr eller kystmyr. På grunn av gjødseltilsig er det tvilsamt om myra kan seiast å vera intakt, sjølv om deler av myra er lite påverka.

Omsyn og skjøtsel: Dersom ein ønskjer å bevare lokaliteten som myr, bør ein ha ein buffersone rundt der det ikkje vert gjødsla. På sikt kan det vera muleg å restaurera lokaliteten som intakt myr, og verdien kan verta høgare. Elles må ein unngå fysiske inngrep som påverkar den hydrologiske balansen. Beiting bør vera moderat, og ein bør unngå trakkskader. Det er betre med lette enn med tunge dyr.

63 Hå: Fuglestad

Posisjon: LL 131 952
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit			Baserikheit			Næring			
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 06.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg nordaust for Fuglestad (søraust for Vettaland) i Hå, og er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Det er ein liten, artsfattig einerbakke i eit større landskap av gjødsla eller attgroande/tilplanta beite opp mot Kvennhamrane. Han grensar til eit større plantefelt med sitkagran og lerk. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen var i hovudsak moserik frisk fattigeng (G4), dominert av engkvein og finnskjegg, med innslag av noko einer.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var i 2006 beita av storfe og sau. Mykje av området verka gjødsla, og den avgrensa lokaliteten inneheld dei delene som verka minst gjødsla.

Artsfunn: Solblom (VU=sårbar på raudlista) vart funnen einkvan stad i området tidlegare (sparsame data, Fylkesmannen i Rogaland 1994), men vart ikkje funnen i 2006. Av planter vart det funne m.a. blåklokke og hårsvæve. Det vart funne eit par vidt utbreidde beitemarkssoppar: seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*) og liten mønjevokssopp (*Hygrocybe miniata*).

Prioritering: Lokaliteten er plassert i kategori C (lokalt viktig), for han tilfredsstillar truleg ikkje krava til B. Om solblom vert funnen vil verdien verta høgare.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

64 Hå: Moifjellet

Posisjon: LL 16 86
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 06.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei beitemark som ligg på Moifjellet mellom riksveg 44 og sjøen, på grensa mellom Hå og Eigersund. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Lokaliteten er dominert av frisk fattigeng (G4) med overgangar mot fuktig fattigeng (G1). Dominerande planteartar var engkvein, raudsvingel og relativt mykje finnskjegg.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga beita av sau. Han er truleg er svakt gjødsla.

Artsfunn: Av planter vart det m.a. funne hårsvæve, knegras og småsmelle. Av sopp kan nemnast gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helvola*), gul nålehatt (*Rickenella fibula*) og gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*).

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er ei relativt intakt naturbeitemark som framleis vert beita.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

65 Hå/Eigersund: Ognadalen-Hellvik

Posisjon: LK 15-24, 88-94
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei, slåtte- og beitemyr
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 18.08.2006, A. Steinnes, J.I. Johnsen & JBJ (ved steinbrotet nord for Hellvik), 20.08.2006, JBJ (langs Vestlandske hovudveg)

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit stort heiområde nord og sør for Vestlandske hovudveg mellom Eigersund og Ognå, frå den skogkledde Ognadalen i nord og sørover til steinbrotet ved Hellvik.

Vegetasjon: Heile dette store området er dominert av fukthei (H3) med m.a. blåtopp. Det finst overgang mot tørr hei (truga vegetasjonstype) på ein del grunnlendte knausar. Elles finst m.a. ein del mindre fattige myrområde, ofte med klokkesøte. Dessutan finst oligotrofe (næringsfattige) ferskvatn.

Kulturpåverknad: Området har truleg i lang tid vore påverka av beiting. Det er jamt over eit middels til dårleg beitetrykk av sau og somme stader storfe. Einskilde sitkagranplantingar og vegar.

Vestlandske hovudveg går gjennom lokaliteten. Det er gradientar mot gjødsla beite i nærleiken av gardane i utkanten av området.

Artsfunn: Av planter må særleg nemnast gode bestandar av klokkesøte (EN - sterkt truga på raudlista). Området er undersøkt heilt i sør ved steinbrotet, og mange stader langs Vestlandske hovudveg. I alle undersøkte område med høveleg vegetasjon vart det funne klokkesøte (sjå tabell 3 over raudlistefunn). Bestandane består sannsynlegvis av eit minst 4-sifra tal individ (tusenviis av planter). Dette er dermed

ein svært viktig bestand. Av andre planteartar kan nemnast t.d. blodtopp, heiblåfjør, klokkeling, krypvier og kvitmyråk.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit stort, intakt kystheiområde med relativt lite inngrep i form av gjødsling, dyrking, oppslag av tre, vegar og avgrensa mengd med granplanting. Det er viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde og står i kategori EN-sterkt truga. Beitetrykket kunne vore betre mange stader.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast hardare enn i dag, elles vil det kunne gro att på lang sikt. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep. Vestlandske hovudveg er ein mykje nytta turveg med nokre informasjonstavler om kulturminne, og vil og kunne nyttast til ytterlegare informasjon om bruken av dette gamle kulturlandskapet med tilhøyrande biologisk mangfald.

Karmøy

66 Karmøy: Austnes, midtre del

Posisjon: KL 93 77
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Tørr lynghei (H1)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksel	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
70		30		100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 09.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei halvøy på sørlege del av den landfaste øya Fosen i Karmøy kommune. Området er undersøkt vest for Leirvåg, og nord for vegen til Breivik midt på øya. Lokaliteten er ein del av større heiområde i denne delen av Rogaland. På grunn av svært dårleg ver og dårleg tid er området ikkje tilfredsstillande undersøkt. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Lokaliteten inneheld både litt myr og fukthei, mest viktig er ein del tørrehei (H1) med purpurlyng, røsslyng, krekling, einer, tytebær og mjølbær, ein truga vegetasjonstype (EN - endangered). Tørrehei utgjorde rundt 30%, fukthei (H3) ca. 70%.

Kulturpåverknad: Lokaliteten har middels til litt svakt beitetrykk av sau.

Artsfunn: Det vart funne ein god del purpurlyng (NT-nær truga på raudlista), ein art som er truga av den generelle tilbakegangen av intakte tørreheier på Vestlandskysten. Det vart elles funne heisiv, knollerteknapp, krypvier, kystmaure og mjølbær. Av soppfunn kan nemnast seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helvola*) og myrhette (*Mycena megaspora*).

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit intakt kystheiområde med lite inngrep, som er i middels hevd og inneheld den truga vegetasjonstypen tørrehei (EN) med gode bestandar av purpurlyng. Tilstanden vil vera viktig for om verdien kan oppretthaldast framover.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast og evt. sviast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

Lund

67 Lund: Dybing: Fuglåsen

Posisjon: LK 432 857
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Tørr lynghei (H1)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
50		50		100			100		
Verdi:		C (lokalt viktig)							
Mulege truslar:		Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing							
Undersøkt, kjelder:		01.10.2006, JBJ							

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg nær Dybingsvatnet vest for Heskestad i Lund. Det er eit heiområde som er gått ut av bruk, men som framleis er ope og relativt intakt. Det finst litt steinur og berg i dagen. Det avgrensa området ligg på vestsida av vegen til Fuglåsen, medan området på austsida er såpass attgroande med bjørk at det ikkje er avgrensa. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonssesksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av middels grov røsslyng (20-40 cm). Det er over 50% tørrhei (truga vegetasjonstype), med innslag av einstape. Det var og litt fattig myr med bjønnskjegg. Spreidd oppslag av småbjørk.

Kulturpåverknad: Lokaliteten vert ikkje skjotta/beita lenger, og er i attgroing. Det var steingjerde og delvis intakte nettinggjerde.

Artsfunn: Det vart funne m.a. heiblåfjør, klokkelyng, knegras, kornstorr og kystmyrklegg. Heiblåfjør og kystmyrklegg var svært sparsame pga. attgroinga.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i C (lokalt viktig) fordi det er usikkert om han tilfredsstillar kriteria til B. Hovudgrunnen er at lokaliteten er utan beiting, og i attgroing med delvis grov røsslyng og innvandrande buskas. Om ein tek opp att hevden, kan verdien verta høgare, sidan det m.a. finst ein del av den truga vegetasjonstypen tørrhei.

Omsyn og skjøtsel: Det er relativt få intakte heiområde i denne delen av Sør-Rogaland. Det kunne vera ønskjeleg med restaurering i form av sviing, beiting og rydding av buskoppslag.

Rennesøy

68 Rennesøy: Askje: Haraldhaugen S

Posisjon:	LL 091 517
Hovudnaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark, kystlynghei
Utforming:	Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		
Verdi:		B (viktig)							
Mulege truslar:		Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing							
Undersøkt, kjelder:		09.10.2006, JBJ							

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på sørvestre del av Askje i Rennesøy kommune, mellom Haraldhaugen og stranda, og er eit udyrka heiområde med innslag av naturbeitemark. Ein lokalitet kalla Haraldhaugen (BN00004818) er avgrensa nord for denne, naturtype kystlynghei og verdi C (lokalt viktig) (sparsame data). Området ligg i boreonemoral vegetasjonssesksjon og sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dels frisk fattigeng (G4) med engkvein og kystmaure, i mosaikk med kystlynghei og små myrsig. Det er ein del einer på lokaliteten. Gjødslingsindikatorar var engrapp, kvitkløver og engsyre.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga beita av storfe og var i relativt god hevd.

Artsfunn: Det vart funne m.a. ein del kystmaure, elles hårsvæve, kystbergknapp, rognasal, smalkjempe, vivendel m.m. Nokre få vanlege beitemarkssopp, m.a. silkeraudskivesopp (*Entoloma sericellum*) og kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*). Det er nok potensiale for fleire artar av beitemarkssopp.

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er ei intakt kystlynghei og naturbeitemark som framleis vert beita, og med eit visst innslag av artar knytt til denne naturtypen. Det kan tenkjast at ei samanslåing med BN00004818 gjev ein lokalitet som bør ha verdi B.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

69 Rennesøy: Askje: Kalhagnes

Posisjon: LL 100 532
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 03.10.2006, JIJ & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei einerdominert beitemark på nordlege del av Askje (i Renneøy), mot stranda nordaust for vegen ved Vaulen, ut mot Kalhagnes (Kadlanes på økonomisk kart). Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseaanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dels frisk fattigeng med kystmaure (G4), men det finst og parti med meir heiprega vegetasjon med blåtopp og klokkelyng. Lokaliteten er noko attgroande med rundt 40% dekning av einer.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er udyrka og beita av sau, og har truleg vore i bruk som naturbeitemark i lang tid, noko m.a. førekomsten av einer tyder på.

Artsfunn: Av planter kan nemnast: heisiv, klokkelyng, knegras, kystgrisøyre, kystmaure, smalkjempe og svarthyll. Det var funne 4 trivielle beitemarkssopp: seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helvola*), og dessutan rosafagerhatt (*Calocybe carnea*). Det er potensiale for fleire artar av beitemarkssopp.

Prioritering: Ein har under tvil sett verdi B (viktig) fordi det er ei intakt naturbeitemark med nokre biologiske kvalitetar, men utan spesielt sjeldne eller kravfulle artar.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast i samsvar med dagens og tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling. Ein bør vurdera å rydda vekk noko av eineren, men ikkje alt.

70 Rennesøy: Askje: Vaulen

Posisjon: LL 098 532
Hovudnaturtype: Havstrand/kyst, kulturlandskap
Naturtype: Strandeng og strandsump, naturbeitemark
Utforming: Hevda med beite

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			50	50	

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 03.10.2006, JIJ & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på Askje i Rennesøy, og består av beita strandenger og naturbeitemarker rundt ei beskytta våg. Sidan vegetasjonen i stor grad er saltpåverka vel ein å prioritera naturtype strandeng/strandsump framfor naturbeitemark. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseaanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Vegetasjonen på land er nærast sjøen i stor grad nedre og midtre salteng (U4) og øvre salteng (U5). Lenger inn på land går denne over i G4 frisk fattigeng og noe fuktig hei (H3).

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga beita av sau, elles var lokaliteten lite påverka.

Artsfunn: Det er tidlegare funne saltbendel og saltarve (John Inge Johnsen). Vegetasjonen var kortbeita og noko vanskeleg å kartleggja på artsnivå, men det vart notert gåsemure, kystmaure, skjørbuksurt, smalkjempe, strandkryp og strandnellik. 10 relativt vidt utbreidde artar av beitemarkssopp. Av soppartar kan nemnast gul småfingersopp (*Clavulinopsis corniculata*), raud åmeklubbe (*Cordyceps militaris*), elfenbeinshette (*Mycena flavoalba*), myrhette (*Mycena megaspora*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*) og silkeraudskivesopp (*Entoloma sericellum*). Ein sjeldan mose som også står på den nye raudlista vart funnen: sporemose *Archidium alternifolium* (NT), ein art som gjerne førekjem langs trakk og stigar. Lokaliteten har og viltfunksjon både i strandengene, mudderflatene og på grunt vatn (ikkje avgrensa). Det vart observert knoppsvane, silender, hegre og fleire måseartar.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i kategori B (viktig) fordi han har mange kvalitetar både som strandeng og naturbeitemark, i tillegg til at det vert funne ein raudlista moseart i låg raudlistekategori. Beita strandenger er sjeldne i Rogaland (kjelde: John Inge Johnsen).

Omsyn og skjøtsel: Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling. Det er elles viktig å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast mest muleg i samsvar med dagens og tidlegare bruk.

71 Rennesøy: Askje: vestsida av Askjeberget

Posisjon: LL 096 524
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: A (svært viktig)

Muleg truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 03.10.2006, JIJ & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på vestsida av Askjeberget (på øya Askje i Renneøy) og er ein mosaikk av naturbeitemark og kystlynghei. I området vest og sør for Askjevarden er det frå før avgrensa eit område som kystlynghei med verdi C (lokalt viktig) (BN00004819 Nordvarden, Øskjeberget). Med skildringar av rikeleg med purpurlyng (no raudlista, samt truga vegetasjonstype) m.m. er det sannsynleg at verdien på denne lokaliteten er feil. Den lokaliteten som her vert skildra, ligg nord for BN00004819. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Vegetasjonen kan oppfattast som ein mosaikk mellom naturbeitemark og kystlynghei, nærare bestemt vegetasjonstypene G1/G4 (fuktig til frisk fattigeng) og H2c, tørr, gras-urterik hei, purpurlyngutforming. Sistnemnde vert oppfatta som ein sterkt truga (EN) vegetasjonstype.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er inngjerda og beita av storfe. Det er noko trakkskader.

Artsfunn: Av planter vart det mellom anna funne to raudlisteartar: jærsviv (NT) og purpurlyng (NT). Elles vart det funne amerikamjølke (innført), fagerperikum, heiblåfjør, hårsvæve, jonsokkoll, knegras, kornstorr, krypvier, kystgrisøyre, kystmaure, kystmyrklegg, landøyda, vasspepar og åkergråurt. Det vart funne 17 beitemarkssopp, av desse 4 raudlista etter den gamle raudlista og 3 etter den nye:

Entoloma cruentatum (-/VU), *Entoloma atrocoeruleum* (DC/NT - dvs. kategoriar i gammal og ny raudliste), mjøraudskivesopp (*Entoloma prunuloides*) (DC/NT). Totalt var det m.a. 1 køllesopp-art, 9 *Entoloma*-artar og 9 *Hygrocybe*-artar. Av ikkje raudlista soppartar kan nemnast: rosafagerhatt (*Calocybe carnea*), grå vokssopp (*Hygrocybe irrigata*), *Entoloma exile* (DC/-), svartblå raudskivesopp (*Entoloma chalybaeum*), bronseraudskivesopp (*Entoloma formosum*) (R/-), brunkanthette (*Mycena olivaceomarginata*), liten vokssopp (*Hygrocybe insipida*), og ein sjeldan, ikkje artsbestemt raudskivesopp, *Entoloma* aff. *percuboideum*. Det vart og funne ribbesåtemose *Campylopus introflexus*.

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi det er ei velutvikla naturbeitemark/kystlynghei som er veksestad for fleire artar som står i raudlista, av desse ein i høgare kategori. Vidare er vegetasjonstypen purpurlynghei rekna som sterkt truga, og vil i seg sjølv utløysa verdi A.

Omsyn og skjøtsel: Det er svært viktig å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast mest muleg i samsvar med dagens og tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

72 Rennesøy: *Brimse: beitemark i nord*

Posisjon: LL 166 541
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Vekselfuktig, baserik eng (G11)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
	100					100	100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 02.10.2006, JIJ & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på nordenden av øya Brimse (Rennesøy kommune), og er ei kalkrik og svært artsrik naturbeitemark. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oscanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av baserik eng som truleg samsvarar best med vekselfuktig baserik eng (G11), ei utforming med hjartegras, vill-lin og kamgras som ikkje er skildra i Fremstad (1997), men som utvilsamt er sterkt truga av gjødsling, jordarbeiding og attgroing (jf. Fremstad & Moen 2001).

Kulturpåverknad: Lokaliteten har vore slåttemark i kombinasjon med beiting. Det har truleg vore litt gjødsla, men vegetasjonen inneheld mange artar som krev relativt lite gjødsling.

Artsfunn: Svært artsrik lokalitet med blåstorr, flekkløvetenner (bestemt av JIJ), gjeldkarve, gulmaure, gulsildre, hjartegras, kamgras, kattedot, smalkjempe, tiriltunge og vill-lin. Elles vart det funne heile 24 beitemarkssopp, av desse 10 raudlisteartar etter den gamle raudlista, 7 etter den nye. Det vart ialt funne 10 raudskivesopp-arter, 2 jordtunge-arter og 11 vokssopp-arter. Raudlisteartar etter den nye raudlista var raudskivevokssopp (*Hygrocybe quieta*) (DC/NT - dvs. kategoriar i gammal og ny raudliste), sauevokssopp (*Hygrocybe ovina*) (E/VU), *Entoloma velenovskyi* (DC/NT), gyllen vokssopp (*Hygrocybe aurantiosplendens*) (DC/NT), rombespora raudskivesopp (*Entoloma rhombisporum*) (-/NT), mjølraudskivesopp (*Entoloma prunuloides*) (DC/NT), musserongvokssopp (*Hygrocybe fornicata*) (DC/NT). Elles kan og nemnast raud åmeklubbe (*Cordyceps militaris*), *Entoloma exile* (DC/-), *Entoloma caesiocinctum* (DC/-), brunsvart jordtunge (*Geoglossum cf. umbratile*) (DC/-), blåstilka raudskivesopp (*Entoloma asprellum*), skjeljordtunge (*Geoglossum fallax*) (DC/-), lys haustmorkel (*Helvella crispa*) og grå vokssopp (*Hygrocybe irrigata*).

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi han inneheld ei rekkje raudlisteartar, m.a. artar som står i høgare kategori på raudlista. Det er ei intakt og velutvikla, kalkrik naturbeitemark med eit uvanleg stort artsmangfald, og skjøtselstiltak bør prioriterast svært høgt.

Omsyn og skjøtsel: Det er svært viktig å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Ideelt ville det truleg vera å utføra ein sein slått på ettersommaren, kombinert med vår- og haustbeite. Dersom dette ikkje er råd, bør lokaliteten beitast mest muleg i samsvar med dagens og tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

73 Rennesøy: *Brimse: beitemark i nordaust*

Posisjon: LL 167 540
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		
Verdi:		B (viktig)							
Mulege truslar:		Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing							
Undersøkt, kjelder:		02.10.2006, JIJ & JBJ							

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på nordaustsida av øya Brimse (Rennesøy kommune), og er ei naturbeitemark med tilsynelatande kalkfattig jordsmonn, men med kalkkrevande mosar m.m. på oppstikkande steinar. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen er frisk fattigeng (G4) med mykje kystmaure. På oppstikkande steinar er det likevel funne kalkkrevande mose- og lavartar.

Kulturpåverknad: Lokaliteten har truleg vore litt gjødsla. Området har vore beita i 2006.

Artsfunn: Det vart funne stein m. kalkartar av mose og lav: putevrimose *Tortella tortuosa*, blomstermose *Schistidium* sp. og kalkblekklav *Placynthium nigrum* (bestemt av JIJ). Dessutan vart det funne nokre beitemarkssoppar: grå vokssopp (*Hygrocybe irrigata*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), liten mønjevokssopp (*Hygrocybe miniata*), raud åmeklubbe (*Cordyceps militaris*), silkeraudskivesopp (*Entoloma sericellum*), skjeljordtunge (*Geoglossum fallax*) (DC/-), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*) og gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helvola*). Av planter vart det m.a. funne ein løvetann som er bestemt til *Taraxacum unguiculobum* (bestemt av JIJ).

Prioritering: Lokaliteten vert klassifisert til B (viktig) fordi det er ei intakt naturbeitemark som framleis vert hevda med beite, og med einskilde interessante artar.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør brukast og beitast mest muleg i samsvar med dagens og tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

74 Rennesøy: Brimse: beitemark i sør

Posisjon:	LL 175 533
Hovudnaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Naturbeitemark
Utforming:	Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		
Verdi:		B (viktig)							
Mulege truslar:		Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing							
Undersøkt, kjelder:		02.10.2006, JIJ & JBJ							

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på sørsida av øya Brimse (Rennesøy kommune) i området ved Flatanes, og består av beitemark som stadvis har preg av naturbeitemark, dels noko gjødsla einermarker med innslag av grunnlendte knausar og litt lynghei. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen er delvis frisk fattigeng med ein del kystmaure (G4), og dels noko meir gjødselpåverka engvegetasjon. Dessutan førekjem stein og grunnlendte bergknausar (F3d), og innslag av litt meir heiprega vegetasjon med blåtopp, pors og klokkeling. Det er og noko fukteng med m.a. vassmynte og kysttjønnaks.

Kulturpåverknad: Lokaliteten vart ved undersøkinga beita av skotsk høglandsfe og sau. Han hadde noko meir gjødsla preg enn søraustenden.

Artsfunn: Av planter kan nemnast hårsvæve, knegras, kornstorr, kvitmyråk, kystbergknapp, kystmaure, kysttjønnaks, tiriltunge og vassmynte. Det førekjem ein del beitemarkssopp og andre grasmarksoppar, m.a. grøn vokssopp (*Hygrocybe psittacina*), rosafagerhatt (*Calocybe carnea*), vorteraudskivesopp (*Entoloma papillatum*), gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), grå vokssopp

(*Hygrocybe irrigata*), kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*), beiteraудskivesopp (*Entoloma sericeum*) og elfenbeinshette (*Mycena flavoalba*).

Prioritering: Lokaliteten vert klassifisert til B (viktig) fordi det er ei intakt naturbeitemark som framleis vert hevda med beite, men som har eit relativt ordinært artsutval.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør brukast og beitast mest muleg i samsvar med dagens og tidlegare bruk. Ein bør så langt råd unngå fysiske inngrep og gjødsling.

75 Rennesøy: *Brimse: beitemark i søraust*

Posisjon: LL 180 533
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Vekselfuktig, baserik eng (G11)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
	100					100	100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 02.10.2006, JIJ & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på søraustsida av øya Brimse (Rennesøy kommune) i området ved Ramshaug, og er ei intakt naturbeitemark med delvis kalkrikt jordsmonn og interessant artsmangfald. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen er delvis baserik eng som truleg samsvarar best med vekselfuktig baserik eng (G11), ei utforming med gulmaure, vill-lin og kamgras som ikkje er skildra i Fremstad (1997), men som utvilsamt er sterkt truga av gjødsling, jordarbeiding og attgroing (jf. Fremstad & Moen 2001). Resten er dels frisk fattigeng med ein del kystmaure (G4), og dels noko meir gjødselpåverka engvegetasjon. Dessutan førekjem stein og grunnlendte knausar med interessant og dels kalkkrevande lav- og mose-vegetasjon, og litt lynghei.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var beita av storfe og sau. Det har vore gjødsla i varierende mengder, men minst på dei kuperte, grunnlendte partia, som i dag er dei mest artsrike og interessante.

Artsfunn: Av planter kan nemnast gulmaure, heisiv, hårsvæve, jonsokkoll, kamgras, kattetot, knegras, kornstorr, kystgrisøyre, kystmaure, kystmyrklegg, murburkne, myrsauløk, strandløvetann, vassmynte og vill-lin. Fleire av desse indikerer kalkrike tilhøve. Det vart funne heile 30 artar av beitemarkssopp, av desse 11 raudlista etter den gamle raudlista og 8 etter den nye: 3 køllesopp-artar, 13 raudskivesopp-artar, 1 jordtunge-art og 13 vokssopp-artar. Raudlisteartane var: *Entoloma pseudocoelestinum* (-/NT), *Entoloma cruentatum* (-/VU), raud honningvokssopp (*Hygrocybe splendidissima*) (V/NT - dvs. kategoriar i gammal og ny raudliste), raudskivevokssopp (*Hygrocybe quieta*) (DC/NT), lillagrå raudskivesopp (*Entoloma griseocyaneum*) (DC/NT), *Entoloma kervernii* (-/DD), mjølrødsopp (*Entoloma prunuloides*) (DC/NT) og russelærvokssopp (*Hygrocybe russocoriacea*) (DC/NT). Av andre interessante soppartar kan nemnast: rosafagerhatt (*Calocybe carnea*), skjeljordtunge (*Geoglossum cf. fallax*) (DC/-), myrhette (*Mycena megaspora*), brunkanthette (*Mycena olivaceomarginata*), limvokssopp (*Hygrocybe glutinipes*) (V/-), raud åmeklubbe (*Cordyceps militaris*), kantarellnavlesopp (*Cantharellula umbonata*), *Entoloma exile* (DC/-), bronserødsopp (*Entoloma formosum*) (R/-), *Entoloma xanthochroum* (R/-), lutvokssopp (*Hygrocybe nitrata*), grå vokssopp (*Hygrocybe irrigata*), bleiktuppa småkøllesopp (*Clavulinopsis luteoalba*), tuva køllesopp (*Clavaria fragilis*), *Entoloma cf. scabrosum* (få funn i Noreg), *Entoloma caesiocinctum* (DC/-).

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi han inneheld ei rekkje raudlisteartar, m.a. ein art som står i høgare kategori på raudlista. Det er ei intakt og velutvikla, dels kalkrik naturbeitemark med eit uvanleg stort artsmangfald.

Omsyn og skjøtsel: Det er svært viktig å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast mest muleg i samsvar med dagens og tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

79 Rennesøy: Brimse: kalkrike knausar i gjødsla beitemark i nord

Posisjon: LL 1657 5407
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Småbiotop
Utforming: Bergknausar

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
	30	50	20			100	100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av slått, attgroing/beiting
Undersøkt, kjelder: 02.10.2006, JIJ & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på nordre del av øya Brimse (Rennesøy kommune) og består av kalkengfragment og kalkknausar i gjødsla slåtteeing. Ein har kome fram til at dette kan klassifiserast som naturtype småbiotop. Knausane og artsmangfaldet som finst der, er avhengige av kulturpåverknad i form av beite og slått fordi artane er lyskrevande. Området ligg i boreonemoral vegetasjonssesjon og sterkt oseanisk sesjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen var dels små restar av kalkkrevande engvegetasjon i kantområde og rundt knausar og steinar i elles noko gjødsla eng, dels var det vegetasjon av lav og mose på kalkrikt berg og stein, dvs. bergknaus og bergflate (F3). Den baserike enga samsvarar truleg best med vekselfuktig baserik eng (G11), ei utforming med hjartegras, vill-lin, gulmaure og kamgras som ikkje er skildra i Fremstad (1997), men som utvilsamt er sterkt truga av gjødsling, jordarbeiding og attgroing (jf. Fremstad & Moen 2001).

Kulturpåverknad: Lokaliteten ligg i eit nokså open slåttemark med eit i hovudsak gjødsla preg, men med interessante parti i dei mindre gjødsla område, som likevel vert slått og beita.

Artsfunn: Det vart funne fleire dels kalkkrevande planteartar, m.a. begerhagtorn, gjeldkarve, gulmaure, hjartegras, hårsvæve, kamgras, murburkne, prestekrage, smalkjempe, sølvmore og vill-lin. Det vart funne mange mose- og lavartar, fleire av desse var kalkkrevande: kystnever *Lobaria virens*, putevrimose *Tortella tortuosa*, blomstermose *Schistidium* sp., strandbustehette *Orthotrichum cupulatum*, putehårstjerne *Syntrichia ruralis*, krypsilkemose *Homalothecium sericeum*, kveilmore *Pterogonium gracile*, bølgeglye *Collema fuscovirens*, moseglye *Collema auriforme*, kalkblekklav *Placynthium nigrum* (bestemt av JIJ).

Prioritering: Lokaliteten inneheld kulturlandskapselement som synest å vera sjeldne. Ingen raudlisteartar er påviste, men likevel kalkkrevande engartar som hjartegras og vill-lin og dessutan kravfulle mose- og lavartar. Lokaliteten får derfor verdi A (svært viktig) ("småbiotoper med spesielt artsrik flora, sjeldne arter og truede vegetasjonstyper").

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør brukast mest muleg i samsvar med dagens og tidlegare bruk. Det er viktig med slått og/eller beiting for å halda landskapet ope så lyskrevande artar kan overleva. Ein bør unngå fysiske inngrep og i størst muleg grad gjødsling.

81 Rennesøy: Brimse: Kovaholmen

Posisjon: LL 164 541
Hovudnaturtype: Kulturlandskap, havstrand/kyst
Naturtype: Naturbeitemark, rikt strandberg
Utforming: Vekselfuktig, baserik eng (G11)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
	100					100	100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 02.10.2006, JIJ & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ein gammal beiteholme som ligg rett ved hamna på nordre del av øya Brimse (Rennesøy kommune). Han inneheld både naturtypen naturbeitemark (kulturlandskap) og rikt strandberg (havstrand/kyst). Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen var dels frisk fattigeng, stadvis med innslag av kalkrik eng med hjartegras, vill-lin og steinstorkenebb. Elles var det grunnlendte, beita strandberg med innslag av kalkkrevande artar.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var beita av 3 utegangarsauer. Lokaliteten kan ha vore gjødsla.

Artsfunn: Interessante plantefunn var steinstorkenebb, kamgras, vill-lin og hjartegras, andre: t.d. blåklokke, gjeldkarve, gulmaure og smalkjempe. Av mosar vart det funne solgaffel *Riccia berychiana* (ein kalkkrevande moseart, bestemt av JIJ). Det vart påvist 3 raudlista beitemarkssopp. Av soppar kan nemnast: raudskivevokssopp (*Hygrocybe quieta*) (DC/NT - dvs. kategoriar i gammal og ny raudliste), spissvokssopp (*Hygrocybe persistens*) (DC/-), mjølraudskivesopp (*Entoloma prunuloides*) (DC/NT), brunkanthette (*Mycena olivaceomarginata*), *Entoloma cruentatum* (-/VU) og tjøreraudskivesopp (*Entoloma poliopus*).

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi han inneheld fleire raudlisteartar, m.a. ein art som står i høgare kategori på raudlista. Det er ei intakt og velutvikla, dels kalkrik naturbeitemark med eit uvanleg artsmangfald.

Omsyn og skjøtsel: Det er viktig å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast mest muleg i samsvar med dagens og tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

82 Rennesøy: Brimse: myr i aust

Posisjon: LL 175 536
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep
Undersøkt, kjelder: 02.10.2006, JIJ & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på austsida av øya Brimse (Rennesøy kommune), og er ei fattig planmyr (flat myr) som også er beita, og som dermed kan vera anten naturtype kystmyr (under myr) eller beitemyr (under kulturlandskap). Ein har velt det siste pga. beitinga. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen består av fattig fastmatte- og lausbotnmyr og høgstorrsump med m.a. blåtopp, elvesnelle, flaskestorr, grøftesoleie, klokkeling, krypvier, kysttjønnaks, myrhatt, myrmaure, pors, rome og røsslyng som viktige artar.

Kulturpåverknad: Myra har vore beita i 2006 og før det truleg gjennom lang tid.

Artsfunn: Relativt artsfattig, av meir interessante artar kan nemnast gytjeblererot og andmat.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i B (viktig) fordi det er ei intakt myr som framleis vert beita.

Omsyn og skjøtsel: Det beste for naturverdiane er at lokaliteten vert liggjande mest muleg urørt for fysiske inngrep som m.a. kan påverka den hydrologiske tilstanden i myra. Beiting er ein del av den tradisjonelle bruken og kan halda fram, men ein må vera merksam på faren for trakkskader.

83 Rennesøy: Brimse: myr i vest

Posisjon: LL 172 534
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
----------------	--	--	--	-------------	--	--	--------	--	--

fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep
Undersøkt, kjelder: 02.10.2006, JIJ & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på sørvestsida av øya Brimse (Rennesøy kommune), og er ei plan fattigmyr med relativt artsfattig flora. Lokaliteten vert rekna som beitemyr. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen består av fattig fastmatte- og lausbotnmyr med m.a. blåknapp, blåtopp, duskull, elvesnelle, klokkelyng, knappsiv, kornstorr, myrfiol, myrtistel, pors, røsslyng, smyle, stjernestorr og tepperot som viktige artar.

Kulturpåverknad: Myra har vore beita i 2006 og før det truleg gjennom lang tid.

Artsfunn: Relativt artsfattig, m.a. kystmyrklegg.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i B (viktig) fordi det er ei tradisjonelt hevda og intakt beitemyr.

Omsyn og skjøtsel: Det beste for naturverdiane er at lokaliteten vert liggjande mest muleg urørt, og at ein unngår fysiske inngrep som m.a. kan påverka den hydrologiske tilstanden i myra. Beiting er ein del av den tradisjonelle bruken og kan halda fram, men ein må vera merksam på faren for trakkskader.

85 Rennesøy: Rennesøy: Låder aust

Posisjon: LL 049 582
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Veksselfuktig, baserik eng (G11)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
	100					100	100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 03.10.2006, JIJ & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved Reianes vest på Rennesøy. Lokaliteten er funnen og førevist av John Inge Johnsen. Her er store beitelandskap med varierende grad av gjødslingspåverknad. Gjødslinga er ikkje like sterk over alt, men skapar ein mosaikk med tilnærma ugjødsla parti. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Viktigaste vegetasjonstype er kamgrasenger med ekornsvingel, hjartegras, dvergsmyle. Vegetasjonstypen er basekrevande og er truleg kritisk truga sjølv om han vantar skildring i Fremstad & Moen (2001). Ein har provisorisk plassert han under baserik, veksselfuktig eng (G11). Nokre få tre/buskar av ask og eik, innslag av einer og øyrevier. Det er og innslag av bergknaus og bergflate, kystbergknapp-dvergsmyle-utforming (F3d, omsynskrevande).

Kulturpåverknad: Lokaliteten er stadvis litt gjødsla, og dessutan godt beita.

Artsfunn: Viktigast er tidlegare funn av ekornsvingel (tidlegare V-sårbar, no CR-kritisk truga på raudlista) gjort av John Inge Johnsen. Andre artar: blankburkne, blåkløkke, dvergsmyle, gulmaure, hjartegras, hårsvæve, kamgras, knegras, kystbergknapp, kystgrisøyre, kystmaure, smalkjempe, sylarve, tiriltunge og vivendel. Det vart vidare påvist liten vokssopp *Hygrocybe insipida* og ribbesåtemose *Campylopus introflexus*, ein oseanisk art (bestemt av JIJ).

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi det er veksestad for ein god bestand av ein art som står som kritisk truga i raudlista. Vidare er vegetasjonstypen kritisk truga, og det er funne eit generelt høgt artsmangfald av dels kravfulle artar.

Omsyn og skjøtsel: Det er svært viktig å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast mest muleg i samsvar med dagens og tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

86 Rennesøy: Rennesøy: Låder vest

Posisjon: LL 047 582
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100			100		100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 03.10.2006, JIJ & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved Reianes vest på Rennesøy og er ein mindre del av dette beitelandskapet. Lokaliteten er funnen og førevist av John Inge Johnsen. Her er store beitelandskap med varierende grad av gjødslingspåverknad. Gjødslinga er ikkje like sterk over alt, men skapar ein mosaikk med tilnærma ugjødsla parti. Ein har dermed under tvil kalla den avgrensa biten for naturbeitemark. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oscanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Vegetasjonen er overgangar mellom frisk fattigeng, meir gjødselpåverka eng, kamgrasenger og grunnlendte knausar av kystbergknapp-dvergsmyle-utforming.

Kulturpåverknad: Som nemnt er lokaliteten noko gjødselpåverka. Han er godt beita av sau.

Artsfunn: Av planter vart det funne dvergsmyle, kamgras, kystmaure, hårsvæve, kystgrisøyre, dessutan begerhagtorn. Av beitemarkssopp vart raudlistearten trolljordtunge (*Geoglossum simile*) (DC/NT - dvs. kategoriar i gammal og ny raudliste) funnen, elles gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helvola*).

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er ein kulturlandskapslokalitet med ein art i lågare raudlistekategori, og dessutan innslag av dei kravfulle artane kamgras og dvergsmyle.

Omsyn og skjøtsel: Det er viktig å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast mest muleg i samsvar med dagens og tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

Sandnes

90 Sandnes: Kjosavik, sørvestre delen

Posisjon: LL 216 289
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark, slåtte- og beitemyr
Utforming: Blåtopp-eng (G2)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 28.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved Kjosavik aust i Sandnes, og er tidlegare registrert som nasjonalt verdifulle kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Området består av fuktheier og naturbeitemark, og vart på undersøkingstidspunktet beita av hest. Berre sørvestre delen er avgrensa. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oscanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Det var anslagsvis 50% blåtoppeng/fukthei (G2/H3), 20% frisk fattigeng (G4) og 5% finnskjeeggdominert eng, alt dette mest i bakkane. Resten, ca. 25% kan karakteriserast som fattig beitemyr med intermediære småflekker, og ligg i hovudsak på flatene.

Kulturpåverknad: Dette er eit gammalt beitelandskap. Truleg er det stadvis noko gjødselpåverka.

Artsfunn: Det vart funne m.a. blodtopp, blåklukke, blåkoll, hårsveve, smalkjempe, aurikkelsvæve, kvitmyråk, heisiv, kystmyrklegg, jåblom, engstorr, dessutan beitemarkssoppene grå vokssopp *Hygrocybe irrigata*, seig vokssopp *H. laeta*, og brunfnokka vokssopp *H. helobia*.

Prioritering: Lokaliteten vert verdisett til B (viktig) fordi det er ei rimeleg intakt fuktig naturbeitemark som framleis vert beita, og dessutan har eit noko variert artsinventar.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg med fortsatt beiting. Ein bør unngå gjødsling og større fysiske inngrep.

91 Sandnes: sør for Frøylandsvatnet

Posisjon: LL 194 338
Hovudnaturtype: Kulturlandskap, myr, ferskvatn/våtmark
Naturtype: Beitemyr, rikmyr, viktig bekke drag
Utforming: Open intermediær og rik myr i låglandet

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				60	20	20	100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, forurensning
Undersøkt, kjelder: 30.09.2006, SI & JBJ

Områdeskildring

Generelt: Ved sørenden av Frøylandsvatnet (nord aust i Sandnes) renn det ut ein mindre bekk som renn gjennom eit myrområde med ulike kvalitetar. Mindre område kan karakteriserast som intermediær/rik myr, mesteparten som beitemyr, og sjølv bekken som viktig bekke drag. Det er likevel rikmyrinnslaget som er mest spesielt og regionalt uvanleg. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var dominert av fattig, beita myr, men det var og parti med intermediær og rik myr. I bekken vaks både ein kransalge og kysttjønnaks m.m.

Kulturpåverknad: Myra vart beita av storfe. Det var trakkskadar somme stader.

Artsfunn: Det vart funne m.a. ein kransalge, *Chara globularis* (innsendt av Svein Imsland, bestemt av Anders Langangen) i bekken, dessutan breiull (regionalt uvanleg), engstorr, heisiv, jåblom, knegras, kornstorr, kystmyrklegg, kysttjønnaks, myrsauløk og særbustorr. Fleire av desse indikerer intermediær til rik myr. Av beitemarkssopp vart det funne honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*) og svartlodnetunge (*Trichoglossum hirsutum*).

Prioritering: Lokaliteten har mindre areal rikmyr, og elles kravfulle artar som kvar for seg og saman tilseier verdi B (viktig).

Omsyn og skjøtsel: Ein bør unngå fysiske inngrep og forureining. Beitinga er betinga positiv, men bør ta omsyn til at det lett oppstår trakkskadar.

92 Sandnes: sør for Nuten

Posisjon: LL 259 258
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 28.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved Nordland på sørsida av Nuten i Sandnes i eit beite ned mot vegen. Her har det tidlegare vore registrert solblom (kjelde: Svein Imsland), og ved besøket i 2006 vart det funne

ein rosett som tyder på at arten såvidt held stand. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var frisk fattigeng (G4).

Kulturpåverknad: Lokaliteten er eit inngjerda beite som vert beita av sau. Det er truleg noko gjødselpåverka, men kanskje ikkje i dei øvre delene mot skogen der solblomrosetten vart funne.

Artsfunn: Dette er ein kjent lokalitet for solblom (VU=sårbar på raudlista) der det denne gongen berre vart funne ein rosett (belegg i Oslo). Elles vart det funne blåklokke, hårsvæve og jonsokkoll.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i kategori A (svært viktig) fordi det finst ein art i høgare raudlistekategori, og lokaliteten er intakt og i hevd.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast også i framtida, men ikkje for hardt, og det må ikkje gjødslast. Ein må unngå trakkskader. Heilsesongbeite er også truleg uheldig for solblom.

93 Sandnes: Tengesdal

Posisjon: LL 235 292
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Tørr gras-urterik hei (H2)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		70		30	100		

Verdi: A (svært viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 28.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei kystlynghei som ligg ved Tengesdal aust i Sandnes, og startar i vest ved ein nedlagt skule. Lokaliteten ligg i ei sørvendt, raspåverka fjellside med flat dyrka mark nedanfor og skog ovanfor. Området er tidlegare undersøkt av m.a. John Inge Johnsen. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Lokaliteten er dominert av kystlynghei med betydeleg innslag av rikhei (H2b, sterkt truga vegetasjonstype) i området nærast skulen. Det var i lokaliteteten totalt om lag 70% tørrhei (H1, også truga vegetasjonstype) og 30% rikhei. Det finst litt einer og spreidd småbjørk.

Kulturpåverknad: Området har vore beita og vert det truleg framleis. Det verka lite gjødselpåverka.

Artsfunn: Av planter vart det påvist mange artar, og fleire av desse var kalkkrevande: bakkesøte (NT-nær truga på raudlista), blodtopp, blåklokke, blåkoll, blåstorr, engstorr, fagerperikum, gjeldkarve, heiblåfjør, hårsvæve, jåblom, knegrass, kornstorr, krypvier, kvitmaure, kystmyrklegg, rundskolm, smalkjempe, strandkjempe, særbustorr, tiriltunge og vill-lin. Vill-lin og bakkesøte er mellom dei artane som må seiast å vera regionalt sjeldne. Elles vart det funne lutvokssopp *Hygrocybe nitrata*, seig vokssopp *H. laeta*, honningvokssopp *H. reidii*, og kammose.

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) på grunn av at tørrhei, og særleg rikhei er truga vegetasjonstypar, og at området har eit høgt artsmangfald.

Omsyn og skjøtsel: Området bør beitast og om naudsynt også ryddast for busker og tre. Ein bør ikkje gjødsla eller utføra vesentlege fysiske inngrep.

Sauda

95 Sauda: Kro

Posisjon: LM 4921 0729
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåttemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av slått, attgroing
Undersøkt, kjelder: 26.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på austsida av Saudafjorden, og er ein liten del av eit større område som tidlegare er registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Ei lita slåtteeng ovafor stovehuset vert avgrensa som eigen, nyinventert lokalitet. Denne har tidlegare vore slåtteeng, er ikkje lenger i hevd med slått, men vert svakt beita av storfe. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er frisk fattigeng (G4) med innslag av kystmaure. Botnskiktet tek til å få ei tjukk mosematte av m.a. storbjørnemose og engkransmose.

Kulturpåverknad: Dette er ei slåtteeng som er gått ut av bruk. Det beita 6 ungdyr på fulldyrka mark ovanfor, og med fri tilgang til lokaliteten, men dette er ikkje tilstrekkeleg. Småbjørk og skogbjørnebær et seg innover enga, og ei tjukk matte av mose og gammalt gras understrekar attgroingspreget. I tilgrensande område finst eit par styva asketre (ikkje avgrensa).

Artsfunn: Det vart funne aurikkelsvæve, skogbjørnebær, blåklokke, kystmaure, nattfiol og smalkjempe.

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er ei slåtteeng som er gått ut av bruk og er i attgroing, men det artsmangfaldet framleis er intakt og kan bergast dersom slåttan vert teken opp att.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg at dei få intakte slåtteengene som finst i Ryfylke vert hevda med slått seint i sesongen (frå slutten av juli). Her er det mest aktuelt med tohjula slåmaskin. Graset må transporterast vekk, og dersom det ikkje vert nytta, plasserast ein stad der det gjer minst muleg skade. Dersom slått vert umogeleg å organisera bør området beitast, kombinert med krattrydding slik at enga ikkje gror att.

96 Sauda: Rødsåsane

Posisjon: LM 473 158
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Beiteskog
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		90	10		90	10	

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Hogst, treslagskifte, fysiske inngrep
Undersøkt, kjelder: 24.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ein mindre, beita svartorskog mellom Rødsåsane og Risvollaelva (Sauda kommune). Naturtypen kan anten skildrast som gråor-heggeskog (svartorutforming) under hovudnaturtype skog, eller beiteskog under hovudnaturtype kulturlandskap. På grunn av markert beite har ein velt det siste. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen kan klassifiserast som ei beita svartorutforming av gråor-heggeskog (C3c). Svartora var opptil 30 cm i stammediameter. Av andre treslag var det bjørk, gråor, hegg og rogn. Viktige artar i feltskiktet var bringebær, einstape, engkvein, engsoleie, gaukesyre, krattlodnegras, kvitsymre, myrfiol, skogburkne, smørtelg og sølvbunke.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er beita av storfe. Det var fleire steingjerde, noko som tyder på at dette er eit gammalt kulturlandskap.

Artsfunn: Det vart funne m.a. skogbjørnebær.

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) på grunn av at det er ein intakt beiteskog som framleis er i bruk, og som har fleire beiteindikatorar.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg med framhald i beitinga. Ein bør ikkje snauhogga, gjødsla eller utføra andre større inngrep.

97 Sauda: Slettedalsvatnet, søraustsida: Liastølen

Posisjon: LM 595 231
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 26.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Det som her er avgrensa, er ein mindre del av eit seterlandskap ved Liastølen på søraustsida av Slettedalsvatnet (Sauda kommune). Lokaliteten er ei inngjerda, litt beita seterlykkje. Det mest interessante partiet låg i ein bakke nord for husa. Det går veg fram til stølen. Lokaliteten ligg i nordboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen på den avgrensa lokaliteten er ei utforming av frisk fattigeng (G4) med mykje kystmaure, gulaks, engkvein og finnskjegg. Marka er kalkfattig og artsmangfaldet jamt over lågt. I landskapet rundt er det ganske mykje myr og fuktprega vegetasjon, og det var på lokaliteten også tendensar til fuktenger med bjønnskjegg, myrflol, myrtistel og trådsiv.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er inngjerda, men svakt beita av sau (det vart observert saueskit).

Artsfunn: Det vart funne m.a. bråtestorr, kystmaure og skoggråurt, og dessutan beitemarkssopp som engvokssopp og honningvokssopp.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i C (lokalt viktig) fordi det er usikkert om han tilfredsstillar kriteria til B.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast også i framtida. Det hadde vore ønskjeleg med noko sterkare beitetrykk.

98 Sauda: Slettedalsvatnet, sørvestsida: Storestølen

Posisjon: LM 581 222
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 26.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit seterlandskap på Storestølen på sørvestsida av Slettedalsvatnet (Sauda kommune). Det går veg fram til stølen. Lokaliteten ligg i nordboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen på den avgrensa lokaliteten er dominert av av frisk fattigeng (G4) med mykje kystmaure, gulaks, engkvein, men rundt 20-30% kan karakteriserast som finnskjeggdominert. Marka er kalkfattig og artsmangfaldet jamt over lågt. I landskapet rundt er det ganske mykje myr og fuktprega vegetasjon, og det var på lokaliteten også tendensar til fuktenger med bjønnskjegg og slåttestorr.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var inngjerda og beita. Marka er tidlegare noko overflatedyrka, og det finst rydningsrøyser.

Artsfunn: Det vart funne m.a. bråtestorr, harerug, hestespreng og kystmaure.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i C (lokalt viktig) fordi det er usikkert om han tilfredsstillar kriteria til B.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast også i framtida.

99 Sauda: Slettedalsvatnet, vestsida: Liastølen

Posisjon: LM 586 241
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		
Verdi:	C (lokalt viktig)								
Mulege truslar:	Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing								
Undersøkt, kjelder:	26.09.2006, JBJ								

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit seterlandskap ved Liastølen på vestsida av Slettedalsvatnet (Sauda kommune). Han er avgrensa som naturbeitemark. Lokaliteten ligg i nordboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen på den avgrensa lokaliteten er ei utforming av frisk fattigeng (G4) med mykje kystmaure, gulaks, engkvein og overgangar mot finnskjeggen (G5), denne mosaikken utgjorde rundt 60% av arealet. Finnskjeggdominert vegetasjon med slåttestorr (G5) utgjorde rundt 30% og blåbærdominert lyngvegetasjon med røsslyng, blokkebær og smørtelg omtrent 5%. Marka er kalkfattig og artsmangfaldet jamt over lågt. I landskapet rundt er det ganske mykje myr og fuktprega vegetasjon, og det var på lokaliteten også tendensar til fuktenger med bjønnskjegg, myrflol, slåttestorr og trådsiv.

Kulturpåverknad: Lokaliteten er beita av storfe og sau. Det går veg forbi stølen.

Artsfunn: Det vart funne m.a. heisiv, kornstorr, kystmaure, lækjeveronika og skoggråurt.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i C (lokalt viktig) fordi det er usikkert om han tilfredsstillar kriteria til B.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast også i framtida.

100 Sauda: Svandal

Posisjon: LM 449 133
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		
Verdi:	C (lokalt viktig)								
Mulege truslar:	Fysiske inngrep (m.a. hytter og infrastruktur), gjødsling, opphøyr av beite, attgroing								
Undersøkt, kjelder:	24.08.2006, JBJ								

Områdeskildring

Generelt: Det som her er avgrensa er eit mindre område med beita einerbakkar i Svandalen (Sauda kommune). Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen var ca. 40% blåbærdominert, ca. 20% frisk fattigeng (G4), og ca. 40% finnskjeggdominert (G5) med innslag av blåtopp. Beitet hadde generelt mykje kystmaure.

Kulturpåverknad: Lokaliteten vart beita av sau. Det går ein driftsveg gjennom området. I området rundt foregår mykje hyttebygging.

Artsfunn: Det vart funne m.a. kystmaure, heisiv, knegras og blåklokke.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i C (lokalt viktig) fordi det er usikkert om han tilfredsstillar kriteria til B.

Omsyn og skjøtsel: Området bør beitast også i framtida, og ein bør unngå fysiske inngrep.

102 Sauda: Vetrhus

Posisjon: LM 4998 0877
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 26.09.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på austsida av Saudafjorden, og er ei open eng rundt eit fråflytta småbruk (Vetrhus) som no vert beita av sau. Lokaliteten ligg ved vegen til Tengesdal. Lokaliteten er også nemnt av Fylkesmannen i Rogaland 1994). Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er frisk fattigeng (G4) med innslag av finnskjegg, og ein del kystmaure.

Kulturpåverknad: Lokaliteten har nok tidlegare vore slåttemark, men vert no berre beita. Marka har nok og vore overflatedyrka og noko gjødsla, men vegetasjonen tyder på at det har vore lite gjødsla i seinare tid.

Artsfunn: Av planter vart det funne m.a. heisiv, knegras og kystmaure.

Prioritering: Lokaliteten vert plassert i C (lokalt viktig) fordi det er usikkert om han tilfredsstillar kriteria til B. Det kan vera potensielle for beitemarkssopp, men slike vart ikkje funne.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg med framhald i beitinga, utan gjødsling.

103 Sauda: Åbødalen: Bakka

Posisjon: LM 505 192
Hovudnaturtype: Skog, kulturlandskap
Naturtype: Haustingsskog, rik edellauvskog
Utforming: Varmekrevande, frisk, næringsrik haustingsskog med styvingstre av edellauvtre

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100			100				100

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, opphøyr av tradisjonell kulturpåverknad (m. a. styving), tilgroing
Undersøkt, kjelder: 24.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg i ei søraustvendt dalside under Tengdalsnuten ved Bakka i Åbødalen (Sauda kommune). Det er ei styvingsli (haustingsskog) med ein del styva ask og alm, og beita undervegetasjon. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er gråor-almeskog (D5) med innslag av høgstauder som brunrot, bringebær, gullris, mjødukt, revebjelle, skogstorkenebb, stornesle og vendelrot, forutan strutsvegg. Av treslag var det forutan ask og alm også bjørk, hassel, hengjebjørk, osp, rogn og selje.

Kulturpåverknad: Vegetasjonen er tydeleg påverka av sauebeiting. Landskapet har tidlegare truleg vore opnare, slik at det ein ser i dag er eit attgroingsstadium. Her har vore drive styving (innhausting av lauv til vinterfor) inntil for ei tid attende. Styvinga opphøyrde gjerne midt på 1900-talet. Det vart funne ein god del styva ask og alm, og dei var ofte sterkt mosegrodde. Lia har innslag av planta gran.

Artsfunn: Av planter kan nemnast blåklukke, blåkoll, brunrot, jonsokkoll, junkerbregne, kratthumleblom, kvitsoleie, kystmaure, lundrapp, markjordbær, raud jonsokblom, revebjelle, rosenrot,

skogsalat, skogstorr, stankstorkenebb, strutsvegg, svartburkne og trollurt. Særleg skogstorr er ein uvanleg art.

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) på grunn av at det er ein tidlegare haustingsskog med ein del gamle styvingstre, som ikkje har vore i bruk på ganske lang tid. Om ein vurderer lokaliteten som rik edellauvskog, vil han også truleg få verdi B.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg å ta opp att styvinga på nokre stader i Ryfylke, og dette er ein av dei mulege stadene. Elles bør ein unngå omfattande hogst og fysiske inngrep.

Suldal

104 Suldal: Froa-stølen (ved Mosvatnet)

Posisjon: LL 551 884
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utfarming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksel-fuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 23.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Froastølen i Suldal kommune ligg langs vegen over til Vadla i Jøsenfjorden, og er ein gammal setervoll som er i forbusking med einer. Lokaliteten ligg i nordboreal vegetasjonssone og sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen er ca. 35% sølvbunkeeng (G3) og ca. 15% finnskjeuggeng (G5), resten, ca. 50%, er dominert av einerbuskmark med undervegetasjon dels av gras, dels av blåbær/røsslyng. Det var og litt fattigmyr/fukteng med duskull, myrflol, slåttestorr, stjernestorr og trådsiv.

Kulturpåverknad: Lokaliteten har truleg vore gjødsla, kanskje også delvis pløgd for lengre til attende. Området vart i 2006 beita av hest og sau, men beitetrykket var for lågt. Lokaliteten har eit knippe nyare hytter med torvtak.

Artsfunn: Det vart funne m.a. kystmaure, fjellaugnetrøst og harerug.

Prioritering: Lokaliteten får verdi C (lokalt viktig) fordi det er usikkert om han tilfredsstillar kriteria til B.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg med framhaldande beiting.

105 Suldal: Hjortaland

Posisjon: LL 549 846
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Haustingsskog
Utfarming: Varmekrevande, frisk, næringsrik haustingsskog med styvingstre av edellauvtre

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksel-fuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100			100				100

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, opphøyr av tradisjonell kulturpåverknad (m. a. styving), tilgroing
Undersøkt, kjelder: 23.08.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg i ei sørvendt dalside ved Hjortaland i Suldal kommune, langs vegen opp frå Vadla i Jøsenfjorden. Det er ei styvingsli med ask (mange, dels innhole, opptil 50-60 cm) og alm (ein

sett). Det finst og daud noko ved. Området er nemnt av Fylkesmannen i Rogaland (1994, SU34), men ikkje undersøkt. Det kan finnast meir av same typen i områda rundt. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og markert oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon: Vegetasjonen er gras- og urterik. Området er no i attgroing, og det kjem da inn fleire høgstaudeartar som bringebær, krattmjølke, kvitbladtistel, mjødur, ormetelg, skogburkne, sløkje, vendelrot og skogstorkenebb. Av treslag var det forutan ask og alm også bjørk, eik, hassel, osp og rogn.

Kulturpåverknad: Vegetasjonen er tydeleg påverka av tidlegare slått og beiting, og landskapet har også vore opnare, slik at det ein ser i dag er eit attgroingsstadium. Her har vore drive styving (innhausting av lauv til vinterfor) inntil for ei tid attende. Styvinga opphøyde gjerne midt på 1900-talet. Det vart funne mest styva ask. Det er mange kulturspor som rydningsrøyser og steingjerde. Elles går ei kraftline gjennom området.

Artsfunn: Av planter kan nemnast bergmjølke, bleikstorr, blåknapp, krattlodnegras, kystmaure, lækjeveronika, markjordbær, skogfiol, skogsalat, smalkjempe, stankstorkenebb og tviskjeggveronika. *Prioritering:* Lokaliteten får verdi B (viktig) på grunn av at det er ein tidlegare haustingsskog med ein del gamle styvingstre, som ikkje har vore i bruk på ganske lang tid.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg å ta opp att styvinga på nokre stader i Ryfylke, og dette er ein av dei mulege stadene. Elles bør ein unngå omfattande hogst og fysiske inngrep.

Time

106 Time: Kalberg: Revholen

Posisjon: LL 116 206
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktighet				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyde av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 08.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på Kalberg i Time og er del av eit område som tidlegare er registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Revholen er ein lausmassehaug frå istida som har fungert som beite. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen var dominert av frisk fattigeng (G4) med nokre indikatorartar på lite gjødsling. Viktige artar var engkvein og kystmaure, dessutan stadvis engsyre som indikerer noko gjødslingspåverknad.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ikkje beita i 2006. Han verka stadvis litt prega av tidlegare gjødsling.

Artsfunn: Av planter kan nemnast blåklokke, bråtestorr, hårsvæve, knegras, krattlodnegras, krypvier, kystgrisøyre, kystmaure, raudhyll, smalkjempe. Av sopp vart det funne grå vokssopp, ein beitemarkssopp med kystbunden utbreiing.

Prioritering: Lokaliteten får verdi C (viktig) fordi det er ei lita naturbeitemark med eit visst beitebetinga artsmangfald, men som ikkje lenger vert halden i hevd.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Dersom ein tek opp beitinga, vil mangfaldet som vart registrert i 2006 kunne takast vare på, elles vil det gå over i attgroingsvegetasjon og skog. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

107 Time: Kalberg: vest for Stutafjell

Posisjon: LL 129 199
Hovudnaturtype: Kulturlandskap

Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: C (lokalt viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 08.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på Kalberg i Time og er del av eit område som tidlegare er registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Lokaliteten ligg søraust for Kalberg, sørvest for Stutafjell (namn på økonomisk kart), og er ein mosaikk av fukthei og myr som ser ut til å vera lite beita. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen er ein mosaikk av fukthei og fattig myr med bjørneskjegg, blåtopp, pors, røsslyng, rome, duskull og klokkelyng som viktige artar.

Kulturpåverknad: Lokaliteten såg ut til å vera lite beita i 2006. Det vart observert oppslag av spreidd småbjørk, einer og furu. Dessutan er det spreiding av sitkagran og lerk i heia (småplanter). Lokaliteten grensar til plantingar med desse artane, som er kjelde til spreinga.

Artsfunn: Av planter vart det ikkje funne spesielle artar, men det kan nemnast blåknapp, kornstorr, kysttjønnaks, stortranebær og trådstorr.

Prioritering: Lokaliteten er plassert i kategori C (lokalt viktig), for han tilfredsstillar truleg ikkje krava til B. Lokaliteten tykkjest å vera dels i naturleg attgroing og dessutan i ferd med å endrast til sjølvsådd sitkagran- og lerkeskog.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskeleg å oppretthalda tradisjonell skjøtsel på lokaliteten. Lokaliteten bør beitast og evt. sviast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

Spreiding av sitkagran og lerk er uønska og bør motverkast ved tiltak som rydding, og hogst av frøtre.

108 Time: Mossige, vest for Mossige sag

Posisjon: LL 095 097
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Slåtte- og beitemyr, naturbeitemark
Utforming:

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 08.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved Mossige i Time, noko vest og sørvest for Mossige sag. Han ligg i eit område som tidlegare er registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 1 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Han var dominert av beita myrer og nokre tørrare småflekke som kan karakteriserast som naturbeitemark. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av beita fattigmyrer med intermediære innslag, og dessutan frisk fattigeng (G4) på dei tørrare småflekke.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga noko beita. Området har ein mosaikk med skogsbeite og opne parti, og noko verka meir - og noko mindre - gjødsla.

Artsfunn: Det var innslag av einskilde kalkkrevande planter (jåblom, engstorr), elles grønstorr, heiblåfjør, knegras, kornstorr, kvitmyråk, kystmyrklegg og stortranebær. Dessutan vart det funne nokre soppantar: seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*), myrhette (*Mycena megaspora*), gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helvola*) og kritt vokssopp (*Hygrocybe*

virginea). Ifølge Fylkesmannen i Rogaland (1994) skal det vera funne solblom og kvitkurle i dette området, men opplysningane er sparsame.

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er eit intakt område med beitemyr som framleis vert beita, og med innslag av einskilte interessante artar knytt til naturtypen. Viss solblom eller kvitkurle framleis finst i det avgrensa området, vil verdien verta høgare.

Omsyn og skjøtsel: Det er ønskjeleg med fortsatt beiting. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

109 Time: Sikvaland-Snorestad, mellom tidlegare avgrensa heiområde

Posisjon: LL 16-17, 10-12
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 05.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit heiområde nord for Snorestad og nordvest for Sikvaland (vest for Sikvalandskula) i Time kommune. Lokaliteten er ein del av vidstrekta heiområde i denne delen av Rogaland. Terrengdekkjande myr avgrensa aust for Snorestad (sør for Snorestadtjørnane i rapport om naturtypekartlegging i Time) er feil. Området er undersøkt i nærområda langs driftsvegen frå Snorestad nordover til Røyravatnet (LL 174 114). Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Landskapet er dominert av fukthei (H3) med blåtopp, pors og rome, og myrflekke i søkka. På dei tørre kollane var det litt tørrhei (H1), ein vegetasjonstype som vert rekna som truga. Det er mykje grunnlendt hei over berg.

Kulturpåverknad: Det vart observert godt til middels beitetrykk av sau og storfe nord til eit gjerde ved LL 1676 1046. Nordafor der var det berre beita av sau. Det er gradientar mot gjødsla beite i nærleiken av gardane og langs driftsvegen nordover.

Artsfunn: Det er tidlegare funne bestandar av klokkesøte her (Audun Steinnes pers. medd.). Klokkesøte er EN - sterkt truga på raudlista. Av andre artar vart det notert dvergbjørk, heisiv, kornstorr, kvitmyråk og mjølbær.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit intakt kystheiområde med lite inngrep i form av gjødsling, dyrking og oppslag av tre. Det er påvist bestandar av klokkesøte som står i høg kategori på raudlista, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde. Området er stadvis i god hevd. Området er ein del av store og vidstrekta, intakte heiområde i Sør-Rogaland, noko som trekkjer verdien opp.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

110 Time: Taksdalsvatnet

Posisjon: LL 140 115
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng (G4)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: B (viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 06.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg ved sørlege del av Taksdalsvatnet i Time. Han er tidlegare registrert som nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 2 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Det er ei smal, 5-10 meter brei stripe av lite gjødselpåverka naturbeitemark langs vatnet, med naturengplanter og beitemarkssopp. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: Vegetasjonen var i stor grad frisk fattigeng (G4) med dominans av engkvein, og elles mykje hårsvæve og strandkjempe. Langs vasskanten og ute i vatnet var det strandrøyr og sjøsivaks.

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga beita av storfe, ut mot neset også sau. Beltet nærast vatnet har truleg vore lite gjødsla. Eit steingjerde går ned til vatnet.

Artsfunn: Av planter vart det m.a. funne blodtopp, blåklokke, blåknapp, engfiol, knegras, smalkjempe, strandkjempe og tiriltunge. I vasskanten og ute i vatnet fanst sjøsivaks og strandrøyr. Det vart funne tre vokssopp-arter, 7 raudskivesopp-arter, m.a. raudlistearten *Entoloma pratulense* (R/NT). Dessutan kan nemnast kritt vokssopp (*Hygrocybe virginea*), engvokssopp (*Hygrocybe pratensis*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), blåstilka raudskivesopp (*Entoloma asprellum*), vorteraudskivesopp (*Entoloma papillatum*), elfenbeinshette (*Mycena flavoalba*), bronseraudskivesopp (*Entoloma formosum*) (R/-) og *Entoloma exile* (DC/-). Elles vart det observert enkeltbekkasin.

Prioritering: Lokaliteten får verdi B (viktig) fordi det er ei intakt naturbeitemark som framleis vert beita. Det vart elles påvist mange indikatorar på lite gjødsla eng, av desse ein raudlisteart (og fleire som sto på den førre raudlista).

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling ut over det dyra legg frå seg.

111 Time: Ulvarudla ved Litlamose, nord for Kartavoll-Mellomstrand

Posisjon: LK 15-19, 04-07
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Fuktig lynghei (H3)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksel	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: Steinnes (1988), Mangersnes (2006), 08.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er eit stort heiområde aust for Litlamose og nord for Kartavoll-Mellomstrand hovudsakeleg i Time kommune, austover til kommunegrensa mot Bjerkreim ved Osland. Området er av underteikna berre undersøkt frå Fløymeland søraustover mot Kartavoll på austsida av Litlamose, og er elles undersøkt med kikkert austover mot Osland. Lokaliteten er ein del av vidstrekte heiområde i denne delen av Rogaland. Steinnes (1988) og Mangersnes (2006) skildrar større område enn dei underteikna fekk tid til å undersøka. Eit område på austsida av Litlamose med avgrensa terrengdekkjande myr i naturtypedatasettet for Time kommune, viste seg å vera fukthei og (minerotrof) fattigmyr. Området har store heiar som er omtrent heilt trelause og dessutan godt beita. Lokaliteten ligg i sørboreal vegetasjonssone og sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon, humid underseksjon (O3h).

Vegetasjon: I vest er lokaliteten dominert av fukthei (H3) med blåtopp. Det er også påvist tørrehei (sterkt truga vegetasjonstype) i området (Mangersnes 2006).

Kulturpåverknad: Godt beitetrykk av sau. Gradientar mot gjødsla beite i nærleiken av gardane.

Artsfunn: Solblom (VU=sårbar på raudlista) vart påvist av Steinnes (1988), men det er uvisst om arten førekjem framleis. Det er påvist klokkesøte (viktig raudlisteart) spreidd over delar av området (Mangersnes 2006). Klokkesøte er EN - sterkt truga på raudlista. Elles var det eit typisk artsutval med m.a. dvergbjørk, heisiv, hundekvein, kornstorr og stortranebær.

Prioritering: Området er gjeve verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit intakt kystheiområde med lite inngrep i form av gjødsling, dyrking, oppslag av tre og vegar. Det er også påvist tørrehei

(sterkt truga vegetasjonstype) og bestandar av klokkesøte (heitulknitta raudlisteart i høg raudlistekategori) i området (Mangersnes 2006). Området er i god hevd i den undersøkte delen. Området er ein del av store, intakte heiområde i Sør-Rogaland.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

Tysvær

112 Tysvær: Austerøy

Posisjon: KL 96 77
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Tørr lynghei (H1)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 09.10.2006, JBJ

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten er ei øy som er heilt dominert av røsslyng ved Gismarvik i sørlege del av Tysvær kommune. Området er berre raskt undersøkt rundt bukta i nordlege del av øya. Lokaliteten er ein del av større heiområde i denne delen av Rogaland. Området ligg i boreonemoral vegetasjonssesksjon og sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av tørrhei (H1) med røsslyng, krekling, einer, tytebær og mjølbær, ein truga vegetasjonstype (EN - endangered). Røsslyngen er i moden fase med fingertjukke stammar, og opptil ein halvmeter høge. Alle buskar av rogn, bjørk og furu vert oppetne og haldne nede av sau. Det tek til å bli ein brem av beita, grasrike strandenger/strandberg langs stranda.

Kulturpåverknad: Godt beitetrykk av utegangarsau, med 12 vinterdyr frå 2005, 20 dyr ved undersøkingstidspunktet. Det har tidlegare vore beita med geit, men øya har hatt eit beiteopphald. Det er planer om å brenna øya i tre omgangar (kjelde: Andreas Dunkley, Friluftsrådet Vest).

Artsfunn: Av planter kan nemnast geittelg, heisiv, heistorr, kystmaure, mjølbær, skjoldberar og stortranebær. Det vart ikkje funne uvanlege artar, men området er ikkje godt nok undersøkt. Av sopp kan nemnast kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*), gul nålehatt (*Rickenella fibula*), gul myrsvovelsopp (*Hypholoma elongatum*), oker raudskivesopp (*Entoloma cetratum*), sumpraudskivesopp (*Entoloma turbidum*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helvola*) og myrhette (*Mycena megaspora*). Sidan her er tørrhei, kan det finnast purpurlyng, men denne vart ikkje påvist.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit intakt kystheiområde utan inngrep i form av gjødsling, dyrking, oppslag av tre og vegar. Området er i ferd med å verta restaurert, med god hevd og inneheld den truga vegetasjonstypen tørrhei (EN). Etter planlagt brenning reknar ein med at dette vert velskjøtta hei.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag, og bør brennast som planlagt (planlagt i fleire etappar over fleire år, kjelde Andreas Dunkley). Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

113 Tysvær: Vesterøy, lynghei

Posisjon: KL 96 77
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Kystlynghei
Utforming: Tørr lynghei (H1)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		
Verdi:	A (svært viktig)								
Mulege truslar:	Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing								
Undersøkt, kjelder:	09.10.2006, JBJ								

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på midtre del av Vesterøy ved Gismarvik i sørlege del av Tysvær kommune, mellom skog på nordre del av øya og innmark med hagemark og overflatedyrka enger på sørlege del. Lokaliteten er avgrensa slik at han inkluderer Klongerholmen på sørsida. Det er dominans av røsslynghei, dels på ganske grunnlendt berg på høgdedraga. Lokaliteten er ein del av større heiområde i denne delen av Rogaland. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Det er mest røsslynghei med fukthei (H3) og innslag av tørrhei (H1), ein truga vegetasjonstype (EN - endangered). Røsslyngen er 20-50 cm høg. Det førekjem spreidde buskar/småtre av furu, bjørk, øyrevier og rogn, desse vert førebels ikkje oppetne og haldne nede av sauene. Det er innslag av einstape. Det er tendensar til ein brem av beita strandenger/strandberg langs stranda.

Kulturpåverknad: Lokaliteten vert beita av utegangarsau (Andreas Dunkley, Friluftsrådet Vest, pers. medd.). Lokaliteten er likevel kome eit stykke i attgroingsprosessen, og beitetrykket er for lågt i lyngheia. Både lyng og graminidar er noko dårleg beita. Det er planer om brenning (kjelde: John Egil Frette). Klongerholmen vert truleg ikkje beita.

Artsfunn: I beita parti i heia og i strendenger vart det påvist nokre beitemarkssoppar som blåstilka raudskivesopp *Entoloma asprellum*, *E. lividocyanulum*, bleikgul småfingersopp *Clavulinopsis luteoalba* og brunfnokka vokssopp *Hygrocybe helobia*. Det kan finnast purpurlyng, men denne vart ikkje påvist. I strandeng vart det funne klourt, og på strandberg dvergsmyle. Elles vart det påvist engstorr, heisiv, hesterumpe, knegras, kornstorr, krypvier, kystbergknapp, kystmaure, kystmyrklegg, kysttjønnaks, skjoldberar, smalkjempe, svartknoppurt og tiriltunge.

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit relativt intakt kystheiområde utan inngrep i form av gjødsling, dyrking og vegar. Området er tidlegare noko attgrodd, men er i middels god hevd og inneheld den truga vegetasjonstypen tørrhei (EN). Det er eit beitelandskap med eit godt artsmangfald som synest vera nokså intakt. Etter planlagt restaurering med brenning, reknar ein med at dette vert ei velskjøtta hei.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Ein bør vurdera brenning, sidan dyra førebels ikkje greier å reversera attgroingsprosessane, eventuelt også litt rydding av tre/buskar. Einstape bør haldast under oppsyn og tiltak vurderast (2x slått med ryddesag pr. sesong). Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

114 Tysvær: Vesterøy, innmark

Posisjon:	KL 96 77
Hovudnaturtype:	Kulturlandskap
Naturtype:	Hagemark, naturbeitemark
Utforming:	Bjørkehage

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	vekselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
		100		100			100		
Verdi:	B (viktig)								
Mulege truslar:	Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing								
Undersøkt, kjelder:	09.10.2006, JBJ								

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på sørlege del av Vesterøy ved Gismarvik i sørlege del av Tysvær kommune, og består av innmark med hagemark og overflatedyrka enger på sørlege del. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Mykje av innmarka er grasdominert, frisk fattigeng (G4) med ein del kystmaure. Dominerande artar er engkvein, gulaks, finnskjegg, geitsvingel og ryllik. Det er innslag av einstape, myrtistel og lyssiv. Mykje av innmarka er tresett med eik og bjørk. Det er litt lynghei på noko av berga, m.a. heilt i sør.

Kulturpåverknad: Tradisjonelt kystkulturlandskap med eit rikt kulturhistorisk innhald, rydningsrøyser, steingjerde, overflatedyrka enger, prega av enkle hjelpemidlar. Berre bustadhuset er intakt, fjøset er til nedfalls. Lokaliteten vert beita av utegangarsau. Beitetrykket i grasdominert vegetasjon er truleg tilstrekkeleg, men kan vera høgare. Det er truleg ei tid sidan her har vore gjødsla, for vegetasjonen har lite preg av gjødsling.

Artsfunn: Floraen verkar typisk for regionen, med m.a. ein del kystmaure. Det vart funne nokre beitemarkssoppar, m.a. grå vokssopp (*Hygrocybe irrigata*) og seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*).

Prioritering: Området er gitt verdi B (viktig) på grunn av at det er eit intakt kulturlandskap med hagemark og naturbeitemark som har eit tradisjonelt preg. Artsmangfaldet er ikkje utfyllande undersøkt og kan innehalda interessante artar.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Ein bør unngå gjødsling og vesentlege fysiske inngrep.

Utsira

115 Utsira: Austremarka, nordaustre del

Posisjon: KL 67 82
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Fuktig fattigeng (G1)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)

Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing

Undersøkt, kjelder: 10.10.2006, AK & JBJ (jf. Nordhagen 1921, Stokka 1971)

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg i nordaustre del av Utsira kommune, nord for dei to vindmøllene som står her i dag. Han er del av eit nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 1 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Området er eit særmerkt, komplett trelaust landskap prega av kystklima og beiting. Det er verslitne berg med vegetasjonsdekke rundt og dels oppå, og vegetasjonen er beita av sauer. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av ein gras- og urterik vegetasjon med slektskap til lynghei og strandeng, med dominerande artar gulaks, finnskjegg, engkvein, heisiv, kystmaure og nedbeita røsslyng og krekling forutan strandplanter som strandkjempe. Det var innslag av reinlav-artar.

Interessant er også det sterke innslaget av skjoldblad.

Kulturpåverknad: Godt beitetrykk av sau. Kulturminne i form av steingjerde og fornminne (oppslagstavler). Litt gjødsla eng, vegar og vindmøller er haldne utanfor i avgrensinga.

Artsfunn: Mest interessant var funn av den raudlista beitemarkssoppen trolljordtunge *Geoglossum simile* (DC/NT). Av andre soppfunn kan nemnast gul småkøllesopp *Clavulinopsis helvola*, bleiktuppa småkøllesopp *Clavulinopsis luteoalba*, sumpraudskivesopp *Entoloma turbidum*, kantarellvokssopp *Hygrocybe cantharellus*, brunfnokka vokssopp *Hygrocybe helobia*, seig vokssopp *Hygrocybe laeta* og honningvokssopp *Hygrocybe reidii*. Av planter kan nemnast raudlistearten skjoldblad (NT-nær truga), som her førekjem i store mengder. Elles vart det funne dvergsmyle, geittelg, heiblåfjør, heisiv, heistorr, knegrass, kornstorr, kystmaure, kystmyrklegg, musestorr, rosenrot, strandkjeks, strandkjempe, strandkvann, strandnellik og sumpsivaks.

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi det er ei større, intakt naturbeitemark som framleis vert beita, med særmerkt vegetasjon, mange indikatorartar og to raudlisteartar i lågare kategori, mellom desse gode bestandar av skjoldblad.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

116 Utsira: vest for Søreivågen

Posisjon: KL 65 80
Hovudnaturtype: Kulturlandskap
Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Fuktig fattigeng (G1)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 10.10.2006, AK & JBJ (jf. Nordhagen 1921, Stokka 1971)

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg på sørlege del av Utsira, rett vest for Søreivågen. Det som er avgrensa, er dei delene som er minst gjødsla, i eit relativt gjødselpåverka beitelandskap. Han er del av eit nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 1 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon:

Kulturpåverknad: Lokaliteten var ved undersøkinga beita av sau.

Artsfunn: Særleg interessant er raudlistearterane raud honningvokssopp *Hygrocybe splendidissima* (V/NT), *Entoloma cf. caeruleum* (-/DD) og *Entoloma velenovskyi* (DC/NT). Elles vart det funne skjørvokssopp (*Hygrocybe ceracea*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), raud åmeklubbe (*Cordyceps militaris*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*) og silkeraudskivesopp (*Entoloma sericellum*). Av planter vart det påvist beitestorr, blåklokke, dvergsmyle, geittelg, knegras, kystbergknapp, kystgrisøyre, kystmaure, skjoldblad (NT-nær truga på raudlista, ganske talrik), smalkjempe og strandnellik.

Prioritering: Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi det er ei større, intakt naturbeitemark som framleis vert beita, med særmerkt vegetasjon og fleire raudlistearter i lågare kategori, mellom desse gode bestandar av skjoldblad.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast i samsvar med tidlegare bruk. Ein bør unngå fysiske inngrep og gjødsling.

117 Utsira: Vestremarka

Posisjon: KL 64 81
Hovudnaturtype: Kulturlandskap, havstrand/kyst
Naturtype: Naturbeitemark, strandeng og strandsump
Utforming: Fuktig fattigeng (G1)

Jordfuktigheit				Baserikheit			Næring		
fuktig	veksselfuktig	frisk	tørr	fattig	intermed.	rik	fattig	intermed.	rik
100				100			100		

Verdi: A (svært viktig)
Mulege truslar: Fysiske inngrep, gjødsling, opphøyr av beite, attgroing
Undersøkt, kjelder: 10.10.2006, AK & JBJ (jf. Nordhagen 1921, Stokka 1971)

Områdeskildring

Generelt: Lokaliteten ligg i vestre del av Utsira kommune. Han er del av eit nasjonalt verdifullt kulturlandskap, klasse 1 (Fylkesmannen i Rogaland 1994). Området er prega av kystklima og beiting. Det er verslitne berg med vegetasjonsdekke rundt og dels oppå, og vegetasjonen er beita av sauer. Store særprega, velutvikla grasbeite. Området ligg i boreonemoral vegetasjonsseksjon og sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon (O3t).

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av ein gras- og urterik vegetasjon med slektskap til både eng, hei og strandeng. Særleg interessant er dei kortbeita saltpåverka engene mot vest og nordvest, med

høgt innslag av strandplanter som strandkjempe og fjørekoll. Interessant er også det sterke innslaget av skjoldblad.

Kulturpåverknad: Middels beitetrykk av sau. Dette er eit eldgammalt kulturlandskap med mange fornminne.

Artsfunn: Det er tidlegare, både i mellomkrigstida og i 2006, funne dverglin, ein sjeldan raudlisteart (EN - sterkt truga) (Nordhagen 1923, John Inge Johnsen og Svein Imsland pers. medd.). Av planter kan nemnast dvergsmyle, heiblåfjør, heisiv, heistorr, hesterumpe, hårsvæve, kjeldeurt, knegras, kornstorr, kystgrisøyre, kystmaure, kystmyrklegg, kysttjønnaks, myrsaulauk, olavsskjegg, skjoldberar, skjoldblad (NT på raudlista, svært vanleg her), smalkjempe, strandkjempe, strandkvann, strandnellik, sumpsivaks og tusenfryd. Vi fann vidare dei raudlista soppartane *Entoloma atrocoeruleum* (DC/NT) og *Entoloma caeruleum* (DD, usikkert bestemt). Totalt vart det av beitemarkssopp funne 2 finger- og køllesopp-arter, 9 raudskivesopp-arter, to jordtunge-arter og 9 vokssopp-arter. Av ikkje raudlista artar kan nemnast: rosafagerhatt (*Calocybe carnea*), falsk kantarell (*Hygrophoropsis aurantiaca*), kjeglevokssopp (*Hygrocybe conica*), silkeraudskivesopp (*Entoloma sericellum*), beiteraudskivesopp (*Entoloma sericeum*), brunfnokka vokssopp (*Hygrocybe helobia*), seig vokssopp (*Hygrocybe laeta*), krittovokssopp (*Hygrocybe virginea*), grøn vokssopp (*Hygrocybe psittacina*), gul småfingersopp (*Clavulinopsis corniculata*), kantarellvokssopp (*Hygrocybe cantharellus*), *Entoloma longistriatum*, bleiktuppa småkøllesopp (*Clavulinopsis luteoalba*), skjeljordtunge (*Geoglossum fallax*) (DC/-), brunsvart jordtunge (*Geoglossum* cf. *umbratile*) (DC/-), raud åmeklubbe (*Cordyceps militaris*), *Entoloma caesiocinctum* (DC/-), gul småkøllesopp (*Clavulinopsis helvola*), beitehette (*Mycena pelliculosa*) (DC/-), liten mønjevokssopp (*Hygrocybe miniata*), *Entoloma longistriatum*, gul vokssopp (*Hygrocybe chlorophana*), brunkanthette (*Mycena olivaceomarginata*), kolmjølkehette (*Mycena leucogala*), honningvokssopp (*Hygrocybe reidii*).

Prioritering: Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er ei stor og intakt naturbeitemark med ei sjeldan og særprega ytterkystutforming, som er i middels god hevd og der det er gjort funn av mange raudlisteartar, dels i høg raudlistekategori (dverglin). Dessutan er det funne mange andre kravfulle artar.

Omsyn og skjøtsel: Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

KJELDER

Litteratur

Lista nedanfor inneheld også litteratur som ikkje inneheld stadfesta informasjon frå Rogaland, men som er brukte for å belysa tema i bestemmingsarbeid, verdisetting m.m.

- Boertmann, D. 1995. Vokshatte. Nordeuropas svampe - bind 1. Foreningen til Svampekundskabens Fremme. 184 s.
- Bratli, H. & Norderhaug, A. 2005. Felthåndbok for kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap. Versjon 06.06.05. 26 s.
- Elgersma, A. 1996. Landskapsregioner i Norge. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (NIJOS), kart.
- Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. 279 s.
- Fremstad, E. & Moen, A. (red.) 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. NTNU rapport botanisk serie 2001-4, 231 s.
- Frisvoll, A. A., Elvebakk, A., Flatberg, K.I. & Økland, R.H. 1995. Sjekkliste over norske mosar. Vitenskapeleg og norsk namneverk. NINA Temahefte 4: 1-104.
- Fylkesmannen i Rogaland 1994. Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Rogaland. Del A. Del B.
- Granmo, A., Hammelev, D., Knudsen, H., Læssøe, T., Sasa, M. & Whalley, A. 1989. The genera *Biscogniauxia* and *Hypoxyylon* (Sphaeriales) in the Nordic countries. *Opera Bot.* 100: 59-84.
- Gulden, G., Bendiksen, E., Brandrud, T. E., Ryvarden, L., Sivertsen, S. & Smith, O. 1996. Norske soppnavn. *Fungiflora.* 137 s.
- Hansen, L. & Knudsen, H. (ed.) 1992. *Nordic Macromycetes Vol. 2. Polyporales, Boletales, Agaricales, Russulales.* - Nordsvamp, København, 474 s.
- Hansen, L. & Knudsen, H. (ed.) 1997. *Nordic Macromycetes Vol. 3. Heterobasoid, aphylophoroid and gasteromycetoid Basidiomycetes.* Nordsvamp, København, 444 s.
- Hansen, L. & Knudsen, H. (ed.) 2000. *Nordic Macromycetes Vol. 1. Ascomycetes.* Nordsvamp, København, 309 s.
- Hvatum, H. 1993. Population biology of the marsh gentian (*Gentiana pneumonanthe* L.) in Norway. Cand scient. thesis in botany, Botanical Garden and Museum, University of Oslo. 76 pp.
- Jordal, J. B. 1997. Sopp i naturbeitemarker i Norge. En kunnskapsstatus over utbredelse, økologi, indikatorverdi og trusler i et europeisk perspektiv. Direktoratet for Naturforvaltning, Utredning for DN nr. 6- 1997. 112 s.
- Jordal, J. B. 2007 (i trykk): Supplerande kartlegging av naturtypar i Rogaland i 2006. Fylkesmannen i Rogaland rapport nr. 1-2007. 124 s. + kart.
- Krog, H., H. Østhagen & T. Tønsberg 1994. *Lavflora.* Norske busk- og bladlav. 2 utgave. Universitetsforlaget. 368 s.
- Kålås, J.A., Viken, Å. & Bakken, T. (red.) 2006. *Norsk Rødliste 2006.* Artsdatabanken, Trondheim.
- Lid, J. & Lid, D. T., 2005: *Norsk flora.* 7. utgåve ved Reidar Elven. Det Norske Samlaget, Oslo. 1230 s.
- Lundberg, A. 1985. Botanisk bibliografi for Rogaland 1814-1983. 39 s.
- Mangersnes, R. 2006. Ulvarudla vindmøllepark - tilstandsvurdering av nasjonalt viktig kystlynghei og muligheter for skjøtsel. Naturforvalteren rapport 2006-11. 21 s. + vedlegg.
- Moen, A. 1998. Vegetasjon. Nasjonalatlas for Norge. Statens kartverk, Hønefoss. 199 s.
- Moen, A. 1975. Myrundersøkelser i Rogaland. Rapport i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. bot. Ser.* 1975, 3: 1-127.
- Moen, A. & Pedersen, A. 1981. Myrundersøkelser i Agderfylkene og Rogaland i forbindelse med den norske myrreservatplanen. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapp. bot. Ser.* 1981, 7: 1-252.
- Mossberg, B. 1992. *Den nordiska floran.* Wahlström & Widstrand. 696 s.
- Noordeloos, M. E. 1992. *Entoloma s.l. Fungi Europaei 5.* Saronno, Italia, 760 s.
- Noordeloos, M. E. 1994. Bestimmungsschlüssel zu den Arten der Gattung *Entoloma* (Rötlinge) in Europa. *IHW-Verlag.* 85 pp.
- Noordeloos, M.E. 2004. *Entoloma supplement. Fungi europeii vol. 5a.* 761-1378.

- Norderhaug, A., Austad, I., Hauge, L. & Kvamme, M. 1999. Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker. Landbruksforlaget. 252 s.
- Nordhagen, R. 1923. Vegetationsstudien auf der Insel Utsire im westlichen Norwegen. Bergens Mus. Aarb. naturv. R. 1, 1920-21: 1-149.
- Ryman S. & Holmåsén I. 1984. Svampar. Interpublishing, Stockholm. 718 s.
- Ryvarden, L. 1978. Botanisk kartlegging av Bjerkreimsvassdraget. Univ. Oslo, Kontaktutv. vassdragsreg. (upubl.).
- Skofteland, E.J. 1973. Floristiske undersøkelser ved Jøsenfjorden, Hjelmeland kommune, Rogaland. Univ. Oslo, cand. real. thesis. 148s.
- Steinnes, A. 1983. Skogssamfunn og vegetasjonskartlegging i Dalane i Rogaland. Univ. Oslo, Bot. Hage og Mus., cand. real. thesis. 157 s. + tab., kart.
- Steinnes, A. 1988 a. Vern og skjøtsel av kysthei i Rogaland Økoforsk rapport 1988 11: 1- 119.
- Steinnes, A. 1988 b. Oversikt over botaniske verneverdier i Rogaland. Økoforsk rapport 1988: 12.
- Stokka, E. 1971. Nye vegetasjonsundersøkelser på Utsira. Univ. Bergen, cand. real. thesis. 174 s.

Andre kjelder

- Artsdatabanken 2007. Data om raudlisteartar: <http://www.artsdatabanken.no/>
DN 2006, revidert DN-handbok nr. 13:
<http://www.naturforvaltning.no/archive/attachments/02/123/Hndbo001.pdf>
Naturbase: www.naturbase.no

Munnlege kjelder

Følgjande personar har gjeve munnlege eller skriftlege opplysningar om biologiske forhold, eller bestemt materiale:

Andreas Dunkley
Helge Fjeldstad
Alfred Granmo
Geir Gaarder

Tom Hellig Hofton
Svein Imsland
John Inge Johnsen
Asbjørn Knutsen

Perry G. Larsen
Leif Ryvarden
Audun Steinnes

Lokaliteter

1. Hellandsmyr 1

Naturtype	ID	Arealandel
Intakt låglandsmyr	A01	80
Kystlynghei	D07	20

Verdi: A
Kommune: TIME
Areal (daa): 0
UTM: LL 12, 06
Kartblad: 1212 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 22.07.2005

Hovedtype

Torvmyr- og kystheilandskap, 260 m o h.

Beskrivelse

Torvmyr med spor av tidlegare torvtekt (torvskjør).

Kulturspor

Torvskjør, beite.

Verdivurdering

Området utgjør den søraustre delen av Hellandsmyr og er ei velutvikla torvmyr med tydelege spor etter torvtekt. Torvskjøra er framleis opne med naken, erodert torv som ikkje er grodd igjen. I dei våtaste, noko djupare parti dominerer vasstorvmose og duskull. Like ved finst steinbygde torvhus, i dag utan tak. Området er representativt for velutvikla, næringsfattige torvmyrer.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
K2	K2 Fattig tuemyr	20
K3	K3 Fattig fastmattemyr	30
K4	K4 Fattig mykmatte/løsbunnmyr	30
H4	H4 Røsslyng-bjønnekamhei	20

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 40	Vekselfuktig 30	Frisk 25	Tørr 5
Baserikhet	Fattig 0	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Området blir beita av sau og storfe; beitepresset er moderat og hindrar gjengroing.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	beite	beite
Torvtekt	-	torvtekt

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Andromeda polifolia</i>	Hvitlyng
<i>Betula nana</i>	Dvergbjørk
<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng
<i>Carex echinata</i>	Stjernestarr
<i>Carex nigra</i>	Slåttestorr
<i>Carex rostrata</i>	Flaskestarr
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Smyle
<i>Drosera rotundifolia</i>	Rundsoldogg
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskull
<i>Galium saxatile</i>	Kystmaure
<i>Juncus filiformis</i>	Trådsiv
<i>Juncus squarrosus</i>	Heisiv
<i>Juniperus communis</i>	Einer
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bukkeblad
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp
<i>Myrica gale</i>	Pors
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Tettegras
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Blokkebær
<i>Viola palustris</i>	Myrfiol

2. Hellandsmyr 2

Naturtype	ID	Arealandel
Intakt låglandsmyr	A01	80
Kystlynghei	D07	20

Verdi: A
Kommune: TIME
Areal (daa): 0
UTM: LL 12, 06
Kartblad: 1212 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 22.07.2005

Hovedtype

Torvmyr- og kystheilandskap, 255 m o h.

Beskrivelse

Torvmyr med spor av tidlegare torvtekt (torvskjør). Området ligg i den nordaustre delen av myrkomplekset Hellandsmyr.

Kulturspor

Torvskjør, beite

Verdivurdering

Delområdet utgjer ein integrert del av myrkomplekset Hellandsmyr som har stor verneverdi.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
K2	K2 Fattig tuemyr	20
K3	K3 Fattig fastmattemyr	30
K4	K4 Fattig mykmatte/løsbunntmyr	30
H2	H2 Tørr gras-urterik hei	20

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 80	Vekselfuktig 0	Frisk 20	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Området blir beita av sau og storfe; beitepresset er moderat og hindrar gjengroing.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Saubeite	

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks
<i>Betula nana</i>	Dvergbjørk
<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng
<i>Carex rostrata</i>	Flaskestarr
<i>Cirsium palustre</i>	Myrtistel
<i>Drosera intermedia</i>	Dikesoldogg
<i>Drosera rotundifolia</i>	Rundsoldogg
<i>Epilobium palustre</i>	Myrmjølke
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskull
<i>Eriophorum vaginatum</i>	Torvull
<i>Juncus conglomeratus</i>	Knappsiv
<i>Myrica gale</i>	Pors
<i>Narthecium ossifragum</i>	Rome
<i>Salix aurita</i>	Ørevier
<i>Salix repens</i>	Krypvier

3. Hellandsmyr 3

Naturtype	ID	Arealandel
Intakt låglandsmyr	A01	100

Verdi: A
Kommune: TIME
Areal (daa): 0
UTM: LL 12, 06
Kartblad: 1212 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 22.07.2005

Hovedtype

Torvmyr, 240 m o h.

Beskrivelse

Området utgjør den nordlege delen av myrkomplekset Hellandsmyr. Det skil seg frå andre delar av myra ved meir innslag av lausmatter og ope vatn.

Kulturspor

Torvskjør, beite, stemme (lagd på 1960-talet, info frå grunneigaren).

Verdivurdering

Delområdet utgjør ein integrert del av myrkomplekset Hellandsmyr som har stor verneverdi. Artsutvalet er annleis enn i andre delar av myra og førekomst av regionalt sjeldsynte artar (som kjeldegras) aukar artsdiversiteten og understrekar verneverdien.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
K3	K3 Fattig fastmattemyr	40
K4	K4 Fattig mykmatte/løsbunnmyr	60

Markeegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 100	Vekselfuktig 0	Frisk 0	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 20	Intermediær 60	Rik 20	
Næring	Fattig 20	Intermediær 60	Rik 20	

Tilstand: Svak hevd

Området blir beita av sau og storfe; beitepresset er moderat og hindrar gjengroing.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	beite	beite
Torvtekt	-	torvtekt

Inngrep

Veianlegg, grustak, mmKrøtterstiar i nærleiken.

4. Hellandsmyr 4

Naturtype	ID	Arealandel
Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	E10	100

Verdi: A
Kommune: TIME
Areal (daa): 0
UTM: LL 12, 06
Kartblad: 1212 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 22.07.2005

Hovedtype

Vatn i myrkompleks, 240 m o h.

Beskrivelse

Vatnet ligg i den sørlege delen av myrkomplekset Hellandsmyr. Det er truleg ei daudisgrop.

Kulturspor

Torvskjør og beite i myra som omgir vatnet.

Verdivurdering

Vatnet utgjer ein integrert del av myrkomplekset Hellandsmyr, men skil seg frå sjøve myra ved å vere eit lite vatn.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal

Seksjon: Klart oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
O3b	O3b Flaskestarr-utf	50
P4b	P4b Botnegras-tjønngras-utf	50

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 100	Vekselfuktig 0	Frisk 0	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Området omkring vatnet blir beita av sau og storfe.

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Carex rostrata</i>	Flaskestarr
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskull
<i>Lobelia dortmanna</i>	Botnegras

5. Sør for Hellandsmarkene

Naturtype	ID	Arealandel
Intakt låglandsmyr	A01	70
Kystlynghei	D07	20
Fuktenger	D09	10

Verdi: A
Kommune: TIME
Areal (daa): 0
UTM: LL 12, 06
Kartblad: 1212 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 22.07.2005

Hovedtype

Torvmyr- og kystheilandskap, 240 m o h.

Beskrivelse

Torvmyr med spor av tidlegare torvtekt (torvskjør). Området ligg i den vestre delen av myrkomplekset Hellandsmyr. Det er svært variert med innslag av hei, myr og myrtjørn (dystroft vatn).

Kulturspor

Torvskjør, beite.

Verdivurdering

Delområdet utgjer ein integrert del av myrkomplekset Hellandsmyr som har stor verneverdi. Utvalet av plantearter skli seg frå andre delar av myrkomplekset og gjer at artsdiversiteten aukar.

Vegetasjonen omkring myrtjørna er spesiell med innslag av regionalt sjeldsynte artar og spesielle artskombinasjonar (kjeldegras, piggeknopp, hesterumpe m.fl.).

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Sterkt oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
K2	K2 Fattig tuemyr	20
K3	K3 Fattig fastmattemyr	25
K4	K4 Fattig mykmatte/løsbunntmyr	25
H2	H2 Tørr gras-urterik hei	20
O5e	O5e Piggknopp-utf	10

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 100	Vekselfuktig 0	Frisk 0	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Området blir beita av sau og storfe; beitepresset er moderat og hindrar gjengroing.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Sauebeite	

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Betula nana</i>	Dvergbjørk
<i>Calluna vulgaris</i>	Røssløng
<i>Carex echinata</i>	Stjernestarr
<i>Carex panicea</i>	Kornstarr
<i>Carex pauciflora</i>	Sveltstarr
<i>Carex rostrata</i>	Flaskestarr
<i>Catabrosa aquatica</i>	Kildegras
<i>Cornus suecica</i>	Skrubb-bær
<i>Dactylorhiza maculata</i>	Flekkmarihand
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Smyle
<i>Drosera rotundifolia</i>	Rundsoldogg
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskull
<i>Festuca vivipara</i>	Geitsvingel
<i>Galium uliginosum</i>	Sumpmaure
<i>Hippuris vulgaris</i>	Hesterumpe
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp
<i>Myrica gale</i>	Pors
<i>Narthecium ossifragum</i>	Rome
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Potentilla palustris</i>	Myrhatt
<i>Rubus chamaemorus</i>	Molte
<i>Solidago virgaurea</i>	Gullris
<i>Trichophorum cespitosum ssp. Germanicum</i>	Storbjønnkjegg
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Blokkebær

6. Fløymeland-Ulvarudla

Naturtype	ID	Arealandel
Kystlynghei	D07	90
Intakt låglandsmyr	A01	10

Verdi: A
Kommune: TIME
Areal (daa): 0
UTM: LL 15-18, 05-07
Kartblad: 1212 II, III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 22.07.2005

Hovedtype

Kystlynghei, 235-420 m o h.

Beskrivelse

Velutvikla kystlynghei med innslag av torvmyr og moltemyr. Stor økologisk spennvidde i høve til beitepress og væte (frå tørre til friske og fuktige utformingar).

Kulturspor

Beite, torvmyr, torvtekt, torvbenker, steingardar (mange km), steinbuer. Kraftline, traktorveg.

Verdivurdering

Stort areal, få tekniske inngrep, stort utval av representative kystlynghei- og myrtypar gjer området til eit av dei mest interessante kystlyngheilandskapa på Jæren. Svært verneverdig.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Sterkt oseanisk

Merknad

Dette er ein av dei få igjenverande, intakte sørboreale, sterkt oseaniske

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
H1a	H1a Røsslyng-utf	10
H1e	H1e Røsslyng-heigråmose-lav-utf	10
H3a	H3a Røsslyng-blokkebær-utf	10
H3c	H3c Kløkkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	10
H3d	H3d Kløkkelyng-rome-heigråmose-utf	10
H3e	H3e Pors-rome-blåtopp-utf	10
K2a	K2a Røsslyng-dvergbjørk-utf	10
K2b	K2b Røsslyng-kysthei-utf	10
K3a	K3a Kløkkelyng-rome-utf	10
O3a	O3a Elvesnelle-utf	5
P2a	P2a Flotgras-utf	5

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 30	Vekselfuktig 60	Frisk 5	Tørr 5
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Området blir beita av sau og storfe; beitepresset er moderat og hindrar gjengroing.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Sau og storfe (ungdyr)	x
Torvtekt	x	
Brenning	?	

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Betula nana</i>	Dvergbjørk
<i>Blechnum spicant</i>	Bjønnekam
<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng
<i>Carex echinata</i>	Stjernestarr
<i>Carex panicea</i>	Kornstarr
<i>Cornus suecica</i>	Skrubb-bær
<i>Dactylorhiza maculata</i>	Flekkmarihand
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Smyle
<i>Empetrum nigrum</i>	Krekling
<i>Equisetum palustre</i>	Myrsnelle
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskull
<i>Huperzia selago</i>	Lusegras
<i>Juncus articulatus</i>	Ryllsiv
<i>Juncus squarrosus</i>	Heisiv
<i>Juniperus communis</i>	Einer
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp
<i>Myrica gale</i>	Pors
<i>Narthecium ossifragum</i>	Rome
<i>Phegopteris connectilis</i>	Hengeving
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Solidago virgaurea</i>	Gullris
<i>Sorbus aucuparia</i>	Rogn
<i>Trichophorum cespitosum ssp. Germanicum</i>	Storbjønnskjegg
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Blokkebær

7. Litle Undheim – Risstølen

Naturtype	ID	Arealandel
Kystlynghei	D07	90
Intakt låglandsmyr	A01	10

Verdi: A
Kommune: TIME
Areal (daa): 0
UTM: LL 15-18, 11-13
Kartblad: 1212 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 22.07.2005

Hovedtype

Kystlynghei, 200-320 m o h.

Beskrivelse

Særs velutvikla kystlynghei med stor habitatvariasjon og variasjon langs mange økologiske gradienter, i høve til beitetrykk og væte (alt frå tørt til fuktig). 200-323 m o h.

Kulturspor

Steingardar steinbuer (gamle gjetarhus).

Verdivurdering

Området er eit av dei mest velutvikla kystlyngheilandskapa på Jæren. Det er derfor særs verneverdig.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Sterkt oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
H1a	H1a Røsslyng-utf	15
H1c	H1c Røsslyng-slåttestarr-torvull-utf	5
H3a	H3a Røsslyng-blokkebær-utf	5
H3c	H3c Kløkkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	70
H3e	H3e Pors-rome-blåtopp-utf	5

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 10	Vekselfuktig 10	Frisk 10	Tørr 70
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Området blir beita av sau og storfe; beitepresset er moderat og hindrar gjengroing.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Sau og storfe	

8. Røynås

Naturtype	ID	Arealandel
Naturbeitemark	D04	100

Verdi: C
Kommune: TIME
Areal (daa): 0
UTM: LL 14-15, 15-17
Kartblad: 1212 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 23.07.2005

Hovedtype

Kulturbeite, 300-260 m o h.

Beskrivelse

Det er den øvre delen av garden Røynås som her er vurdert, området mellom gardstunet og toppen Røynåsen. Området blei oppsøkt for å sjekke om det var restar av kystlynghei igjen, men alt var omdanna til grasdominert kulturbeite, godt gjødsla og sterkt beita. Tidlegare myrer var drenerte.

Kulturspor

Traktorveg, gjerde, grøfting, kulturbeite.

Verdivurdering

Området er eit typisk døme på intensivt dreve jordbrukslandskap på Jæren, slike det er mange av der. Den intensive drifta med fulldyrking, overflatedyrking, kraftig gjødsling og sterkt beitepress favoriserer grasmarker dominerte av kultiverte artar og med eit biologisk mangfald som går mot nær null. Som kulturlandskap med biologisk mangfald har det tilnærma lik null verdi. Lokaliteten kvalifiserer ikkje for C verdi. God målestokk som områder med A, B eller C verdi kan sammenlignes med.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Sterkt oseanisk

Merknad

Her er skillet mellom sterkt oseanisk og klart oseanisk seksjon uklart.

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
G4	G4 Frisk fattigeng	100

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig0	Vekselfuktig 0	Frisk 90	Tørr 10
Baserikhet	Fattig 0	Intermediær 100	Rik 0	
Næring	Fattig 0	Intermediær 100	Rik 0	

Tilstand:

Lokaliteten blei oppsøkt for å undersøke om det kunne finnast restar av kystlynghei i området. Toppen av Røynåsen ligg 262 moh. med heller bratte skråningar omkring. All fastmark er likevel sterkt gjødsla og i dag dominert av gras/kulturbeite. I dalsøkket var det tidlegare myrer, t.d. Langemyr, men all myr i området er grøfta og omdanna til kulturbeite. Konklusjon: Intensivt dreve beitelandskap, lågt biologisk mangfald. Klassifisering av tilstand er her problematisk fordi dei faste svaralternativa ("God hevd", "Svak hevd", osv.) ikkje passar. Her er det i og for seg hevd nok, men problemet er typen av og graden av hevd. Arealbruken ("hevden") er så intensiv at det biologiske mangfaldet går mot nær null. Dette er bakgrunnen for at det er kryssa av i boksen "dårleg hevd" (som ofte referer til område som ikkje blir brukte).

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Sterkt beitepress	Beite
Gjødsling	Intensiv gjødsling	x

Inngrep

Veianlegg, grustak, mmGrusveg og mindre grustak.

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Cerastium fontanum</i>	Vanlig arve
<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel
<i>Leontodon autumnalis</i>	Følblom
<i>Poa annua</i>	Tunrapp
<i>Poa pratensis</i>	Engrapp
<i>Rumex acetosa</i>	Engsyre
<i>Stellaria media</i>	Vassarve
<i>Trifolium repens</i>	Hvitkløver

9. Berge

Naturtype	ID	Arealandel
Hagemark	D05	100

Verdi: B
Kommune: FORSAND
Areal (daa): 0
UTM: LL 334, 334
Kartblad: 1212 I
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 23.07.2005

Hovedtype

Einermark, del av ein gard, i overgangen mellom flat innmark og utmark (skråning og bratt fjell), 60 m o h.

Beskrivelse

Tett, høgvaksten brakje, omgitt av beitemark (grasmark) for sau og hest. Bjørkeskog i lia over.

Kulturspor

Sauebeite.

Verdivurdering

Fin utforming av einermark dominert av høgvaksten søyleeiner.

Vegetasjonsregion

Sone: Boreonemoral

Seksjon: Klart oseanisk

Merknad

Artsfattige typar som dette er vanskelege å plassere i floristisk definerte

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
F5d	F5d Einer-rose-utf	100

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 0	Vekselfuktig 0	Frisk0	Tørr 100
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd Artsfattig, sterkt beita utforming.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Sauebeite	

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Betula pubescens</i>	Dunbjørk
<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Smyle
<i>Digitalis purpurea</i>	Revebjelle
<i>Fraxinus excelsior</i>	Ask
<i>Juniperus communis</i>	Einer
<i>Lotus corniculatus</i>	Tiriltunge
<i>Oxalis acetosella</i>	Gjøkesyre
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Rumex acetosella</i>	Småsyre

10. Rettedal - Oaland

Naturtype	ID	Arealandel
Hagemark	D05	30
Bjørkeskog med høgstauder	F04	70

Verdi: B
Kommune: FORSAND
Areal (daa): 0
UTM: LL 373, 321
Kartblad: 1212 I
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 23.07.2005

Hovedtype

Einermark - bjørkehage, 200 m o h.

Beskrivelse

Lokaliteten ligg knapt 1 km aust for tunet på Rettedal. Vegetasjonen omkring er skog, helst bjørkeskog, men også litt granplantingar. Den sentrale delen av området er dominert av einer, dei fleste søyleforma, 1-1,5 m høge, men nokre inntil 5 m høge. Vegetasjonstypen er forma av sterkt beitepress gjennom lang tid og han er heller artsfattig, noko som er typisk (representativt for typen). Bjørkeskogen omkring er open-tett, avhengig av lokalt beitepress.

Kulturspor

Sauerbeite og hogst. Uttak av skog er positivt for å halde kulturlandskapet i hevd, både einermarka og den opne bjørkehagen. Både hogst og beite har bidratt til å skape den interessante vegetasjonen som finst her i dag. Om dette forsvinn, vil området bli omdanna til ein tett, artsfattig og lite interessant bjørkeskog.

Verdivurdering

Vegetasjonstypen er representativ for regionen, men er ikkje så velutvikla som i Bønardalen.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Merknad

Typen er artsfattig og svakt avgrensa mot den boreonemorale sone på lågare

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
F5d	F5d Einer-rose-utf	30
B1b	B1b Oseanisk lavland-utf	70

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet:	Fuktig 80	Vekselfuktig 10	Frisk 10	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Sauerbeite	x

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Betula pubescens</i>	Dunbjørk
<i>Carex echinata</i>	Stjernestarr
<i>Cornus suecica</i>	Skrubb-bær
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	Fugleteig
<i>Juniperus communis</i>	Einer
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp
<i>Trichophorum cespitosum ssp. Germanicum</i>	Storbjønnskjegg
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Blokkebær
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Tyttebær

11. Fossmork

Naturtype	ID	Arealandel
Hagemark	D05	40
Skogsbeiter	D06	20
Naturbeitemark	D04	38
Store gamle trær	D12	2

Verdi: B
Kommune: FORSAND
Areal (daa): 0
UTM: ?
Kartblad: 1312 IV
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 23.07.2005

Hovedtype

Bjørkehage.

Beskrivelse

Bjørkehagen er beita og open. På sørsida grensar han til frisk, grasdominert beitemark, på nordsida til Lysefjorden. Han er dominert av bjørk. Svartor opptrer her ved innergrensa (østgrensa) for arten sin førekomst langs Lysefjorden. Førekomsten er ført til typen lågurtskog (B1 i Fremstad sitt klassifiseringssystem), men innslaget av svartor viser også affinitet til typen "E Sumpkratt- og sumpskogsvegetasjon" (Fremstad 1997).

Kulturspor

Beite.

Verdivurdering

Eit tre av øyrevier er det største eg har sett nokon gong.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
B1	B1 Lavurtskog	60
G4	G4 Frisk fattigeng	40

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 0	Vekselfuktig 0	Frisk 100	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Element	Kode	Mengde	Kommentar
Grove trær	D1201	1	selje (7 m høgt)
Steinrøys	D1103	1	

Tilstand: Svak hevd

Området blir beita av sau og storfe; beitepresset er moderat og hindrar gjengroing

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Sau og storfe	
Gjødsling	Ikke i bjørkehagen, men i tilgrensande beitemark	

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Alnus glutinosa</i>	Svartor
<i>Athyrium filix-femina</i>	Skogburkne
<i>Betula pubescens</i>	Dunbjørk
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Smyle
<i>Maianthemum bifolium</i>	Maiblom
<i>Oxalis acetosella</i>	Gjøkesyre
<i>Populus tremula</i>	Vanlig osp
<i>Ranunculus acris</i>	Engsoleie
<i>Salix aurita</i>	Ørevier
<i>Salix caprea</i>	Selje
<i>Trientalis europaea</i>	Skogstjerne
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær
<i>Veronica officinalis</i>	Legeveronika

12. Bønardalen 1, ved avkjørsla til den nest øvste garden

Naturtype	ID	Arealandel
Hagemark	D05	50
Naturbeitemark	D04	50

Verdi: A
Kommune: HJELMELAND
Areal (daa): 0
UTM: LL 412, 614
Kartblad: 1313 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 24.07.2005

Hovedtype

Del av beitemarka til garden, meir innmark enn utmark, 130-160 m o h. Truleg meir forma av beite og skogrydding i forhistorisk tid enn av dyrking.

Beskrivelse

På nedste delen av eineren er nålene beita vekk, det gir flotte, rette stammar utan greiner på nedre delen. Einer av ulik alder viser korleis buskane/trea blir gradvis forma av beitande dyr. Det største stammene har ein diameter på om lag 50 cm. På nokre av stammene er det epifyttar, som gaukesyre. Fremstad (1997) omtalar ei "einer-rose-utforming" (F5d) innanfor kategorien "F5 Kantkratt", men einermarka der her er snakk om utgjer ein eigen type som ikkje er omtalt i Fremstad sitt klassifiseringssystem. Dette har ingen ting med kantkratt å gjere, typen opptre i og som ein del av eit ope beitelandskap. Fremstad opererer med ein vid engkategori som omfattar to vesens forskjellige brukskategoriar, eng og grasdominert beitemark. I jordbruksmessig samanheng er eng og beitemark to vidt forskjellige ting, nok som også kjem klart til uttrykk i norsk jordbruksstatistikk. Kulturmarkstypen det her er tale om har aldri vore slått (som alle enger blir). I områda omkring er det skog dominert av svartor, både i bekkefara og i sjølve liene. I høgda overtar bjørk.

Kulturspor

Husdyr (sau, storfe), beite, gardsveg/stølsveg (grusa), steingardar – eit flott kulturlandskap!

Verdivurdering

Dette er ein av dei største førekomstane av kjempestor, søyleforma einer i landet. Svært verdifull.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Merknad

I denne delen av Ryfylke er skillet mellom boreonemoral og sørboreal sone

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
F5d	F5d Einer-rose-utf	50
G4a	G4a Vanlig utf	50

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 0	Vekselfuktig 0	Frisk 60	Tørr 40
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd
 I aktiv bruk som beiteland.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Storfe og sau	

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Achillea millefolium</i>	Ryllik
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks
<i>Betula pendula</i>	Hengebjørk
<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklukke
<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel
<i>Holcus lanatus</i>	Englodnegras
<i>Juniperus communis</i>	Einer
<i>Leontodon autumnalis</i>	Følblom
<i>Lolium perenne</i>	Raigras
<i>Poa annua</i>	Tunrapp
<i>Ranunculus acris</i>	Engsoleie
<i>Ranunculus repens</i>	Krypsoleie
<i>Rumex acetosa</i>	Engsyre
<i>Stellaria media</i>	Vassarve
<i>Trifolium repens</i>	Hvitkløver
<i>Urtica dioica</i>	Stornesle

13. Bønardalen 2, ved avkjørsla til den øvste garden

Naturtype	ID	Arealandel
Hagemark	D05	80
Naturbeitemark	D04	20

Verdi: A
Kommune: HJELMELAND
Areal (daa): 0
UTM: LL 415, 613
Kartblad: 1313 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 24.07.2005

Hovedtype

Del av beitemarka til garden. Har sams trekk med lokaliteten Bønardalen 1 (sjå denne), men skil seg frå denne, både i høve til bruksfunksjon og vegetasjon. Bønardalen 2 høyrer til utmarka.

Beskrivelse

Ei stor samling av søyleeiner, inntil 8 m høge einer på ryggar med god drenering. Omgitt av svartorskog i veksling med grasdominert beitemark. Stammediameter inntil 23 cm. Mellom einertrea ligg store lav- og mosegrodde steinblokker. Feltet er avgrensa av elva i nord og grusvegen/stølsvegen i sør. Sjå elles kommentar om typekode i høve Fremstad sitt system under Bønardalen 1.

Kulturspor

Stor granplantasje nord for elva.

Verdivurdering

Dette er ein av dei største førekomstane i sitt slag i landet, både i høve til areal og i høve til storleik/høgde på søyleeineren som dominerer typen. Han har sams trekk med Bønardalen 1, men skil seg klart frå denne, både bruksmessig og vegetasjonsmessig. Førekomsten er svært verneverdig.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Merknad

Sjå Bønardalen 1

Vegetasjonstyper

Kode Type Arealandel
Fremstad sitt system under Bønardalen 1.

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 0	Vekselfuktig 0	Frisk 80	Tørr 20
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Aktivt, moderat beitepress motverkar gjengroing og gjer sitt til å halde typen ved like.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Sau og storfe (ungdyr)	

Inngrep

Veianlegg, grustak, mmEin grusa stølsveg går like ved, men utan at det påverkar verneverdien på ein negativ måte

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Smyle
<i>Festuca vivipara</i>	Geitsvingel
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	Fugletelg
<i>Juniperus communis</i>	Einer
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Rumex acetosa</i>	Engsyre
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blåbær
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Blokkebær

14. Åse

Naturtype	ID	Arealandel
Bjørkeskog med høgstauder	F04	100

Verdi: B
Kommune: HJELMELAND
Areal (daa): 0
UTM: LL 494, 594
Kartblad: 1313 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 24.07.2005

Hovedtype

Beita bjørkeskog, 125-400 m o h.

Beskrivelse

Bjørkeskog i lia under tunet på Åse, ned mot Nes.

Kulturspor

Løypestreng, gammel steinsett kløvveg mellom Nes og Åse.

Verdivurdering

Velutvikla, moderat beitepåverka bjørkeskog av ein type som har vore mykje vanlegare før 1950, men som i dag stort sett er borte.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Merknad

Heller få artar gjer det vanskeleg å plassere området i vegetasjonssone

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
B1b	B1b Oseanisk lavland-utf	100

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 10	Vekselfuktig 30	Frisk 60	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 80	Intermediær 20	Rik 0	
Næring	Fattig 80	Intermediær 20	Rik 0	

Element	Kode	Mengde	Kommentar
Grove trær	D1201	10	selje, nokre gamle, kjempestore, stamme 1 meter i diameter

Tilstand: Svak hevd

Moderat beitepress frå sau hindrar gjengroing. Skogen er derfor godt lysopen.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Sau	

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks
<i>Betula pubescens</i>	Dunbjørk
<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklukke
<i>Carex pallescens</i>	Bleikstarr
<i>Cirsium helenioides</i>	Hvitbladtistel
<i>Corylus avellana</i>	Hassel
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Smyle
<i>Dryopteris filix-mas</i>	Ormetelg
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	Fugletelg
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	Småmarimjelle
<i>Prunella vulgaris</i>	Blåkoll
<i>Salix caprea</i>	Selje

15. Valskår

Naturtype	ID	Arealandel
Hagemark	D05	1
Naturbeitemark	D04	98
Store gamle trær	D12	1

Verdi: B
Kommune: SULDAL
Areal (daa): 0
UTM: LM 559, 031
Kartblad: 1314 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 25.07.2005

Hovedtype

Gardslandskap, 220 m o h.

Beskrivelse

Innmark, beitemark (grasmark), stor styva ask, i god tilstand. Treet står i utkanten av innmarka, i kanten av gardsvegen.

Kulturspor

Innmarka er aktivt beita av storfe (ungdyr).

Verdivurdering

Askestyven er stor og fin, ein av dei mest velutvikla i sitt slag i Ryfylke.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
G4	G4 Frisk fattigeng	100

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 100	Vekselfuktig 0	Frisk 0	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 0	Intermediær 100	Rik 0	
Næring	Fattig 0	Intermediær 100	Rik 0	

Element	Kode	Mengde	Kommentar
Grove trær	D1201	10	ask
Styvingstrær	D1202	1	1 meter stammediameter ved basis, styva 2 meter over bakken
Steinrøys	D1103	1	ved vegkant, i beitemark for storfe

Tilstand: Svak hevd

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	storfe (ungdyr)	x
Lauving	ja	ja

16. Li

Naturtype	ID	Arealandel
Hagemark	D05	50
Store gamle trær	D12	5
Naturbeitemark	D04	45

Verdi: A
Kommune: SULDAL
Areal (daa): 0
UTM: LM 548, 026
Kartblad: 1314 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 25.07.2005

Hovedtype

Freda gardstun, 285 m o h.

Beskrivelse

Brakk innmark med styvingstre. 2 stk alm og 6 stk ask.

Kulturspor

Garden er einbølt og har vore i bruk minst sia 1633. Kulturhistorisk er tunet eit av dei mest interessante på Vestlandet og eit av dei best bevarte i landet. Husa og tunet har trekk som peikar tilbake til mellomalderen. Tunet blei freda i 1970. På det meste skal det ha vore 21 bygningar i tunet, men i dag er det 13. Det eldste av dei er frå tidleg 1700-tal, dei andre frå 1800-talet. Rundt tunet ligg den no brakke innmarka med fleire styvingstre, alle i god stand.

Verdivurdering

Tunet og kulturlandskapet omkring er eineståande og svært verneverdig.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
G20		50
G3	G3 Sølvbunke-eng	50

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 0	Vekselfuktig 10	Frisk 80	Tørr 10
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Element	Kode	Mengde	Kommentar
Grove trær	D1201	10	
Styvingstrær	D1202	8	alm, 2 stk. og ask, 6 stk.
Hule trær	D1203	5	
Gamle ubehandla	D1402	13	

Tilstand: Svak hevd

Dei gamle slåttengene er ikkje lenger i bruk, men det er ingen teikn til gjengroing i dei sentrale delane omkring tunet. Styvingstrea blir framleis styva.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Slått	slått	slått
Beite	sauebeite	beite
Lauving	lauving	

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks
<i>Carex ovalis</i>	Harestarr
<i>Cirsium palustre</i>	Myrtistel
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Sølvbunke
<i>Festuca pratensis</i>	Engsvingel
<i>Galium uliginosum</i>	Sumpmaure
<i>Poa pratensis</i>	Engrapp
<i>Rumex acetosa</i>	Engsyre
<i>Stellaria graminea</i>	Grasstjerneblom

17. Hysten

Naturtype	ID	Arealandel
Slåtteenger	D01	90
Sørvendte berg og rasmarker	B01	10

Verdi:

Kommune: SULDAL
Areal (daa): 0
UTM: LM 644, 050
Kartblad: 1314 II
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 25.07.2005

Hovedtype

Gardslandskap, innmark, 20 m o h.

Beskrivelse

Tørrbakke/rasmark ved foten av sørvendt brattberg like aust for gardstunet Hysten, i botnen av Hylsfjorden.

Kulturspor

Lokaliteten grensar i vest til ein elektrisitetsbygning.

Verdivurdering

Lokaliteten er typisk for fattige tørrbakker i indre fjordstrøk.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 0	Vekselfuktig 0	Frisk 0	Tørr 100
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Ingen hevd

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Slått	-	slått
Beite	-	beite

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Alchemilla alpina</i>	Fjellmarikåpe
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks
<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåkløkke
<i>Corylus avellana</i>	Hassel
<i>Dactylis glomerata</i>	Hundegras
<i>Digitalis purpurea</i>	Revebjelle
<i>Hieracium umbellatum</i>	Skjermesveve
<i>Holcus lanatus</i>	Englodnegras
<i>Rumex acetosa</i>	Engsyre
<i>Rumex acetosella</i>	Småsyre
<i>Silene rupestris</i>	Småsmelle
<i>Silene vulgaris</i>	Engsmelle

18. Røynevarden

Naturtype	ID	Arealandel
Slåtteeuger	D01	89
Sørvendte berg og rasmarker	B01	10
Store gamle trær	D12	1

Verdi: B
Kommune: SULDAL
Areal (daa): 0
UTM: LM 738, 094
Kartblad: 1314 II
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 25.07.2005

Hovedtype

Nedlagt husmannsplass, no museum, 60 m o h.

Beskrivelse

Gamle bygningar omgitt av gamle enger, beitemark, bergknausar og styvingstre, skogklynger i utkanten av innmarka. Stor alm i tunet, ikkje styva. Eldre alm i lia like ved er styva i eldre tid.

Kulturspor

Røynevarden har vore husmannsplass sia 1834. Han blei rekna som ein bra husmannsplass og dei hadde 2-3 kyr, 5 geiter og nokre sauer. Vinterfåret blei samla i fjellskorta i utmarka omkring. Høyet blei drygt med lauv og skav. Dei dyrka poteter og sådde ei tønne korn i ein hellande åker ved husa. Det budde folk på plassen til 1946 (Hoftun, 1981: Suldal kultursoge).

Verdivurdering

Den kulturhistoriske verdien er det primære ved Røynevarden, men kulturlandskapet med sin vegetasjon er ein sentral og viktig del av heile gardsmiljøet. Husmannsplassen fortel om eit nøysamt liv, jordbruket var marginalt både økonomisk og økologisk, men er interessant i dag som eit uttrykk for ei historisk tilpassing mellom folk og natur. Vegetasjonen er også nøysam, dominert av nøysame artar som er godt tilpassa karrige naturtilhøve (skrinn jord, bratt lende osv.).

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
G4	G4 Frisk fattigeng	90
F3	F3 Bergknaus og bergflate	10

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 0	Vekselfuktig 0	Frisk 0	Tørr 100
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Element	Kode	Mengde	Kommentar
Styvingstrær	D1202	1	alm
Grove trær	D1201	10	alm, lind
Steinrøys	D1103	1	
Steingjerde	D1103	1	
Bergknaus	D1104	1	
Gamle ubehandla	D1402	1	

Tilstand: Svak hevd

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Lauving	nei	lauving
Beite	beite	
Slått	slått	

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Achillea millefolium</i>	Ryllik
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks
<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklukke
<i>Carum carvi</i>	Karve
<i>Cerastium fontanum</i>	Vanlig arve
<i>Dactylis glomerata</i>	Hundegras
<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel
<i>Fragaria vesca</i>	Markjordbær
<i>Hypericum maculatum</i>	Firkantperikum
<i>Leontodon autumnalis</i>	Følblom
<i>Lotus corniculatus</i>	Tiriltunge
<i>Plantago lanceolata</i>	Smalkjempe
<i>Poa pratensis</i>	Engrapp
<i>Ranunculus acris</i>	Engsoleie
<i>Ranunculus repens</i>	Krypsoleie
<i>Rumex acetosa</i>	Engsyre
<i>Rumex acetosella</i>	Småsyre
<i>Silene rupestris</i>	Småsmelle
<i>Silene vulgaris</i>	Engsmelle
<i>Trifolium repens</i>	Hvitkløver
<i>Verbascum thapsus</i>	Filtkongsløys

19. Ringhagen

Naturtype	ID	Arealandel
Naturbeitemark	D04	100

Verdi: B
Kommune: SAUDA
Areal (daa): 0
UTM: LM 492, 153
Kartblad: 1314 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 25.07.2005

Hovedtype

Hamnehage.

Beskrivelse

Grasdominert beitemark omgitt av bjørk og furuskog.

Kulturspor

Hestebeite.

Verdivurdering

Eit fint kulturlandskap med lokal verdi.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
G4a	G4a Vanlig utf	100

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 0	Vekselfuktig 0	Frisk 100	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Hestebeite	

Artliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Achillea millefolium</i>	Ryllik
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks
<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklukke
<i>Hypericum maculatum</i>	Firkantperikum
<i>Leontodon autumnalis</i>	Følblom
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Stellaria graminea</i>	Grasstjerneblom
<i>Trifolium pratense</i>	Rødkløver
<i>Veronica chamaedrys</i>	Tveskjeggveronika

20. Hustveit, Jonegarden

Naturtype	ID	Arealandel
Slåtteenger	D01	100

Verdi: A
Kommune: SAUDA
Areal (daa): 0
UTM: LM 457, 068
Kartblad: 1314 III
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 25.07.2005

Hovedtype

Gardslandskap med innmark, 150 m o h.

Beskrivelse

Slåtteenger. Fukting på oppsida av tunet med bl a gulaks, blåknapp, smyle og engkvein. Frisk eng på nedsida av tunet med bl a grov nattfiol og smalkjempe.

Kulturspor

Slått, hesjer.

Verdivurdering

Kulturlandskapet er representativt for gamle, tradisjonelle slåtteenger slik dei blei dreve etter jordskiftet i siste halvdel av 1800-talet til omkring 1950. Det er eit av dei få igjenverande, om lag komplette kulturlandskapa i sitt slag i landet. Garden har to bruk og det eine er dreve som museum med tun, innmark og skog. Natursti.

Vegetasjonsregion

Sone: Sørboreal   **Seksjon:** Klart oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
G11	G11 Vekselfuktig, baserik eng	70
G12	G12 Våt/fuktig, middels næringsrik eng	30

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 0	Vekselfuktig 40	Frisk 50	Tørr 10
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Området blir framleis slått

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Slått	slått	slått

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Angelica sylvestris</i>	Sløke
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Gulaks
<i>Caltha palustris</i>	Bekkeblom
<i>Carex echinata</i>	Stjernestarr
<i>Carex ovalis</i>	Harestarr
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Sølvbunke
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Smyle
<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel
<i>Galium uliginosum</i>	Sumpmaure
<i>Juncus effusus</i>	Lyssiv
<i>Leontodon autumnalis</i>	Følblom
<i>Luzula multiflora</i>	Engfrytle
<i>Plantago lanceolata</i>	Smalkjempe
<i>Platanthera chlorantha</i>	Grov nattfiol
<i>Poa pratensis</i>	Engrapp
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Ranunculus acris</i>	Engsoleie
<i>Rhinanthus minor</i>	Småengkall
<i>Rumex acetosa</i>	Engsyre
<i>Succisa pratensis</i>	Blåknapp
<i>Vicia cracca</i>	Fuglevikke
<i>Viola palustris</i>	Myrfiol

21. Eikjekraksmyra, Stakkestad

Naturtype	ID	Arealandel
Intakt låglandsmyr	A01	100

Verdi: A
Kommune: TYSVÆR
Areal (daa): 0
UTM: KL 965, 960
Kartblad: 1113 I
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 27.07.2005

Hovedtype

Torvmyr i utmark, 70 m o h.

Beskrivelse

Myra er ein del av utmarka til garden Stakkastad.

Kulturspor

Det blei tatt ut torv frå myra inntil om lag 1950.

Verdivurdering

Myra er typisk for næringsfattige torvmyrer på kysten, representativ.

Vegetasjonsregion

Sone: Boreonemoral **Seksjon:** Sterkt oseanisk

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
K2	K2 Fattig tuemyr	50
K3	K3 Fattig fastmattemyr	50

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 100	Vekselfuktig 0	Frisk 0	Tørr 0
Baserikhet	Fattig100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Ingen hevd

Myra blir beite, men beitepresset er i dag svakt og ung, spreidd bjørk har begynt å invadere.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	sau	
Torvtekt	-	torvtekt inntil ca 1955

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Betula pubescens</i>	Dunbjørk
<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng
<i>Carex demissa</i>	Grønnstarr
<i>Carex echinata</i>	Stjernestarr
<i>Carex nigra</i>	Slåtestorr
<i>Carex panicea</i>	Kornstarr
<i>Carex pilulifera</i>	Bråtestarr
<i>Carex rostrata</i>	Flaskestarr
<i>Dactylorhiza maculata</i>	Flekkmarihand
<i>Drosera rotundifolia</i>	Rundsoldogg
<i>Equisetum sylvaticum</i>	Skogsnelle
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskull
<i>Eriophorum vaginatum</i>	Torvull
<i>Festuca vivipara</i>	Geitsvingel
<i>Juncus conglomeratus</i>	Knappsiv
<i>Juncus supinus</i>	Krypsiv/dysiv
<i>Juniperus communis</i>	Einer
<i>Lobelia dortmanna</i>	Botnegras
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bukkeblad
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp
<i>Myrica gale</i>	Pors
<i>Narthecium ossifragum</i>	Rome
<i>Phegopteris connectilis</i>	Hengeving
<i>Potamogeton polygonifolius</i>	Kysttjønnaks
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Rhynchospora alba</i>	Hvitmyrak
<i>Salix aurita</i>	Ørevier
<i>Salix repens</i>	Krypvier
<i>Sorbus aucuparia</i>	Rogn
<i>Succisa pratensis</i>	Blåknapp
<i>Trichophorum cespitosum ssp. Germanicum</i>	Storbjønnskjegg
<i>Trientalis europaea</i>	Skogstjerne
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Blokkebær
<i>Viola palustris</i>	Myrfiol

22. Litlestemmen

Naturtype	ID	Arealandel
Intakt låglandsmyr	A01	100

Verdi: A
Kommune: TYSVÆR
Areal (daa): 0
UTM: KL 969, 957
Kartblad: 1113 I
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 27.07.2005

Hovedtype

Torvmyr og kystlynghei, 80 m o h.

Beskrivelse

Området er ei veksling av myr og lyngkledde knausar.

Kulturspor

Torvskjering, stem

Verdivurdering

Lokaliteten har stor habitat- og artsvariasjon med innslag av regionalt sjeldsynte artar (brunmyrak, sevblom, myrkråkefot), alle lokalt talrike.

Vegetasjonsregion

Sone: Boreonemoral **Seksjon:** Sterkt oseanisk

Merknad

O3t Sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon. Dikesoldogg er vanleg.

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
K2	K2 Fattig tuemyr	25
K4	K4 Fattig mykmatte/løsbunnmyr	25
O3a	O3a Elvesnelle-utf	5
P1a	P1a Tusenblad-tjønnaks-utf	5
P2a	P2a Flotgras-utf	5
P2b	P2b Nøkkerose-utf	5
P3	P3 Kripsiv-vegetasjon	5
H1a	H1a Røsslyng-utf	15
H1b	H1b Purpurlyng-utf	5
H3	H3 Fuktig lynghei	5

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 80	Vekselfuktig 20	Frisk 0	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Ingen hevd

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	beite	beite
Torvtekt	nei	torvtekt inntil ca 1955

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng
<i>Carex demissa</i>	Grønnstarr
<i>Carex echinata</i>	Stjernestarr
<i>Carex nigra</i>	Slåttestorr
<i>Carex panicea</i>	Kornstarr
<i>Carex pilulifera</i>	Bråtestarr
<i>Danthonia decumbens</i>	Knegrass
<i>Drosera anglica</i>	Smalsoldogg
<i>Drosera intermedia</i>	Dikesoldogg
<i>Drosera rotundifolia</i>	Rundsoldogg
<i>Equisetum fluviatile</i>	Elvesnelle
<i>Erica cinerea</i>	Purpurlyng
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskull
<i>Eriophorum vaginatum</i>	Torvull
<i>Huperzia selago</i>	Lusegras
<i>Juncus articulatus</i>	Ryllsiv
<i>Juncus conglomeratus</i>	Knappsviv
<i>Juncus supinus</i>	Krypsiv/dysiv
<i>Juniperus communis</i>	Einer
<i>Lycopodiella inundata</i>	Myrkråkefot
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bukkeblad
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp
<i>Myrica gale</i>	Pors
<i>Narthecium ossifragum</i>	Rome
<i>Nuphar pumila</i>	Soleienøkkerose
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Tettegras
<i>Potamogeton polygonifolius</i>	Kysttjønnaks
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Rhynchospora alba</i>	Hvitmyrak
<i>Rhynchospora fusca</i>	Brunmyrak
<i>Salix repens</i>	Krypvier
<i>Scheuchzeria palustris</i>	Sivblom
<i>Sparganium angustifolium</i>	Flôtgras
<i>Succisa pratensis</i>	Blåknapp

23. Lindangerpollen

Naturtype	ID	Arealandel
Brakkvasspoller	G08	40
Undervasseng	G02	10
Strandeng og strandsump	G05	40
Rikere sumpskog	F06	10

Verdi: A
Kommune: TYSVÆR
Areal (daa): 0
UTM: LL 094,900
Kartblad: 1213 IV
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 27.07.2005

Hovedtype

Brakkvasspoll.

Beskrivelse

Brakkvasspollen er nesten fullstendig innelukka, med kontakt til Hervikfjorden utanfor via ein smal bekk. Pollen med undervassenger, omkringliggjande sump, beitemark og svartorstrandskog.

Kulturspor

Dreneringsgrøfter rundt pollen, beite.

Verdivurdering

Brakkvasspollen med tilknytt vegetasjonstypar og artsdiversitet er ein av dei få i sitt slag i landsdelen og han er særst velutvikla. Verneverdien er derfor høg.

Vegetasjonsregion

Sone: Boreonemoral **Seksjon:** Sterkt oseanisk

Merknad

Sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon.

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
U1	U1 Ålegras/alge-undervannseng	5
U2a	U2a Havgras-utf	5
U3c	U3c Bendel-utf	5
U5a	U5a Saltsiv-utf	5
U5b	U5b Rødsvingel-utf	10
U5c	U5c Rødsvingel-fjærekoll-tiriltunge-utf	10
U7a	U7a Fjæresivaks-utf	5
U7e	U7e Rustsivaks-utf	5
U8a	U8a Pollsivaks-utf	30
U8c	U8c Havstarr-utf	5
U9a	U9a Mjødurt-utf	5
E6	E6 Svartor-strandskog	10

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 95	Vekselfuktig 5	Frisk 0	Tørr0
Baserikhet	Fattig 10	Intermediær 10	Rik 80	
Næring	Fattig 50	Intermediær 50	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Storfe (ungdyr)	

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Agrostis stolonifera</i>	Krypkvein
<i>Alnus glutinosa</i>	Svartor
<i>Angelica sylvestris</i>	Sløke
<i>Aster tripolium</i>	Strandstjerne
<i>Blysmus rufus</i>	Rustsivaks
<i>Callitriche palustris</i>	Småvasshår
<i>Caltha palustris</i>	Bekkeblom
<i>Carex demissa</i>	Grønnstarr
<i>Carex ovalis</i>	Harestarr
<i>Carex paleacea</i>	Havstarr
<i>Carex vacillans</i>	Saltstarr
<i>Cochlearia officinalis</i>	Skjørbuksurt
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Sølvbunke
<i>Eleocharis uniglumis</i>	Fjæresivaks
<i>Epilobium glandulosum</i>	Alaskamjølke
<i>Epilobium palustre</i>	Myrmjølke
<i>Equisetum fluviatile</i>	Elvesnelle
<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel
<i>Filipendula ulmaria</i>	Mjødurt
<i>Galium uliginosum</i>	Sumpmaure
<i>Glaux maritima</i>	Strandkryp
<i>Glyceria fluitans</i>	Mannasøtgras
<i>Iris pseudacorus</i>	Sverdlilje
<i>Juncus articulatus</i>	Ryllsiv
<i>Juncus bufonius</i>	Paddesiv m.m.
<i>Juncus effusus</i>	Lyssiv
<i>Juncus gerardii</i>	Saltsiv
<i>Ligusticum scoticum</i>	Strandkjeks
<i>Lotus corniculatus</i>	Tiriltunge
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Hanekam
<i>Lysimachia thyrsoflora</i>	Gulldusk
<i>Persicaria hydropiper</i>	Vasspepper
<i>Phalaris arundinacea</i>	Strandrør
<i>Plantago maritima</i>	Strandkjempe
<i>Potentilla anserina</i>	Gåsemure
<i>Potentilla palustris</i>	Myrhatt
<i>Ranunculus flammula</i>	Grøftesoleie
<i>Ranunculus repens</i>	Krypsoleie
<i>Ruppia maritima</i>	Småhavgras
<i>Sagina nodosa</i>	Knopparve
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>	Pollsivaks
<i>Scrophularia nodosa</i>	Brunrot
<i>Scutellaria galericulata</i>	Skjoldbærer
<i>Spergularia salina</i>	Saltbendel
<i>Stachys palustris</i>	Åkersvinerot
<i>Stellaria alsine</i>	Bekkestjerneblom
<i>Triglochin maritima</i>	Fjæresaulauk
<i>Valeriana sambucifolia</i>	Vendelrot
<i>Zostera marina</i>	Ålegras

24. Leirangsvågen

Naturtype	ID	Arealandel
Undervasseng	G02	10
Strandeng og strandsump	G05	70
Rikere sumpskoger	F06	20

Verdi: A
Kommune: TYSVÆR
Areal (daa): 0
UTM: LL 140, 813
Kartblad: 1213 IV
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 27.07.2005

Hovedtype

Strandeng og svartorstrandskog.

Beskrivelse

Lokaliteten ligg inst i Leirangsvågen, på nordsida av Nedstrandfjorden.

Kulturspor

Beite.

Verdivurdering

Strandenga er velutvikla og stor for landsdelen. Arts- og habitatvariasjonen er stor og innslaget av den nasjonalt sjeldsynte arten temynte gjer verneverdien høg. Fleire regionalt sjeldsynte artar peikar i same retning: bekkestjerneblom, havsevaks og saltbendel.

Vegetasjonsregion

Sone: Boreonemoral **Seksjon:** Sterkt oseanisk

Merknad

Sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon.

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
U1	U1 Ålegras/alge-undervasseng	10
U3c	U3c Bendel-utf	5
U4	U4 Nedre og midtre salteng	30
U5	U5 Øvre salteng	25
U8b	U8b Havsivaks-utf	10
E6	E6 Svartor-strandskog	20

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 0	Vekselfuktig 0	Frisk 10	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 0	Intermediær 80	Rik 20	
Næring	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Storfe (ungdyr)	

25. Gunnarshaug

Naturtype	ID	Arealandel
Rikmyr	A05	100

Verdi: A
Kommune: KARMØY
Areal (daa): 0
UTM: KL 889,886
Kartblad: 1113 I
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 26.07.2005

Hovedtype

Del av beitemarka til garden Gunnarshaug, 30 m o h. Opphavleg innmark, men no (lite brukt) utmark.

Beskrivelse

Fuktig beitemark/myr, bekkesig/sumpmark utan tre eller skog. Typen er ikkje omtalt i Fremstad (1997) sitt klassifikasjonssystem.

Kulturspor

Gammal drenering, nettinggjerde.

Verdivurdering

Lokaliteten husar ein av dei største førekomstane av engmynte (*Mentha x gracilis*) i Norden. Talrike kloner, 1-6 m² store, er spreidde over eit område på om lag 60 x 100 m. Arten er også kjent frå andre delar av kommunen, men dette er den mest talrike førekomsten. Karmøy utgjer truleg kjerneområdet for arten i Skandinavia i dag, sjå "Karmøys flora" (Lundberg 1998, s. 243-247). Lokaliteten er svært verneverdig (høgste vernekategori).

Vegetasjonsregion

Sone: Boreonemoral **Seksjon:** Sterkt oseanisk

Merknad

Sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon.

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig80	Vekselfuktig20	Frisk0	Tørr0
Baserikhet	Fattig0	Intermediær100	Rik0	
Næring	Fattig0	Intermediær100	Rik0	

Tilstand: Svak hevd

Området blir ikkje beita i dag, men høg vass-stand hindrar gjengroing. Både god hevd og ingen hevd.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	-	Beite

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Agrostis gigantea</i>	Storkvein
<i>Agrostis stolonifera</i>	Krypkvein
<i>Angelica sylvestris</i>	Sløke
<i>Caltha palustris</i>	Bekkeblom
<i>Cardamine pratensis</i>	Engkarse
<i>Carex nigra</i>	Slåttestorr
<i>Carex rostrata</i>	Flaskestarr
<i>Cirsium palustre</i>	Myrtistel
<i>Epilobium glandulosum</i>	Alaskamjølke
<i>Epilobium palustre</i>	Myrmjølke
<i>Equisetum arvense</i>	Åkersnelle
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskull
<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel
<i>Galium uliginosum</i>	Sumpmaure
<i>Holcus lanatus</i>	Englodnegras
<i>Juncus articulatus</i>	Ryllsiv
<i>Juncus conglomeratus</i>	Knappsiv
<i>Juncus effusus</i>	Lyssiv
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	Hanekam
<i>Potentilla palustris</i>	Myrhatt
<i>Ranunculus acris</i>	Engsoleie
<i>Ranunculus flammula</i>	Grøftsoleie
<i>Rumex acetosa</i>	Engsyre
<i>Stellaria graminea</i>	Grasstjerneblom

26. Svartamyrr

Naturtype	ID	Arealandel
Intakt låglandsmyrr	A01	100

Verdi: B
Kommune: KARMØY
Areal (daa): 0
UTM: KL 890, 754
Kartblad: 1113 I
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 27.07.2005

Hovedtype

Torvmyrr, omgitt av kystlynghei, 60 m o h.

Beskrivelse

Myrra var torvmyrr for garden Nordstokke. Svartamyrr er eit myrrkompleks sett saman av ulike minerotrofe myrrer med heller stor økologisk spennvidde, frå fattige til intermediært rike utformingar. Myrrkomplekset er omgitt av kystlynghei av ulike typar, både tørrehei og fukthei.

Kulturspor

Torvskjør, stiar (gammal torvveg).

Verdivurdering

Storleiken, den økologiske og artsmessige variasjonen og spor av tidlegare torvtekt gjer myrrkomplekset verneverdig.

Vegetasjonsregion

Sone: Boreonemoral **Seksjon:** Sterkt oseanisk

Merknad

O3t Sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon.

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
K2b	K2b Røsslyng-kysthei-utf	5
K3a	K3a Klokkelyng-rome-utf	5
K4a	K4a Mykmatte-utf	5
K4b	K4b Løsbunn-utf	5
L3a	L3a Mykmatte-utf	10
L3b	L3b Løsbunn-utf	10
O5a	O5a Fattig takrør-utf	10
P2b	P2b Nøkkerose-utf	10
H1a	H1a Røsslyng-utf	10
H1b	H1b Purpurlyng-utf	10
H3c	H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	5
H3g	H3g Blåtopp-utf	10
H3i	H3i Pyttlav-utf	5

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 70	Vekselfuktig 10	Frisk 10	Tørr 10
Baserikhet	Fattig 0	Intermediær 100	Rik 0	
Næring	Fattig 0	Intermediær 100	Rik 0	

Tilstand: Svak hevd

Svartamyrr er namnet på eit myrkompleks med fleire delmyrrar, nokre med eigne namn, som Krekamyrr, Vardleitemyrr, Semjesmyrr og Saramyrr. Namna var nyttige for å skille mellom ulike torvmyrrer, torvteigar og torvrettar. Torvtakinga held fram til om lag 1950, men spora er framleis godt synlege.

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Sau	
Torvtekt	nei	Torvtekt til om lag 1950

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng
<i>Carex demissa</i>	Grønnstarr
<i>Carex echinata</i>	Stjernestarr
<i>Equisetum fluviatile</i>	Elvesnelle
<i>Erica tetralix</i>	Klökkelyng
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskull
<i>Eriophorum vaginatum</i>	Torvull
<i>Galium saxatile</i>	Kystmaure
<i>Juncus squarrosus</i>	Heisiv
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bukkeblad
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp
<i>Myrica gale</i>	Pors
<i>Narthecium ossifragum</i>	Rome
<i>Nymphaea alba</i>	Hvit nøkkerose
<i>Pedicularis palustris</i>	Myrklegg
<i>Phragmites australis</i>	Takrør
<i>Polygala serpyllifolia</i>	Heiblåfjær
<i>Potamogeton polygonifolius</i>	Kysttjønnaks
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Potentilla palustris</i>	Myrhatt
<i>Ranunculus flammula</i>	Grøftesoleie
<i>Salix aurita</i>	Ørevier
<i>Salix lapponum</i>	Lappvier

27. Sør for Blikshavn

Naturtype	ID	Arealandel
Kystlynghei	D07	45
Kilder og kildebekker	A06	5
Intakt låglandsmyr	A01	50

Verdi: A
Kommune: KARMØY
Areal (daa): 0
UTM: KL 893, 672
Kartblad: 1113 II
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 28.07.2005

Hovedtype

Kystlynghei, 20-30 m o h.

Beskrivelse

Tørrhei, fukthei, myr, riksog. Området ligg ved øvre marin grense og har marine sediment over berggrunnen, nokre stader under eit tynt lag med minerogen torv.

Kulturspor

Svakt beitepress (sau). Bikuber.

Verdivurdering

Svært stor økologisk spennvidde, frå det tørre til det våte, frå det fattige til det ekstremrike. Området er svært artsrikt med innslag av mange regionalt sjeldsynte artar, nokre av dei i høgt antal. Området er eit av dei mest artsrike og økologisk varierte lyngheiområda i Nord-Europa.

Vegetasjonsregion

Sone: Boreonemoral

Seksjon: Sterkt oseanisk

Merknad

O3t Sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon.

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
H1a	H1a Røsslyng-utf	20
H1b	H1b Purpurlyng-utf	20
H3b	H3b Røsslyng-purpurlyng-utf	20
L2	L2 Intermediær fastmattemyr	10
L3	L3 Intermediær mykmatte/løsbunnmyr	10
M2	M2 Middelsrik fastmattemyr	10
M3a	M3a Brunskjene-nebbstarr-utf	10

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 30	Vekselfuktig 20	Frisk 0	Tørr50
Baserikhet	Fattig 10	Intermediær 10	Rik80	
Næring	Fattig 10	Intermediær 10	Rik80	

Tilstand: Svak hevd

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Sau, svakt beitepress	

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Agrostis capillaris</i>	Engkvein
<i>Blechnum spicant</i>	Bjønnekam
<i>Calluna vulgaris</i>	Røsslyng
<i>Carex demissa</i>	Grønnstarr
<i>Carex dioica</i>	Særbustarr
<i>Carex echinata</i>	Stjernestarr
<i>Carex flacca</i>	Blåstarr
<i>Carex hostiana</i>	Engstarr
<i>Carex nigra</i>	Slåttestorr
<i>Carex panicea</i>	Kornstarr
<i>Carex pilulifera</i>	Bråtestarr
<i>Carex pulicaris</i>	Loppestarr
<i>Danthonia decumbens</i>	Knegrass
<i>Deschampsia flexuosa</i>	Smyle
<i>Drosera anglica</i>	Smalsoldogg
<i>Drosera rotundifolia</i>	Rundsoldogg
<i>Eleocharis multicaulis</i>	Buntsivaks
<i>Eleocharis quinqueflora</i>	Småsivaks
<i>Empetrum nigrum</i>	Krekling
<i>Epilobium palustre</i>	Myrmjølke
<i>Equisetum palustre</i>	Myrsnelle
<i>Erica cinerea</i>	Purpurlyng
<i>Erica tetralix</i>	Klokkelyng
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Duskull
<i>Eriophorum latifolium</i>	Breiull
<i>Euphrasia stricta</i>	Kjerteløyentrøst
<i>Festuca rubra</i>	Rødsvingel
<i>Festuca vivipara</i>	Geitsvingel
<i>Hypericum pulchrum</i>	Fagerperikum
<i>Juncus articulatus</i>	Ryllsiv
<i>Juncus conglomeratus</i>	Knappsiv
<i>Juncus squarrosus</i>	Heisiv
<i>Juncus supinus</i>	Krypsiv/dysiv
<i>Juniperus communis</i>	Einer
<i>Linum catharticum</i>	Vill-lin
<i>Molinia caerulea</i>	Blåtopp
<i>Nardus stricta</i>	Finnskjegg
<i>Narthecium ossifragum</i>	Rome
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Tettegras
<i>Plantago maritima</i>	Strandkjempe
<i>Potamogeton polygonifolius</i>	Kysttjønnaks
<i>Potentilla erecta</i>	Tepperot
<i>Ranunculus flammula</i>	Grøftesoleie
<i>Schoenus ferrugineus</i>	Brunskjene
<i>Selaginella selaginoides</i>	Dvergjamne
<i>Sorbus aucuparia</i>	Rogn
<i>Trichophorum cespitosum ssp. Germanicum</i>	Storbjønnskjegg
<i>Triglochin palustris</i>	Myrsaulauk

28. Sandhålandsanden

Naturtype	ID	Arealandel
Sanddyner	G03	30
Tangvoller	G06	20
Naturbeitemark	D04	10
Kalkrike enger	D08	20
Fuktenger	D09	10
Artsrike vegkanter	D03	10

Verdi: A
Kommune: KARMØY
Areal (daa): 0
UTM: KL 823, 684
Kartblad: 1113 II
Inventør: Anders Lundberg
Dato: 28.07.2005

Hovedtype

Sanddynelandskap.

Beskrivelse

Tangvollar (saltvass- og ferskvasspåverka typar), strandberg, fordyner, kvite dyner, dyneenger, rike fuktenger, grasdominert beitemark, åkerkantar.

Kulturspor

Beite, steingardar, geil, teigblanding (kontinuerleg minst sia 1700-talet), stor steinblokk av stor kulturhistorisk verdi (brukt av par som ville trulove seg), tongard (svake spor etter den opphavlege tunstaden), tufter etter det gamle klyngetunet som låg her inntil 1700-talet (i nærleiken av tongarden, som er eldre), seinare flytta til Høge Håland pga. sandflukt, steinbygd veg frå den gamle tunstaden mot utmarka i aust, spor av den gamle ferdselsvegen langs Vest-Karmøy, her frå Sandhåland over Laksodden til Hemnes, lokalt dominert av karve (som elles er blitt sjeldsynt pga. blautgjødse), opplagsplass for tare som blei tørka på hesjer (!) i eldre tid.

Verdivurdering

Ekstremt artsrik, mange nasjonalt og regionalt sjeldsynte artar, stor variasjon i kulturmarkstypar og tilhøyrande biologisk mangfald, ingen gjengroing. Tett samheng mellom kultur, kulturlandskap og biologisk mangfald – ein av dei flottaste perlene i norsk natur!

Vegetasjonsregion

Sone: Boreonemoral

Seksjon:

Sterkt oseanisk seksjon, vintermild underseksjon.

Vegetasjonstyper

Kode	Type	Arealandel
V1c	V1c Tangmelde-utf	10
V1f	V1f Saftstjerneblom/strandbalderbrå-utf	10
V4a	V4a Strandreddik-utf	10
V4c	V4c Sodaurt-utf	10
V6a	V6a Strandkveke-utf	10
V6c	V6c Strandarve-utf	5
V7a	V7a Marehalm-utf	5
V7b	V7b Strandrug-utf	5
V7c	V7c Strandrug-strandbelg-utf	5
W1	W1 Svingel-dyne	5
X1a	X1a Fattig utf	5
U8d	U8d Takrør-utf	5
G11	G11 Vekselfuktig, baserik eng	5
G12a	G12a Bekkeblom-utf	5
G12c	G12c Mjødur-utf	5

Markegenskap	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 10	Vekselfuktig 0	Frisk 0	Tørr 90
Baserikhet	Fattig 0	Intermediær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 0	Intermediær 0	Rik 0	

Element	Kode	Mengde	Kommentar
Steingjerde	D1103	1	Steingjerde, lang, flott geil.
Bergknaus	D1104	0	Fleire typer, både strandberg og berg utan saltsprut, variert flora.

Tilstand: Svak hevd

Bruksmåte	Dagens bruk	Tidligere bruk
Slått	Delar av området blir slått	Ja
Beite	Moderat beitetrykk i delar av området	Ja

Merknad

Gjødsling: Tilgrensande dyrka mark blir gjødsla, men ikkje i resten av området (som er det sentrale her).

Inngrep

Veianlegg, grustak, mm

Den eldste vegen langs Vest-Karmøy passerer området, kanskje tilbake frå middelalderen. Interessant, delvis steinsett sledeveg (laga før hjulkjerrane kom i bruk) frå den gamle tunstaden (brukt inntil 1700-talet, før tunet på Sandhåland blei flytta til Høge-Håland for å unngå problem med sandflukt austover mot utmarka.

Artsliste

Latinsk navn	Norsk navn
<i>Achillea millefolium</i>	Ryllik
<i>Agrostis stolonifera</i>	Krypkvein
<i>Ammophila arenaria</i>	Marehalm
<i>Anthyllis vulneraria</i>	Rundbelg
<i>Arabis thaliana</i>	Vårskrinneblom
<i>Arrhenatherum elatius</i>	Hestehavre
<i>Aster tripolium</i>	Strandstjerne
<i>Atriplex prostrata</i>	Tangmelde
<i>Campanula rotundifolia</i>	Blåklokke
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Gjetertaske
<i>Catabrosa aquatica</i>	Kildegras
<i>Centaurea nigra</i>	Svartknoppurt
<i>Centaurea scabiosa</i>	Fagerknoppurt
<i>Cerastium diffusum</i>	Kystarve
<i>Chenopodium album</i>	Meldestokk
<i>Cochlearia officinalis</i>	Skjørbuskurt
<i>Euphorbia helioscopia</i>	Åkervortemelk
<i>Euphrasia stricta</i>	Kjerteløyentrøst
<i>Fumaria muralis</i>	Kystjordrøyk
<i>Galium aparine</i>	Klengemaure
<i>Honkenya peploides</i>	Strandarve
<i>Juncus compressus</i>	Flatsiv
<i>Knautia arvensis</i>	Rødknapp
<i>Lamium purpureum</i>	Rødtvetann
<i>Leymus arenarius</i>	Strandrug
<i>Ligusticum scoticum</i>	Strandkjeks
<i>Lotus corniculatus</i>	Tiriltunge
<i>Matricaria maritima</i>	Strandbalderbrå
<i>Matricaria perforata</i>	Ugrasbalderbrå
<i>Myosotis arvensis</i>	Åkerforglemmegei
<i>Phragmites australis</i>	Takrør
<i>Pimpinella saxifraga</i>	Gjeldkarve
<i>Plantago lanceolata</i>	Smalkjempe
<i>Plantago maritima</i>	Strandkjempe
<i>Poa pratensis</i>	Engrapp
<i>Polygonum aviculare</i>	Tungras
<i>Ranunculus sceleratus</i>	Tiggersoleie
<i>Sagina nodosa</i>	Knopparve
<i>Sedum acre</i>	Bitterbergknapp
<i>Sedum telephium</i>	Smørbukk
<i>Silene dioica</i>	Rød jonsokblom
<i>Silene uniflora</i>	Strandsmelle
<i>Sonchus arvensis</i>	Åkerdylle
<i>Trifolium campestre</i>	Krabbekløver
<i>Urtica urens</i>	Smånesle
<i>Vicia cracca</i>	Fuglevikke

Lokaliteter

Ognøy

LokalitetsID:	78
Kartblad:	
UTM:	LK 123 456
Kommune(r):	BOKN, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kystlynghei
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystmyr, Kystmyr,
Tilstand:	Ikke valgt
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	19.09.2006
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: Området utgjør heile norddelen og det meste av kystlina av Ognøy i Bokn kommune i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2). Området er eit for det meste grunnlendt kystheillandskap med ein mosaikk mellom ulike utformingar av kystlynghei og kystmyr. E39 går i vestkanten av området og skil den vestre kystlina frå resten av området. Om lag midt på øya er det ei høgde i aust og ei i vest (78 m.o.h.) med eit svakt daldrag mellom. Dyrka jord og kulturbeite ligg sør for desse med tunet i sørvest og er halde utanfor området. Det er bygd ei ridevegsløyfe frå tunet mot nordaust, inn i området rundt den austre høgda.. Området er registrert i "Nasjonal registrering av kulturlandskap".

Vegetasjon: Området er dominert av kystlynghei som varierer etter råme og helling og der dei tørrare utformingane er dominerte av røsslyng (H1). Tørrhei dominerer i nord og vest og på dei høgaste partia. Det er eit jamnt innslag av purpurlyng, særleg i sørhellingar(H1b). I mellomtørre delar kjem klokkeling og mindre innslag av fuktheiartar som blåtopp, bjønnskjegg og heisev inn. I fuktig hei (H3) dominerer oftast desse artane, og då gjerne med rome i tillegg (H1b). Den svake nordhellinga nord for midten på øya er ei stor fukthei, dels dominert av blåtopp og med mindre drag av fattigmyr i søkka. I ein av myrane som er delvis tørrlagt, finst ein stor bestand bustsmyle på bar torv saman med myrkråkefot, krypsev, kornstorr, klokkeling, rome og krokstorr. På aust- og nordsida av den austre høgda er det ein del rikare hei med mykje purpurlyng, heiblåfjør og kystmyrklegg, tepperot i tørrare delar og rikare fukthei med jåblom, krypvier, heisev, dvergjamne, kornstorr, beitestorr, skottlandsaugnetrøyst, brunklomose og blodmose. I vest er det ein bratt skrent med ein hassellund der finst dei fleste oseaniske fuktkevvjande bladlava og fleire andre sjeldsynte lavartar(sjå "Artsfunn") (Røsberg 1981). Sør for gardsvegen og ved det vestre tunet er det bjørkehagar som er aktivt beita, men ikkje undersøkte.

Kulturpåverknad: Generasjonsskifte har ført til meir intensiv drift med ny driftsbygning for gris, oppgjødsling med gylleanlegg og nydyrking. Utover nemnte vegar er det ikkje vesentlege inngrep i kystheia bortsett frå eit litt opparbeidd traktor-køyrespor i nord. Den ugjødsle heia blir aktivt beita av sau og storfe og det har ikkje vore avbrot i lyngbrenninga. Heia er derfor lite tilgrodd og med lyng frå nybrende til modne stadier, men det er ikkje gammal lyng i forfallsfase.

Artsfunn: Bustsmyle (sterkt trua-EN), purpurlyng (nær trua-NT). Jåblom er etter kvart mindre vanleg fordi dei opne kulturlandskapa er fattige og går tilbake. Pyttlav finst i fuktheia. Av andre lavartar finst Pyrenocarpon flotovianum (einaste funn i landet) og artane, Verrucaria margacea, Polyblastia cupularis , Catillaria chalybeia med einaste funn i fylket her (Røsberg1981).

Inngrep

P1Fg Gjenfylling av dammer, bekkelukking, tørrlegging Myr grøfta, mest utanfor omr., litt inni

Verdivurdering

Lokaliteten får verdi A (svært viktig) fordi det er ei velutvikla naturbeitemark/kystlynghei som er veksestad for fleire artar som står i raudlista, av desse ein i høgare kategori. Vidare er vegetasjonstypen purpurlynghei rekna som sterkt truga, og vil i seg sjølv utløysa verdi A.

Naturtyper

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	15
D07 Kystlynghei	D0702 Tørr gras-urterik hei	0	5
D07 Kystlynghei	D0706 Purpurlynghei	0	5
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	50
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	10
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	10

Vegetasjonstyper

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
D2c Rike kyst-hasselkratt	5
H1 Tørr lynghei	15
H1b Purpurlyng-utf	10
H2c Purpurlyng-utf	5
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	50
H3g Blåtopp-utf	5
H3i Pyttlav-utf	5
K3a Klokkelyng-rome-utf	10
O1 Kortskudd-strand	0

Bruksmåter

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	mest sau, litt storfe, hest	sau, storfe
Brenning	nybrend til moden, som tidl.	ja
Gjødsling	Spredd gylle nærast garden	ugjødsla

Markegenskaper

	%andel		%andel		%andel		%andel	
Jordfuktighet	Fuktig	10	Vekselfuktig	40	Frisk	40	Tørr	10
Baserikhet	Fattig	80	Intermediær	15	Rik	5		
Næring	Fattig	80	Intermediær	15	Rik	5		

Arter

Purpurlyng, Jåblom, Heiblåfjær

Flatberga

LokalitetsID:	80
Kartblad:	1113 II
UTM:	LK 935 705
Kommune(r):	BOKN, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystmyr,
Tilstand:	Svak hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	19.09.2006
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: Området ligg på vestsida av øya Vestre Bokn, nord for Trosnavåg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2). Dette er ein del av Bokn kommune med lite gardar og annan aktivitet. Området er utan bygningar og innmark, og omfattar m.a. ein heilt ubygd del av kysten med eit kystlyheilandskap som er ein mosaikk mellom ulike utformingar av kystlynghei og kystmyr. Kysten stig nokså bratt til eit større platå mellom 20 og 40 m.o.h., høgaste punkt er flatberget på 93 m. Den nordlegaste og sørlegaste delen er ikkje oppsøkte i felt.

Vegetasjon: Området er dominert av kystlynghei som varierer etter råme og helling. I den vestre delen er det uvanleg store areal av røsslyngdominert tørrhei (H1) . Grunnlendt tørrhei har innslag av mjølbær, særleg ut mot bart fjell. Det er eit jamnt innslag av purpurlyng, i sørhellingar av og til dominerande(H1b). Mykje av tørrheia har grov røsslyng og eit størrre innslag av tytebær, blåbær, smyle og furumose enn vanleg. I mellomtørre delar kjem klokkelyng og mindre innslag av fuktheiartar som blåtopp, bjønnskjegg og heisev inn.,. I fuktig hei (H3) dominerer oftast desse artane, og då gjerne med rome i tillegg (H1b), denne heitypen dominerer i aust . Einstape dominerer over større areal enn vanleg, dels over røsslyng-klokkelyng-hei, dels over blåbær- eller kreklingdominert vegetasjon med skrubbær og skogstjerne. Midt i området ligg ei stor fattigmyr på 30 da utan inngrep som er for lite undersøkt, det same gjeld to tjørnar i austkanten.

Kulturpåverknad: Området er fritt for moderne tekniske inngrep. Det er heller ikkje påvist mange eldre kulturspor, det har derfor truleg også tidlegare vore eit særleg ekstensivt brukt område, truleg fordi det er vanskeleg tilgjengeleg frå sjøen. Det var lite /ikkje merke etter beiting og lyngheia er for det meste i moden fase i vest, dels i forfallsfase. Dette forklarar truleg vegetasjonstrekk som liknar blåbærskog. I aust er heia yngre og meir brend. Området er likevel berre lite tilgrodd i den sentrale delen, truleg noko meir i sør og nordendane.

Artsfunn: purpurlyng (nær trua-NT).

Tilstandsbeskrivelse

Det var lite /ikkje merke etter beiting og lyngheia er for det meste i moden fase i vest, dels i forfallsfase. Dette forklarar truleg vegetasjonstrekk som liknar blåbærskog. I aust er heia yngre og meir brend. Området er likevel berre lite tilgrodd i den sentrale delen, truleg noko meir i sør og nordendane.

Verdivurdering

Heia har klare forfallstrekk, og er ikkje velskjøtta, men likevel berre moderat tilgrodd. Området er verdisett som svært viktig fordi det er ein del av eit heilskapleg kystheilandskap som omfattar ein urørt kyststrekning , etter måten stort, og med eit særleg stort innslag av tørrhei. Delar av denne er med raudlistearten purpurlyng (nær trua-NT) dels dominerande, og utgjør då ein trua naturtype. Det er dessutan få myrar på over 100 da i låglandet i fylket.

Naturtyper

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	10
D07 Kystlynghei	D0706 Purpurlynghei	0	10
D07 Kystlynghei	D0704 Røsslyng-bjønnekamhei	0	5
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	30
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	25

Vegetasjonstyper

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1a Røsslyng-utf	10
H1b Purpurlyng-utf	10
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	30
K3a Klokkelyng-rome-utf	25

Bruksmåter

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	lite beiting	beiting og brenning
Gjødsling	nei	nei
Brenning	nei	ja

Markegenskaper

	%-andel		%-andel		%-andel		%-andel	
Jordfuktighet	Fuktig	25	Vekselfuktig	20	Frisk	25	Tørr	30
Baserikhet	Fattig	100	Intermediær	0	Rik	0		
Næring	Fattig	100	Intermediær	0	Rik	0		

Arter

Purpurlyng

Ådnanes

LokalitetsID:	86
Kartblad:	1113 II
UTM:	LK 935 682
Kommune(r):	BOKN, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystmyr, Kystmyr, Naturbeitemark,
Tilstand:	Svak hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	19.09.2006
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: Området ligg på vestsida av øya Vestre Bokn i Bokn kommune sør for Trosnavåg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2). Det ligg 2,5 km sør for det registrerte heiområdet Flatberget. Det utgjer eit kystlyheilandskap med ei tilnærma ubygd strandsone med ein mosaikk mellom ulike utformingar av kystlynghei og kystmyr. Det ligg på ei slette for det meste under 20 m.o.h. med ei større myr og fleire tjørner. Det er registrert i "Nasjonal registrering av kulturlandskap".

Vegetasjon: Området er dominert av kystlynghei som varierer etter råme og helling og der dei tørrare utformingane er dominerte av røsslyng (H1). Grunnlendt tørrhei har innslag av mjølbbær, særleg ut mot bart fjell. Det er eit jamnt innslag av purpurlyng, særleg i sørhellingar(H1b). I mellomtørre delar kjem klokkeling og mindre innslag av fuktheiartar som blåtopp, bjønnskjepp og heisev inn. I fuktig hei (H3) dominerer oftast desse artane, og då gjerne med rome i tillegg (H1b). I sør er det døme på fukthei heilt dominert av røsslyng med klokkeling, duskull og rikeleg med heiflette. To stader er det registrert rikare fuktheisig med blodtopp, pors, øyrevier, krypvier, heiblåfjør og jåblom. Dei tidlegare engareala er delvis tilgrodd med einstape, bjønnsbær eller blåtopp, men er for ein stor del open frisk, kystprega fattigeng (G4b) , dominert av engkvein med kystmaure, ryllik, gulaks finnskjepp, matsyre, engsoleie, slåttestorr, kornstorr, myrfiol, skogfiol og gjeldkarve. Myrane har dels grasmyrkarakter med blåtopp, duskull og storrartar, dels meir torvmyrkarakter med torvull og lyngartar, men ingen større areal med klar nedbørmyr. Det er fine myrdammar med bukkeblad, kvitmyrak og kysttjønnsaks. Den store fattigmyra (120da) har eit eutrofiert drag i nordaust med mykje blåtopp, myrmaure, myrmjølke og høymol.

Kulturpåverknad: Ingen del av området er brend i nyare tid. Beitetrykket i nord er ganske hardt, her finst døme på at hardt tråkk i tørrhei med grov lyng i forfallsfase fører til god tilvekst av ung lyng. I sør er beitetrykket meir variert. Her ligg den nedlagde garden Ådnanes som nå er fritidseigedom. Steingarden mellom innmark og utmark er i hovudsak intakt til liks med mange rydningsrøyser og husmurar. Litt av engene er planta til eller tilgrodde, men det meste blir halde ope med beiting. Dei to fritidsbygningane bryt ikkje sterkt med miljøet elles. Eigedomen aust for denne ser ut til å vera ubeita og middels tilgrodd med noko rogn, spreidd bjørk og ltt furu (frå planting?). Ein traktortrase og ei grøfta myr er likevel markerte inngrep i sør der området dels er meir gjødselpåverka, dels overbeita men ugjødsla. Gassrørleidningen til Kårstø er nedgraven gjennom den nordre delen med eit moderne veltilpassa bygg og med ein godt tilbakeført trase. Det er noko oppgjødsling rundt vegen til anlegget. Delar av den store myra er påverka av landbruksforureining frå bruka i aust.

Artsfunn: purpurlyng (nær trua-NT). Jåblom er etter kvart mindre vanleg fordi dei opne kulturlandskapa er fattige og går tilbake.blodtopp, heistorr, heiblåfjør, mjølkerot, gjeldkarve.

Omsyn og skjøtsel Beiting må haldast ved lag og aukast, frøtre må ryddast, lyngen bør foryngast gjennom brenning, helst i tre omgangar eller meir. Gjødsling og tilleggsforing bør reduserast og ikkje skje på ugjødsla areal.

Kulturspor

I sør ligg den nedlagde garden Ådnanes som nå er fritidseigedom. Steingarden mellom innmark og utmark er i hovudsak intakt til liks med mange rydningsrøyser og husmurar.

Tilstandsbeskrivelse

Ingen del av området er brend i nyare tid. Beitetrykket i nord er ganske hardt, her finst døme på at hardt tråkk i tørrhei med grov lyng i forfallsfase fører til god tilvekst av ung lyng. I sør er beitetrykket meir variert. Eigedomen aust for denne ser ut til å vera ubeita og middels tilgrodd med noko rogn, spreidd bjørk og ltt furu (frå planting?). Ein traktortrase og ei grøfta myr er likevel markerte inngrep i sør der området dels er meir gjødselpåverka, dels overbeita men ugjødsla. Gassrørleidningen til Kårstø er nedgraven gjennom den nordre delen med eit moderne veltilpassa

bygg og med ein godt tilbakeført trase. Det er noko oppgjødsling rundt vegen til anlegget. Delar av den store myra er påverka av landbruksforureining frå bruka i aust.

Inngrep

P10bb Bygninger, industrianlegg mm. Nedgraven gassrør, bygg

P10bv Veier (inkl. skogsbilveier) Til gassbygg i nord

P10d Grøfting og drenering myr i sørenden

Verdivurdering

Området er verdisett som svært viktig (A) fordi det er ein del av eit heilskapleg kystheilandskap , etter måten stort, og med eit regelmessig innslag av raudlistearten purpurlyng (nær trua-NT), og tilsvarende tørrheitype som er trua. Det er dessutan få myrar på over 100 da i låglandet i fylket.

Naturtyper

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0706 Purpurlynghei	0	10
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	20
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	20
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	20
A08 Kystmyr	A0802 Atlantisk høgmyr	0	5
D04 Naturbeitemark	D0404 Frisk fattigeng	0	5

Vegetasjonstyper

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1a Røsslyng-utf	20
H1b Purpurlyng-utf	10
H3a Røsslyng-blokkebær-utf	5
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	10
H3e Pors-rome-blåtopp-utf	5

Bruksmåter

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	noko	mykje
Gjødsling	lite	ikkje
Brenning	ikkje	mykje

Markegenskaper

	%andel		%andel		%andel		%andel	
Jordfuktighet	Fuktig	20	Vekselfuktig	25	Frisk	20	Tørr	35
Baserikhet	Fattig	90	Intermediær	10	Rik	0		
Næring	Fattig	95	Intermediær	15	Rik	0		

Arter

Purpurlyng, Jåblom

Vardafjellet

LokalitetsID:	87
Kartblad:	1113 II
UTM:	KL 935 645
Kommune(r):	BOKN, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystmyr, Naturbeitemark,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	19.09.2006
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: Området ligg i sørvestre hjørnet av øya Vestre Bokn i Bokn kommune i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2). Det utgjør eit småkupert, knausete kystlyheilandskap med ein mosaikk mellom ulike utformingar av kystlynghei, anna beitemark og kystmyr. Ein lokalveg går i austkanten av området og inn i området som jordbruksveg til kulturminne frå 2. verdskrig med ein del gjødsla kulturbeite. Kystlandskapet er variert og tilnærma ubygd med værutsett havkyst på vestsida til den lune austsida med Drevsundholmen.

Vegetasjon: Området er dominert av kystlynghei som varierer etter råme og helling og der dei tørrare utformingane er dominerte av røsslyng (H1). Grunnlendt tørrhei har innslag av mjølbær, særleg ut mot bart fjell. Det er eit jamnt innslag av purpurlyng, særleg i sørhellingar(H1b). I mellomtørre delar kjem klokkeling og mindre innslag av fuktheiartar som blåtopp, bjønnskjegg og heisev inn. I fuktig hei (H3) dominerer oftast desse artane, og då gjerne med rome i tillegg (H1b). Området i sør er hardt beita og nokså nybrend med tørr gras-urterik hei i sørleg utforming (H2c) med mykje finnskjegg og krekling, spreidd-ein del purpurlyng, kattedot, knegras og heistorr. Tilsvarende fukthei har mykje heisev, kornstorr, slåttestorr og lite blåtopp. Ein ubrend kolle skil seg sterkt med røsslyngdominans, mykje krekling og skogstjerne. Det ligg ei nokså stor fattigmyr her. Områda sør for Klepp liknar med gjødsla areal i aust. Rett vest for vegen er det einemark med eng med kamgras, kystmaure, dvergsmyle, tiriltunge, knegras, kvitkløver, ryllik, smalkjempe og hårdsvæve. På sjølve høgda Klepp er det mindre beiting. Og eldre røsslyng som dominerer fullstendig med klokkeling, rikeleg med heistorr og litt blåtopp, mindre enn heistorr. Litt fuktigare søkk har eng der ein av desse artane dominerer:, blåknapp, geitsvingel, engkvein, finnskjegg, heistorr, kystmaure. Frisk fattigeng (G4a).

Kulturpåverknad: Delområdet rundt vegen og krigskulturminna og sør for Klepp er delvis aktivt gjødsla kullturbeite. Beitetrykket er elles sterkt varierende. I partiet mellom Klepp og Klepphaugen finst mindre plantefelt.

Artsfunn: purpurlyng (nær trua-NT), heistorr, kattedot, kamgras

Omsyn og skjøtsel Beiting må innførast/aukast i nord, haldast ved lag eller reduserast noko i sør. I nord bør lyngen foryngast gjennom brenning, helst i tre omgangar eller meir. Gjødsling og tilleggsforing må ikkje skje på ugjødsla areal og bør helst reduserast.

Tilstandsbeskrivelse

Hardt beita i sør og delvis sør for Klepp, for lite beita på Klepp. Ein del gjødsla ved veg/krigskulturminne i sør og sør for Klepp.

Verdivurdering

Området er verdsett som svært viktig. Trass i nokre inngrep og oppgjødsla lommar framstpar det som eit etter måten stort, heilskapleg kystheilandskap med eit regelmessig innslag raudlistearten purpurlyng (nær trua-NT og tilsvarende tørrheitype som er trua. Innslaget av fin, moden røsslynghei med mykje heistorr aukar verdien, einaste registrerte området i fylket med mykje heistorr.

Naturtyper

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	25
D07 Kystlynghei	D0706 Purpurlynghei	0	10
D07 Kystlynghei	D0702 Tørr gras-urterik hei	0	5
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	20
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	10
D04 Naturbeitemark	D0404 Frisk fattigeng	0	10

Vegetasjonstyper

Vegetasjonstype

H1 Tørr lynghei
H1b Purpurlyng-utf

Arealandel(%)

20
10

Bruksmåter

Bruksmåter

Beite
Brenning
Gjødsling
Gjødsling

Dagens bruk

hardt i sør, mindre i nord
Nybrend i sør
Gjødsla v. vegen i sør og sør for Klepp
Gjødsla v. vegen i sør og sør for Klepp

Tidligere bruk

Markegenskaper

	%-andel		%-andel		%-andel		%-andel	
Jordfuktighet	Fuktig	5	Vekselfuktig	15	Frisk	15	Tørr	70
Baserikhet	Fattig	75	Intermediær	20	Rik	5		
Næring	Fattig	75	Intermediær	20	Rik	5		

Arter

Dvergsmyle, Kattefot, Heistarr, Kamgras, Tiriltunge

Arafjell

LokalitetsID:	88
Kartblad:	1113 II
UTM:	LK 935 668
Kommune(r):	BOKN, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystmyr,
Tilstand:	Svak hevd
Verdi:	B Viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseaanisk
Undersøkt:	19.09.2006
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: Området ligg på austsida av Vestre Bokn i Bokn kommune og utgjer eit småkupert, knausete kystlyheilandskap som er ein mosaikk mellom ulike utformingar av kystlynghei og kystmyr. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseaanisk vegetasjonsseksjon (O2). Det meste ligg 20-40 m.o.h. og det er fleire små tjørner i området E39 går gjennom området som derfor er særleg viktig **Generelt:** Området ligg på vestsida av øya Vestre Bokn, vest-nordvest for Sunnalandsstraumen i Bokn kommune og utgjer eit kystlyheilandskap rundt 20 m.o.h. med ein mosaikk mellom ulike utformingar av kystlynghei og kystmyr. Arafjekket (69m.o.h.) er mest markert med eit myrrikt landskap med vatn i søraust og ei oppdyrka myr eit vatn på vestsida. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseaanisk vegetasjonsseksjon (O2)

Vegetasjon: Området er dominert av kystlynghei som varierer etter råme og helling og der dei tørrare utformingane er dominerte av røsslyng (H1). Grunnlendt tørrhei har innslag av mjølbær, særleg ut mot bart fjell. Det er eit jamnt innslag av purpurlyng, særleg på sørsida av Arafjellet(H1b). I mellomtørre delar kjem klokkeling og mindre innslag av fuktheiartar som blåtopp, bjønnskjegg og heisev inn. Nordvest for Arafjellet er det store, lausmassedekka flater med denne heitypen. . I fuktig hei (H3) dominerer oftast desse artane, og då gjerne med rome i tillegg (H1b).

Kulturpåverknad: Den vestre delen av området er beita med kjøtfe, medan Arafjellet og området søraust for dette er lite eller ikkje beita og i moderat til sterkare tilgroing.

Artsfunn: purpurlyng (nær trua-NT)

Omsyn og skjøtsel Beiting må haldast ved lag i vest og innførast/aukast i resten av området, frøtre må ryddast, lyngen bør foryngast gjennom brenning, helst i tre omgangar eller meir. Gjødsling og tilleggsforing må ikkje skje på ugjødsla areal og bør helst reduserast.

Tilstandsbeskrivelse

Området er stort sett lite tilgrodd, ein del i aust. Heia aktivt beitt av kjøtfe i vest ved fulldyrka myr, lite beitt på Araberger og aust for dette.

Inngrep

P1Oo Oppdyrking Myr i vest

Verdivurdering

Området er verdisett som viktig(B) Området er ein del av eit heilskapleg kystheilandskap , etter måten stort, og med eit regelmessig innslag av raudlistearten purpurlyng (nær trua-NT), og tilsvarande tørrheitype som er trua.

Naturtype	Utforming	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	20
D07 Kystlynghei	D0706 Purpurlynghei	10
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	20
A08 Kystmyr	A0804 Blanding nedbørsmyr/jordvannsmyr	10

Vegetasjonstyper

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1a Røsslyng-utf	20
H1b Purpurlyng-utf	10
H3 Fuktig lynghei	30
H3c Klokkeling-rome-bjønnskjegg-utf	30

Bruksmåter

Beite
Brenning
Pløying

Dagens bruk

Aktivt i vest, elles lite
ikkje på lenge
Fullldyrka myr i vest

Tidligere bruk**Markegenskaper**

	%-andel		%-andel		%-andel		%-andel	
Jordfuktighet	Fuktig	15	Vekselfuktig	25	Frisk	25	Tørr	35
Baserikhet	Fattig	90	Intermediær	10	Rik	0		
Næring	Fattig	90	Intermediær	10	Rik	0		

Vatnaland

LokalitetsID:	89
Kartblad:	1113 II
UTM:	
Kommune(r):	BOKN, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei,
Tilstand:	Svak hevd
Verdi:	B Viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonssesjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	19.09.2006
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: Området ligg på austsida av Vestre Bokn i Bokn kommune og utgjer eit småkupert, knauseite kystlyheilandskap som er ein mosaikk mellom ulike utformingar av kystlynghei og kystmyr. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonssesjon (O2). Det meste ligg 20-40 m.o.h. og det er fleire små tjørner i området E39 går gjennom området som derfor er særleg viktig for oppleving av kulturlandskap. Det meste av arealet vest for vegen er nybrend.

Vegetasjon: Området er dominert av kystlynghei som varierer etter råme og helling og der dei tørrare utformingane er dominerte av røsslyng (H1). Grunnlendt tørrhei har innslag av mjølbbær, særleg ut mot bart fjell. Det er eit jamnt innslag av purpurlyng, særleg i sørhellingar(H1b). I mellomtørre delar kjem klokkelyng og mindre innslag av fuktheiartar som blåtopp, bjønnskjegg og heisev inn. I fuktig hei (H3) dominerer oftast desse artane, og då gjerne med rome i tillegg (H1b). Tørrheia har delvis stort innslag av tytebær, furumose, ein del blåbær og bjønnekam. Det nybrende område har god – brukbar spiring frå røsslyng og klokkelyng, dessutan mykje bråtestorr og tepperot, flekkvis mykje blåtopp. Det er fleire fattigmytar på 30-60 da.

Kulturpåverknad: Det er lite inngrep utanom vegen og eit hyttefelt sør for Laupalandsvågen. Småbruket Oksabåsen er nå fritidsbustad der bygningane er fint restaurerte og fell fint inn i landskapet bortsett frå ein treningsbane som er opparbeidd på kjelva. Det er moderat-lite beiting på austsida av vegen, heia er i moden eller tidleg forfallsfase med noko tilgroing med bjørk, aukande nordover i området

Omsyn og skjøtsel Beiting må innførast/ aukast, frøtre må ryddast, m.a. bjørker som har overlevd brannen på vestsida. Dersom overlevande blåtopp blir eit problem, er moderat storfebeiting viktig. Lyngen bør også foryngast gjennom brenning på austsida av vegen, helst i to omgangar eller meir. Gjødsling og tilleggsforing bør ikkje skje på ugjødsla areal.

Kulturspor

Småbruket Oksabåsen er nå fritidsbustad der bygningane er fint restaurerte og fell fint inn i landskapet bortsett frå ein treningsbane som er opparbeidd på kjelva.

Tilstandsbeskrivelse

Hovudarealet på vestsida av E39 er heilt nybrend med brukbar- god lyngspiring, medan austsida er moderat -sterkare tilgrodd med lyng i moden fase til forfallsfase.

Inngrep

P10b Utbygging av arealer Hytter i same landskap i SV

P10bv Veier (inkl. skogsbilveier) E39 midt gjennom

Verdivurdering

Området har eit regelmessig innslag av raudlistearten purpurlyng (nær trua-NT), og tilsvarende tørrheitype som er trua. Inngrep(E39), og tilgroing i delar av området gjer likevel at verdien blir vurdert som lågare enn fleire andre område i Bokn og sett til viktig (B).

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	20
D07 Kystlynghei	D0706 Purpurlynghei	0	15
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	25

Bruksmåter

Beite
Brenning

Dagens bruk

Ein del i vest, lite i aust
nybrend i vest, lenge sidan i aust

Tidligere bruk

Markegenskaper

	%-andel		%-andel		%-andel		%-andel	
Jordfuktighet	Fuktig	35	Vekselfuktig	20	Frisk	20	Tørr	25
Baserikhet	Fattig	90	Intermediær	10	Rik	0		
Næring	Fattig	90	Intermediær	10	Rik	0		

Arter

Heistarr, Purpurlyng

Søre Eigerøy

LokalitetsID:	90
Kartblad:	
UTM:	LK 220 820
Kommune(r):	EIGERSUND, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystmyr, Kystlynghei,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	07.09.2005
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: : Lokaliteten er eit større område anortositt-hei med mykje bart fjell og med fukthei og myr mellom anortosittknollane. Mellom Auglend og Løyning går eit flatare drag med meir lausmassar og større myrar enn elles. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonseksjon (O2), i hovudsak under 30 m.o.h., men stig mot nord opp mot 100 m.o.h.

Vegetasjon: Området er dominert av fukthei (H3) med blåtopp, røsslyng, rome, klokkelyng, bjønnskjegg, som stort sett er velskjøtta med beiting. Andre artar i fuktheia er klokkesøte, pors, skottlandsaunetrøyst, lyngaugnetrøyst, heiblåfjør, kystmyrklegg, knegras, hundekvein og kornstorr, dessutan 5 artar såtemose og heitorvmose. Det er lite til moderat tilgroing, noko osp, rogn og bjørk, særleg i brattare terrang mot aust og ved Skreddalsvatnet og Smådalsvatnet. I sørhellingar finst einskilde rose-hasselkratt med vivendel. Myrane er fattige, eit par av dei er over 20 da., men tvebustorr viser at rikare innslag finst. Dei mange vatna er næringsfattige med botngras, krypsev og kvit nøkkerose og litt takrøyr, men og med sjeldnare innslag langs strendene, med buntesevaks (nær trua-NT) og bustsmyle ved Auglend. Ved Auglend er det og lågurteikeskog med kusymre.

Kulturpåverknad: Området er for det meste velskjøtta med bra med sau, m.a. utegangarsau, men og storfe. Det er nokre mindre plantefelt, , m. a. v Skreddalsvatnet og Svartavatnet.. Det er bygd ein ny, skjemmaende veg og P-plass aust for Selvåg og 2 nye hytter. I sør er friluftsområdet Auglend med viktige kulturminnekvalitetar, m.a. naustmiljø i Vandringshamn og ein fin geil.

Artsfunn:Omsyn og skjøtsel Lokaliteten bør beitaast minst like mykje som i dag. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep. Det er særleg viktig å unngå vidare hytte- og vegbygging.

Kulturspor

Ein av bruka på Auglend er sikra til friluftsområde, m.a. Vandringshamn med verneverdige naust. Fin geil på grannebruket. Spor etter setefiske på berg, marine kulturminne (Den norske løve).

Tilstandsbeskrivelse

Området er for det meste velskjøtta med bra med sau, m.a. utegangarsau, men og storfe.

Inngrep

P10b Utbygging av arealer Nokre hytter
P10bv Veier (inkl. skogsbilveier) Veg og P til hytter

Verdivurdering

Området er utan tvil svært viktig (A). Samanlikna med dei andre registrerte områda på anortositten er det ikkje av dei største, og det har ein del inngrep. Det er likevel i hovudsak velskjøtta, har etter måten store lågliggande, lausmassedekka areal, og fuktheiar med eit breitt artsinnhald. Viktigast er likevel gode klokkesøtebestandar og innslag av fleire andre raudlisteartar. Det er dessutan eit særleg eigna område til å oppleva og formidla kulturlandskap lokalisert rett utanfor Egersund by og med den kulturminnerike lyngheigarden Auglend som statleg friluftsområde i sør.

Naturtyper

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	10
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	20
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	65

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
D2a Lavurt-eikeskog	1
H1a Røsslyng-utf	10
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	70
K3a Klokkelyng-rome-utf	10

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	passe	
Gjødsling	litt v. Løyningsvågen	
Brenning	Lite	

Markegenskaper

	%andel		%andel		%andel		%andel	
Jordfuktighet	Fuktig	10	Vekselfuktig	40	Frisk	40	Tørr	10
Baserikhet	Fattig	95	Intermediær	5	Rik	0		
Næring	Fattig	90	Intermediær	10	Rik	0		

Arter

Buntsivaks, Lyngøyentrøst, Skottlandsøyentrøst, Kystmyrklegg, Heiblåfjær, Fagerrogn

Mong-Hådyr

LokalitetsID:	91
Kartblad:	
UTM:	LK 320 720
Kommune(r):	EIGERSUND, ROGALAND
	SOKNDAL, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Kystmyr,
Tilstand:	Moderat-sterkt gjengrodd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Nemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	26.09.2005
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: : Lokaliteten er eit middels stort område anortositt-hei med mykje bart fjell og med fukthei og myr mellom anortosittknollane. Det ligg på begge sider av grensa mellom Eigersund Og Sokndal kommunar. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2). Den opne havkysten stig bratt til eit nivå rundt 100 m.o.h. Den sterkt oppbrotne topografien gjer at området er vanskeleg å få oversyn over, og at beitetrykk og tilgroing varierer sterkt.

Vegetasjon: Området er dominert av fukthei (H3) med blåtopp, røsslyng, rome, klokkeling m.m., som nokre stader er velskjøtta med beiting, andre stader under sterk tilgroing, mest utanfor området i aust og nordaust. Det er lite myr, småvatna har bratte kantar og lite vegetasjon.

Kulturpåverknad: Nybrend hei med fin, ung røsslyng finst ved Birkelandsholmen. To små steinmurar (2x2m) ligg i heia aust for Birkelandsholman, dessutan er det ein del steingardar rundt i heia.

Artsfunn: Klokkesøte er talrik i området (EN - direkte truga på raudlista). Hårkrinslav (EN-Direkte trua) er funnen ved stien mellom Kviksdalen og Mong. Ved sjøen i Kviksdalen er nordgrense for den sterkt sørlege arten firtann, dessutan hjortetrøyst (få funn i fylket). Bergrøyrkvein fleire stader. Sør for Birkeland veks vengemose og åmemose på nordvend bergvegg.

Omsyn og skjøtsel Lokaliteten bør beitast minst like mykje som i dag. Klokkesøtebestandane vil vera avhengige av langsiktig tradisjonell bruk med beiting og trakk. Arten treng naken jord for å spira og utvikla seg. Ein bør unngå gjødsling og fysiske inngrep.

Kulturspor

Steingardar, to eldre steinmurar (2x2m).

Verdivurdering

Området er velarondert med ein vill havkyst utan særlege inngrep. Det er ein del tilgroing i smådalar og brattskrentar, medan andre delar er velskjøtta. Området er mindre enn fleire av dei andre anortosittområda med klokkesøtehei. To direkte trua artar saman med fleire andre interessante artar, tilseier likevel verdi A – Svært viktig.

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	70
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	5
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	10

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1a Røsslyng-utf	5
H3c Klokkeling-rome-bjønnskjskjegg-utf	70
K3a Klokkeling-rome-utf	10

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	sterkt vekslende	
Brenning	nybrend-gammal lyng	

Markegenskaper

	%-andel		%-andel		%-andel		%-andel	
Jordfuktighet	Fuktig	10	Vekselfuktig	40	Frisk	40	Tørr	10
Baserikhet	Fattig	80	Intermediær	20	Rik	0		
Næring	Fattig	80	Intermediær	20	Rik	0		

Gramstad-Dalsnuten

LokalitetsID:	92
Kartblad:	
UTM:	LL 150 323
Kommune(r):	SANDNES, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Naturbeitemark, Kystmyr,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	B Viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonseksjon:	Klart oseanisk
Undersøkt:	19.09.2005
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: : Lokaliteten omfattar Dalsnuten (323 m.o.h.), eit landemerke på Nord-Jæren, og eit slakare, lausmassedekka beitelandskap sør for denne(ca 160 m o.h.) mellom Revholstjørn og Gramstadtjørn. Området grensar i vest til eikeskog (F02 - B) og bjørkeskog i nord (FO7-B). Området ligg nær Sandnes by, omfattar 3 offentlege friluftseigedomar og er eit av dei viktigaste friluftsområda for storbyregion Nord-Jæren. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonseksjon (O2).

Vegetasjon:, Området er dominert av fukthei med blåtopp, bjønnskjegg, rome, pors og med kystmyrlegg, heiblåfjør, klokkelyng, kornstorr, hundekvein, slåttestorr. Det er tre fattigmyrar med torvmosar, duskull og stjernestorr. Delar av området er meir gjødselpåverka med enkveineng med kystmaure, englodnegras, smyle, småsyre og finnskjeg. På sørsida av Dalsnuten går fuktheia opp til ca 220 m, over dette aukar røsslyng og einer markert. I Gramstadtjørn veks gul nøkkerose, og litt elvesnelle og sumpsevaks langs kanten.

Kulturpåverknad: Delar av området er gjødselpåverka. Enkelte større bjørker og rogner står spreidd i området, men beitedyra ser ut til å halda småplanter nede, tilgroinga er noko meir omfattande i nordaust og sørvest. Det er steingardar, geil og andre spor etter husmannsplass ved Revholstjørn der det går opparbeidd turveg/tursti til Dalsnuten.

Artsfunn: Mønjevokssopp, seigvokssopp og grønvokssopp.

Omsyn og skjøtsel Beitinga bør halda fram som nå og vurderast auka i nordaust, lauvtre bør fjernast der det er eit tilgroingsproblem. Det har tidlegare vore utbyggingsplanar for delar av område. Dei offentlege eigarane stat, kommune og fylkeskommune bør samarbeida med private eigarar om å få til avtalar som sikrar god, ugjødsla skjøtelsbeiting av heile arealet.

Kulturspor

Det er steingardar, geil og andre spor etter husmannsplass ved Revholstjørn der det går opparbeidd turveg/tursti til Dalsnuten.

Verdivurdering

Vurdert i landsdelssamanheng, har området lokal verdi (C). Vurdert ut frå kor lite som er att av kystlynghei i denne delen av fylket, kan området vurdeast å vera viktig (B). Området er særleg viktig for å oppleva og formidla kulturlandskap. Storbyregionen (200 000 menneske) ligg i tidlegare kystlyngheisona, og heile grønstrukturen er tidlegare kulturlandskap, men berre 4-5 lommar med tradisjonell kystlynghei finst att.

Naturtype	Utforming	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	60
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	10
D04 Naturbeitemark	D0404 Frisk fattigeng	10
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	20

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H3a Røsslyng-blokkebær-utf	10
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	30
H3e Pors-rome-blåtopp-utf	30
K3a Klokkelyng-rome-utf	20

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Gjødsling	ein del, bør ut	
Beite	passe	

Markegenskaper

	%-andel		%-andel		%-andel		%-andel	
Jordfuktighet	Fuktig	20	Vekselfuktig	40	Frisk	30	Tørr	10
Baserikhet	Fattig	80	Intermediær	20	Rik	0		
Næring	Fattig	70	Intermediær	30	Rik	0		

Arter

Kystmyrlegg, Heiblåfjær

Vetafjell

LokalitetsID:	93
Kartblad:	
UTM:	LL 145 263
Kommune(r):	SANDNES, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Kystmyr,
Tilstand:	Svak hevd
Verdi:	B Viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Klart oseanisk
Undersøkt:	21.09.2005
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: : Lokaliteten omfattar Vedaafjell (288 m.o.h.), eit landemerke på Nord-Jæren, og eit dalsøkk vest for dette(ca 150 m o.h.), rett ved Sandnes by og store planlagte utbyggingsområde(Sandnes aust). Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonsseksjon (O2).

Vegetasjon:, På Vedaafjell dominerer røsslyng-bjønnskjeugghei med klokkeling, kornstorr, skrubbær, blåbær, blokkebær, finnskjeugg m.m. På nordsida er det rikeleg med mjuk kråkefot og lusegras. På slakare parti dominerer fukthei (H3) med bjønnskjeugg, rome , blåtopp og heisev, med fattigmyrdrag i nordaust og i botnen av daldraget. Langs bekke drag i nord veks grøftsoleie, dikevasshår, kjeldeurt og sevartar. Blodmose, broddmose og makk-mose tyder lokalt på betre næringstilgang. Den nordaustre delen /eigedomen er velskjøtta med beiting, med og i austkanten av området. Den sørvestre delen har noko tilgroing med bjørk nedst i vesthellinga og bør beitast meir.

Kulturpåverknad: Stort , nedlagt masseuttak og veg til vasstank i nordvest er svært skjemmande.

Artsfunn: Fjellarten vanleg rabbelav på søraustsida av fjellet er uvanleg i sørvest. Viktig område for enkeltbekkasin, heipiplerke og heilo.

Omsyn og skjøtsel Beitinga bør halda fram som nå i nordaust, aukast vesentleg elles, vidar bør lauvoppslag ryddast. Utbygging i vest og nord bør tilpassast slik at ho ikkje bryt inn i landskapstomet.

Tilstandsbeskrivelse

Den nordaustre delen /eigedomen er velskjøtta med beiting, med og i austkanten av området. Den sørvestre delen har noko tilgroing med bjørk nedst i vesthellinga og bør beitast meir, her ein del tilgroing med bjørk

Inngrep

P1Obb Bygninger, industrianlegg mm. Vasstank

P1Obv Veier (inkl. skogsbilveier) Til tankanlegg

P1Ou+ Masseuttak (leire, sand, grustak og steinbrudd) dominerande, nedlagt

Verdivurdering

Vurdert i landsdelssamanheng, har området lokal verdi (C). Vurdert ut frå kor lite som er att av kystlynghei i denne delen av fylket, kan området vurdeast å vera viktig (B). Området kan bli særleg viktig for å oppleve og formidla kulturlandskap.

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	50
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	20
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	20

Vegetasjonstype

	Arealandel(%)
H3a Røsslyng-blokkebær-utf	20
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjskjeugg-utf	40
K3a Klokkelyng-rome-utf	20
L2 Intermediær fastmattemyr	5

Bruksmåter

Gjødsling
Beite

Dagens bruk

Litt ved veg, bør stoppa
passe/for lite

Tidligere bruk

Markegenskaper

	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 10	Vekselfuktig 30	Frisk 40	Tørr 15
Baserikhet	Fattig 90	Intermediær 10	Rik 0	
Næring	Fattig 90	Intermediær 10	Rik 0	

Orrestad

LokalitetsID:	94
Kartblad:	
UTM:	LK 365 915
Kommune(r):	EIGERSUND, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	B Viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonseksjon:	Klart oseanisk
Undersøkt:	15.09.2005
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: : Lokaliteten ligg på Orrestad, aust for Helleland, rett sør for E39 mot og vest for Vardåsen. Lokaliteten ligg i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonseksjon (O2), i hovudsak 150-200 m o.h. Området utgjer ein udyrka og lite gjødsla del av dalbotnen som er småkupert men i hovudsak lausmassedekka.

Vegetasjon:

Kulturpåverknad: Området er rikt på steingardar. Det er aktivt beitt av sau, enkelte teigar av storfe. Den nordlegaste delen er noko gjødslingspåverka, elles er lågareliggande delar av området godt skjøtta. Ei kraftlinje kryssar området i nordvestre del. Enkelte eldre røyr (1m i diameter) ligg dumpa i området. Dei bratteste liene og dreneringsrennene er nokså tilvaksne med bjørk, medan einer og til dels einstape kan dominera i relativt store område som for det meste er haldne utanfor grensa. Det same gjeld område med jordbruksveg langs vestsida av myrdrag i nord. Det er jordbruksveg fra øvre Hetland og opp på Vardåsen, og større plantefelt av gran på NV sida, vidare fulldyrking og oppgjødsling frå Myrvoll og opp mot Vardåsen.

Artsfunn: Nordvende bergvegger i kystheia 150 – 250 moh har interessant mose- og lav flora med *Douina ovata*, cf. *Sphenolobopsis pearsonii*, *Cynodontium jeneri*, *Peltigera cf. scabrosa*, *Bryoria cf. Bicolor(NT)* og *B. smithii (VU)/tenuis(VU)*. Aust av myrområdet ved øvre Hetland er eit dalsøkk med innslag av saueteleg og smørteleg, artar som berre finst spreidd ut mot kysten. Det er elles påfallande at at rome, pors og klokkesøte ikke vart registrert i området.

Omsyn og skjøtsel Det er avgjerande å få kontroll med bjørketilgroinga gjennom rydding og beiting av same omfang som nå eller meir. Lokaliteten bør ikkje gjødslast.

Kulturspor

Området er rikt på steingardar.

Tilstandsbeskrivelse

er aktivt beitt av sau, enkelte teigar av storfe. Den nordlegaste delen er noko gjødslingspåverka, elles er lågareliggande delar av området godt skjøtta.

Verdivurdering

Området utgjer eit i hovudsak lausmassedekka dalbotn-kulturlandskap det er lite att av i fylket. Store areal med fattigmyr og blokkebærhei i aktiv beitedrift, nordvende bergvegger med interessant mose- og lavflora med raudliteartar (i kategori sårbar (VU) og truleg nær true(NT)) gjer at området alt i alt blir vurdert som "viktig" (B). Det er dessutan brukt som turområde med flott landskap i aktiv beitebruk, fleire gjerdeklyvarar, og med fint utsiktspunkt..

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	0
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	0

Vegetasjonstype

	Arealandel(%)
H3a Røsslyng-blokkebær-utf	70
K3a Klokkeling-rome-utf	20

Bruksmåter

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	passe-for lite	
Gjødsling	litt i nord?	

Markegenskaper

	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 20	Vekselfuktig 35	Frisk 35	Tørr 10
Baserikhet	Fattig 90	Intermediær 10	Rik 0	
Næring	Fattig 80	Intermediær 20	Rik 0	

Bjuland

LokalitetsID:	95
Kartblad:	
UTM:	LK 460 935
Kommune(r):	LUND, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystmyr,
Tilstand:	Svak hevd
Verdi:	C Lokalt viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonseksjon:	Klart oseanisk
Undersøkt:	12.09.2005
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: Området ligg mellom Bjuland og Byrkjemo, rundt- og vest for Vestre Sandvatn i boreonemoral vegetasjonssone og klart oseanisk vegetasjonseksjon (O2), i hovudsak 220 – 250 m o.h.

Vegetasjon: Fuktheia på sørsida av Sandvatni er dominert av rome og pors, med innslag av bjønnskjegg, blåtopp, klokkelyng, røsslyng, kornstorr, finnskjegg soldogg, såtemosar (*Campylopus atrovirens* og *flexuosus*) og torvmosar (som *Sphagnum compactum*, *subnitens* og *tenellum*). Trass i stort innslag av bjørk og enkelte spreide furuer er det dels godt nedbeita av storfe og sau. Stadvis finst fattigmyr dominert av duskull, stjernestorr og torvmosar, våtare parti med kvitmyrak. Området på nordsida av Vestre Sandvatn og plantefelt er dominert av bjønnskjegg-blåtopp fukthei med innslag av rome. Einstape dominerer flekkvis. I nordvest finst større areal med tørrheiar dominert av bjønnskjegg og blåtopp. Området på sørsida av Nordåni er dominert av pors- rome fukthei. Lia ned mot Midtre Sandvatnet i søraust med har tett oppslag av ung rogn. Mellom jordbruksveg og midtre Sandvatn (inngjerda beitemark utanom grensa) dominerer blåtopp og bjønnskjegg med noko innslag av engkvein, knappsev og myrtistel. Langs vegen mellom vatna finst fragment av tørr røsslynghei med mjølbær. Nord for vegen er pionerbjørkeskog med opne drag av romefukthei og noko einer.

Kulturpåverknad: Av eldre kulturspor finst enkelte eldre steingardar særleg på nordsida av vestre Sandvatn. Av nyare inngrep innan avgrensinga er jordbruksveg gjennom området med kortare forgrening i sørvest. Rundt avgrensa areal er større nydyrkingsfelt i søraust, større hytte på nordsida av midtre Sandvatn, plantefelt av furu og mindre felt av lerk og gran.

Artsfunn: Ved bekk/steinet fukthei i NV enden av Vestre Sandvatn veks rikeleg med myrkråkefot, relativt sjelden plante i Rogaland. *Campylopus introflexus* er funnen i fuktheia sørvest i området.

Kulturspor

Einskilde eldre steingardar nord for Vestre Sandvatn

Tilstandsbeskrivelse

Trass i stort innslag av bjørk og enkelte spreide furuer er det dels godt nedbeita av storfe og sau.

Inngrep

P10bv Veier (inkl. skogsbilveier)

Verdivurdering

Området er dels velskjøtta, men med ein god del tilgroing enkelte stader. Sidan det er ein del inngrep og særleg trua heitypar og raudlisteartar ikkje er kjende, er verdien sett til lokalt viktig (C).

Naturtyper

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	60
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	15

Bruksmåter

Beite

Dagens bruk

sau, storfe, passe-lite?

Tidligere bruk

Markegenskaper

	%-andel	%-andel		%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 15	Vekselfuktig	30	Frisk	40
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær	0	Rik	0
Næring	Fattig 100	Intermediær	0	Rik	0

Arter
Myrkråkefot

Obrestadheia-Aniksdalsheia

LokalitetsID:	96
Kartblad:	1212 III
UTM:	LL 140 020
Kommune(r):	HÅ, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Naturbeitemark, Naturbeitemark, Kystmyr,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Sørboreal
Vegetasjonseksjon:	Klart oseanisk
Undersøkt:	11.08.1984
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Området strekker seg sørover frå Storamø i eit bølgende landskap dekket av store lausmassar. Del av Synesvarden landskapsvernområde. Store areal med tørrhei, det harde beitetrykket gjer at grasheiar med finnskjegg og bjønnskjegg dominerer over røsslyngdominert hei som helst finst i tørre skråningar. Fuktheit finst mange stader som smale belte mellom tørrhei og myr dominerte av bjønnskjegg, men i søraust er det større fuktheiar dominerte av blåtopp. Rike fuktheiar med kvitbladtistel og blodtopp finst. Tildels store fattigmyrar, noko mellommyr og nokre få rikmyrdrag

Kulturspor

Lange steingardar , inngjerdingar til nattelege for sau, spor etter torvskurd.

Tilstandsbeskrivelse

Beitetrykket er stort sett tilstrekkeleg, nokre stader i hardaste laget. Mindre areal gjødselpåverka, gjødsling er her lov men burde vore avslutta.

Verdivurdering

Svært viktig(A)

Naturtype	Utforming	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	15
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	25
D04 Naturbeitemark	D0405 Finnskjegg-eng/sauesvingel-eng	10
D04 Naturbeitemark	D0402 Blåtopp-eng	10
A08 Kystmyr	A0804 Blanding nedbørsmyr/jordvannsmyr	20

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1 Tørr lynghei	15
H1a Røsslyng-utf	15
H2a Fattig utf	15
H3f Bjønnskjegg-utf	15
H3g Blåtopp-utf	15
K3a Klokkelyng-rome-utf	15
L3 Intermediær mykmatte/løsbunnsmyr	3
M2 Middelsrik fastmattemyr	1

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	sau og storfe, nok	
Brenning	Ikkje i det siste	Årleg, for ofte
Gjødsling	Avgrensa område	Større delar?

Markegenskaper

	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 20	Vekselfuktig 15	Frisk 15	Tørr 50	
Baserikhet	Fattig 80	Intermediær 15	Rik 5		
Næring	Fattig 75	Intermediær 20	Rik 5		

Arter

Solblom

Myrane

LokalitetsID:	97
Kartblad:	1212III
UTM:	LL 130 000
Kommune(r):	HÅ, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kystmyr, Kystlynghei, Naturbeitemark,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Sørboreal
Vegetasjonsseksjon:	Klart oseanisk
Undersøkt:	11.08.1984
Inventør(er):	Audun Steinnes

Lokalitetskarakteristikk

Myrrikt, flatt område rundt 250 m o.h. i vestre del av Synesvarden landskapsvernområde på Elgane. Fattigmyr, dels tidlegare torvmyrar, dominerer. Gjennom området går Snøderyggen, ein esker som har vore gjødsla, og der gjødsling er lov.

Kulturspor

Steingardar, spor etter torvskurd.

Verdivurdering

Svært viktig. Store myrar, spesielt beitelandskap, bør beitast ugjødsla.

Naturtype	Utforming	Arealandel(%)
A08 Kystmyr	A0804 Blanding nedbørsmyr/jordvannsmyr	70
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	15
D04 Naturbeitemark	D0405 Finnskjegg-eng/sauesvingel-eng	15

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H2a Fattig utf	20
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjegg-utf	20
J2 Ombrotrof tuemyr	10
K3 Fattig fastmattemyr	20
K3a Klokkelyng-rome-utf	20

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	sau og storfe, nok	
Torvtekt		mykje
Gjødsling	usikkert	ein del

Markegenskaper

	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 70	Vekselfuktig 10	Frisk 10	Tørr 10	
Baserikhet	Fattig 100	Intermediær 0	Rik 0		
Næring	Fattig 70	Intermediær 20	Rik 20		

Lammaneset-Boknahovet

LokalitetsID:	209
Kartblad:	1113 II
UTM:	KL 937-950, 717-732
Kommune(r):	BOKN, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kystlynghei
Naturtyper:	Intakte lavlandsmyrer, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	27.06.2007
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: Lammaneset er ei halvøy på den nordvestre delen av øya Vestre Bokn, mellom Breidvika i sør og Boknahovet i nord. I vest er området avgrensa av Karmsundet og i aust av dalføret sørover frå Halvardsvika. Området som blir beita er om lag 1000 mål med utmarksbeite.

Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av ulike typer lynghei, frå tørrhei (H1) til fukthei (H3). Røsslynghei (H1a) er den dominerande tørrhei-typen, men i sør- og vestvendte skråningar er også purpurlyng-utforminga (H1b) særst godt utvikla og dekkjer særst store areal til denne typen å vere. Røsslyngheia er artsfattig og det er typisk for denne typen. Purpurlyngheia er klart meir artsrik, som vanleg er, og inneheld fleire varmekjære og noko edafisk kravfulle artar, slike som fagerperikum. I fuktheiene inngår mellom anna klokkeling, heisev, storbjønnskjegg, kornstarr, krypvier og rome. Kulturpåverknad: Sauerbeite, lyngbrenning. Området blir beita av om lag 80 vinterfôra villsauar og 45 lam. I tre år gjekk også to herfordkveg på beite her, men det tok slutt for 4-5 år sida. Sauene går ute heile året. Dei får høy ein gong i veka og litt kraftfôr om vinteren, om lag tre sekker i året, altså lite. Drifta er nær økologisk og området blir ikkje gjødsla.

Lyngbrenninga tok til for 10 år sia og det er sia brunne kvart år unnateke eit år det var for vått. Artsfunn: Purpurlyng i store mengder. Inngrep: I den sentrale delen av området er det ingen tekniske inngrep. I utkanten av området i søraust går det traktorveg frå tunet lenger vest til ein liten sauefjøs. Dette er nødvendig for rasjonell drift og ein føresetnad for skjøtsel, utvikling og vedlikehald av det biologiske mangfaldet.

Kulturspor

Kulturspor: Se under "Kulturpåverknad" over og "Inngrep" under.

Tilstandsbeskrivelse

Det meste av området er som nemnt dominert av ulike typar hei, pluss litt myr og ferskvatn. Delar av heia er invadert av einstape som stadvis opptre i store mengder. Ein måte å bli kvitt denne på er å trekke på den nedre delen av stengelen så han brekk. Dette blir praktisert med hell, men problemet er at det er store mengder einstape og det er vanskel å gjere dette med alt.

Grunneigaren har tankar om å engasjere skuleelevar til dette og dette vil truleg vere ei god løysing. I utkanten av området, heilt i nord og i aust er det noko gjengroing med oppslag av bjørk, rogn og andre treslag. Det er typisk at dette skjer i utkanten av det området som blir beita, mens dei sentrale delane ikkje har liknande oppslag. Dette indikerer at beitepresset godt kan aukast noko. I bratte skråningar finst det likevel litt buskar og småtre, men ikkje i dei delane som blir beita. Sør for det området som blir beita, til dømes sørvest for Halvardsvatnet, er det tett bjørkeskog. Skillet mellom skogen og lyngheia nord for denne er skarpt og tydeleg og illustrerer korleis beitet hindrar skogen i å breie seg.

Verdivurdering

Verdivurdering: Området får verdi A fordi det er eit stort, velutvikla, variert og intakt kystlyngheiområde som er aktivt skjøtta. Grunneigaren er entusiastisk villsaumann som skjøttar området på ein god måte og som påverkar artsmangfaldet på ein positiv måte. Drifta er idell for å ta vare på kystlynghei og brukaren fortener all mogeleg ros, oppmuntring og støtte for den flotte innsatsen for å ta vare på dette landskapet.

Naturtype	Utforming	Arealandel(%)
A01 Intakte lavlandsmyrer	A0101 Urørte/litepåvirkede, nemoral/boreo.	15
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	15
D07 Kystlynghei	D0706 Purpurlynghei	5
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	5

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1 Tørr lynghei	20
H1a Røsslyng-utf	20
H1b Purpurlyng-utf	5
H3 Fuktig lynghei	5
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	5

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Beite og brenning	Beite og brenning

Markegenskaper

	%-andel		%-andel		%-andel	
Jordfuktighet	Fuktig	30	Vekselfuktig	30	Frisk	20
Baserikhet	Fattig	80	Intermediær	20	Rik	0
Næring	Fattig	80	Intermediær	20	Rik	0

Arter

Røsslyng, Purpurlyng, Klokkelyng, Fagerperikum

Hagland, nord for Ravnafloke

LokalitetsID:	212
Kartblad:	1113 I Haugesund
UTM:	KM 863-870, 007-015
Kommune(r):	HAUGESUND, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kystlynghei
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystmyr,
Tilstand:	Ingen hevd
Verdi:	C Lokalt viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	28.06.2007
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Generelt: Området utgjør ei halvøy mellom Hagland i sør, over Skiftesvikfjellet til Smørsund og Trettøya i nord. I sør er området avgrensa av vegen vestover frå Hagland til Ravnafloke, med leirstad og hytteutleige. Eit typisk trekk med berggrunnen er aust-vest-gåande ryggar med smale, mellomliggande dalsøkk. På ryggane og i sidene dominerer kystlynghei, i søkka mellom opptre små, langsmale dalmyrer. Vegetasjon: Kystlynghei er den dominerande vegetasjonstypen, helst tørrhei av typen røsslyngutforming (H1a). I tillegg til røsslyng inngår artar som blåtopp, storbjønnskjegg, klokkelyng, tepperot, flekkmarhand, rome, heisev og blåknapp. Alle desse er vidt utbreidde artar som er typiske for vegetasjonen. I sørhellengane opptre den meir tørre typen med purpurlyng-utforming (H1b). Her inngår fagerperikum, mjølbær (store felt) og gullris. Dalmyrene er av fattigmyrtypen (K4).

Kulturspor

Området er eit gammalt kulturlandskap og har tydeleg preg av tidlegare husdyrbeite, truleg også brenning. Lyngbeitet tok visstnok slutt på 1970-talet. Ei gruppe brauakar har planar om å ta opp igjen den tradisjonelle bruken med lyngbeite og brenning frå starten av 2008. Planen er å ha 70-90 vinterfora villsauer i området på heilårsbasis.

Tilstandsbeskrivelse

Lyngen er gammal og grov, med låg beiteverdi. Brenning vil heilt klart auke beiteverdien og då området i stor grad grensar til sjø, er det liten fare for ukontrollert spreiding, særleg om vinden er austleg. I utkanten av den austlege delen av området er det eit lite plantefelt, men dette har ennå i liten grad spreidd seg i lyngheia. Inne i området er det begynnande oppslag av småvokst bjørk og noko trollhegg. Desse buskane er ennå så små at om det kjem beitedyr inn, vil dei fort forsvinne.

Verdivurdering

Området har lokal verdi (klasse C) på grunn av liten variasjon i vegetasjonstypar og artsinnhald og fordi lyngen er gammal og grov med og viser teikn til degenerasjon (aldring). Situasjonen vil likevel lett kunne endre seg til det betre om området på ny blir beita og stelt.

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	80
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	20

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1 Tørr lynghei	30
H1a Røsslyng-utf	30
H1b Purpurlyng-utf	5
K4 Fattig mykmatte/løsbunnsmyr	10

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite		Sauebeite

Markegenskaper

	% -andel		% -andel		% -andel		% -andel	
Jordfuktighet	Fuktig	20	Vekselfuktig	30	Frisk	20	Tørr	30
Baserikhet	Fattig	100	Intermediær	0	Rik	0		
Næring	Fattig	100	Intermediær	0	Rik	0		

Arter Røsslyng, Purpurlyng, Fagerperikum

Tømmervågen-Torevarden

LokalitetsID:	213
Kartblad:	1113 I Haugesund
UTM:	KL 866-880, 964-978
Kommune(r):	HAUGESUND, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kystlynghei
Naturtyper:	Kystlynghei, Rikmyr, Strandeng og strandsump,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	13.07.2006
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Området strekkjer seg frå Tømmervågen i nord til Malmbukta i sør. Fjelltoppen Tømmerhammer ligg sentralt i området, med toppen 95 m o.h. Fjellet er ikkje høgt i absolutt meining, men så nær storhavet utanfor, gir det eit mektig inntrykk. I sør er området avgrensa av veggen mellom Fagerheim, retning Arabrot. I aust går grensa med bekken som renn inn i Førlandsvatnet frå sør. Torevarden i den austre delen av området når opp i 85 m o.h. Frå toppen av Tømmerhammar og Torevarden er det utsikt i alle himmelretningar. I vest ligg Røvær og storhavet, i sør ser me Haugesund by med byfjella i aust og Espevær, Bømlo og Stord i nord og nordvest. Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av kystlynghei, både tørre og fuktige utformingar. Karakteristiske artar er røsslyng, klokkeling, storbjønnskjegg, smyle, bjønnekam, purpurlyng, mjølbær, duskull, stjernestarr og kornstarr. Innslaget av urter i heia er påfallande, mellom anna i nordskråninga av Torevarden. Her veks mellom anna tepperot, kvitveis, gullris, flekkmariland og skogstjerne. Den sentrale delen av området er dominert av røsslynghei, særleg på knausane og i skråningane, med fukthei og fattigmyr i dalane og søkka. Her og der finst nokre få, små myrtjørner. Nede ved Tømmervågen finst små strandenger som er mykje oppsøkte av sauene. Det salte gras i strandengene er svært attraktive for sauene. Lyngmarka, myrene og siga er stort sett fattigvariantar, men innimellom finst rikare sig med markert innslag av næringskrevjande artar (sjå artsfunn).

Kulturspor

Området er beita av husdyr (sau og storfe). I det tilgrensande området på sørsida av og inst i Tømmervågen finst ei stor jordfylling, den største eg har sett i heile verda. Toppen av fyllinga ligg høgt over Tømmervågen, med bratte, ustabile skrentar ned mot vågen. Her er det stor rasfare og fare for folk og fe. Dette ser ikkje betrykkande ut.

Tilstandsbeskrivelse

Lynghieia er godt intakt og gir eit mektig inntrykk ut mot storhavet. Her og der finst litt oppslag av lågvaksen rogn. Det meste av lynchieiane på Vestlandet, i Trøndelag og Nordland ligg på strandflata, den relativt flate, litt småknudrete terrenget langs kysten, inntil 50 m o.h.. Unntak finst, slik som på dei høgaste delane av Bokn, Bømlo (Siggjo), Fitjar og Stadlandet, men størsteparten av kystlyngheiane er knytta til strandflata. Slik er det ikkje her. Store delar av landskapet her stig markert over strandflata, slik denne er utforma i tilgrensande område i sør (Karmøy) og nord (Sveio). Dette skil området frå dei fleste andre kystlyngheiane i distriktet.

Inngrep

P10m Deponering (dumping, utfyllinger og avfallsdeponier) Utfylling i tilgrensande område

Verdivurdering

Velutvikla kystlynghei med bra variasjon i typar og dominert av artsfattige utformingar, men med innslag av sjeldsynte og næringskrevjande artar gjer at verneverdien er svært stor. Klasse A.

Naturtype	Utforming Arealandel(%)	Mengde(ant)	
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynchie	0	80
A05 Rikmyr	A0502 Middelsrik fastmattemyr	0	10
G05 Strandeng og strandsump	G0503 Hevdet med beite	0	2

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1 Tørr lynghei	80
H1a Røsslyng-utf	70
H1b Purpurlyng-utf	10
H1c Røsslyng-slåttestarr-torvull-utf	5
H2 Tørr gras-urterik hei	5
H3 Fuktig lynghei	10
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	5
H3h Kornstarr-utf	5
M3a Brunskjene-nebbstarr-utf	5

Bruksmåter

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Beite	Beite

Markegenskaper

	%-andel		%-andel		%-andel	
Jordfuktighet	Fuktig	10	Vekselfuktig	10	Frisk	10
Baserikhet	Fattig	70	Intermediær	20	Rik	10
Næring	Fattig	70	Intermediær	20	Rik	10

Arter

Røsslyng, Engstarr, Loppestarr, Purpurlyng, Klokkelyng, Brunskjene, Myrsaulauk

Årabrot

LokalitetsID:	214
Kartblad:	113 I Haugesund
UTM:	KL 866-870, 950-957
Kommune(r):	
Hovedtype landskap:	Kyst og havstrand
Naturtyper:	Kystlynghei, Rikt strandberg, Tangvoll, Tangvoll,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	B Viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	12.07.2006
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Berggrunnen er ein del av Karmøy ofiolitt-kompleks, av same type som på Vormedal og langs kysten via Haugesund til Årabrot. Han er bygd opp av deformert fyllitt, sterkt folda og omdanna under den kaledonske fjellkjedefoldinga, den geologiske hendinga som bygde opp Skottland (=Kaledonia) og langfjella i Noreg. Det var den gongen "Karmøy" (som blei danna på havbotn langt uti havet) kolliderte med Det baltiske skjoldet (gamle "Noreg"). Kollisjonen blei drevben av kolossale krefter i jorda sitt indre og førte til at fyllitten blei omdanne frå mjuk og lettløseleg til hardare og ikkje så lettløseleg. Likevel er han rik på kalk og andre mineral som plantene kan få tak i (minerala er lettløselege) og det forklarar innslaget av kalkkrevjande planteartar. Vegetasjon: Langs sjøen er strandberga utan hørageståande planter, men dekt av ulike lavartar. I buktene finst steinstrender med fleirårig tangvollvegetasjon, med artar som strandrug, strandkvann, strandkjeks og krushøymole. På strandberga kan ein finne kystbergknapp, bitterbergknapp, skogkløver, blodtopp, grønstarr (store, flotte tuer), rosenrot og grov nattfiol (nasjonalt freda orkidé). Kalkindikatorar er vill-lin, loppestarr, hårstarr, blåstarr, hjartestarr. Små fragment av kystlynghei er også representert, med tydeleg innslag av purpurlyng, krekling, flekkgrisøyre (regionalt sjeldsynt) og kystgrisøyre. I små myrpyttar veks sumpsevaks, buntsevaks, småsevaks, kattehale og hesterumpe.

Kulturspor

Tidlegare beite.

Tilstandsbeskrivelse

Strandområda (strandberg og små vikar) er i dag brukte til bading og turgåing. Tilgrensande område på innsida (i aust) har vore beitemark, men dei blir truleg ikkje lenger beita. Delar av dette er under gjengroing, med høgvaksten fukteng, m.a. med mykje mjøddurt og strandrøyr. Beiteverdien i området er stor og med litt opprusting av gjerdene, vil det å gjenoppta beitet ikkje kome i konflikt med friluftslivsinteressene.

Verdivurdering

Stor artsrikdom med innslag av fleire regionalt sjeldsynte artar gjer at området har stor regional verdi. Klasse B.

Naturtype	Utforming Arealandel(%)	Mengde(ant)	
D07 Kystlynghei	D0702 Tørr gras-urterik hei	0	10
G09 Rikt strandberg	G0902 Vestlig og nordlig	0	10
G06 Tangvoll	G0602 Ett-årig meldetangvoll	0	10
G06 Tangvoll	G0603 Flerårig gras/urtetangvoll	0	10

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
O3f Sivaks-utf	5
V1 Ettårig melde-tangvoll	0
V1c Tangmelde-utf	0
V2 Flerårig gras/urte-tangvoll	0
V5 Driftinfluert grus/stein-strand	0
X1a Fattig utf	0
X1b Rik utf	0
X2a Lav-utf	0

Bruksmåter

Beite

Dagens bruk

Ingen beite i dag

Tidligere bruk

Beite

Markegenskaper

	%andel		%andel		%andel		%andel	
Jordfuktighet	Fuktig	10	Vekselfuktig	40	Frisk	30	Tørr	20
Baserikhet	Fattig	30	Intermediær	60	Rik	10		
Næring	Fattig	30	Intermediær	60	Rik	10		

Arter

Hjertegras, Kvann, Hårstarr, Grønnstarr, Blåstarr, Lopestarr, Buntsivaks, Sumpsivaks, Småshivaks, Krekling, Purpurlyng, Hesterumpe, Flekkgrisøre, Kystgrisøre, Strandrug, Strandkjeks, Vill-lin, Grov nattfiol, Rosenrot, Krushøymole, Bitterbergknapp, Kystbergknapp, Skogkløver, Blodtopp, Kattehale

Sør-Stokke-Blikshavn-Mjåvatnet

LokalitetsID:	215
Kartblad:	1113 II Skudeneshavn
UTM:	KL 875-898, 690-735
Kommune(r):	KARMØY, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kystlynghei
Naturtyper:	Rikmyr, Rikmyr, Rikmyr, Kystmyr, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystmyr,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	06.08.2007
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Området strekkjer seg frå Melstokkevatnet i nord til Blikshavn i sør. I aust er området avgrensa av lauvskogen vest for Austre Karmøyveg og i vest av Ørnareirsvatnet, Øvre Buadalsvatnet og Stikleivatnet (Stiglene). Berggrunnen er grønnstein i nordaust og gabbro i sørvest. Grensa mellom dei to bergartsformasjonane går diagonalt gjennom området. Søre-Såle fjell ligg i området og er Karmøyas høgaste punkt, 132 m o.h. Vegetasjon: Vegetasjonen er ei veksling mellom kystlynghei og kystmyr i mange ulike utformingar.

Kulturspor

Tidlegare beite og torvtaking, i dag framleis beite.

Tilstandsbeskrivelse

Godt intakte heier og myrer.

Verdivurdering

Svært stor variasjon i natur- og vegetasjonstypar og svært høgt artsmangfald med stort innslag av nasjonalt og regionalt sjeldsynte artar. Området er særst verdifullt i internasjonal målestokk.

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	
	Arealandel(%)		
A05 Rikmyr	A0502 Middelsrik fastmattemyr	0	0
A05 Rikmyr	A0503 Ekstremrik fastmattemyr	0	0
A05 Rikmyr	A0504 Rik mykmatte/løsbunntmyr	0	0
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	0
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	0
D07 Kystlynghei	D0702 Tørr gras-urterik hei	0	0
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	0
D07 Kystlynghei	D0704 Røsslyng-bjønnskammhei	0	0
D07 Kystlynghei	D0706 Purpurlynghei	0	0
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	0

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1 Tørr lynghei	0
H1a Røsslyng-utf	0
H1b Purpurlyng-utf	0
H1e Røsslyng-heigråmose-lav-utf	0
H2 Tørr gras-urterik hei	0
H2a Fattig utf	0
H2b Rikere utf	0
H2c Purpurlyng-utf	0
H3 Fuktig lynghei	0
H3b Røsslyng-purpurlyng-utf	0
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	0
H3e Pors-rome-blåtopp-utf	0
H3f Bjønnskjegg-utf	0
H3g Blåtopp-utf	0
H3h Kornstarr-utf	0
H3i Pyttlav-utf	0

H4 Røsslyng-bjønnekamhei	0
K1 Skog-/krattbevakst fattigmyr	0
K1c Pors-utf	0
K2 Fattig tuemyr	0
K2a Røsslyng-dvergbjørk-utf	0
K2b Røsslyng-kysthei-utf	0
K3 Fattig fastmattemyr	0
K3a Klokkelyng-rome-utf	0
K4 Fattig mykmatte/løsbunnmyr	0
K4a Mykmatte-utf	0
K4b Løsbunn-utf	0
K4c Høystarr-utf	0
L3a Mykmatte-utf	0
L3b Løsbunn-utf	0
L4a Flaskestarr-trådstarr-utf	0
M2 Middelsrik fastmattemyr	0
M3 Ekstremrik fastmattemyr	0
M3a Brunskjene-nebbstarr-utf	0
M4 Rik mykmatte/løsbunnmyr	0
M4a Mykmatte-utf	0
M4b Løsbunn-utf	0
N3 Sig-vegetasjon	0

Bruksmåter   **Dagens bruk**   **Tidligere bruk**
 Beite   Beite

Markegenskaper

	%andel		%andel		%andel		%andel	
Jordfuktighet	Fuktig	20	Vekselfuktig	20	Frisk	30	Tørr	30
Baserikhet	Fattig	20	Intermediær	60	Rik	20		
Næring	Fattig	20	Intermediær	60	Rik	20		

Arter

Solblom, Røsslyng, Kattefot, Purpurlyng, Klokkelyng, Dverglin, Bustsevaks

Blikshavn-Hovdastad-Dale-Tjøstheim

LokalitetsID:	216
Kartblad:	1113 II Skudeneshavn
UTM:	KL 880-890, 655-690
Kommune(r):	KARMØY, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kystlynghei
Naturtyper:	Rikmyr, Kilder og kildebekker, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystmyr,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	06.08.2007
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Området er i nord avgrensa av Burmavegen, i aust av Austre Karmøyveg, i sør av innmarka på Hovdastad og i vest av grensa mellom innmark og utmark mellom Hovdastad og Tjøstheim. På Tjøstheim er området avgrensa vidare nordvestover mot den søraustre enden (bukta) av Dalsvatnet. Grensa mellom innmark og utmark mellom Hovdastad-Tjøstheim-Dalsvatnet er klar og tydeleg og eit klassisk døme på det historisk viktige og funksjonelle skillet mellom innmarks- og utmarkssystemet i det gamle vestnorske jordbruket. Mange stader er dette skillet viska ut eller forstyrra av moderne landskapselement som skogplantefelt, bustadfelt, vegar og industri. Her er det intakt og vel bevart slik det har vore i minst tusen år. I dag er dette ganske unikt. Berggrunnen er dominert av gabbro, men med felt av djupbergarten serpentinit, danna djupt nede i eit magmakammer (smeltekkammer nede i jordskorpa under ein vulkan) for 5-600 millionar år sia. Serpentinit er ein mjuk bergart, og her opptre han som låge haugar som skil seg markert ut i terrenget. Vegetasjonen er skrin og fjellet (haugane) er brunlege på farge. Serpentinitt er rik på olivin og andre mineral og dette gjer at vegetasjonen har ei spesiell samansetjing (sjå under). Ein av dei mest markerte serpentinit-haugane er Aurfjellet, mellom Dalsvatnet og Kigavatnet. I tida like etter siste istid sto havet høgare enn i dag (fordi landet var trykt ned av den tunge isen) og på denne delen av Aust-Karmøy ligg den øvre marine grensa på om lag 33 m over dagens havnivå. Under dette nivået finn ein marine avsetningar i form av blåleire. Denne er rik på mineral og salter og forklarar kvifor området inneheld mange kalkkrevjande planteartar som opptre i store mengder. Det som i dag er små dalar og skrånningar, var for 10.500 år sia (då øvre marin grense blei danna) små bukter ved det dåverande "Karmsundet". Den gongen voks det strandplanter i desse vikene, men i dag opptre mineral- og næringskrevjande myr- og sigplanter her. Nokre av dei er sær sjeldsynte (figur 11). Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av kystlynghei i ulike utformingar, i veksling med forskjellige myrtypar og sig. Variasjonen i desse vegetasjonstypene er uvanleg stor, større enn dei fleste andre stader i Noreg og Europa. Her finst alt frå nøysame, artsfattige typar sett saman av vidt utbreidde artar med små krav til veksestaden, til rike og ekstremrike utformingar med stort innslag av ei rekkje sjeldsynte artar med høge krav til veksestaden. Nokre av desse regionalt og nasjonalt sjeldsynte artane er sær talrike her. Lyngheiane er sær varierte og variasjonen skuldast veksling langs to økologiske (miljømessige) gradientar (økologiske overgangssonar): frå tørt til fuktig og frå fattig til rik. Dei tørre utformingane (H1) er arealmessig dominerande. Størst utbreiing har røsslyng-utforminga (H1a), men også purpurlyng-utforminga (H1b) dekkjer uvanleg store areal. Den rike førekomsten av purpurlyng i dette området er vidt kjent mellom folk frå Karmøy. Mange tar turen for å sjå den rike lyngblomstringa her i august. Elles finst ei rekkje ulike heitypar i området. Landskapet i området er småknudrete med små toppar og haugar omgitt av små søkk og dalmyrer. Høgste toppen er Geithaug, som når opp i 88 m o.h. Også myrene er sær varierte, frå fattige til rike utformingar. Boka Karmøys flora (Lundberg 1998) rapporterte mange sjeldsynte planteartar frå dette området, mellom anna fleire masseførekomstar av den sjeldsynte arten brunskjene. Feltundersøkingar i 2006 og 2007 avdekkja ennå fleire av desse masseførekomstane av sjeldsynte artar i dette området, og det stadfester og styrkar konklusjonen at området har sær høgt biologisk mangfald. Også variasjonen i habitat- og vegetasjonstypar er spesielt stor og alt i alt er mangfaldet i hei- og myrtypar større enn i andre område med kystlynghei i Europa. Vegetasjonen ved og på serpentinit-knausane er spesiell og interessant. På tørre stader dominerer røsslyng, av og til i lag med planterarter som normalt ikkje veks langt inn i landet, slike som strandkjempe, knopparve og strandsnelle. I våte sig, gjerne ved foten av haugane, kan ein finne masseførekomstar av brunskjene og andre artar som krev eller toler spesielle miljøtilhøve.

Kulturspor

Området utgjør utmarkene til gardane Hoydastad, Tjøstheim og Blikshavn. Dei har vore utnytta som beiteareal for husdyr til alle tider. Frå gammalt av kjente bøndene plantene i lynchgeia og i myrene og dei visste kva verdiar og eigenskapar dei hadde. Mest verdifull var rimelegvis røsslyng, som hadde god beiteverdi både sommar og vinter. Mjølbbær er vanleg på skrin jord, nesten berre bart berg, og lokalnamnet "studaplommer" frå Dale og gardane der omkring viser er interessant. Det viser at planten var kjend mellom folk, men bære blei ikkje rekna som mat for folk, men for dyr (stutar). Steingardar og gjerde viser at området har vore og framleis blir brukt til beite for husdyr. I løpet av det siste året har delar av området vore brunne og det er positivt for det biologiske mangfaldet. Ein del brakje blei svidd av og drepen, mens røsslyng og snore spirer fint i etterkant. Det same gjer også mange andre urter, dvergbuskar og halvgras, som kattfot, tepperot, tettegras, grønstarr, purpurlyng, fjelljamne, blåklokke, kornstarr og kystmaure. Fram til om lag 1950 blei det skore torv i myrene, men desse kulturspora er i ferd med å viskast ut.

Tilstandsbeskrivelse

Lynchgeia er svært godt intakt, utan teikn til gjengroing. Det finst berre eitt lite plantefelt som grensar inntil området, på Blikshavn. Fråveret av planteskog og oppslag av buskar og tre set området i ei særstilling samanlikna med mange andre lynchgeiområde i Karmøy i dag.

Verdivurdering

Området er eit stort, intakt og variert kystlynghei-landskap. Variasjonsbreidda i habitat- og vegetasjonstypar og tilhøyrande planteartar er uvanleg stort, truleg større enn noko anna tilsvarande område i Europa. Det er ingen teikn på gjengroing og tilstanden er svært god. Området har derfor svært stor verdi, utan tvil klasse A.

Naturtype	Utforming	Arealandel(%)
A05 Rikmyr	A0501 Rik skog- og krattbevokst myr	0
A06 Kilder og kildebekker	A0601 Lavlandskilde	0
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynchgei	0
D07 Kystlynghei	D0702 Tørr gras-urterik hei	0
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynchgei	0
D07 Kystlynghei	D0704 Røsslyng-bjønnekamhei	0
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1 Tørr lynchgei	0
H1a Røsslyng-utf	0
H1b Purpurlyng-utf	0
H1e Røsslyng-heigråmose-lav-utf	0
H2 Tørr gras-urterik hei	0
H2a Fattig utf	0
H2b Rikere utf	0
H2c Purpurlyng-utf	0
H3 Fuktig lynchgei	0
H3b Røsslyng-purpurlyng-utf	0
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjskjegg-utf	0
H3e Pors-rome-blåtopp-utf	0
H3f Bjønnskjegg-utf	0
H3g Blåtopp-utf	0
H3h Kornstarr-utf	0
H4 Røsslyng-bjønnekamhei	0
K1 Skog-/krattbevokst fattigmyr	0
K1c Pors-utf	0
K2 Fattig tuemyr	0
K2b Røsslyng-kysthei-utf	0
K3 Fattig fastmattemyr	0
K3a Klokkelyng-rome-utf	0
K4 Fattig mykmatte/løsbunnmyr	0
K4a Mykmatte-utf	0
K4b Løsbunn-utf	0
K4c Høystarr-utf	0
L3 Intermediær mykmatte/løsbunnmyr	0
L3a Mykmatte-utf	0
L3b Løsbunn-utf	0
L4 Høystarrmyr	0
L4a Flaskestarr-trådstarr-utf	0

M2 Middelsrik fastmattemyr	0
M3 Ekstremrik fastmattemyr	0
M3a Brunskjene-nebbstarr-utf	0
M4 Rik mykmatte/løsbunnmyr	0
M4a Mykmatte-utf	0
M4b Løsbunn-utf	0
N3 Sig-vegetasjon	0

Bruksmåter

Beite

Dagens bruk

Sau og storfe på lyngbeite

Tidligere bruk

Husdyrbeite

Markegenskaper

	%andel		%andel		%andel	
Jordfuktighet	Fuktig	10	Vekselfuktig	30	Frisk	30
Baserikhet	Fattig	20	Intermediær	60	Rik	20
Næring	Fattig	20	Intermediær	60	Rik	20
					Tørr	30

Arter

Røsslyng, Dvergsmyle, Kattefot, Engstarr, Loppestarr, Fjelljamne, Buntsivaks, Purpurlyng, Klokkelyng, Breiull, Brunskjene, Dvergjamne

Natterhukmyr-Ytre Holmavatn

LokalitetsID:	217
Kartblad:	1113 II
UTM:	KL 857-880, 673-697
Kommune(r):	KARMØY, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kystlynghei, kystmyr
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystmyr,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	19.09.2007
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

I nord er området avgrensa av Burmavegen, i vest av grusvegen frå Burmavegen sør til Indre Holmavatnet. Grensa går derifrå langs nordsida av Indre Holmavatnet til nordenden av Humrvatnet og vidare langs nordsida av plantefeltet i den nordvestre enden av Hilleslandvatnet og frå sørenden av dette plantefeltet nordaust til Dalsvatnet og derifrå nord til Burmavegen. Grensa mellom Dalsvatnet og Stiglene er markert med steingarden som dannar grensa mellom Tjostheim (ivest) og Dale (i aust). Det grensar i aust til området Blikshavn-Hovdastad-Dale-Tjostheim, som er omtalt over. Grensa mellom dei to går grovt sett langs eit markert bergartsskilje, mellom ei sone med gabbro (i aust) og ei sone med granittiske bergartar i vest. Desse høyrer til den såkalla Vest-Karmøy eruptivkompleks og er bygd opp av harde sure bergartar, i sterk kontrast til den mjukare og meir lettøyselege bergarten gabbro som dominerer i aust. Dei to områda er begge dominerte av kystlynghei i veksling med myr, men forskjellen i berggrunnen gjer at vegetasjonen blir heilt ulik i dei to områda. Dei er derfor komplementære og utfyller kvarandre, men kan ikkje erstatte kvarandre når det gjeld å ta vare på biologisk mangfald. Jordsmonet er skrinn lyngpodsol, utvikla over eit tynnt morenedekke. Vegetasjonen og det biologiske mangfaldet i området er nært knytta til eigedoms- og brukshistoria. Området utgjer ein del av utmarka til garden Tjostheim. Dei langs eteingardane i området er viktige for å forstå den historiske arealbruken og vegetasjonen som er utvikla i etterkant av den. Steingarden mellom Tjostheim og Dale mellom Dalsvatnet og Stiglene er alt nemnt. Frå Dalsvatnet går ein annan steingard vestover og endar i Humrvatnet. Truleg markerer denne steingarden skillet mellom dei gamle kubeitene (på sørsida av steingarden) og dei gamle sauebeitene (på nordsida av steingarden). Kuneset på nordvestsida av Dalsvatnet markerer kor eit av dei gamle kubeitene låg. Slike "smalagardar" var i bruk på dei fleste gardane på Karmøy og blei sette opp på 1700- og 1800-talet. Utmarkene i området var også særskilt viktige som torvmyrer og dei mange namna på myrene i området indikerer dette. På nordsida av smalagarden finn ein såleis namn som Håkådalen, Skåremyra, Stiklemyra, Natterhukmyra, Gamlamyra, Prestmyra og Kyrkjemyra. På sørsida av smalagarden finn ein Åkramyra. Vegetasjonen me finn i området er i stor grad prega av den gamle bruken. I dei gamle utmarksbeitene dominerer lynghei i ulike utformingar, i dei gamle torvmyrere finn me ei rad ulike myrtypar med tilhøyrande plante- og fugleartar, insekter osv. Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av ulike typar kystlynghei, som kler små knausar og haugar i landskapet, i veksling med små dalmyrer i søkka mellom knausane. Mens næringskrevjande og artsrike utformingar er dominerande i det tilgrensande området i aust, dominerer her nøysame og artsfattige utformingar. Desse utgjer ein viktig del av variasjonsbreidda i det vestnorske lyngheisystemet og dei er godt utvikla her. Lyngheiene er dominerte av røsslyng, men med ei rekkje andre artar som pors (som forsyner jorda med nitrogen, ein viktig byggestein for alle andre planter), rome, øyrevier, blåtopp og gullris. I torvvegane veks ein del ryllsev. Myrene er dominerte av ulike artar starr, flaskestarr, slåttestarr, trådstarr og andre, og dessutan knappsev, pors, klokkelyng, myrfiol, bukkeblad og kysttjønnaks, for å nemne nokre typiske. Også myrere er godt utvikla i området.

Kulturspor

Området har til alle tider vore sentral for den lokale økonomien og var det fram til om lag 1950. I det trelause kystlandskapet var folk avhengig av tilgang på brensel, til oppvarming og matlaging, og den viktigaste kjelda til brenne var torv i myrene. Dette området var særskilt viktig i så måte, ikkje berre for gardsbruka som eigde grunnen, men også folk andre stader på Karmøy som ikkje hadde eigne torvmyrer. Fleire gamle torvveggar er framleis lett synlege og intakte. Ein av dei går frå nordenden av Humrvatnet og om lag ein kilometer nordover. Ein annan går frå Burmavegen og sørvestover, med start ved ammunisjonslageret og derifrå vestover til

Sandvatnet. Torrvegane er viktige kulturminne som på ein fin måte illustrerer korleis utmarksareala her var ein nødvendig og sentral del av økonomien i lokalsamfunnet.

Tilstandsbeskrivelse

Området er 100 % fritt for planteskog. Ein stor del av lyngen er gammal og grovvokst og er moden for brenning. Elles er hei- og myrvegetasjonen godt intakt.

Verdivurdering

Kystlyngheia er stor, velutvikla og godt intakt. Fråværet av planteskog gjer at det ikkje er oppslag av unge bartre. Området er representativt for fattigutformingar av kystlyngheia og kystmyr og begge hovudgruppene er særskild godt utvikla. Området har derfor svært høg verdi, klasse A.

Naturtype	Utforming	Arealandel(%)
D07 Kystlyngheia	D0701 Torr lyngheia	0
D07 Kystlyngheia	D0702 Torr gras-urterik hei	0
D07 Kystlyngheia	D0703 Fuktig lyngheia	0
D07 Kystlyngheia	D0704 Røsslyng-bjønnekamheia	0
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	50

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1 Torr lyngheia	0
H1a Røsslyng-utf	0
H1b Purpurlyng-utf	0
H1e Røsslyng-heigråmose-lav-utf	0
H2 Torr gras-urterik hei	0
H2a Fattig utf	0
H2b Rikere utf	0
H2c Purpurlyng-utf	0
H3 Fuktig lyngheia	0
H3b Røsslyng-purpurlyng-utf	0
H3c Klokkelyng-rome-bjønnskjeskjegg-utf	0
H3e Pors-rome-blåtopp-utf	0
H3f Bjønnskjeskjegg-utf	0
H3g Blåtopp-utf	0
H3h Kornstarr-utf	0
H4 Røsslyng-bjønnekamheia	0
K1 Skog-/krattbevokst fattigmyr	0
K1c Pors-utf	0
K2 Fattig tuemyr	0
K2a Røsslyng-dvergbjørk-utf	0
K2b Røsslyng-kystheia-utf	0
K3 Fattig fastmattemyr	0
K3a Klokkelyng-rome-utf	0
K4 Fattig mykmatte/løsbunnmyr	0
K4a Mykmatte-utf	0
K4b Løsbunn-utf	0
K4c Høystarr-utf	0

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite		Husdyrbeite

Markegenskaper

	%-andel	%-andel		%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 30	Vekselfuktig	40	Frisk 20	Torr 10
Baserikhet	Fattig 90	Intermediær	10	Rik 0	
Næring	Fattig 90	Intermediær	10	Rik 0	

Arter

Solblom, Dvergbjørk, Røsslyng, Engstarr, Purpurlyng, Klokkelyng, Breiull, Pors, Strandkjempe

Falnes

LokalitetsID:	218
Kartblad:	1113 II Skudeneshavn
UTM:	KL 882-884, 621-625
Kommune(r):	KARMØY, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Slåtteng-beite
Naturtyper:	Slåttemark, Tangvoll, Kilder og kildebekker,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	B Viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	06.08.2007
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Området dekkjer halvøya mellom Beiningen i sør og Laksaskjer i nord. Berggrunnen er spesiell, og høyrer til det såkalla Skudeneshavn-komplekset. Her er han bygd opp av konglomerat, opphavleg samankitta stein, grus, sand og havslam avsett i eit grunthav i den geologiske perioden som blir kalla ordovicium for om lag 450 millionar år sia. Desse sedimentære bergartane dekkja i si tid heile Karmøy (eller det som seinare skulle bli Karmøy). Det meste er likevel tært bort seinare og det er berre restane på den søraustre delen av Karmøy som er igjen. Vegetasjon: Vegetasjonen er dominert av grasmark, i dag helst brukt til beite, men delar av dette har tidlegare vore nytta som slåtteng. I grasmarka inngår artar som gulaks, englodnegras, dvergsmyle og knegras, saman med urter som jordnøtt, tettegras, rome, blodtopp (som har hovudtyngda si i Noreg i Karmøy), ryllik, kystmaure, blåklokke (lokalt talrik), tiriltunge og grasstjerneblom.

Kulturspor

Beite, slått og steingardar.

Tilstandsbeskrivelse

Dei siste åra har bruken vore ekstensiv og beitetrykket kan gjerne aukast noko. Ingen teikn til forbusking.

Verdivurdering

Viktig område med variert slåttemark/beitemark og talrik førekomst av sjeldsynt artar.

Naturtype	Utforming	Arealandel(%)
D01 Slåttemark	D0107 Frisk/tørr, middels baserik eng	70
G06 Tangvoll	G0603 Flerårig gras/urtetangvoll	5
A06 Kilder og kildebekker	A0601 Lavlandskilde	10

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
G14 Frisk, næringsrik gammeleng	0
G7 Frisk/tørr middels baserik eng i lavl	0
H1 Tørr lynghei	0
V2 Flerårig gras/urte-tangvoll	0
X1 Strandberg	0
X2 Fuglegjødslat vegetasjon	0

Bruksmåter

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Slått	Slått	Slått
Beite	Beite	Beite

Markegenskaper

	% -andel		% -andel		% -andel		% -andel	
Jordfuktighet	Fuktig	0	Vekselfuktig	10	Frisk	20	Tørr	70
Baserikhet	Fattig	20	Intermediær	70	Rik	10		
Næring	Fattig	20	Intermediær	70	Rik	10		

Arter

Dvergsmyle, Blåklokke, Jordnøtt, Skjoldblad, Blodtopp, Engmynte

Risdal, torvmyr aust for Torvhodl

LokalitetsID:	219
Kartblad:	1113 II Skudeneshavn
UTM:	KL 847-850, 643-645
Kommune(r):	
Hovedtype landskap:	Myr
Naturtyper:	Intakte lavlandsmyrer, Kystlynghei,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	C Lokalt viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	20.09.2007
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Området er ein del av Øvre Risdal, men Nedre Risdal hadde torvrett her og blei brukt av folket der. Vegetasjon: Myrvegetasjonen er fattig flatmyr, med rome (talrik), knappsev (karakterart for mange torvmyrer i utmarka), duskull, geitsvingel, heisev, kvitmyrak, klokkelyng, blokkebær og krekling. På låge kollar dominerer tørr kystlynghei med røsslyng, storbjønnskegg, kornstarr, knegras og lys reinlav. I sørvende skråningar dominerer open, tørr purpurlynghei, med purpurlyng, blåknapp, følblom og kystmaure.

Kulturspor

Tidlegare torvtaking, no ekstensivt beite. Myra ligg som nemnt på Øvre Risdal, men folk på Nedre Risdal hadde torvrett har. Øvre Risdal slo graset på og ved myrene i vårknipa og gav det som friskt gras til husdyra. Denne slåttan var nok også positiv for utviklinga av det biologiske mangfaldet.

Tilstandsbeskrivelse

Både myrene og heiene er godt intakte. Heiene skil seg positivt ut med flott, kortvaksen og tett røsslyng (god beiteverdi). Inngrep: Ingen tekniske inngrep frå nyare tid.

Verdivurdering

Området er lokalt verneverdig. Typane som er representerte er alle godt utvikla og intakte. Det biologiske mangfaldet er i stor grad påverka av tidlegare og noverande bruk. For å vidareføre dette, må ekstensivt beite haldast oppe.

Naturtype	Utforming Arealandel(%)	Mengde(ant)
A01 Intakte lavlandsmyrer mindre påvirkede myrer i nemoral og boreonemoral sone		A0101 Urørte myrer og 0 90
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0 10

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1 Tørr lynghei	10
K3 Fattig fastmattemyr	90

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Torvtekt		Tidlegare torvtaking
Beite	Svakt sauebeite	

Markegenskaper

	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 90	Vekselfuktig 0	Frisk 10	Tørr 0
Baserikhet	Fattig 100	Intermediaær 0	Rik 0	
Næring	Fattig 100	Intermediaær 0	Rik 0	

Arter

Purpurlyng, Klokkelyng, Kystmaure, Rome, Hvitmyrak, Blåknapp

Sandhåland-Laksodden-Hemnes

LokalitetsID:	220
Kartblad:	1113 II Skudeneshavn
UTM:	KL 816-823, 681-686
Kommune(r):	KARMØY, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kulturlandskap
Naturtyper:	Kantkratt, Fuktenger, Fuktenger, Kalkrike enger, Sanddyne, Sanddyne, Sanddyne, Sand- og grusstrand, Sand- og grusstrand, Tangvoll, Tangvoll, Tangvoll, Littoralbasseng,
Tilstand:	God hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	07.08.2007
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Området dekkjer grenseområda mellom matrikelgardane Sandhåland og Hemnes. Det er i aust avgrensa av Vestre Karmøyveg, i vest av havet. I sør går grensa ved dei fulldyrka engene/beitemarkene på Sandhåland, avgrensa av traktorvegen frå riksveg 14 til Hålandsanden. I nord er området avgrensa av grensa mellom Hemnessanden og den dyrka marka nord for sanden. Området dekkjer altså Hålandsanden og Hemnessanden og beitemarkene omkring desse. Dei er fordelte på fleire bruk. Alle har vore beita, men berre nokre av dei blir framleis beita. Vegetasjon: På og like ved sandstrendene er det tangvollvegetasjon, sanddynevegetasjon og liknande, alle i godt utvikla utformingar. I baklandet finst fuktige og friske enger og beitemarker, til dels sær artsrike og med høgt innhald av sjeldsynte planteartar. Kulturpåverknad: Artsfunn: I denne samanhengen er beitelandskapet i baklandet sv sanddyneområda det sentrale og her inngår mellom anna desse sjeldsynte artane: strandmarihand (fleire tusen av denne freda orkideen), vårmarihand, kusymre, engfiol, hjartegras, ormetunge, stortveblad, flatsev (einaste kjende veksestaden i Nord-Rogaland). Typiske innslag er skogkløver, gulskolm, blodtopp. Nokre stader inngår artar som kjem inn frå tilgrensande etablert sanddynevegetasjon, slike som gulmaure, raudknapp, blodstorkenebb, flekkgrisøyre og kystfrøstjerne. I fuktige enger og sig inngår fjøresaulauk, myrsaulauk (av og til saman, det er ikkje vanleg!), knopparve, blåstarr, musestarr, knortestarr, fjøresivaks og ryllsev.

Kulturspor

Beite, steingardar, geil, teigblanding (kontinuerleg minst sia 1700-talet), stor steinblokk av stor kulturhistorisk verdi (brukt av par som ville trulove seg), tongard (svake spor etter den opphavlege tunstaden), tufter etter det gamle klyngetunet som låg her inntil 1700-talet (i nærleiken av tongarden, som er eldre), seinare flytta til Høge Håland pga. sandflukt, steinbygd veg frå den gamle tunstaden mot utmarka i aust, spor av den gamle ferdselsvegen langs Vest-Karmøy, her frå Sandhåland over Laksodden til Hemnes, lokalt dominert av karve (som elles er blitt sjeldsynt pga. blautgjødning), opplagsplass for tare som blei tørka på hesjer (!) i eldre tid.

Tilstandsbeskrivelse

Tangvollane, fordynene, kvite sanddyner og etablerte sanddyner er alle godt utvikla og intakte. Mange av beitemarkene i baklandet har skjelsand i grunnen og innslaget av kalkkrevjande eng- og fuktmarksplanter er stort. Delar av området blir framleis beita, av sauer og ungdyr, mens andre delar ikkje lenger blir beita. Beitepresset synest å vere passe stort i dei delane som blir beita, men beitet bør introduserast i dei delane som ikkje lenger blir beita. Her er det oppslag av høgvekstne artar som mjødukt og strandrøyr, som begge opptre i tette setnader. Dei tette førekomstane gjer at talet på artar, som elles er sær høgt, blir mindre. Beite vil kunne opne for at meir lyskrevjande artar kan spire. Det er mange av dei i området, så rekrutteringsgrunnlaget er det beste.

Verdivurdering

Området er ekstremt artsrikt, med mange nasjonalt og regionalt sjeldsynte artar, stor variasjon i kulturmarkstypar og tilhøyrande biologisk mangfald, ingen gjengroing. Tett samheng mellom kultur, kulturlandskap og biologisk mangfald – ein av dei flottaste perlene i norsk natur! Klasse A.

Naturtype	Utforming	Arealandel(%)
B02 Kantkratt	B0204 Urterik kant	0
D09 Fuktenger	D0901 Bekkeblom-utforming	0
D09 Fuktenger	D0903 Mjødukt-utforming	0
D08 Kalkrike enger	D0803 Vekselfuktig baserik eng	0
G03 Sanddyne	G0301 Artsfattig fordyne	0

G03 Sanddyne	G0302 Store og flate flyvesandområder	0
G03 Sanddyne	G0303 Dynetrau, tilknytning til flyvesandom	0
G04 Sand- og grusstrand	G0401 Sandstrand med tangvoller	0
G04 Sand- og grusstrand	G0403 Grus- og steinstrand, spesiell flora	0
G06 Tangvoll	G0602 Ett-årig meldetangvoll	0
G06 Tangvoll	G0603 Flerårig gras/urtetangvoll	0
G06 Tangvoll	G0604 Ferskvannspåvirket driftvoll	0
I06 Littoralbasseng		0

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
G11 Vekselfuktig, baserik eng	0
G12 Våt/fuktig, middels næringsrik eng	0
G12a Bekkeblom-utf	0
G12c Mjødurt-utf	0
G14 Frisk, næringsrik gammeleng	0
I2a Høsegras-jordrøyk-utf	0
U8d Takrør-utf	0
U8e Strandrør-utf	0
U9a Mjødurt-utf	0
V1 Ettårig melde-tangvoll	0
V1c Tangmelde-utf	0
V1f Saftstjerneblom/strandbalderbrå-utf	0
V2 Flerårig gras/urte-tangvoll	0
V2b Høyurt-utf	0
V3 Ferskvannspåvirket driftvoll	0
V4 Driftinfluert sand-forstrand	0
V4a Strandreddik-utf	0
V4c Sodaurt-utf	0
V5 Driftinfluert grus/stein-strand	0
V5a Strandkvann-utf	0
V6 Fordyne	0
V6a Strandkveke-utf	0
V6b Strandrug-utf	0
V6c Strandarve-utf	0
V7 Primærdyne	0
V7a Marehalm-utf	0
V7b Strandrug-utf	0
V7c Strandrug-strandbelg-utf	0
V7d Sandvier-utf	0
W1 Svingel-dyne	0
W2 Dyneeng og dynehei	0
W2a Friskeng-utf	0
W2b Tørreng-utf	0
X1 Strandberg	0
X1a Fattig utf	0
X2 Fuglegjødlets vegetasjon	0

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Beite	Beite
Slått	Slått	Slått

Markegenskaper

	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Jordfuktighet	Fuktig 10	Vekselfuktig 20	Frisk 40	Tørr 30
Baserikhet	Fattig 50	Intermediær 20	Rik 30	
Næring	Fattig 50	Intermediær 20	Rik 30	

Arter

Dunhavre, Hjertegrass, Strandreddik, Marehalm, Blåstarr, Knortestarr, Beitestorr, Kildegras, Svartknoppurt, Fagerknoppurt, Dvergmisspel, Purpurmarihand, Lodnerublom, Strandkveke, Gulmaure, Bakkesøte, Blodstorkenebb, Flekkgrisøre, Paddesiv m.m., Flatsiv, Rødknapp, Gulbelg, Strandrug, Stortveblad, Ormetunge, Vårmarihand, Sandslirekne, Kusymre, Tiggersoleie,

Knopparve, Krabbekløver, Skogkløver, Fjæresaulauk, Myrsaulauk, Engfiol, Blodtopp,
Kystfrøstjerne, Berghøymole, Sodaurt, Strandskolm, Sandsiv

Høvring

LokalitetsID:	221
Kartblad:	1113 I Haugesund
UTM:	KL 944-958, 757-779
Kommune(r):	KARMØY, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kystlynghei
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei, Slåttemark, Kystmyr,
Tilstand:	Svak hevd
Verdi:	B Viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	19.09.2007
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Høvring er ei øy aust for Kopervik, nord for Vestre Bokn. Øya har vore bebudd, men i dag er det berre hytter og fritidsbustader på øya. Øya har til alle tider vore kjend for sine gode beiter og i matrikkelen av 1668 heiter det såleis at øya har "Vindterbede till 6 Geld Nøed". Vegetasjon: Vegetasjonen er i hovudsak kystlynghei (tørre og fuktige utformingar) og kystmyr/torvmyr. I bratte skråningar og i utkanten av dei gamle bøane finst lauvskog, dominert av bjørk, men og med litt eik og hassel. På austsida av øya finst eit plantefelt. Lyngheiane er dominerte av røsslyng, men med tydeleg innslag av artar som pors, klokkeling, tytebær, blåtopp, ung bjørk, rome, bjønnskjegg, krypande brakje, mjølbær, lusegras, purpurlyng, krekling, blokkebær og smyle. Her og der finst mjuk kråkefot, som er beitesvak, og førekomsten indikerer at beitepresset er lågt. Myrene er ulike utformingar av fattigmyr, men med innslag av interessante artar som kvitmyrak. På Øygarden er det ei slåtteng av den gamle typen som aldri har vore gjødsla. Enga er mager og dominert av nøysame gras og litt urter (blomsterplanter) som jordnøtt. I utkanten av eng fann eg i 1997 den største førekomsten av orkideen grov nattfiol i kommunen. Eg talde 135 blomstrande individ av arten, men det kan ha vore fleire. I 2007 var dette området markert beita og med planar om vidare opptrapping av beitet i området vil dette bety at nattfiolene vil forsvinne. Den gamle slåttan skjedde seint, gjerne i juli, på eit tidspunkt då nattfiolene og andre blomsterplanter hadde fått modne frø. Sterkt beitepress gjennom heile året gjer at nattfiolene ikkje får modne frø før dei blir beita og i lenga vil dette gjere at populasjonen dør ut. Ei løysing på dette kunne vere å gjerde inn ein del av den gamle slåttenga og søkge for at denne ikkje blir beita, men slått ein gong kvar seinsommar. Purpurlyng er talrik over heile øya. Til vanleg er denne helst å finne i sør- og vestvendte skråningar (fordi han er varmekjær), men på Høvring opptre han i alle himmelretningar. Tydelegvis har øya eit lokalklima som passar purpurlyngen godt.

Kulturspor

Kulturpåverknad: Øya blir framleis beita av sau, men beitepresset er lite i høve til arealet. Kulturspor: Då det var fastbuande på Høvring, dreiv folk med fiske og jordbruk. På innmarka hadde dei åker, eng og dyrka eller overflatedyrka beite, men i dag er alt beite. Utmarksareala var mykje større enn innmarkene og her hadde dei beite heile året, også om vinteren. Den tidlegare drifta var ein føresetnad for utviklinga av lyngheiane med sitt artsmangfald og dette preget er framleis godt synleg.

Tilstandsbeskrivelse

Delar av lyngheia har gammal, grov lyng og er delvis invadert av brakje og lauvtre (bjørk, rogn og andre). Særleg den søre delen av øya er ennå open og intakt og her er det eit stort beitepotensiale.

Verdivurdering

Lynghei- og myrarealet på Høvring er betydeleg, truleg i underkant av 2000 mål med beiteland. Beitepresset er i dag for lite til å hindre gjengroing, men talet på beitedyr (helst villsau) er på veg oppover. Dette er god skjøtsel for lyngheiane og nødvendig for å halde oppe artsdiversiteten som kjenneteiknar dei.

Naturtyper

Naturtype	Utforming	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0
D07 Kystlynghei	D0706 Purpurlynghei	0
D01 Slåttemark	D0104 Frisk fattigeng	0
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0

Vegetasjonstype

G4 Frisk fattigeng	5
H1 Tørr lynghei	50
H3 Fuktig lynghei	20
K1 Skog-/krattbevakst fattigmyr	10
K2 Fattig tuemyr	5
K3 Fattig fastmattemyr	5
K4a Mykmatte-utf	5

Bruksmåter**Bruksmåter**

Beite
Slått

Dagens bruk

Beite med villsau

Tidligere bruk

Husdyrbeite
Slått

Markegenskaper

	%andel		%andel		%andel		%andel	
Jordfuktighet	Fuktig	20	Vekselfuktig	20	Frisk	30	Tørr	30
Baserikhet	Fattig	60	Intermediær	40	Rik	0		
Næring	Fattig	60	Intermediær	40	Rik	0		

Arter

Røsslyng, Jordnøtt, Purpurlyng, Klokkelyng, Myk kråkefot, Grov nattfiol, Hvitmyrak

Høyevassdraget

LokalitetsID:	222
Kartblad:	1113 I Haugesund
UTM:	KL 950-983, 830-900
Kommune(r):	
Hovedtype landskap:	Kystlynghei, myr, planteskog
Naturtyper:	Kystmyr, Kystlynghei, Kystlynghei, Kystlynghei,
Tilstand:	Moderat-sterkt gjengrodd
Verdi:	C Lokalt viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	25.06.2007
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Det meste av Høyevassdraget er inkludert i avgrensinga her, frå Eikeskog i nord, til Hetland i sør. I vest grensar vassdraget til Førdesfjorden og i aust til Førlandsfjorden. Området har mange vatn, som Langavatnet, Vågavatnet, Ådnavatnet, Mosvatnet og fleire. Til og frå dei mange vatna renn mange bekkar. Høgaste fjellet er Vårnuten (172 m o.h.). Andre høgare toppar er Rossafjellet (132 m o.h.), Ådnafjellet (126 m o.h.) og Slettafjellet (102 m o.h.). Vegetasjon: I hundrevis, kanskje tusenvis av år har Høyevassdraget vore dominert av kystlynghei og myr, som begge var viktig i det lokale hushaldet, som beiteland for husdyr og som kjelde til brensel (torv). Hei og myr er framleis godt representert i området, men har fått selskap av planteskog (barskog) som etter kvart er i spontan spreining. Kystlyngheiene er representerte med tørre og fuktige utformingar. Røsslyng er ein dominerande art, i selskap med blåtopp, brakje (einer), mjølbær og bjønkam. I sør- og vestvendte skrånningar er det godt med purpurlyng, slik som ved Ådnafjellet. Her er også heistarr godt representert. I fuktheiene er det mykje klokkeling, saman med blåtopp, torvull, bjønnskjegg, tepperot, rome og stjernestarr. I dalsøkk og lågareliggjande parti finst fattigmyr.

Kulturspor

Området har etter gammalt vore beita (lynghei) og i myrane har det vore skore torv. Nokre stader har lyngheia gått ut av bruk som beitemark, og der kjem skogen no, men andre stader er det i seinare år fornya interesse for å ta i bruk utmarksbeitene igjen. Eit døme er Jan Haukås på Haukås. Han eig og driv i dag bruk 4/3, og leiger 4/5 og 4/13. Han har 35 sauer og 60 lam som beitar på 700 mål, mest lyngmark. I tillegg har han 15 kyr, 7 ungdyr og 7 kalvar som beitar på 36 mål kulturbeite og om lag like mykje utmark (lynghei). Kyra går ute 15. mai til 1. oktober, sauene går ute heile året. Ein annan brukar er Arnold Klingsheim, på bruk 4/10. Han overtok garden etter far sin i 1960 og har dreve han sia. Han har 34 sauer og om lag 74 lam. Av storfe har han 6 kyr, 12 kalvar, 8 kviger og 2 stutar. Beitene er om lag 200 mål. Sauetalet har vore høgare enn dette og i fjor hadde han 50 sauer og for fem år sia hadde han 90. Han meiner han ikkje kan ha færre sauer enn han har i dag og vil halde det på dette nivået framover. Beitene på bruket skil seg frå beitene på nabobruka omkring. Utmarkene på nabobruka er lyngmark, men på dette bruket (4/10) er lyngmarka omdanna til grasdominert kulturbeite. Klingsheim starta denne omdanninga for 50 år sia og frå om lag 1960 brant han lyngen kvart år, ein teig i året. Myrane blei grøfta, og lyngmarkene blei kalka og gjødsla. Litt etter litt blei lyngmarkene omdanna til grasmarker. Der det før var lyng og brakje, er det no gras. Sauene går ute heile året, dei får mjøl og litt silogras om vinteren, etter behov. Dei et mest gras frå kulturbeitet, men tar også raudn (rogn) og selje om dei finn det. Bjørk likar dei ikkje godt. Artsfunn: Purpurlyng er vanleg, saman med mange andre kystartsr, t.d. heistarr. Området har eit rikt fugleliv, med mellom anna strandsnipe og raudstilk. Kulturspor: Sjå kulturpåverknad.

Tilstandsbeskrivelse

Både hei og myr er invadert av gran og furu spreidde frå dei mange plantefelta, og dessutan av ung bjørk, rogn og rognasal. Innslaget av strid kråkefot i lyngheia fortel at beitepresset er svakt. I dei siste åra har det blitt fornya interesse for å bruke område til beite og det går no 40 vinterfôra sauer i området. Dette kan vere positivt lokalt, men er for lite til å hindre vidare gjengroing i det store og heile. Gjengroinga har skote fart i seinare år, noko også lokale bønder har lagt merke til. Bjarne Haukås på Haukås fortel såleis at bjørk og selje veks 1-1,5 meter i året.

Verdivurdering

Innslaget av planteskog er markert og denne er i sterk spreining. Slik området står fram i dag har det berre lokal verdi, men dette kan endre seg med skjøtsel i form av hogst og større beitepress. Klasse C.

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	20
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	20
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	20
D07 Kystlynghei	D0706 Purpurlynghei	0	5

Bruksmåter	Dagens bruk	Tidligere bruk
Beite	Store delar av området er utan beite i dag	Husdyrbeite

Markegenskaper

	%-andel		%-andel		%-andel		%-andel	
Jordfuktighet	Fuktig	0	Vekselfuktig	0	Frisk	0	Tørr	0
Baserikhet	Fattig	0	Intermediær	0	Rik	0		
Næring	Fattig	0	Intermediær	0	Rik	0		

Arter

Røsslyng, Heistarr, Purpurlyng, Klokkelyng, Stri kråkefot, Blåtopp

Valhest

LokalitetsID:	223
Kartblad:	1113 I Haugesund
UTM:	KL 960-990. 930-999
Kommune(r):	HAUGESUND, ROGALAND
Hovedtype landskap:	Kystlynghei, kystmyr
Naturtyper:	Kystlynghei, Kystlynghei, Kystmyr,
Tilstand:	Svak hevd
Verdi:	A Svært viktig
Vegetasjonssone:	Boreonemoral
Vegetasjonsseksjon:	Sterkt oseanisk
Undersøkt:	26.06.2007
Inventør(er):	Anders Lundberg

Lokalitetskarakteristikk

Det undersøkte området utgjør om lag 15 km², med fjellet Valhest (313 m o.h.) som eit sentralt landemerke. Det strekkjer seg frå Liland i nord, via Sunnfjord og Våg, til Grinde og Aksdal i sør. I vest ligg garden Stakkestad og Stakkestadvatnet. Heile dette området utgjør utmarkene til gardane omkring. Vegetasjon: Vegetasjonen er ein mosaikk av lynghei (røsslyng med fleire), grashei (blåtopp) og myr. Det er litt brakje, men ikkje påfallande mykje og elles ingen teikn til gjengroing. Førekomsten av strid kråkefot og mjuk kråkefot, som begge er beitesvake, indikerer lågt beitetrykk. I heiene er det dominans av blåtopp, med innslag av røsslyng, storbjønnskjegg, tepperot, lusegras, rome, stjernestarr, heiblåfjør, lusegras, flekkmariland og klokkeling. Artssamansetjinga er som i hei dominert av røsslyng. Andre typiske heiarter er bjønnekam, kattefot (som er i tilbakegang i distriktet), tettegras, mjølbær og kornstarr. Kulturpåverknad: Valhest og området omkring har vore nytta som utmarksbeite og til torvtaking. Spora etter torvvinna er framleis lett synlege i form av torvhus, torvskjør, torvskjeringskantar og myrflater i rektangulære mønstre og ulike høgder. Artsfunn: Planteartene er typiske for kystlynghei. Under synfaringa såg eg to heiloar, som også er (var) typisk i kystlyngheiane på Haugalandet, men som har vore i tilbakegang dei siste åra.

Kulturspor

Valhest og området omkring har vore nytta som utmarksbeite og til torvtaking. Spora etter torvvinna er framleis lett synlege i form av torvhus, torvskjør, torvskjeringskantar og myrflater i rektangulære mønstre og ulike høgder.

Tilstandsbeskrivelse

Området blir framleis beita av sau, men beitepresset er lågt. Mykje blåtopp.

Verdivurdering

Området er stort og dominert av kysthei. Det er ikkje optimalt At blåtopphei er meir dominerande enn røsslynghei, men dette treng ikkje vere ein evigvarande tilstand. Framveksten av blåtoppheiiane skuldast i stor grad sur nedbør med nitrogeninnhald, men er blitt forsterka av at lyngen i lyngheiane ikkje er blitt skjotta på mange år. Dåp lyngen blei brent og beite, heldt han seg yngre og i betre helsetilstand. Då han blei overlatt til seg sjølv for 50-60 år sia, blei han gammal og svekka og blåtopp hadde lettare for å konkurrera han ut. Om heiene igjen blir beita og brent, kan røsslyngen spire på ny og bli meir konkurransedyktig. Lyngheilandskapet er eit dynamisk landskap og kva tilstand det er i til eikvar tid, kjem an på bruken. Området er i dag stort og på mange måtar urørt, og det har eit stort potensiale til å bli av ennå større verdi som eit typeområde på vestnorsk kystlynghei. Valhest-området blir derfor vurdert som svært verdifullt, klasse A. Om denne vurderinga skal stå ved lag, krev det meir beite og brenning.

Naturtype	Utforming	Mengde(ant)	Arealandel(%)
D07 Kystlynghei	D0701 Tørr lynghei	0	40
D07 Kystlynghei	D0703 Fuktig lynghei	0	40
A08 Kystmyr	A0803 Jordvannsmyr	0	20

Vegetasjonstype	Arealandel(%)
H1 Tørr lynghei	0
H3 Fuktig lynghei	0
K2 Fattig tuemyr	0
K3 Fattig fastmattemyr	0
K4 Fattig mykmatte/løsbunntmyr	0

Bruksmåter

Beite

Dagens bruk

Svakt beitepress frå sau

Tidligere bruk

Husdyrbeite

Markegenskaper

	%andel		%andel		%andel		%andel	
Jordfuktighet	Fuktig	30	Vekselfuktig	20	Frisk	20	Tørr	30
Baserikhet	Fattig	80	Intermediær	20	Rik	0		
Næring	Fattig	80	Intermediær	20	Rik	0		

Arter

Røsslyng, Kattefot, Klokkelyng, Stri kråkefot, Myk kråkefot, Blåtopp, Heiblåfjær

Vedlegg

Vedlegg 1: Liste over kulturbetinga rødlistearter i Rogaland

					Finnøy
			<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
			Bjerkreim		
<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>			
Klokkesøte	EN	2002	Pusleblom	EN	1927
Solblom	VU	1978	Skjeggknoppurt	EN	1981
Hvitkurle	VU	1930	Bustsivaks	EN	1990
Buntsivaks	NT	1977	Perleforglemmegei	EN	1997
Brudespore	NT	1968	Bukkebeinurt	EN	1980
			Solblom	VU	1973
			Krabbekløver	VU	1998
			Vanlig bendelløk	NT	1997
			Marinøkkel	NT	1980
			Hvit skogfrue	NT	1979
			Klengelerkespore	NT	1989
<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>	Purpurlyng	NT	1975
Pusleblom	EN	2003	Bakkesøte (vanlig)	NT	1957
Solblom	VU	1955	Smånesle	NT	1980
Purpurlyng	NT	2002			
			Eigersund		Forsand
<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>	<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Ekornsvingel	CR	1993	Solblom	VU	2000
Klokkesøte	EN	2004	Hvitkurle	VU	1929
Solblom	VU	1961	Søterot	NT	1949
Hvitkurle	VU	(uten år)	Brunskjene	NT	1989
Krabbekløver	VU	1912			
Marinøkkel	NT	1961			Gjesdal
Skaftevjeblom	NT	1904	<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Buntsivaks	NT	1993	Solblom	VU	2000
Dvergshivaks	NT	1904	Hvitkurle	VU	1956
Bakkesøte (vanlig)	NT	1986	Grannsisv	NT	2002
Sprikepiggrø	NT	1953	Småslirekne	NT	1975
Smånesle	NT	1904			

Haugesund			Hå		
<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>	<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Legekattermynte	CR	1902	Sanddodre	CR	1904
Pusleblom	EN	2001	Østersjøse	CR	1910
Bulmeurt	EN	(uten år)	Eseltistel	CR	1945
Bustsivaks	EN	1903	Pusleblom	EN	1991
Bukkebeinurt	EN	1902	Vassskjeks	EN	1979
Solblom	VU	1943	Purpurmariehånd	EN	1985
Krabbekløver	VU	1958	Myrflangre	EN	1985
Nonsblom	NT	1873	Klokkesøte	EN	1998
Klengelerkespore	NT	2000	Jærsøte	EN	1991
Buntsivaks	NT	1903	Smalsøte	EN	1951
Purpurlyng	NT	1971	Bulmeurt	EN	1949
Bakkesøte (vanlig)	NT	1943	Bustsivaks	EN	1996
Brudespore	NT	(uten år)	Lodneføllblom	EN	1953
Skjoldblad	NT	2001	Mesterrot	EN	1972
			Trådbregne	EN	1970
			Dverglin	EN	1990
			Jærtistel	EN	2003
			Firling	EN	1970
			Takfaks	VU	1980
			Solblom	VU	1985
			Nikkebrønse	VU	2002
			Ormetunge	VU	1988
			Hvitkurle	VU	1961
			Kystengkall	VU	2002
			Krabbekløver	VU	1965
			Marinøkkel	NT	1978
			Kildegras	NT	2002
			Engmariehånd	NT	1985
			Skaftevjebloom	NT	1992
			Dvergsivaks	NT	1904
			Bittersøte (vanlig)	NT	1961
			Bakkesøte (vanlig)	NT	1998
			Brudespore	NT	1979
			Jærsiv	NT	1997
			Grannsiv	NT	1992
			Eplerose	NT	1929
			Brunskjene	NT	1977
			Nattsmelle	NT	1992
			Nikkemelle	NT	1979
			Smånesle	NT	2003
			Vassveronika	NT	2002

Karmøy			Klepp		
<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>	<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Gulltorn	RE	1920	Dvergmarinøkkel	CR	1955
Åkersteinfrø	CR	1933	Østersjøsøte	CR	1920
Pusleblom	EN	1982	Pusleblom	EN	1987
Vassskjeks	EN	1961	Vassskjeks	EN	(uten år)
Tusengylden	EN	1991	Purpurmarihånd	EN	1979
Purpurmarihånd	EN	1982	Strandtorn	EN	1973
Myrflangre	EN	1986	Klokkesøte	EN	1938
Jærsøte	EN	1991	Jærsøte	EN	1995
Bulmeurt	EN	1933	Smalsøte	EN	1932
Bustsivaks	EN	1997	Bustsivaks	EN	1987
Lodneføllblom	EN	1995	Trådbregne	EN	1961
Perleforglemmegei	EN	1939	Dverglin	EN	1994
Bukkebeinurt	EN	1931	Firling	EN	1991
Dverglin	EN	1997	Solblom	VU	1933
Solblom	VU	1982	Nikkebrønsle	VU	1996
Gåsefot	VU	1933	Hvitkurle	VU	1972
Ormetunge	VU	1983	Marinøkkel	NT	1979
Hvitkurle	VU	1939	Kildegras	NT	1979
Kystengkall	VU	1996	Engmarihånd	NT	1979
Kystblåstjerne	VU	1970	Skaftvejblom	NT	1969
Krabbekløver	VU	1996	Buntsivaks	NT	(uten år)
Nonsblom	NT	1951	Bakkesøte (vanlig)	NT	1943
Marinøkkel	NT	2003	Brudespore	NT	1972
Kildegras	NT	1997	Skjoldblad	NT	1985
Klengelerkespore	NT	1995	Jærsiv	NT	1996
Engmarihånd	NT	1980	Eplerose	NT	1997
Buntsivaks	NT	1982	Nattsmelle	NT	2004
Purpurlyng	NT	1987	Vassveronika	NT	1995
Bittersøte (vanlig)	NT	1980			
Bakkesøte (vanlig)	NT	1996			
Brudespore	NT	1981			
Skjoldblad	NT	1996	<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	Kvitsøy <i>År sist samlet</i>
Sprikepiggfrø	NT	1933	Skjeggknoppurt	EN	1970
Liguster	NT	1995	Purpurmarihånd	EN	1955
Frøværkål	NT	2003	Perleforglemmegei	EN	1937
Eplerose	NT	1930	Krabbekløver	VU	1998
Brunskjene	NT	1996	Rødsmelle	NT	1998
Nattsmelle	NT	1931	Purpurlyng	NT	1955
Smånesle	NT	1998	Skjoldblad	NT	1998
Vårsalat	NT	1964	Smånesle	NT	1955

Lund			Rennesøy		
<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>	<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Klokkesøte	EN	1966	Dvergmarikåpe	CR	1998
Mesterrot	EN	1962	Saronnellik	CR	1991
Solblom	VU	1971	Ekornsvingel	CR	2003
Trollnype	VU	1938	Pusleblom	EN	2003
			Sandfaks	EN	2003
			Tusengylden	EN	1998
			Purpurmarihånd	EN	1948
			Jærsøte	EN	1992
			Bustsivaks	EN	2002
			Lodneføllblom	EN	1970
			Perleforglemmegei	EN	1997
			Vasskryp	VU	1929
			Trollnype	VU	1992
			Krabbekløver	VU	1989
			Marinøkkel	NT	1970
			Klengelerkespore	NT	1990
			Buntsivaks	NT	1948
			Purpurlyng	NT	2003
			Bakkesøte (vanlig)	NT	(uten år)
			Jærsiv	NT	2000
			Grannsiv	NT	2002
			Frøværkål	NT	2003
			Eplerose	NT	1994
			Smånesle	NT	2002
			Vårsalat	NT	2003

Sandnes			Sola		
<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>	<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Sanddodre	CR	1932	Blåmaure	RE	(uten år)
Klokkesøte	EN	1929	Åkersteinfrø	CR	(uten år)
Åkerstorkenebb	EN	1950	Østersjøsøte	CR	1961
Dverglin	EN	1935	Pusleblom	EN	1961
Kjempehøymol	EN	1965	Tusengylden	EN	1920
Myrstjerneblom	EN	1967	Purpurmarihånd	EN	1995
Solblom	VU	1975	Klokkesøte	EN	1992
Nikkebrønse	VU	1976	Jærsøte	EN	1995
Vasskryp	VU	1938	Smalsøte	EN	1966
Trollnype	VU	1996	Bustsivaks	EN	1998
Fløyelsbjørnebær	VU	1993	Bukkebeinurt	EN	1904
Pimpernell	VU	(uten år)	Trådbregne	EN	1970
Aksveronika	VU	(uten år)	Dverglin	EN	2002
Marinøkkel	NT	1980	Kjempehøymol	EN	1983
Klengelerkespore	NT	1874	Kystmarikåpe	VU	1951
Skaftevjebloom	NT	1937	Solblom	VU	1977
Purpurlyng	NT	(uten år)	Nikkebrønse	VU	1997
Bakkesøte (vanlig)	NT	2002	Vasskryp	VU	(uten år)
Skjoldblad	NT	1934	Ormetunge	VU	1991
Jærsiv	NT	1991	Kystengkall	VU	1998
Brunskjene	NT	1989	Krabbekløver	VU	2003
Smånesle	NT	1968	Nonsblom	NT	1961
			Rødsmelle	NT	1992
			Marinøkkel	NT	2004
			Kildegras	NT	1995
			Engmarihånd	NT	1961
			Engmarihånd	NT	1973
			Bittersøte (vanlig)	NT	1974
			Bakkesøte (vanlig)	NT	1966
			Bakkesøte (vanlig)	NT	(uten år)
			Skjoldblad	NT	1995
			Jærsiv	NT	2004
			Granssiv	NT	1997
			Sprikepiggefrø	NT	(uten år)
			Frøværkål	NT	1994
			Brunskjene	NT	1955
			Nikkesmelle	NT	1966
			Smånesle	NT	1976
			Vårsalat	NT	(uten år)
Sokndal					
<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>			
Klokkesøte	EN	1998			
Trådbregne	EN	(uten år)			
Solblom	VU	1971			
Hvitkurle	VU	(uten år)			
Skaftevjebloom	NT	1968			
Frøværkål	NT	2002			
Smånesle	NT	1996			

Stavanger			Strand		
<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>	<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Åkersteinfrø	CR	1987	Huldrenøkkel	CR	1997
Sanddodre	CR	2002	Sanddodre	CR	1989
Eseltistel	CR	1974	Eseltistel	CR	1967
Ekornsvingel	CR	1990	Bulmeurt	EN	1970
Pusleblom	EN	1927	Krabbekløver	VU	2000
Sandfaks	EN	(uten år)	Nonsblom	NT	1967
Åkerstorkenebb	EN	1987	Hvit skogfrue	NT	1977
Bulmeurt	EN	1974	Klengelerkespore	NT	2004
Bustsivaks	EN	1992	Buntsivaks	NT	2001
Perleforglemmegei	EN	1967	Purpurlyng	NT	2000
Kjempehøymol	EN	1981	Nikkesmelle	NT	1927
Myrstjerneblom	EN	1988			
Hvitsmyle	VU	1954			
Kystmarikåpe	VU	1965			Suldal
Solblom	VU	1968	<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Hvitkurle	VU	1904	Solblom	VU	1959
Buesivaks	VU	(uten år)	Hvitkurle	VU	1997
Krabbekløver	VU	(uten år)	Marinøkkel	NT	1991
Nonsblom	NT	1888	Søterot	NT	1983
Marinøkkel	NT	1954	Bakkesøte (vanlig)	NT	1938
Kildegas	NT	1968	Brudespore	NT	1991
Klengelerkespore	NT	1978	Vårsalat	NT	1967
Skaftvejblom	NT	2003			
Buntsivaks	NT	1916			
Brudespore	NT	(uten år)			Time
Skjoldblad	NT	1974	<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Jærsiv	NT	1999	Blåmaure	RE	1962
Grannsiv	NT	2004	Klokkesøte	EN	1994
Sprikepiggfrø	NT	1987	Bustsivaks	EN	1989
Småslirekne	NT	(uten år)	Dverglin	EN	1966
Hvitpestrot	NT	1993	Firling	EN	1993
Nattsmelle	NT	1990	Solblom	VU	1957
Nikkesmelle	NT	1976	Nikkebrønse	VU	1968
Smånesle	NT	1968	Hvitkurle	VU	1967
Vassveronika	NT	1983	Skoghøymol	VU	2004
			Kildegas	NT	1967
			Engmarihånd	NT	1971
			Skaftvejblom	NT	1993
			Jærsiv	NT	1993
			Grannsiv	NT	2004
			Eplerose	NT	1993
			Smånesle	NT	1981

Tysvær

<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Pusleblom	EN	1945
Perleforglemmegei	EN	1940
Mesterrot	EN	1963
Kjempehøymøl	EN	1981
Solblom	VU	1940
Marinøkkel	NT	1940
Buntsivaks	NT	1996
Purpurlyng	NT	1991
Bakkesøte (vanlig)	NT	1927
Brudespore	NT	1927
Skjoldblad	NT	1940

Utsira

<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Pusleblom	EN	1916
Bulmeurt	EN	1970
Dverglin	EN	1916
Marinøkkel	NT	1916
Purpurlyng	NT	1916
Bakkesøte (vanlig)	NT	1916
Skjoldblad	NT	1995
Frøværkål	NT	1939

Vindafjord

<i>Norsk navn</i>	<i>kategori</i>	<i>År sist samlet</i>
Pusleblom	EN	1927
Bulmeurt	EN	1902
Lodneføllblom	EN	1922
Trådbregne	EN	2002
Solblom	VU	1949
Hvitkurle	VU	1913
Marinøkkel	NT	1922
Buntsivaks	NT	1939
Purpurlyng	NT	(uten år)
Søterot	NT	1979
Bakkesøte (vanlig)	NT	1922
Brudespore	NT	1922
Sprikepiggrø	NT	1902

Vedlegg 2: Liste over registrerte verdifulle kulturlandskapslokaliteter som vil bli rapportert i Jordal & Johnsen 2008.

Lokalitetsnavnene er imidlertid foreløpig ikke helt oppdaterte.

Lok. nr	Kommune	Lokalitetsnavn	UTM	Naturtypekode	Naturtype	Utforming	Prioritet
5	Bjerkreim	Haptet	LK 305 986	D06	Beiteskog	D0601	B
10	Bjerkreim	Odland S: beitemyr 1	LK 3114 9688	D02	Slåtte- og beitemyr		A
11	Bjerkreim	Odland S: beitemyr 2	LK 3109 9666	D02	Slåtte- og beitemyr		A
12	Bjerkreim	Odland S: beitemyr 3	LK 3074 9631	D02	Slåtte- og beitemyr		A
13	Bjerkreim	Odland S: beitemyr 4	LK 3069 9619	D02	Slåtte- og beitemyr		A
14	Bjerkreim	Odland S: Bersevatnet V	LK 302 964	D06	Beiteskog		B
20	Bjerkreim	Ognedal-Kløgtvet v. vegkryss	LK 263 987	D02	Slåtte- og beitemyr		A
25	Bjerkreim	Sagland V for E39	LK 299, 943-944	D02	Slåtte- og beitemyr		A
26	Bjerkreim	Sagland ved vegen	LK 298 940	D02	Slåtte- og beitemyr		A
23	Bjerkreim	Sagland, Orrebakkane 1	LK 299 940	D02	Slåtte- og beitemyr		A
24	Bjerkreim	Sagland, Orrebakkane 2	LK 299-300 934-938	D02	Slåtte- og beitemyr		A
27	Bjerkreim	Solbjørgheia-Ellelifjellet	LL 286 991	D07	Kystlynghei	D0703	B
28	Bjerkreim	Storrsheia N for Syltretjørn	LL 275-277 049-050	D02	Slåtte- og beitemyr		B
36	Bjerkreim	Vikeså: SV for Svelavatnet	LL 307 022	D06	Beiteskog	D0601	C
38	Bjerkreim	Vinningland-øya (suppl.)	LK 287 953	D05	Hagemark	D0507	C
51	Eigersund	Helleland: Lia	LK 3729 9447	D05	Hagemark		B
58	Eigersund	N for Fossvatnet	LK 226 870	D07	Kystlynghei	D0703	A
61	Eigersund	Svartemyr ved Trosaviga	LK 175 857	D02	Slåtte- og beitemyr		A
62	Eigersund	sør for sentrum	LK 2524 8215	D12	Store gamle tre	D1204	B
63	Eigersund	Trosaviga: Storevarden	LK 170-175, 854-857	D07	Kystlynghei	D0703	A
64	Eigersund	vest for Sandvika	LK 166-167, 862-863	D04	Naturbeitemark	D0404	B
70	Finnøy	Følavika-Risneset	LL 158 607	D04	Naturbeitemark	D0401	A
74	Finnøy	Kalhagstranda 2	LL 1649 6327	D04	Naturbeitemark	D0404	B
75	Finnøy	Kvidavika	LL 166 602	D03	Artsrik vegkant	D0706	B
77	Finnøy	Ladstein øst	LL 178 603	D11	Småbiotopar		A
78	Finnøy	Ladstein, ved hamna	LL 1810 6039	D11	Småbiotopar		A
79	Finnøy	Ladsteintræet	LL 1725-1730 6065-6079	D11	Småbiotopar		A
80	Finnøy	Steinnesvågen	LL 171 631	D04	Naturbeitemark	D0411	B
81	Finnøy	Søre Vignes	LL 157 613	D04	Naturbeitemark	D0404	B

Lok. nr	Kommune	Lokalitetsnamn	UTM	Naturtype-kode	Naturtype	Utforming	Prioritet
82	Finnøy	Vigneset	LL 157 620	D04	Naturbeitemark	D0401	B
83	Finnøy	Vigneset NV	LL 157 638	D04	Naturbeitemark	D0401	B
84	Finnøy	Ytre Ladstein 1	LL 158 603	D03	Artsrik vegkant		A
85	Finnøy	Ytre Ladstein 2	LL 1680 6009	D11	Småbiotopar		A
86	Finnøy	Ytre Ladstein 3	LL 1691 6011	D11	Småbiotopar		A
89	Gjesdal	Frafjord: Eikeskog	LL 487 272	D04	Naturbeitemark	D0404	A
92	Hjelmeland	Askvika	LL 365 683	D03	Artsrik vegkant		A
94	Hjelmeland	Hetlandsbygda	LL 347 634	D03	Artsrik vegkant		B
97	Hjelmeland	Knutsvik ved kaia	LL 361 753	D01	Slåttemark	D0104	B
101	Hå	Moivika	LK 160, 868-870	D03	Artsrik vegkant		A
102	Hå	V for Moivika	LK 153-160, 870-871	D03	Artsrik vegkant		B
104	Sandnes	Krånå	LL 316 300	D01	Slåttemark	D0104	B
125	Sauda	Maldal: Maldalssetra	LM 535 105	D04	Naturbeitemark	D0401	C
131	Sauda	nord for Lindvoll	LM 463 137	D04	Naturbeitemark	D0404	B
144	Sauda	under Smelvenuten	LM 540 178	D18	Haustingsskog	D1801	A
148	Sauda	Øverland: Bakka	LM 592 195	D04	Naturbeitemark	D0404	B
149	Sauda	Øverland: Storeflåt	LM 5939 1929	D01	Slåttemark	D0104	A
150	Sauda	Øygarðslia ved Slettedalsvatnet	LM 59 22	D06	Beiteskog		B
151	Sauda	Åbødalen: Buer	LM 50-51, 23-24	D02	Slåtte- og beitemyr		B
152	Sauda	Åbødalen: Espeland hagemark	LM 506 181	D05	Hagemark	D0506	B
153	Sauda	Åbødalen: ovanfor Espeland	LM 504 181	D18	Haustingsskog	D1801	B
154	Sauda	Åbødalen: Roaldtrød	LM 505 172	D18	Haustingsskog	D1801	B
157	Sauda	Åbødalen: Valla-Kolemyr	LM 513 165	D18	Haustingsskog	D1801	B
159	Strand	Barkaeika/Kveldsseleika	LL 2626 4677	D12	Store gamle tre	D1203	B
164	Suldal	Øvrabø-Utløbøen	LM 368 919	D04	Naturbeitemark	D0404	B

Utredninger oversikt

2005

- 2005-1: Report of the workshop on introduced marine organisms: Risks and management measures 50,-
- 2005-2: Nasjonal overvåking av marint biologisk mangfold i kystsonen 50,-
- 2005-3: Bleka i Byglandsfjorden - bestandsstatus og tiltak for økt naturlig rekruttering 50,-
- 2005-4: Bestandsstatus for laks i Norge 2004. Rapport fra arbeidsgruppe 50,-
- 2005-5: Effekter av kalking på biologisk mangfold. Undersøkelser i Tovdalsvassdraget 1999-2001 nettverson
- 2005-6: Endringer i norsk flora (trukket tilbake)
- 2005-7: Utvärdering av Norges nationella övervaknings-program för stora rovdjur nettverson
- 2005-8: Satellittbilder til kartlegging av arealdekke endringer - en utprøving av metodikk for utvalgte inngrepstyper 50,-
- 2005-9: Reetablering av laks på Sørlandet. Årsrapport fra reetableringsprosjektet 2001-2003 50,-
- 2005-10: Reetablering av laks på Sørlandet. Årsrapport fra reetableringsprosjektet 2004 50,-

2006

- 2006-1: Effects on the marine environment of ocean acidification resulting from elevated levels of CO₂ in the atmosphere 50,-
- 2006-2: Effekter av klimaendringer på økosystemer og biologisk mangfold 50,-
- 2006-3: Bestandsstatus for laks 50,-
- 2006-4: Reetablering av laks på Sørlandet. Årsrapport fra reetableringsprosjektet 2005 50,-
- 2006-5: Satellittdata til kartlegging av arealdekke. Utprøving av tilgjengelige kartdata for klassifisering av Sør-Trøndelag 50,-

2007

- 2007-1: Den norske våtmarksarven. Styrket forvaltning og utvidelse av nettverket av Ramsarområder og andre vernede våtmarker i Norge. Tiltaksplan 2007-2010 50,-
- 2007-2: Bestandsstatus for laks 2007. Rapport fra arbeidsgruppe 50,-
- 2007-3: Reetablering av laks på Sørlandet. Årsrapport fra reetableringsprosjektet 2006 50,-
- 2007-4: Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap, inn- og utmark, i Rogaland, med en vurdering av kunnskapsstatus. Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold. 50,-

2008

- 2008-1: Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap, inn- og utmark, i Midt-Norge; Møre og Romsdal og Oppdal, med en vurdering av kunnskapsstatus. Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold. 50,-
- 2008-2: Nasjonal overvåking av marint biologisk mangfold i havområder og Arktis – Forslag til overvåkingselementer, lokalisering og kostnadsoverslag 50,-
- 2008-3: Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap, inn- og utmark, i Buskerud, med en vurdering av kunnskapsstatus. Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold. 50,-
- 2008-4: Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap, inn- og utmark, i Vest- og Aust-Agder, med en vurdering av kunnskapsstatus. Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold. 50,-
- 2008-5: Bestandstatus for laks i Norge. <http://intranett.dirnat.no/attachment.ap?id=7155> Prognoser for 2008. Rapport fra arbeidsgruppe. 50,-
- 2008-6: Supplerende kartlegging av biologisk mangfold i jordbrukets kulturlandskap, inn- og utmark, i Sogn og Fjordane. Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold 50,-

Utredning er utarbeidet av andre på oppdrag av DN eller i et samarbeid med DN. Innholdet har karakter av råd til DN.

Rapport er utarbeidet av DN, og gir uttrykk for direktoratets forslag eller standpunkter. Notat er enklere oversikter, sammenstillinger, referater og lignende.

Håndbok gir veiledning og konkrete råd om forvaltning av naturen, som regel til bruk for lokale forvaltningsorganer

Temahefte gir en popularisert framstilling av et tema.

Mer info:
www.dirnat.no/publikasjoner

Direktoratet for naturforvaltning (DN) er det sentrale, utøvande og rådgjevande organet for forvaltning av biologisk mangfald, friluftsliv og bruk av ressursar i naturen. Visjonen til DN, **For liv i naturen og natur livet**, er eit uttrykk for dette. DN er eit fagdirektorat under Miljøverndepartementet.

Myndigheten til å forvalte naturressurser er gitt gjennom ulike lover og forskrifter. Ut over lovbestemte oppgaver har direktoratet også ansvar for å identifisere, forebygge og løse miljøproblemer ved samarbeid, rådgivning og informasjon overfor andre myndigheter og grupper i befolkningen.

Direktoratet for
naturforvaltning